

657

26 ఏప్రిల్, 1990,
గురువారం,
(శక సం 1912,
వైశాఖం - 6).

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

ప్రశ్నలు - వాగ్యూప సమాధానములు. 1

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్నలు - వాగ్యూప సమాధానములు. 57

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం. 59

1. వేర్లెస్ ప్లెవేటు భీమా లిమిటెడ్ ప్రజల నుండి
ప్రేమియముల వసూలును గూర్చి;

2. అనంతపురం జిల్లా మద్దిలేరు ప్రాజెక్టును
ప్రారంభించుటను గూర్చి.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా .. 65
- ప్రాముఖ్యంగల విషయములు.

1. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో త్రాగునీటి కొరతను గురించి

2. సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములకు
నష్టపరిహారం చెల్లించుటను గూర్చి.

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి
ఉప సభాపతి	: శ్రీ ఎ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు శ్రీమతి ఎస్. ఉమాదేవి వెంకటామిరె. శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు శ్రీ కె. కళావెంకటరావు శ్రీ కె. ఎర్రాన్నాయుడు శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి.
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి.
సంయుక్త కార్యదర్శి	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి
ఉప కార్యదర్శులు	: శ్రీ వి.వి. భాస్కరరావు శ్రీ ఎస్. సూర్యనారాయణ మూర్తి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎస్.జి. సుమిత్రాబాయి శ్రీ వి. పద్మనాభన్ శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ రెడ్డి శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి శ్రీ బి.వి. రామారావు శ్రీ జి. రంగారెడ్డి శ్రీ కె. శారీరెడ్డి శ్రీ డి. సుబ్బహ్మణ్యం శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి

చీఫ్ రిపోర్టర్

: శ్రీ ఎం.హెచ్. కేశవరావు.

5. సభాసమక్షములొ పెట్టిన పత్రములు : 80
6. ప్రభుత్వ బిల్లు: ఆంధ్రప్రదేశ్ ధన వినియోగ (నెం. 2) : 99
బిల్లు.
7. సభాకార్యక్రమము : 185

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(రెండవ సమావేశము : ఇరవై తొమ్మిదవ రోజు)

గురువారము, 26 ఏప్రిల్, 1990.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

ఎగువ కృష్ణా ప్రాజెక్టుకు కర్నాటక రాష్ట్రానికి అనుమతి

306-

*1124-సర్వశ్రీ జీ. జీవన్రెడ్డి (జగిత్యాల), ఎం. నర్సయ్య (మైదారం). -
ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కర్నాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బదావత్ టోబ్యునల్ అనుమతించిన పరిమాణం కంటే అధిక పరిమాణంలో నీటిని కేటాయింపుకు భారత ప్రభుత్వం అనుమతి లేకుండానే ఎగువ కృష్ణానది ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి కర్నాటక ప్రభుత్వం పూనుకున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు ప్రాజెక్టును నిర్మించకుండా కర్నాటక ప్రభుత్వాన్ని అపుడల చయుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేవీ?

పంచాయతీరాజ్, మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖామంత్రి (శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి):-

(అ) ఎగువ కృష్ణా ప్రాజెక్టు క్రింద ఎఫ్.ఆర్.ఎల్.ఎల్.+1615 అడుగులతో నారాయణపూర్ వద్ద ఒక రిజర్వాయరును, ఎఫ్.ఆర్.ఎల్.ఎల్.+1680 అడుగులతో ఆల్మట్టి వద్ద మరొక రిజర్వాయరును మొత్తం రెండు రిజర్వాయర్లు నిర్మించడానికి కర్నాటక ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వం నుండి అనుమతి పొందింది. ఈ రెండు రిజర్వాయర్ల మొత్తం నిల్వ సామర్థ్యం 80.10 శతకోటి ఘనపుటదుగులు (అంటే ఇప్పటికే హార్మి అయిన నారాయణపూర్ రిజర్వాయరుకు 37.9+అకమట్టి రిజర్వాయరుకు 42.2)గా వుండి ఇందువలన 119 శతకోటి ఘనపుటదుగుల నీటిని వినియోగించడానికి వేలపుతుంది. ఆల్మట్టి డ్యామ్ ఎఫ్.ఆర్.ఎల్.ఎల్.ను+1680 అడుగుల నుండి + 1720 అడుగుల వరకు పెంచడానికి హార్మిదనలను కర్నాటక ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపింది. ఫలితంగా మొత్తం సామర్థ్యం 227.10 శతకోటి ఘనపుటదుగులకు పెరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి పొందిన ప్రతిపాదనకు అమోదాన్ని ఇవ్వలేదు.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఈ విషయం గురికిరింపే చర్యలను ఎచ్చరించుటకు ఎగువ కృష్ణా ప్రాజెక్టుకు సంబంధించే సవరించిన 2వ చర్యకు అమోదాన్ని ఇవ్వవద్దని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యాసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తెలియజేసిన అక్షేపణ కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్దవుంది.

శ్రీ బి. జేవనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వకాలంలో కర్నాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సరైన చర్యల ద్వారా బీజాపూర్ కేంద్రానికి నీటి సరిమాణంకంటే ఎక్కువ నీటిని వాడుకోవడంపై హౌస్ కమిటీని ఏర్పాటుచేసిన విషయం వాస్తవమేనా? అయినచో ఆ కమిటీ ఇచ్చిన గుర్తింపు ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి? ఇక ఇంచూరా మంత్రిగారు చెప్పినట్లు నారాయణ్ పూర్, ఆల్మట్టి రిజర్వాయర్ల కెపాసిటీని కర్నాటక ప్రభుత్వం పెంచినట్లయితే మన రాష్ట్రానికి రావలసిన నీటిని మనం పొందలేకపోయే పరిస్థితి ఏర్పడే విషయం వాస్తవమేనా? కేంద్ర ప్రభుత్వం కర్నాటక ప్రభుత్వానికి సర్టిఫికేట్ ఇవ్వకపోయినప్పటికీ ఆ ప్రభుత్వం నారాయణ్ పూర్, ఆల్మట్టి రిజర్వాయర్ల కెపాసిటీని పెంచి త్వరితగతినీ నిర్మాణం చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా? దానిని నివారించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నది?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లు హౌస్ కమిటీని వేయడం వాస్తవమే. నారాయణ్ పూర్, ఆల్మట్టి నిర్మాణం చేయిస్తున్నారన్న మాట వాస్తవం. అయితే ఇది చాలా సున్నితమైన సమస్య. మనం ఈ విషయంలో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు అడ్వైజ్ మెంట్ తెలియజేయడం జరిగింది. మనం చేయవలసిన పర్యవేక్షణలన్నీ చేసిన తరువాత తీసుకోగలసిన చర్యతీసుకొంటే బాగుంటుందని వారు నిర్ణయం కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక రెండవది - నారాయణ్ పూర్, ఆల్మట్టి రిజర్వాయర్ల విషయం. మొదట 272.37 టి.ఎం.సి.ల కెపాసిటీగల రిజర్వాయర్లు నిర్మించుకోవాలని చెప్పి తరువాత 448 టి.ఎం.సి.లు ఉపయోగించుకోవాలని వారు ప్రపోజర్ పెట్టిన మాట వాస్తవం. వాటిని గురించి మనం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేయడం జరిగింది. 20.4.78న గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాయడం జరిగింది. అలాగే 7-6-78న స్టాంప్డ్ అడ్వైజ్ మెంట్ తెలియజేస్తూ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు లెటర్ వ్రాసి, కర్నాటక వారి ప్రపోజర్స్ కాబేసి కూడా పంపమని అడగడం జరిగింది. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ను కూడా అడగడం జరిగింది. 21-7-78, 24-8-78, 20-9-78, 20-10-78న The Government of Andhra Pradesh have reminded the Government of India on this subject. 'పాంధూ' పత్రికలో కర్నాటక వారు ప్రాజెక్టులు కట్టి ఎక్కువ నీరు స్టోర్జే చేయాలనే పర్యవేక్షణ చేస్తున్నారని వచ్చినప్పుడు మళ్ళీ 4.4.86న మన ఆందోళనను తెలియజేయడం జరిగింది. ఈ విషయం సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు తెలియజేయడం జరిగింది. అట్లాగే 23.10.86న దానికి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు రిప్లయ్ ఇచ్చారు. ఆ ప్రపోజర్స్ తెప్పించుకొని మనకు పంపిస్తామని చెప్పారు. 19-12-89వ తేదీన - the Government of Andhra Pradesh have requested the Central Water Commission, Government of India not to accord any clearance of Upper Krishna Project, till the Government of Andhra Pradesh is given opportunity to offer their detailed comments. మళ్ళీ 29.6.88న కూడా the Government of Andhra Pradesh have requested the Central Water Commission,

Government of India not to accord clearance for Upper Krishna Project without considering the comments of Andhra Pradesh. అదేవిధంగా 29-6-88న గానీ, 13-8-88, 17-1-89న మన అధ్యక్షునిను తిరిగి జేయడం జరిగింది. మళ్ళీ on 25-3-89 - the former Chief Minister have requested the Prime Minister of India not to accord clearance to Upper Krishna Project without comments of Andhra Pradesh.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (పెంతలపూడి):- అధ్యక్షా, తమరు సిన్నటి ప్రశ్నను కూడా దీనితో కనబడేస్తామన్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మేరు అడగండి. అయితే ఇంజనీర్ స్టేట్ మేజిస్ట్రేట్ డెలివరీ ఇష్యూస్ ఉంటాయి. అవసరం ఉన్నది అడిగండి. ఎక్కువ ఇత్యాహం చూపిస్తే స్టేట్ గుడామేజి అవుతుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అది దృష్టిలో పెట్టుకొనే అడుగులున్నాను. మొన్న తిరుపతిలో ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం జరిగాక కర్నూలుకు ముఖ్యమంత్రిగారు వెంగుళూరులో ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చినట్లు 'హిందూ' పత్రికలో రావడం జరిగింది. వారు కేవలం ప్లంట్ వాటర్స్ 'తెలుగు గంగ' ప్రాజెక్టుకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కా' కృష్ణా ఆఫ్ సర్వీస్ వాటర్స్ - అని ప్రస్తావించారు. అలాంటి వెష్యులు మొన్న సమావేశంలో వర్షకు వచ్చాయా? ప్లంట్ వాటర్ కానీ ఎక్స్ ప్లెస్ వాటర్ వాడుకొనే వీలులేదంటే - the state will be incurring a heavy loss. మంత్రిగారు ఈ ప్రశ్నకు సుస్పష్టంగా సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- నిన్ననే చెప్పాను అక్కడ ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం జరిగింది. సుహృద్భావంతో మొదటి స్టార్ట్ చేశారు. That is only a beginning. They have not come to any decision. ముందు సుహృద్భావ వాతావరణంలో స్టార్ట్ చేశారు. తరువాతి సమావేశం మైసూరులో జరుగుతుందని కూడా నేను చెప్పాను. 'తెలుగు గంగ' ఎజెండాతో మొదలుపెట్టి వేరే విషయాలు కూడా అక్కడ మాట్లాడుకోవడం అవకాశాలు ఉంటాయి. అప్పుడు కానీ మనం చెప్పలేం. అది ఏమైనా ఉంటే ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో మాట్లాడడం జరుగుతుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- వేవర్ న్యూస్ ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చారు - నేను చమితేలు అంటున్నారు మీనిష్టరుగారు....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్పల్లి):- వారి దృష్టికి రాలేదు అంగకాంఠం అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం to utilise any flood water, not excess water....

శ్రీ చెంగారెడ్డి:- ప్రతిపాదన నేను అధ్యక్షా... ఘనంగా పేర్కొనిండు. యింది. అక్కడ సమావేశంలో మొదలు పెట్టి మాట్లాడుకున్నాం, మంచి వాతావరణం ఏర్పడింది. మళ్ళీ నెక్టు మోంగు జరుపాలని నిర్ణయించుకున్నాం. That itself is a historical event.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నారాయణపూర్, మిగతా రెండు రిజర్వాయర్లకు సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ యొక్క క్లియరెన్సు లేకుండా కన్సర్వేషన్ తెలిపింది గానీ, దాని ప్రాజెక్టు యొక్క కాన్స్ట్రక్షన్ గానీ, భీష్మంగా వాటిని కడుతూపోతున్నారు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు సుదీర్ఘంగా చదివారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఆర్థికస్థితి విన్న తరువాత అని శాస్త్రీయపరంగా చదివారు కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్నిగానీ, సెంట్రల్ బ్యాంక్ కమిషన్ను లెక్కచేయకుండా రెండు ప్రాజెక్టులను చాలా త్వరితగతిన నిర్మాణం చేస్తున్నారు. దానివల్ల కూడా నష్టం వస్తున్న మూడు వాస్తవమేనా? ఇదివరకు ప్రభుత్వం ఏమైనా ఉపయోగకరమైన అభ్యంతరం చెప్పిన మాట వాస్తవమా? అయితే, ఏవిధంగా తీసుకోవాలి? రండవది - వారు ఏవిధంగా అయితే శీఘ్రంగా నిర్మాణం చేస్తున్నారో, మరొక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన ఏమిటో ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటనలో యీ సమస్య వారి అనిదీ సృష్ట అన్నారు. అది కాకుండా మొన్న జరిగిన మీటింగు వేరు. ఉత్తరప్రదేశ్ సరిగ్గా వేరే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఇడియా క్లియర్ అయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వారి సృష్ట అన్నారు - దానివల్ల ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అది గవర్నర్లుగారు అన్నట్లు, జాను కమిటీ రిపోర్టు స్పష్టంగా ఉన్నది. ఇతర ప్రభుత్వాలు ఏమనుకుంటున్నాయి? సమస్యయిగా పోగామరుకుంట్ల మన రాష్ట్రానికి కొంప మునిగే ప్రమాదం ఏమిటో చెప్పగలగటం ఏమిటి? This Government has clearly committed that surplus water storage is a myth.... ఇదివరకు చెప్పారు, మళ్ళీ దాన్ని కరెక్టు చేసుకుంటాగా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొదటి నుంచి కూడా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు ఆర్థికస్థితి తెలియవేయడం జరుగుతున్నది. వాసు కమిటీ కూడా దాని విషయంలో గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. వారు అన్ని రిసోర్సెస్ ఎగ్జామైన్ చేసిన తరువాత దాన్ని ఏదైనా మనం చేయవచ్చు అన్నారు. కాబట్టి, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు తీసుకపోవద్దు అంటున్నారు. వాటర్ కమిషన్ లో వారు చెప్పినప్పటికీ ఇది చెప్పాము. ఈ మాదిరి మా అభ్యంతరాలు ఉన్నాయి, వారు ఎక్కువగా ప్రాజెక్టు తెలిపినట్లు ఉపయోగించుకుంటున్నారని ఎన్నోసార్లు చెప్పడం జరిగింది. వాసు కమిటీలో వారు అదేవిధంగా ఒపినియన్ కూడా వచ్చింది. వారు ఏమన్నారంటే, లెట్ అజ్ ఎగ్జామైన్ అల్ రిసోర్సెస్ దాని తరువాత ఏదైనా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు, ప్రధాన మంత్రిగారికి చెప్పడం జరుగుతుంది. కావేరి ఇష్యూలో చెప్పబట్టినట్లు కొన్ని రివర్ ట్రిబ్యూనల్స్ ఏర్పాటు చేసి అక్కడే డిస్కండ్ చేసుకోవచ్చునని ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏమీ సెల్స్ తీసుకుంటున్నారో చెప్పండి...

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- ఇది కావేరి జలాలకు సంబంధించింది. బిరకాలంగా, అపరిష్కృతంగా కావేరి జలాలు పంపిణీకి సంబంధించిన అంతర్ రాష్ట్ర జలాల మండలాల ద్వారా పరిష్కరించవచ్చునని తాను భావిస్తున్నానని ప్రధానమంత్రి అన్నారు. కాబట్టి, వారు కూడా మంచి మాటనే చెప్పారు. కావున ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి సమావేశంలో పరిష్కర మార్గం లభిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. లేకపోతే ఏదైనా అవసరమైతే గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు వ్యాసాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా...

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఏమి చెన్నారు?... Your injunction will not carry any weight there. They are representing to Central Power Commission and to the Central Government to take some steps. Whether the notification of the Andhra Pradesh Government will be binding on Karnataka?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- No action has been taken.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? చెప్పండి?... As far as the writing is concerned, the Minister has already said, they wrote to Karnataka Government. They wrote to Water Commission. They wrote to the Prime Minister. Is injunction of High Court of A.P., binding.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏమి రాన్నారు సార్....

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు చెప్పడం జరిగింది....

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Let it be clear by the Hon'ble Minister. It is just - you are supposing the cause of Karnataka. It has come on the paper. It has clear documentary evidence. ఈ గవర్నమెంటు వచ్చిన తరువాత మీ యొక్క కంటెన్షన్ ఏమిటి? ఇప్పుడు రీసెంట్గా మీటింగు అయింది వేరే విషయం. తిరుపతిలో మీటింగు పెట్టారు కానీ... It is only when you are not convinced. చెంగారెడ్డిగారు కన్వీన్సు కావాలి. ఇల్లె గల్గి కన్వీన్సుకు చేస్తున్నారు. వారికి ఆలోచన ఉండాలి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- 103 టి.ఎం.సి. ఇచ్చారు. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ వారు కర్ణాటకకు 103 టి.ఎం.సి.లు పరిమిత ఇచ్చారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సర్ప్లస్ వాటర్ ఒప్పుకుంటారా, లేదా?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ వాదరి (కర్నూలు):- నారాయణపూర్, ఆల్మట్టి విషయానికి వచ్చినప్పుడు వాటి సామర్థ్యం పెంచి కర్ణాటక ప్రభుత్వం టేకప్ చేసింది. ఇన్స్టెట్ ఆఫ్ రివీజ్...

మిష్టర్ స్పీకర్:- బహుశా అవార్డు కంటే ఓవర్ అండ్ ఎబౌ యుటిలైజ్ చేస్తున్నారా? విత్‌నీడ్ ప్రాజెక్టు లిమిటా?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ వాదరి:- ప్రాజెక్టు లిమిట్‌లో స్టార్డుచేసి ఎక్సెస్ వాడు తున్నారు. In spite of repeated request. సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లి అక్కడ వర్క్కు స్టాప్ చేయడానికి ఏదైనా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా? అంతేకాకుండా, ముఖ్య మంత్రిల సమావేశంలో దీన్ని ప్రధాన సమస్యగా తీసుకుని చర్చించి అక్కడ ఇమ్మిడియేట్గా వర్క్ స్టాప్ చేయడానికి చర్యతీసుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు, సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళే ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు. ఎందుకంటే, నేను ముందే చెప్పాను. అన్నీ రిసోర్సెస్ ఎగ్జాస్టు చేసిన తరువాత కూడా సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళే అవకాశం ఉన్నదని నేను అనుకుంటున్నాను. The Central Government may establish a River Board under River Board Act charged with responsibility of River Board Act of 1956 of advising the States on the implementation of the Tribunal Decision. It is expected that such advice will be followed by all the States. If any dispute arises in any of the States concerned with respect to any advice rendered by the Board, the dispute may be resolved by an arbitration under Section 22 of the River Boards Act. ఇవన్నీ అయితేగాని సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళే ప్రశ్నరాదు. ముఖ్యమంతుల సమావేశంలో ఇది మాట్లాడే అవకాశం కూడా రావచ్చు.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ బొదరి:- ముఖ్యమంతుల సమావేశంలో దీన్ని ప్రధానాంశంగా చేర్చించాలి. It should be included as main agenda in the C.M.'s meeting.

మిషన్ స్పీకర్:- ప్రయారీటీ అయిటం అంటున్నారు....

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ సిపావ్. వెతల్ రెడ్డి (నర్సపూర్):- అధ్యక్షా, బిచావత్ తీర్పు అనుసారం రిమేయినింగ్ వాటర్, ప్లోయింగ్ వాటర్, దీన్ని ఆధారం చేసుకుని కేంద్ర జల సంఘం నుంచి మన తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుకు అనుమతి తీసుకోవడానికి యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయంగా కృషిచేసి, నిపుణులను పంపించి వెంటనే పర్మిషన్ తీసుకోవడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? రెండవది - అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు - నారాయణపూర్ - రెండవ దశలో వారు సిర్కూలం చేస్తున్నారు. మనం ఆక్షేపణలు చెప్పనప్పటికీ కూడా వారు ఆపడంలేదు. కాబట్టి మంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వం జలసంఘం దగ్గరికి పోయి వెంటనే దీని గురించి పరిష్కారం చేసి, ఆపడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

3:50 శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మొదటి నుంచీ మనం పర్మిషన్ అడుగు పా. తున్నాము.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రి (కమలాపురం):- సి.డబ్ల్యు.పి.సి.కి పంపాము, ఆ రాష్ట్రానికి మన అభ్యంతరాలు తెల్పాము. అన్నీ తెగిన తరువాతనే సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళాలని ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పారు. అంటే ఏమీ చేయడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉందనే భావం కలిగించేట్లు చెప్పారు. అంతర్ రాష్ట్ర వివాదంతో పాటు రాష్ట్రంతో ఉండే వివాదం కూడా దీనికి చిక్కుముడిపడి ఉన్నది. ఎందుకని అంటే మనం ఎప్పుడు సక్రమంగా ప్రాజెక్టులు కట్టుకొంటామో అప్పుడు అవతలి వాడిని అడిగే హక్కు ఉంటుంది. మనం తప్పుడు విధానాలు చేసినప్పుడు ఇతరులను దండించే వీలుండదు. కాబట్టి నేను మంత్రిగారిని సూటిగా ప్రశ్నించేది ఈ రాష్ట్రంలో మనకు ఎటోకేట్ అయిన వాటర్ నుంచి క్యాపింగ్ పాటర్న్, మోడన్లైజింగ్ తెనాల్, లేకపోతే ఇంకో రకంగానో నీటిని రీ అలకేట్ ఏర్పాటు

తెలుగుగంగకు కానీ ఇతర ప్రాజెక్టులకు కానీ మనం సి.డబ్ల్యు.పి.సి. నుంచి క్లియరెన్స్ తెచ్చుకొన్న తరువాత ఆ రాష్ట్రాన్ని నిలిపే దానికి వీలువుంటుంది. సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లడానికి వీలువుంటుంది. మనం సుప్రీంకోర్టులో వేసే దానికి వీలు ఉండేమా పరిశీలిస్తారా? రెండవది ప్రతిపక్ష నాయకులందరినీ పిలిపించి రీ ఎలొకేషన్ ఆఫ్ వాటర్స్ ను చర్చివేసే దానికి ఏమయినా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- నేను ముందే చెప్పాను. ఇప్పుడు సుప్రీంకోర్టు ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు. ఇది ఇంటర్ స్టేట్ కాదు. మరల ఇంటర్ నేషనల్ గా కూడా మన రాష్ట్రంలో వివాదాలు ఉన్నాయని అన్నారు. కానీ వాటర్ మేనేజ్ మెంట్ కానీ, ఛేంజింగ్ ఆఫ్ కాపింగ్ పాట్రీనను కానీ ప్రభుత్వం కూడా తేవ్వంగానే ఆలోచనచేస్తూ ఉన్నది. ప్రతిపక్ష నాయకుల సమావేశాలు ఇంతకు ముందు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటుచేశారు. వారి సలహాలు తీసుకొంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశానికి వెళ్లముందు ప్రతిపక్ష నాయకులను కలవడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు రెండు విషయాలు చెప్పారు. కర్నాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అనుమతి లేకుండా అప్పర్ కృష్ణా క్రింద నారాయణ్ పూర్, ఆల్ మట్టి రెండు రిజర్వాయర్ల కెపాసిటీని పెంచడానికి త్వరతగతిన పని పూర్తిచేస్తున్నారన్నారు. ఇంకో విషయం తీరుపతిలో కర్నాటక, మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులతో సుహృద్భావ వాతావరణంలో చర్చలు జరిగాయని చెప్పారు. అలాంటి వాతావరణంలో చర్చలు జరిగితే ఈ విషయాన్ని ఆ మేజింగ్ లో లేవనెత్తి ముందుగా అనుమతి లేకుండా కడుతున్న ఆ ప్రాజెక్టులను ఆపడానికి ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదు? ఒక వైపు మీగులు జలాలు ఉన్నాయని చర్చలుచేస్తే అసలు జలాల్లో పోతున్నాయి. మరి ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టులు ఏమీ కడుతుంది? మంత్రిగారు ఆ సుహృద్భావ వాతావరణంలో దీని గురించి చర్చలు ఏమయినా చేసినారా?

Mr. Speaker:- Everything is dependent on the Chief Minister's Conference. Already 25 minutes are over. Let us leave it there.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- చాలా కాంట్రవర్షియల్ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. రాష్ట్రం అంతటా....

Mr. Speaker:- The Chief Minister is going to meet all the floor leaders before going to the next meeting. I cannot take more than 25 minutes. Yesterday also we have taken 25 minutes. మీరు దయచేసి కూర్చోండి. స్పీజ్ అని చెప్పినారు. నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- రెండు వేల సంవత్సరం నాటికి బహువర్ణ బొమ్మనల్ ప్రకారం....

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- నేను అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు రాలేదు.

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను నిన్న గౌరవ సభ్యులకు చెప్పాను. ఈరోజు చెప్పాను. ఇప్పుడు తెలుగు గంగ విషయంలో ఎజెండాకు మొదలే ముఖ్యమంత్రిల సమావేశం సుహృద్భావ వాతావరణంలో జరిగింది. కాబట్టి ఎజెండా పూర్తి కాలేదు గదా! మళ్ళీ సమావేశాలు అవుతాయి. ఆ సమావేశంలో వేటిని గురించి మాట్లాడడం జరుగుతుంది

Sri K. Vidyadhara Rao:- He has said about there-allocation of water within the State.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I am helpless. Already 30 minutes are over. I am sorry. There is no purpose in asking repeatedly. It may be important, but no further information is available. Better leave it there.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఈ ప్రశ్నను ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నప్పుడు ఆన్సర్ చేస్తే మంచిది.

మిషన్ స్పీకర్:- ఇంకో విధంగా ఎప్పుడయినా మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 2000 సంవత్సరం తరువాత రివ్యూకు వస్తుంది గదా! ఈ 10 సంవత్సరాలలో నేటిపారుదల ఎంత ఉన్నదో తెక్కుకట్టాలి గదా! మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు నష్టం కలిగే పరిస్థితి ఉన్నది.

మిషన్ స్పీకర్:- 1983వ సంవత్సరం నుంచే ఇంతవరకు పోర్ట్ లీడర్స్ సమావేశాలు జరిగాయి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సిజిమే. మేము అనేక సందర్భాలలో చెబుతున్నాము. అనేక ప్రభుత్వాలు వయోలెట్ చేస్తున్నాయి. 2000 సంవత్సరం దగ్గరకు వస్తున్నది. We will lose our right. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నప్పుడు ఆన్సర్ చేయండి.

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్ష నాయకులతో మాట్లాడడం జరిగింది. వారి సలహాలు తీసుకోవడం జరిగింది. వారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెళ్ళ):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వాటర్ను స్టేట్ లోనే రీ అలెక్షన్ ప్రేసుకొందామనే మాట మంత్రిగారు అంగీకరిస్తున్నారు. అది ఎలా సంభవం? అసలు బిదావత్ బీబియస్ లే ఫలానా ప్రాజెక్టుకు ఇంత, ఫలానా ప్రాజెక్టుకు ఇంత అని పేర్కొంటుంది గదా! అసలు మనం విత్ ఇన్ ద స్టేట్ రీ అలెక్షన్ చేసుకొంటే అసలు వాటర్ లా పోయే ప్రమాదం ఉన్నది. అసలు మంత్రిగారు ఆలోచించే చెప్పారా, లేక ఒక చెప్పారా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఆ విధంగా చెప్పడం సబబైనా అనేది ప్రశ్న.

Mr. Speaker:- As far as I am concerned, whether you are satisfied or not, 25 to 30 minutes are over today. Yesterday also it was like that. No more supplementaries. Questions are repeated and answers are repeated. There is no purpose.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- నాదొక సవీక్షణ అధ్యక్షా. ... స్టేట్మెంట్ కాంట్రవర్షియల్గా ఉన్నది.

(అంతరాయం)

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- రీ అలెక్షన్ ఆఫ్ వాటర్స్ ఇచ్చే దానిని ఏమయినా ప్రయత్నం చేస్తారా?

Mr. Speaker:- I am sorry. No more supplementaries. I am helpless. Please resume your seats. Next question.

(Sri K. Vidyadhara Rao, Sri N. Raghava Reddy and Sri M.V. Mysoor Reddy tried to speak)

No more interruptions. Please cooperate. When I called next question, you have to co-operate. I am helpless. I am not concerned with your satisfaction or dissatisfaction. I won't allow any more supplementaries. If you want to waste time, you waste time. దయచేసి కూర్చోండి. ఇది పద్ధతి కాదు మీరు కూర్చోకుంటే క్వశ్చన్ అవర్ను వాయిదావేసి తరువాత ఐటమ్ను తీసుకొంటాను. I am very sorry. There is no purpose of repetition. Please sit down. If you don't want, I will postpone the question hour. This is not the way. Don't compel me.

వార్షిక్ పాండుస్మాన్ వారికి కేటాయించిన భూమి వివరాలు

307-

*1697-(ఎన్)-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతనగర్) సి. విలేజ్, కె. దిక్కం (బార్గంపహడ్), ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ), శ్రీమతి ఎన్. ఉమావెంకట్రామరెడ్డి (మేడ్చల్):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పూర్వం మోస్సూర్ వార్షిక్ పాండుస్మాన్ లిమిటెడ్గా పిలువబడే మెస్సర్స్ పార్క్ డేవిస్ ఇండియా లిమిటెడ్ పాల్గొనేవర్గము "ముఖ్య లెస్సెస్" ఆశ్రయం క్రింద కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికపై "ప్రాజెక్టును కాపాడే ఔషధాలు" పదింటిని తయారుచేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియునా;

(అ) మెస్సరుస్ పార్క్ డేవిస్ ఇండియా లిమిటెడ్‌లో విలీనమైన మెస్సరుస్ వార్నర్ పొందూస్మాన్ లిమిటెడ్ పాలకవర్గము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నామక:ధరకు యిచ్చిన 36 ఎకరాల భూమిని వాడుటలో తమ కర్మవ్యాన్ని ఉపేక్షించిన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియునా;

(ఇ) మైహతలు, రేజరు డ్లెదులు మొదలైన యితర వీవిధ కర్మాగారాలు కాక రాష్ట్రంలో "ప్లాటెక్" దిగుమతి ప్రత్యామ్నాయ రసాయనిక కర్మాగారాన్ని సెలకొల్పడానికి మెస్సరుస్ పొందూస్మాన్ లిమిటెడ్ పాలకవర్గం చేసిన వాగ్దానంపై మాత్రమే 1965వ సంవత్సరములో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారికి ఆ 36 ఎకరాల భూమిని మంజూరు చేసినారా?

ముఖ్యమంత్రి తరపున ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తిశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ) లోగడ మెస్సరుస్ వార్నరు పొందూస్మాన్ లిమిటెడు అని పిలిచే ప్రస్తుత మెస్సరుస్ పార్క్ డేవిస్ లిమిటెడ్‌కు 13 మందులను తయారు చేయడానికి లోన్ లైసెన్సులు ఇవ్వడమయింది. వీటిలో నాలుగు ప్రాజెక్టు రక్షక మందులు.

(ఆ) లేదండీ. మార్కెటు పిలువ పెల్లంపుష్కే భూమిని కేటాయించడం జరిగింది నామ మాత్రపు ధరకు కేటాయించలేదు.

(ఇ) లేదండీ.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, వారికి ఇచ్చిన లోన్ లైసెన్సులలో ఈ లైసెన్సేషన్ డ్రగ్స్ పేర్లు ఏమిటి? మార్కెట్ వ్యాల్యూకు ఇచ్చాము, నామ మాత్రపు ధరకు ఇవ్వలేదన్నారు. ఆ మార్కెట్ వ్యాల్యూ ఎంత? ఎకరానికి ఎంత ఇచ్చారు? ఒరిజినల్ గా పార్కు డేవిస్ కంపెనీకి ఇచ్చినప్పుడు 36 ఎకరాల భూమి ఇచ్చారు. ఆ భూమివాళ్లు మెస్సరుస్ వార్నర్ పొందూస్మాన్ లిమిటెడ్‌తో మెర్జ్ అయిపోయి ఈ 36 ఎకరాల భూమిని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. ఆ భూమిని వెనక్కు తీసుకోడానికి ఏమయినా ప్రయత్నం చేస్తారా?

9-00 శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు మొత్తం 13 రకాల మందులు తయారు చేస్తున్నారు.

ఉ. అందులో లైసెన్సేషన్ డ్రగ్స్ 4 ఉన్నాయి అన్నారు. అందులో ఇనోకిన్ టాబ్‌లెట్స్, ఇనోకిన్ టి.ఎఫ్ టాబ్‌లెట్స్, ఇనోకిన్-300 టాబ్‌లెట్స్, కేటలాల్ ఇంజక్షన్. ఈ నాలుగు లైసెన్సేషన్ డ్రగ్స్. మిగిలినవి అవి. ఈ 36 ఎకరాల గూర్చి 1964లో ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ అలాడు ఇచ్చిన ధర మాత్రం నా దగ్గరలేదు. మళ్ళీ తెప్పించి నాగేశ్వరరావుగారికి ఇస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సర్, ధర సంగతి. నామ మాత్రం ధర అన్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నాట్ ఇన్ కంట్రబ్యూషన్.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- సర్, వారు అడిగిన ఉప పశ్చిమ వాలా రిలైబుల్. దానికి సమాధానం ఉండి ఉండవలసింది. యాక్చుయల్ రేటు మాత్రం లేదు. తెప్పి ఇస్తాను. దీనిని స్పెసిఫిక్ గా లైసెన్సేషన్ డ్రగ్స్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ మాత్రం మేము తీసుకొంటామన్న మాట ఎక్కడా రికార్డులో వెకిలితే 1963-64లో కనపడలేదు. లోన్ లైసెన్సు సిస్టం అంటే ఆ

కంపెనీ వారికి తైసెన్సు ఇచ్చేటప్పుడు, ఆ తైసెన్సును ఒక కండిషన్ మీద అంటే వారు తయారు చేసే కొన్ని రకాల మందులను మరొక కంపెనీతో అయ్యాయి చేయించే దానిని లోన్ తైసెన్సు సిస్టం అంటారు. వారు తయారు చేయగలిగే అవకాశం ఉండి కూడా - ఇతరులతో చేయించడం - ఆ రకమయిన తైసెన్సు ఇచ్చినందువల్ల అధ్యక్షా, ఈ 13 రకాల మందులు తయారు చేయడమే కాకుండా మరొక 9 కంపెనీల దగ్గర కూడా వాటికి కావలసిన వివిధ రకాలయిన మందులను కూడా వారు తయారు చేయించుకొంటున్నారని

శ్రీమతి ఎస్. ఉమా వెంకటరామ రెడ్డి:- ఈ లోన్ తైసెన్సింగు ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కు డ్రగ్స్ ఇవ్వడం వల్ల గవర్నమెంటుకు రెవెన్యూ తగ్గిపోతోంది. అది కూడా మాడవలసి ఉంది. ఈ తైఫ్ నేటింగ్ డ్రగ్స్ లోన్ తైసెన్సింగు వాళ్ళకు ఇవ్వడం వల్ల ప్లాజినిక్ కండిషన్స్ లో 'మందులను తయారు చేస్తున్నారు. టానిక్స్ చిన్న చిన్న షెల్స్ లో ఆరోగ్యకరమైన విషయాలూ అవి మాడకుండా అపరిశుభ్రమైన పరిసరాలలో చిన్న చిన్న రేకుల గదులలో చేయడం వల్ల చాలా అనారోగ్యకరంగా ఉంది. ముఖ్యంగా గవర్నమెంటుకు రెవెన్యూ తగ్గిపోతోంది. అనేక ప్లాజినిక్ కండిషన్స్ లో చేయడం వల్ల అది అంతా బాగోలేదు. అందుచేత లోన్ తైసెన్సింగు స్టాప్ చేయించి - వార్షిక పాండుస్ లో చాలా పెద్దది - దాని లోనే వాళ్ళు చేసుకొంటే బాగుంటుంది. ఎంప్లాయ్ మెంట్ చాలా వరకు దొరుకుతుంది. వార్షిక పాండుస్ లో వాళ్ళు లోన్ తైసెన్సింగు వల్ల వేరే కంపెనీలకు డ్రగ్స్ ఇచ్చి చేయించుకోవడం వల్ల అందులో పనిచేసే 100 మంది ఉద్యోగస్తులకు పేగ్గా దానిలో నుంచి తీసివేయడం జరిగింది. దీనిని బట్టి చూస్తూంటే కంపెనీ నేషనల్ టీ చేస్తేనే బాగుంటుందని నేను తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈ తైసెన్సు ఇచ్చేదేదయితే ఉన్నదో అది బహుశా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఇచ్చిన తైసెన్సు. ఆ తైసెన్సు విధానంలో లోన్ తైసెన్సు ఫెసిలిటీ కూడా ఉంది. ఇలాంటి అనుభవం ఉంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించి అవసరం అయితే గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారికి ఇకపై ఇటువంటి తైసెన్సులు ఇవ్వవద్దని మన సలహాగా మనం వ్యాయామానికి మాత్రం చేయగలుగుతాము. ఆ కండిషన్ మార్పుడానికి వీలుంటే - ప్రధానమయిన అంశం వోల్ట్యాజ్ ఉంటుంది. ఈ డ్రగ్స్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ - టు ప్రివెంట్ వోల్ట్యాజ్ - లోన్ తైసెన్సు ఫెసిలిటీ ఇచ్చే వాటికి కొన్ని రకాలయిన మందులు కొంత కాలం తయారు చేస్తూ 1989 ఆ ప్రాంతం వరకూ కూడా కొన్ని రకాలయిన మందులను తయారు చేసినందువల్ల వోల్ట్యాజ్ ప్యాబ్లమ్ చాలా సివియర్ గా ఉన్న కారణాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆపుచేసి వారు ఆ కంపెనీని అడ్డగించారు. మన చేతులలో ఉన్న వ్యవహారం కాదు. తైసెన్సు కండిషన్ మార్పుడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు ఇలా ఉంటే బాగుంటుంది అని ఉమా వెంకటరామ రెడ్డి గారు చేసిన సూచన వ్యాయామానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజత్ అలీ:- మంత్రిగారు ఈ తైసెన్సు కేంద్రం నుంచి పొందారు. మనకేమీ సంబంధం లేదు అన్నారు. రెండవది ఇప్పుడు ఉమా వెంకటరామ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు అక్కడంతా ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరుగుతున్నాయి. బెజవాడ తయారేదో చాలా అసకరపరిలు జరుగుతున్నాయి. దాని మీద మన అజమాయిషీ చేసేప్పుడు - స్టేట్ గవర్నమెంటు కంట్రీబ్యూషన్ కూడా ఇచ్చింది ఉంది. 36 ఎకరాల వరకూ ల్యాండ్ ఇవ్వడం జరిగింది. అది ఆ ప్రాంతంలో చాలా విలువయిన ల్యాండ్. వారు రెక్కెగా చేస్తున్నట్లుంది

ఈ ముందుల తయారీపైన అజమాయిషీ లేకుండా వోవడం వల్ల ఎవరో తీసుకు వచ్చి పెక్కుకొంటున్నాడు. దానిమీద అజమాయిషీ లేదు. చావు చేసే ఇర్రెగ్యులారిటీను పర్మిట్ చేయడం ఎంతవరకు న్యాయం. దానివల్ల వచ్చే బాధలు కొన్ని ఉంటాయి. ఒరిజినల్ మందులు లేకుండా అపరిశుభ్రమయిన ప్రాతంలో వేటిని తయారు చేయడం వల్ల ప్రాణాలకు నష్టం చేకూరుతుంది. దాని మీద ప్రభుత్వానికి సరయిన అజమాయిషీ లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- యాక్చుయల్ గా మనకున్నటువంటి డ్రగ్ కంట్రోల్ కు సంపూర్ణమయిన అధికారం ఉంది. రజర్ ఆల్ గారు చెప్పినట్లు ఆ పద్ధతులలో మెడిసిన్స్ అన్ ప్యాజెనిక్ గా తయారవుతున్నాయి. అవన్నీ కూడా అట్లా ఉంటే డ్రగ్ కంట్రోల్ కు అవకాశాలు ఇచ్చి ప్రత్యేకంగా ఈ ప్యాక్టరీ చూడమని చెబుతాను. ఒక చిన్న కరక్షన్ - ఐయామ్ నాట్ స్యూర్. ఈ లైసెన్సు ఇచ్చేది డ్రగ్ కంట్రోలరాల లేక గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియానా అన్న సందేహం కలుగుతోంది. ఏమయినప్పటికీ నేను డ్రగ్ కంట్రోల్ కు ఆదేశాన్ని చాగి వేతిలో ఎంతమేరకు హక్కు ఉంటుందో అంతమేరకు పరిస్థితులను సక్రమంగా సగివేలా చూడమని చెబుతాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- నేను రెండు ప్రశ్నలు అడుగుతాను. దీనిలో జరుగుతున్న అవకతవకలు దృష్టిలో పెట్టుకొని 1985 మార్చి 24న ఈ శాసనసభలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి దీనిని నేషనల్ లైజ్ చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యాజ్ఞమని అన్నారు. అదేమయిన ఉద్దేశం? రెండవది. ఈ కంపెనీ బాంబే బేస్డ్ మల్టీ నేషనల్ తో సంలేనం చేసారు. ఆ సంలేనం చేసేటప్పుడు షేర్ హోల్డర్స్ కు సరిగా అవసరమయినంత కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చారు. వర్కర్స్ పిషయంలో రెండు రకాలు - పనిచేసేవాళ్లకు వేక్ ఈక్వైజేషన్ - బాంబే వాళ్లకు సమానంగా ఈ వేతనం ఇవ్వడంలేదు. నష్టపరిహారం వేళ్లకు చాలా తక్కువ ఇస్తున్నారు. కనుక షేర్ హోల్డర్స్ ను ఏ దృష్టితో అయితే చూసారో ఆ దృష్టితో వేళ్లకు కూడా ఈ క్వల్ గా ఇచ్చేట్లుగా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 1975లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి దీనిని గురించిన వివరణ వచ్చి నప్పుడు నేషనల్ లైజ్ చేయడానికి కూడా ఆలోచిస్తామని అన్నారు. ఆ సమాచారం నా వద్ద రెడీగా లేదు. వర్కర్స్ కు ఇస్తున్న కాంపెన్సేషన్ షేర్ హోల్డర్స్ కు మాత్రం తృప్తికరంగా ఇచ్చి మల్టీ నేషనల్ తో కలిపారు కనుక ఆ వర్కర్స్ కు ఇచ్చిన కాంపెన్సేషన్ వివరాలు కానీ, జరిగిన అన్యాయం గురించి కానీ సమాచారం లేదు. ఏమయినా వర్కర్స్ కు సంబంధించి లేబర్ డిపార్టుమెంటుతో సంప్రదించి, లేబర్ డిపార్టుమెంటును అడిగి ఏమయినా వాళ్లకు అలాంటి అన్యాయం జరిగితే చూడమనే మాట కూడా చెబుతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, లైఫ్ సేవింగ్ డ్రగ్స్ అని నాలుగు ఉన్నాయి. 6. వాటిని ప్యాజెనిక్ కండిషన్స్ లో తయారుచేయాలి. ఎవరికివడితే వారికి లైసెన్సులు ఇస్తే, ఏవో మందులు తయారుచేస్తారు. ఎవరి ప్రాణాలో పోతాయి. ఎవరు బాధ్యులు దీనికి? డ్రగ్ కంట్రోల్ యాక్ట్ క్రింద, ప్యాజెనిక్ కండిషన్స్ లేకుండా ఉన్న పరిస్థితులలో తయారుచేస్తుంటే చర్యతీసుకుంటారా? పార్మిటేషన్, వార్నర్ హిందూస్టాన్ కంపెనీలు మెర్క్ అయినాయి. వారు ముందుగా చెప్పారా? 36 ఎకరాల గవర్నమెంట్ భూమి ఉందని, రెండు కంపెనీలు కలిపి షేర్ చేసుకుంటాయని వారు ముందుగా చెప్పారా? గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ రివైసియోగం చేస్తుంటే, వాస్తవంగా యుటిలైజేషన్ లేకపోతే దానిని వెనక్కి తీసుకుంటారా?

మార్కెట్ వాల్యూ అన్నారు కానీ దాని రేటు చెప్పలేదు. మార్కెట్ వాల్యూ అనేది ఎట్లా తెలుస్తుంది? నామమాత్రంగా ఇచ్చారని మేము అంటున్నాము. ఏ ఆధారం వేసుకుని మార్కెట్ వాల్యూ అన్నారు.

మిషన్ సీక్రె:- ప్రస్తుతం లేదన్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నాగేశ్వరరావుగారికి చదివే వీనివిస్తాను. The Government have allotted thirty six acres of land in Survey No. 1 situated at Uppal Villae to M/s. Warner Hindustan Limited during the year 1964 on the recommendation of the Director of Industries. The land was not allotted on nominal price but on payment of market value. వారు అడిగింది ఎంత రేటు అనేది కూడా ఉండి ఉండాలి. ఇది రిలవెంట్ సర్టిఫికేట్. అల్లెరెడ్డి ఎస్టేట్స్ ఇచ్చాను. ఈ మందులు తయారుచేసే సందర్భాలలో డ్రగ్ కంబోలర్ ఆ మేరకు అధికారాలను వీనియోగించుకుని సరిచేయడానికి వేలుంటుంది. కాబట్టి వేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. వార్నర్ హిందూస్టాన్, పార్మిడేవిస్ మెర్క్ అయినాయి. ప్రస్తుతం రెండూ కలిసి ఉన్నాయి. వారు ముందుగా గవర్నమెంటుకు వ్యాపారా లేదా అనేది రెడీగా లేదు. అయితే రెండూ మెర్క్ అయినట్లుగా గవర్నమెంటుకు డెఫినిట్ ఇన్ ఫర్మేషన్ ఉంది. ఈ షేర్స్ ఇళ్లా మారాయి అని పర్మిక్యులర్స్ మాత్రం ఇచ్చారు.

శ్రీమతి ఎస్. ఉమావెంకటరామరెడ్డి:- అధ్యక్షా, లోన్ టెనెన్సులు వారికి టైప్ సేవింగ్ డ్రగ్స్ తయారు చెయ్యడానికి ఇచ్చారు. గవర్నమెంటు అనాడు 36 ఎకరాలు ఎందుకు కేటాయించిందంటే, రాష్ట్రంలో ఉద్యోగావకాశాలు ఎక్కువ చేయడానికి. ఒకవేళ వారు యాన్సిలరీ యూనిట్స్ పెట్టి, ఈ టైప్ సేవింగ్స్ డ్రగ్స్ తయారు చెయ్యడానికి అవకాశ ముంది. చాలా స్థలం ఉంది కనుక, ఇంకా 26 ఎకరాలు వేస్ట్ ల్యాండ్ ఉంది కనుక యాన్సిలరీ యూనిట్స్ పెట్టి తయారు చెయ్యడానికి అవకాశముంది. వారికే లోన్ టెనెన్సులు ఇవ్వడంవల్ల 100 మంది ఉద్యోగులకు ఉద్యోగం లేక నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్నారు. కాబట్టి వారినే ఉద్యోగంలో పెట్టుకోడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇది కాస్త లోతుగా, సమగ్రంగా చూడాలి. యాన్సిలరీ యూనిట్స్ పెట్టి ఈ మందులు తయారు చెయ్యడానికి కావలసిన సౌకర్యాలేమిటి? అట్లా చెయ్యకుండా ఎందుకు చేస్తున్నారు అనేది పరిశీలన చేయిస్తాము. మనం ఇచ్చిన ఎలాట్ మెంట్ ఆఫ్ ల్యాండ్, షరతులకు భిన్నంగా ఉంటే వాప్స్ తీసుకుంటారా అన్నారు. ఇది మంచి సూచన. ఇది మనసులో పెట్టుకుని సమగ్రంగా మొత్తం మీద పరిశీలన చేయిస్తాము.

మిషన్ సీక్రె:- మార్కెట్ వాల్యూ ఇస్తే, ఇట్ చీల్ నాట్ బి.పాకిబుల్.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- స్టిమ్యులేషన్స్ వయోలేవ్ చేస్తే, మార్కెట్ వాల్యూకి ఇచ్చినా, విత్ డ్రా చేయడానికి క్లాష్ ఉంది.

మిషన్ సీక్రె:- ఆ క్లాష్ ఉంటేనే చేయవచ్చు.

శ్రీమతి ఎస్. ఉమావెంకటరామరెడ్డి:- టైప్ సేవింగ్ డ్రగ్స్ కు లోన్ టెనెన్సులు నివ్వడంవల్ల, రాష్ట్రానికి టాక్సుస్ దెబ్బతింటున్నాయి. ఆరొపిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- పరిశీలనలో ఈ అంశాన్ని కూడా చేర్చి, పరిశీలన చేయిస్తాను.

స్టేషన్ హౌస్ అధికారుల వద్ద చేసిన ఫిర్యాదులు ముట్టినట్లు రశీదులు

308-

*1593-శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) స్టేషన్ హౌస్ అధికారి వద్ద చేసిన మరియు దానిని చేసిన ప్రతియొక ఫిర్యాదుకు పోలీసు స్టేషనులు ఫిర్యాదులు ముట్టినట్లు రశీదు యివ్వవలసినదిగ రామచంద్రారెడ్డి పోలీసు కమిషన్ సిఫార్సు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు సిఫారసు అమలు చేయబడిందా;

(ఇ) పోలీసు యంత్రాంగం తమ విశ్వసనీయతను నిరూపించుకొని ప్రజలలో విశ్వాసమును కల్గించుటకు ప్రస్తుతపు పోలీసు యంత్రాంగానికి క్రింది స్థాయిలో నవీకరణము చేయుటకు ప్రభుత్వం తీసికొన సంకల్పించిన చర్యలెవ్వి?

రెవెన్యూశాఖమంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు లావులేదు.

(ఇ) గామీజ పోలీసు స్టేషనులకు సంబంధించి క్రింది స్థాయిలో ప్రస్తుతమున్న పోలీసు యంత్రాంగాన్ని పునర్వివస్థీకరించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పిందానికి ఏమనాలో అర్థంకాలేదు. పోలీస్ కమిషన్ రిపోర్టు - రామచంద్రారెడ్డిగారి రిపోర్టులో చాప్టర్ 9లో, ఇన్వెస్టిగేషన్ పేజీ నెం. 90లో - It is stated: 'Prompt and correct recording of complaints and immediate issue of a copy of the complaint as per Section 154 (2) of Criminal Procedure Code in any cognizable offence and issue of receipts to complaints even in a non-cognizable offence would go a long way to gain public confidence and in eliminating the work of crime.'

In the Summary of recommendations at Page 284 in Para it is mentioned.

మిషన్ స్పీకర్:- ఉంది. లేట్ అస్ నీ.

Sri M. Omkar:- 'In order to ensure prompt registration of cases, the provision of Section 154 (2) of the Criminal Procedure Code should be strictly adhered to. Even Petitions relating to offence of non cognizable nature or representations

seeking relief in a distress situation should be acknowledged and receipts given to the Petitioners.'... అని ఉంటే, మంత్రిగారు లేదు అని, ఉత్పన్నం కాదని అంటే ఎట్లా? ఇప్పుడయినా దాని గురించి ఏం చేస్తారు? తరువాత ప్రశ్న చూడండి. దానికి 'ఆలోచిస్తున్నాము' అన్నారు. ఏమీ ఆలోచనలో మాకు అర్థం అయ్యేట్లు చెప్పమనండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I need not explain to the Hon'ble Member about the difference between cognizable and non-cognizable offences. He must be well aware of it. What the Hon'ble Member referred to is and when it is read in conjunction with the question giving an assisted answer to the question, I have to say no. What has been the practice that has been followed is - I have to submit to the august House, Sir, even in the year 1975 there have been Departmental instructions to all the Police Stations to issue receipts to the complainants. That was even reiterated in the year 1984 also.

Sir, this Commission was appointed in the year 1983. It submitted its report on 10th May, 1984. In the report that has been submitted by the Commission between the cognizable and non-cognizable offences a subtle line of distinction has been drawn. There is no positive direction that it must be scrupulously implemented. As a matter of fact, it is being implemented also as per the Departmental instructions, which I mentioned already. Added to that, Sir, the recommendations that have been made by the Commission number about 407 recommendations in all. Out of the 407 recommendations that have been made by the Commission, we have already implemented about 186 recommendations and 14 recommendations have, alone, been rejected.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:-తలనొప్పికి మందు ఇవ్వమంటే కడుపునొప్పికి ఇస్తామంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- Let him complete.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- 22 (2) - Enquiry into Petitions of non-cognizable nature constitutes importance - Un-regarded service by the Police to the community: 'Therefore the Commission recommends proper recording of the Petitions and the time spent by the Police on each Petition.' Here, it is a non-cognizable offence that has been mentioned. The directions have been much more further ahead. The directions have been that irrespective of the fact that whether it is cognizable or non-cognizable offence receipt must be given. This is the direction, which has been given, even before this Commission submitted its report.

I would further submit that every Police Station maintains a G.D. which is called the 'General Diary' of a Police Station. In respect of every case a diary called 'Case Dairy' is maintained. In the General Diary also every report that has been given is sought to be incorporated and mentioned. This has been the answer to the question put by my friend.

Sri M. Omkar:- Sir, the instructions are not followed at all the places. Only at some places they may be followed.

Mr. Speaker:- Instructions are there much ahead of the Commission's Report. Whether they are followed? Any random check is there?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I am conscious of the fact that at some places it is not being followed and we want to take steps to see that it should be adhered to scrupulously.

9-20 శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగలు):- అధ్యక్షా, పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లి ఉ. దరఖాస్తు ఇస్తే రజీదు యివ్వడం లేదనేది అందరికీ అనుభవం ఉన్న విషయం, సర్వ సాధారణమైన విషయం. ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ కూడా నిర్లక్ష్యంగా రజీదులు యివ్వడం లేదనే సమాచారం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు ఏమి చర్యలేసుకొన్నది? దాని వివరాలు ఏమిటి? కనీసం ఈ పద్ధతిని అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసు కొంటున్నది?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను మొదటే మనవిచేశాను.

Mr. Speaker:- Suggest one thing. Let the new Director General of Police issue instructions with his signature to implement the orders issued earlier. There ends the matter.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- May I submit Sir. There will be periodical inspection of all the Police Stations by the Superior Officer at the level of the Superintendent of Police. Whenever an inspection is there, there are standing instructions to the Inspecting Officers to check this point also by looking into the General Diary and complaints. There have been many cases within your knowledge also, Sir, where a specific complaint has been given by a complainant to the Police Stations it has not been registered. This is concerning us. Some officials have been suspended and Departmental action has been taken. People have been referred to the Tribunal for Disciplinary Proceedings to face charges. Everyone of us knows it. At some places, it is not being followed or adhered to. We have been taking steps to see that it is implemented scrupulously. The Police Manual has been there. In the Police Manual it leads to the conclusion that issuance of receipt is mandatory. But, we know the practical difficulty. I am not trying to shed the realities.

Mr. Speaker:- Kindly see.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I am prepared to answer.

Mr. Speaker:- Whenever information is passed on, it is incorrect and this is what many members say.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- కరెక్ట్ అనలేదు. తమరు లేడింగ్ లాయర్. సమర సింహారెడ్డిగారు కూడా క్రిమినల్ లాయర్. లేడింగ్ లాయర్. మేమయితే లాయర్లం కాము. పోలీసు స్టేషనుకు పోయి దరఖాస్తు ఇస్తే రజీదు యివ్వలేదని అడిగితే వాడిని కొట్టక పూర్వం అందే...

శ్రీ బి. జీవన్మరెడ్డి:- మంత్రిగారు అయితే చాలా చక్కగా జవాబు చెబుతున్నారు. పోలీసు స్టేషన్ కు వెళ్లి దరఖాస్తులు ఇస్తే తప్పకుండా రసీదులు ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వం నుండి కానీ, డి.జి. నుండి కానీ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి. ఇవి వా చక్కటికే తెలిసిన విషయం కాదు. సభ్యులందరూ కూడా అడుగుతున్నారు. 100కి 99 శాతం కేసులకు రసీదులు ఇవ్వడంలేదు. పోలీసులపై ప్రజలకు విశ్వాసం కలలానని ఆలోచించినట్లయితే తప్పకుండా రసీదులు ఇచ్చే విధానం అమలుజరిగేట్లుగా చూడాలి. డ్రీఫ్ట్ లో ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి, కంట్రోల్ చేయడం జరుగుతుంది. ఎప్పుడయితే రసీదు టైమ్ వేసి యివ్వడం జరుగుతుందో అప్పుడు దానిపైన ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్య తెలిసిపోతుంది. పోలీసులపై ప్రజలకు విశ్వాసం ఏర్పడే అవకాశం ఉంటుంది. తమరు చెప్పినట్లుగా కొత్త డి.జి.గారు వచ్చినారు. కాబట్టి మంత్రిగారు దీనిని నీరియస్ గా తీసుకొని ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ రిమూవ్ చేసి దానిని అమలు జరిగేట్లుగా చూడడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- The suggestion given by the Hon'ble Member is perfectly laudable and highly laudable. We will try to take suitable steps in this regard.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషేరాబాద్):- అధ్యక్షా, గతంలో లాకప్ గిరిలు జరిగినప్పుడు న్యాయస్థానాలు పోలీసు వ్యవస్థను ఆదేశించినట్లు చాకు తెలుసు. పేరస్థులను కానీ, అనుమానం మీద తెచ్చిన వాళ్ళను కానీ ఎంత కాలం ఉంచాలనే సమస్య చెచ్చినప్పుడు నాకు తెలిసినంతవరకు 24 గంటల కంటే ఎక్కువ ఉంచరాదనీ న్యాయం చెబుతూ ఉన్నది. నాకు తెలిసినంతవరకు గాంధీనగర్ పోలీసు స్టేషన్ లో ఎకనెల 1: రోజులు లాకప్ లో ఉంచారు. హైలెవల్ ఆఫీసర్లు కానీ కమీషనర్ కానీ అప్పటికప్పుడు రాత్రిళ్ళు కూడా చెక్ చేయాలి. కమీషనర్ గారు ఎప్పుడయినా ఈ విధమైన అనెస్పెక్టిబిడి పెసింగ్ చేస్తున్నారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహరెడ్డి:- ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు వేసిన ప్రశ్న సంబంధిత సప్లిమెంటరీ కాదనే సమస్యలోకి వెళ్ళకుండా ఆ ప్రశ్న పెనుకచ్చన్న సదుద్దేశ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొంటూ మనవిచేస్తున్నాను. నెలల తరబడిగా కొన్నిచోట్లా లాకప్ లో పెడుతున్నారనే విషయం తప్పకుండా చాలా గర్హనీయమైన విషయమే. ఇప్పటికే కొన్ని ప్రాక్టికల్ డిఫిక్టీస్ ఉన్నాయి. ఈ ప్రాక్టికల్ డిఫిక్టీస్ లో భాగంగానే ఈ మధ్యనే మనం సంగారెడ్డిలో అడ్మినిస్ట్రేషన్ జరిగిన విషయం, మా కోపార్ సంఘటన చూసినప్పుడు కూడా చాలాచోట్ల మనకు అనుభవానికి వస్తూ ఉన్నాయి. వీటిని వీలైనంతవరకు రెస్టిస్ట్ చేసి తగ్గించడానికి డిపార్ట్ మెంటుగా ఏమేమి చర్యలు తీసుకోవలయునో గౌరవ సభ్యుల యొక్క సలహాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, అవి తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహరెడ్డి (కాంపేట):- ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. పోలీసు వాళ్ళు అప్లికేషన్స్ తీసుకొని కొద్దిగా పేషన్స్ లో మంచి ప్రవర్తనతో నడచుకుంటే 50 శాతం నక్సుల్ ప్రొబ్లమ్ సార్వ్ అవుతుందని మంత్రివరులకు మనవిచేస్తున్నాను. దీని విషయంగా నేను ఎస్.పి.గారికి ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. అయ్యా, ఎవరయినా బాధితులు వస్తే, వారు ఏదయినా అప్లికేషన్స్ ఇస్తే, వారితో మంచిగా ప్రవర్తించడం చెప్పాను. అలాగాక కొత్తగా వోవడం కాదు సార్, రసీదులు యివ్వడం కూడా అలా విడివిట్టంగా, అప్లికేషన్ తీసుకువచ్చిన వాడిని తంతున్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- హామ్ మినిష్టరుతో మాట్లాడి బ్లైమ్ ఫిక్స్ చేశాము. 28వ తేదీనాడు 4 గంటలకు లా అండ్ అర్డరు మీద స్పెషల్ డిస్కషన్ పెట్టినాము. ఆ రోజు దీని మీద ఎంఫస్సిడ్ చేయండి. ఇప్పుడు బ్లైమ్ అయిపోయింది. ఇప్పటికి ఆపండి.

శ్రీ నిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అపోజిషన్ వాళ్ళము ఆరు ప్రశ్నలు ఇచ్చాము. దీని మీద మాట్లాడడానికి ఇంక కొంచెము సమయం కావాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇది పోలీసులకు, ప్రజలకు మధ్యవున్న సమస్య సార్. కొంత సమయం

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఇది లైఫ్ సేవింగ్ ఐటమ్ కాదు. ఇంతకంటే ఎక్కువ సమయం ఇవ్వడానికి వీలులేదు. లైఫ్ సేవింగ్ డ్రిగ్ గనుక 20 నిమిషముల సమయం ఇచ్చాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- లైఫ్ సేవింగ్ కాదు. వీపు సేవింగ్ లాంటిది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- శాంతిభద్రతల విషయం మీద చర్చించడానికి 28వ తేదీనాడు 4 గంటలకు బ్లైమ్ ఫిక్స్ చేశాము.

చినమల్యయ్య (ఇందుర్మి):- పోలీసు వాళ్ళు స్టేషన్ లో ఎంతకాలం ఉంచుకోవచ్చు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చినమల్యయ్యగారు ఎంతో ఆవేదనతో అడుగుతున్నారు. చట్ట ప్రకారం పోలీసు వాళ్ళు 24 గంటలకు మించి వాళ్ళ దగ్గర ఉంచుకోడానికి వీలులేదు. వాళ్ళను 24 గంటలకల్లా జుడిషియల్ కస్టడీ రిమాండ్ కొరకు మేజిస్ట్రేట్ దగ్గర ప్రిడ్యూక్ చేయాలి. క్రిమినల్ ప్రిసేజర్ కోడ్ క్రింద ఉన్న పద్ధతినే నేను గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రిడ్యూస్ చేసిన తరువాత ఫర్దర్ పోలీసు కస్టడీ కావాలంటే మళ్ళీ మేజిస్ట్రేట్ దగ్గర అప్లికేషన్ పెట్టి ఇంటరాగేషన్ కొరకు పోలీసు కస్టడీకి తీసుకోవచ్చు. ఏ పిరియడ్ వరకు పోలీసు కస్టడీలో ఉంచవలయుననేది మేజిస్ట్రేట్ అర్డరు ఇస్తారో అంతవరకే పెట్టుకోవాలి. ఇది చట్ట ప్రకారం ఉన్నది. ఇది సక్రమంగా 100కి 100 పాళ్ళు అమలు జరుగుతుందని చెప్పడానికి నేను సిద్ధంగా లేను. ఎక్కడెక్కడయితే ఇన్ఫిడెంట్స్ ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తాయో ఆ ఇన్ఫిడెంట్స్ విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకోవాలో చట్టరూపకంగా ఆ చర్యతీసుకోవడం జరుగుతూ ఉన్నది; ఫర్దర్గా జరగ నేయకుండా ఏమీమీ చెకింగ్ చేయాలనో అవి కూడా చూస్తున్నాము. దీనిలో భాగంగానే ఎస్.పి.లు ఈ మధ్యనే ప్రతి పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో ప్రజా దర్బారీలనేవి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతూ ఉన్నది. అక్కడ ప్రజలు ఈ విషయాల లోపల కంప్లెయింట్స్ యిస్తే వాటి మీద ఏమి కొంచెము బేసిస్ అయినా కూడా సంబంధిత ఎస్.పి.లు కూడా చర్యలు తీసు కొంటున్నారు. ఆ విధమైన ఆదేశాలు ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఏ మాత్రం లా అండ్ అర్డర్ బ్రేక్ డౌన్ అయినా, ఏ ఇష్యూ వచ్చినా మనం బ్లైమ్ చేయడం

మిషన్ల సేవకర్త:- విద్యాధరరావుగారు ప్రశ్నయొక్క సారాంశానికి సంజీ. కంపెనీ యింటిని ఇస్తే రెసిడెన్షి యివ్వాలి. కాగ్నిజిబిల్ కానీ నాన్ కాగ్నిజిబిల్ కనీ లిసెన్సీ సృష్ట్య.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- (ఇ) పార్టీ గురించి అడుగుతున్నాను. (ఇ) ప్రక్క క్రెడిట్ బులిట్ అండ్ రీ వ్యాంపింగ్ గురించి అడుగుతున్నాను. క్రెడిట్ బులిట్, రీ వ్యాంపింగ్ అఫ్ ది హోల్స్ సిస్టమ్ గురించి మంత్రీగారు ఆలోచిస్తామన్నారు. ఇక్కడ ఏమిటమంటే మన కడుపునిండా పెట్టి తరువాత వర్క్ డిమాండ్ చేయవలసిన ఆలోచన ఉన్నది. రామచంద్రారెడ్డి కమిషన్ లోనే కాన్స్టేబుల్ నుంచి, కాన్స్ ట్రీ వరకు కానిస్టేషన్ - హోల్స్ కాన్స్టేబుల్స్ విషయంలో - యివ్వాలి. To say that the salaries of Constables are higher than Sweepers and Attenders is not correct. అదే విధంగా హెడ్ కాన్స్టేబుల్, కాన్స్టేబుల్ జీతాలు బస్ కండక్టర్స్, మరియు ఎ.ఎస్.ఎం. జీతాల కంటే తక్కువ. కనీసం కండక్టర్స్ శాలరీస్ లో సమానంగా పెంచడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమయినా ఆలోచిస్తున్నదా? వాళ్ళకు కడుపునిండా తిండి పెట్టుకుండా లా అండ్ ఆర్డర్స్ ఎలా మెయింటెయిన్ చేయగలరు? కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమయినా ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మా ప్రభుత్వం అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత 9.30
మేము ఎవరికి జీతాలు తగ్గించలేదు, ఎవరిని యింటికి పంపలేదు. ఇంతవరకు ఎలా ఉందో ఉ. |
అదే పద్ధతిలో నడుస్తున్నది. దానిని యంపూవ్ చేయడానికి ఏమైనా చర్యలు కాలని
వస్తే, వాటిని తీసుకోడానికి మేము పరిశీలన చేస్తున్నాము. ఇకపోతే వేరే జీతం యిగత
తగ్గింది, వారి జీతం యంత తగ్గింది అన్నదానికి నా వద్ద వివరాలు లేవు. ప్రత్యేకమై
నటువంటి ప్రశ్నవస్తే దానికి జవాబు చెబుతాను. పోత నేను మొదటే మనవిచేశాను.
రామచంద్రారెడ్డి వనమూస్ కమిషను ఎన్ని రికమండేషన్లు చేసింది, ఎన్ని రికమండేషన్లును
మేము అమలుచేశాము, ఎన్నింటిని రిజక్ట్ చేయడం జరిగిందనేది మళ్ళీ గౌరవ సభ్యుల
కనీవేనియన్స్ కొరకు ఒక నిమిషములో చెబుతాను. In all, 407 recommendations
have been made by the Ramachandra Reddy Commission. Out of
which, 186 recommendations have, already, been implemented.
14 recommendations, alone, have been rejected. The rest of
the recommendations are under examination.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పండి. Time is already over.

శ్రీ నిపాచ్- విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, పూజా దర్బారుల గురించి వారు చెప్పారు. పూజా దర్బారులు అని పోలీసులను పూజల దగ్గరకు తీసుకురావడానికి పెట్టారు. మా వద్ద కూడా కొన్ని అప్పిక్లేషన్లు తీసుకున్నారు. కానీ అందులో, ఏమైతే అప్పిక్లేషన్లు వచ్చాయో, అవి అన్ని పోలీసులు వ్రాయించిన అప్పిక్లేషన్లు మాత్రమే. పోలీసులకు వ్యతిరేకంగా ఎవరు కూడా వ్రాయలేదు. మాకు నమ్మకం కలగడంలేదు. రసేదులు యివ్వడం లేదని ఓంకారుగారు అంటున్నారు. - వాస్తవానికి రాష్ట్రవ్యాపితంగా అటొగ్గే ఉంది. దానిని పరిశీలించి సభ్యులకు నమ్మకం కలిగించడానికి మంత్రిగారు ఏదైనా ఒక పోలీసు స్టేషనులో దరఖాస్తు యిస్తే, వారికి రసేదు యిస్తారో, మరి ఏమీ యిస్తారో తెలుసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- వీధాసాగరరావుగారు, అ అగ్డి అర్డరు మీద - పోలీస్ యాక్ డ్ కంట్రీక్స్ సబ్జెక్ట్ - 28 నాడు రెండు గంటల డిస్కషనుకు వైము ఫిక్స్ చేశాము. ఆ రోజు చూడగలగలము. క్లియర్ అవర్ అయిపోయింది.

శ్రీ సిహెచ్. వీధాసాగరరావు:- మంత్రిగారిని ఒక డిస్క్ చేయమనండి; పోలీసు సెక్షన్లలో - ఏ డిస్క్ సెక్షన్లలో అలాగే రసీదు యిస్తారా చకచాచి వారిని వెళ్లి చూడమనండి. రసీదు యిస్తారో ఇంకేమి యిస్తారో అన్నది తెలుసుకుంటే.

Mr. Speaker:- The Minister has admitted that in certain cases they are giving and in certain other cases they are not giving and that they will look into it. There should be some explanation. అన్నారు. స్పీకర్ అది అయిపోయింది, దీని మీదనే కాన్సెంట్రేట్ చేస్తామంటే అక్రింద క్లియర్ అయింది.

శ్రీ జి. శ్రీధరరావు (మంథన్):- ఇంత సమయం తీసుకొని పట్టణవాసులు చూడమని నేనలా పర్యటించానంటూ చెబుతున్నాము - మావద్ద యిబ్బంది గురించి - కావడం చూచి సభ్యులు చెబుతూ, జి.డి ఎంట్రీ చేస్తున్నారు, సి.డి రిపోర్టు ఉన్నవి అన్నారు. స్వయంగా మీము వెళ్లినదాని అన్నికేషన్లు యిచ్చిన తరువాత రసీదు యివ్వని కేసులు ఉన్నవి. జి.డి ఎంట్రీ అయిన తరువాత ఏమీ చేస్తున్నారో తెలుసుకోమనండి. అది ఏదైనా. యివ్వకపోయినా జి.డి ఎంట్రీ అవుతుందని వారు అంటున్నారు. కానీ సర్వేయర్లు తీసుకుపోయే ముందు ఎంట్రీ చేస్తున్నారు - రసీదు తరువాత - రసీదు ఉండే ఆ పనిచేయరు. పోలీసు సేక్షన్లలో అది చేయనుండున - నక్సల్వెట్లు పెరిగే కారణము పోలీసులు అనడంతో అనుమానం లేదు - మా దగ్గర - పూర్వకంగా మా ఏకంగా గురించి చెబుతున్నాను - వీరు, రసీదు యివ్వమంటే లోపల వేస్తారు - లాకప్ అప్ డిషయం తరువాత - లోపల వేసి దెబ్బలు కొడుతున్నారని చెప్పాము. నేను, గౌరవ సభ్యులు సర్వయ్యగారు, మేడారం యం.ఎల్.ఎ. గారు గోదావరి ఖనిలో జయంతి రెడ్డిగారు యీ విధంగా డబ్బు తీసుకొని యింత మందినీ తిప్పలు పెడుతున్నాడు అని అసెంబ్లీలో రేజీచేసినా యిప్పటికీ యాక్షను తీసుకోలేదు. జి.డి.పి.కి తెలియదు. ఇప్పటికీ 20 రోజులు అయింది. మనం ప్యామ్మీగా జరుగుతుందని ఎట్లా చెప్పగలము? అసెంబ్లీలో పెప్పిన దానికే యాక్షను లేదు. రసీదు యిస్తారనేది అంతకన్నాలేదు. దీనివల్ల నక్సల్వెట్లు పెరగమంటే ఎందుకు పెరగరు? దీనిని ఏమీ యాక్షను తీసుకొని తక్కువ వేస్తారు? రసీదు యివ్వకుండా, వారిని లోపలవేసి తన్నుతుంటే పోలీసులు అంటే భయపడుతారా లేదా మంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Shall I answer Sir?

Mr. Speaker:- You can draw the inference and all the Members say that no receipts are given.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, did I give any clean chit?

Mr. Speaker:- No. The Hon'ble Members say that in some cases they are giving receipts and in some cases they are not giving. అన్నారు. ఎక్కడ యివ్వడం లేదని వారి ఉద్దేశము.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I never gave a clean chit. On the contrary, I made it very clear to all the Hon'ble Members that we are taking necessary steps, as contemplated by the A.P. Police Manual. As per the instructions existing already, we will see that these things are implemented.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:- ఫలానా వోట రోపల వేశారని చెప్పిన దానికి కూడ నేటికి యాక్సును తీసుకోకపోతే ఎట్లా? ఒక్కొక్కసారి Justice hurried is justice burried అన్నారు. It is delayed and denied.

డాక్టర్ జి. కుతూహలమ్మ:- అధ్యక్షా, గతములో ప్రజా పోలీసులు అనే బోర్డులతో బంకులులాంటివి ప్రతి సెంటరులో, ప్రతి జిల్లాలో, పెట్టడం జరిగింది. వాటి ముఖ్య ఉద్దేశము ఏమిటి? కార్యక్రమం ఏమిటి? వాటికి ఎంత ఖర్చు అయింది?

మిష్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ ఏమంటే....

డాక్టర్ జి. కుతూహలమ్మ (వేపంజేరి):- పోలీసు స్టేషనులలో రనేదులు యివ్వడం లేదనేది. ఈ ప్రజా పోలీసులు అని పెట్టి ప్రజల నుండి ఫిర్యాదులు తీసుకునే కార్యక్రమము అని చెప్పారు. కాని వాటిని పెట్టినవోట ఎవరు పోలీసులు ఉండడంలేదు. ఫిర్యాదులు తీసుకోవడంలేదు. వాటి ముఖ్య ఉద్దేశం ఏమిటి? పోతే మహిళల సమస్యల మీద ఫిర్యాదులు యిచ్చుకోడానికి మహిళా విభాగం పెట్టి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ఉందా? ఇంకొక విషయము, ఎక్కడైనా చిన్న చిన్న కేసులు జరిగినప్పుడు కూడ, ఉదాహరణకు కుళాయి వద్ద తగాదాలు, బజార్లో ఏదైనా అడవారి తగాదాలు జరిగినా, - అరెస్టువేసిన తరువాత స్త్రీలను 8 గంటల తరువాత పోలీసు స్టేషనులలో ఉండకూడదనే నిబంధన ఉంది - అరెస్టువేసి కొన్ని కొన్ని పోలీసు స్టేషనులలో పదిగంటల తరువాత కూడ అడవారిని ఉంచు తున్నారు. బయటకు పంపించడంలేదు. దానికి ఏమి చర్యతీసుకోబోతున్నారు? మైత్రీ సదస్సులు పెట్టి ఫిర్యాదులు తీసుకున్నారు, వాటికి రనేదు యివ్వడం జరిగింది, కాని దానికి చర్య మాత్రంలేదు. దానికి ఏమి చెబుతారు?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- All the questions do not have any relevance to the main question before this House. So far as the ladies' issue is concerned, I have answered it at length four days back when the issue of atrocities on ladies came up before this House. I gave a detailed statement about what has been done. One aspect which the Hon'ble Member was trying to lay lot of emphasis is about the 'Mythri Sadassulu'. Now, these 'Mythri Sadassulu' all that were happening have

been put to an end. We will not allow such a thing to happen. This is my assurance to the Hon'ble Member.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు, మేము అడిగిన పశ్చాత్తాప, ఎ.అండ్.బి.కి లేదండి, ఉత్పన్నం కాదండి అనేటటువంటి సెగెటివ్ సమాధానం యిచ్చి హౌస్‌ను తప్పుదారి పట్టించడం భావ్యమా? వారు ఒకసారి ఆత్మపరిశోధన చేసుకుంటారా? భవిష్యత్తులో ఇలాంటి తప్పుడు సమాచారము యివ్వకుండా ఉండాలి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- తప్పుడు ఏమీ లేదు, కొన్నిచోట్ల యిస్తున్నారు, కొన్నిచోట్ల యివ్వడం లేదన్నారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- మేము ఏమీ అడిగాము. స్టేషను హౌస్ అధికారుల వద్ద ఫిర్యాదు యిచ్చినప్పుడు రేపే యివ్వలసిందిగా రామచంద్రారెడ్డి కమిషను సిఫారసు చేసిన విషయం వాస్తవమా అంటే లేదండి అన్నారు. తరువాత ఉత్పన్నం కాదన్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- అంతకంటే మొదలే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆర్డర్లు ఉన్నవి. అది కొత్త రికమండేషను కాదు. ఆచరణలో కొంత మంది పెట్టుతున్నారు, కొంత మంది పెట్టడం లేదన్నారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- ఆ మాట మొదటే చెప్పవచ్చుగదా.

మిష్టర్ స్పీకర్:- దానికి ఎందుకు ఆ పదజాలం, భాష.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- భవిష్యత్తులో వారు కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker:- Mr. Omkar, your C-Question has given scope for discussion at length. అది లా అండ్ ఆర్డరు డిస్కషను నాడు చెప్పండి. ఇది ఇంతకే అంతం చేయండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, it seems that I have not made it clear the subtle distinction between the cognizable and non-cognizable offences. I once again....

. Mr. Speaker:- I followed it. The problem is...

9-40 శ్రీ. డి. రెడ్డానాయక్ (డోర్మకల్):- ఈ సభలో జరుగుతున్నటువంటి వ్యవహారాలు ఉ. అసెంబ్లీ బిల్లిండగు ఆచరణలో ఉన్న టి.డి.పి. కార్యాలయంలో టేప్ రికార్డు అవుతున్నాయి... అట్లాగే టేప్ రికార్డు చేయవచ్చా?-----

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఛోలీసు స్టేషనులో రకీదుల గురించి అయితే మధ్యలో ఇది ఎట్లాగ వస్తుంది? సభలో ఏమీ జరుగుతున్నదో దయచేసి వినండి. ఏదైనా ఎప్పుడైనా లేదీ అడిగే వీలులేదు. నేను కొత్త సభ్యుడిని. సభలో ఏమీ జరుగుతున్నదీ వినండి.

శ్రీ డి. రెడ్డానాయక్:- వారు రికార్డు చేస్తున్నారు.

Mr. Speaker:- I will look into that. Please sit down.

అనకాపల్లి పురపాలక సంఘంలో విలేనంచేయ సంకల్పించిన గ్రామ పంచాయతులకు ఎన్నిక

309-

*1142-సర్వశ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు, బద్దం బాల్ రెడ్డి (కార్వాన్), వి. జయ పాల్ (పరకాల), ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూరు):- పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కాళింకోట, కొన్ని యితర గ్రామ పంచాయతులను అనకాపల్లి పురపాలక సంఘంలో విలేనంచేసి నిమిత్తం, ప్రస్తుతమున్న కాళింకోట మొదలైన పరిపాలనా గ్రామ పంచాయతులు రద్దు చేయబడుటే గాక ఇతర గ్రామ పంచాయతులకు ఎన్నికలు జరపబడని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) పదకొండు గ్రామ పంచాయతులలో ఎన్నికలు జరుగని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) ఆ పదకొండు గ్రామ పంచాయతులన్నింటిలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు దెబ్బ తిన్న విషయం ప్రభుత్వానికి విదితమేనా;

(ఈ) అయినచో, ఆ పదకొండు గ్రామ పంచాయతులలో ఎన్నికలు జరపడానికి తీసుకున్న చర్యలేమి?

పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి):- (అ) అవునండీ. అనకా పల్లి మునిసిపాలిటీలో కాళింకోట మరి పది ఇతర గ్రామ పంచాయతీలను కలుపాలనే ప్రతిపాదన దృష్ట్యా, 13-2-1987 తేదీ, పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ఎం.ఎస్.నెం. 99 జి.ఓ.లో జారీచేసిన ఉత్తరువుల ప్రకారం 15-2-1987 తరువాత ఈ గ్రామ పంచాయతీల కాలపరిమితిని వొడిగించలేదు. రిట్ పిటీషన్ నెం. 5698/87లో స్టాక్ రూర్ జారీచేసిన ఉత్తరువుల ప్రకారం టి. నిరసాపల్లి గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్ పదవీలో కొనసాగుతున్నారు. 1964, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతీల చట్టంలోని 226 విభాగం క్రింద కలెక్టరు మిగిలిన పది గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేక అధికారులను నియమించారు. 19-2-1988 తేదీ, పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి (ఎన్నికలు- III) శాఖ, ఎం.ఎస్.నెం. 104 జి.ఓ.లో జారీచేసిన ఉత్తరువుల ప్రకారం 11 గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రభుత్వం ఎన్నికలను కూడా వాయిదా వేసింది.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) 11 గ్రామ పంచాయతీల టి. నిరసాపల్లి గ్రామ పంచాయతీ మినహా మిగిలిన గ్రామ పంచాయతీల ప్రత్యేక అధికారులు గ్రామ పంచాయతీ నిధుల నుండి, జవహర్

రోజ్ గార్ యోజన కార్యక్రమం క్రింద అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టారు. బి. సిరసా పల్లి గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్ జవహర్ రోజ్ గార్ యోజన పథకం క్రింద ప్రస్తుతం చేపట్టారు.

(ఈ) నెం. 3450, 3515, 4501/87 రిట్ పిటిషన్లను హైకోర్టు పరిష్కరించిన తరువాత ఈ 11 గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలు జరపడానికి లేదా వాటిని మునిసిపాలిటీలో విలీనం చేయడానికి అవసరమైన చర్యను తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, అనకాపల్లి మునిసిపాలిటీలో 11 గ్రామాలను కలపడానికి గ్రామ పంచాయతీలను రద్దుచేసారు. రద్దుచేసిన తరువాత ఇంవరకు ఎన్నికలు జరుపలేదు. జరుపకపోవడంవల్ల జవహర్ రోజ్ గార్ యోజన క్రింద సర్పంచ్ ఆ గ్రామ అభివృద్ధి కోసం పాటుపడాలి. ఆ కార్యక్రమాలు జరగడంలేదు. ఒకవేళ జరుగుతుందని మంత్రిగారు అంటే ఏమేరకు జరుగుతున్నాయి. టెక్నికల్ గా అబ్జెక్షన్లు ఉంటుంది. మీరు ఏవిధంగా నడిపిస్తున్నారు? రిట్ పిటిషన్లు ఉన్నాయని అన్నారు. వారి గ్రామాలలో ఎన్నికలు జరుపవద్దని పెట్టలేదు, ఎన్నికలు జరపాలని పెట్టారు. మీరు జరిపించదలచుకుంటే ఆ రిట్ పిటిషన్లు అన్నీ వెంటనే మీరు డిస్మిస్ చేయవచ్చు. మీరు ఎన్నికలు జరిపితే అవి ఇన్ ఫర్మక్యవస్ అవుతాయి. దయచేసి ఆ ఎన్నికలు పెట్టించండి. అధ్యక్షా, ఇక్కడ - మా నేటల్ దగ్గర కోర్కోఫారం పెట్టినట్లు వాసన వస్తున్నది. శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు నేను భరించలేక పోతున్నాము ఇక్కడ స్టైల్ వస్తున్నది. We are unable to sit here. I do not know the reason why...

Mr. Speaker:- I will look into it. If you want, you can change your seats to Block No. 3.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- (నవ్వుతూ) శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారీ. వారు ఇక్కడ ఏమైనా పెట్టించారేమో. రిట్ పిటిషన్లు ఉన్నాయి. దానిని ఆధారం చేసుకొని మీరు మళ్ళీ పోస్టుపోస్ట్ చేయండి. రిట్ పిటిషన్లు అన్నీ కూడా ఎన్నికలు పెట్టాలని పెట్టారు కనుక మీరు నోటిఫికేషన్ ఇస్తే ఆ రిట్ పిటిషన్లు అన్నీ ఇన్ ఫర్మక్యవస్ అవుతాయి. మీరు ఎన్నికలు పెడితే గ్రామాలు కూడా అభివృద్ధి చెందుతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఈ 11 గ్రామ పంచాయతీలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి.

మిషనరీ స్పీకర్:- పంచాయతీ ఎలక్షన్లు కాక ఎన్నిరోజులు అయింది?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- 1986 నుంచీ కాలేదు. దానికి ఒక అమెండుమెంటు కూడా ఇష్యూ చేయడం జరిగింది. మునిసిపాలిటీలలో మెర్జ్ అయ్యేవాటికి ఎలక్షన్లు జరపకూడదని చెప్పి ఒక అమెండుమెంటు తీసుకొని వచ్చాము.

మిషనరీ స్పీకర్:- ఎన్నికలు జరగవద్దని రిట్ కాదు, ఎన్నికలు జరపాలని రిట్ కనుక మీరు ఎలక్షన్లు పెడితే ఆ రిట్ అటోమాటిక్ గా పోతుంది.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి:- వారు డెనలప్మెంటు యాక్టివిటీస్ జరగడంలేదు, ఒకవేళ జరుగుతూ ఉంటే ఎట్లాగ జరుగుతున్నాయో చెప్పమని అడిగారు. దీనిలో 11 గ్రామ పంచాయతీలు ఉన్నాయి. ఎక్కడ ఎంత జరుగుతున్నదో చెబుతాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఆ గ్రామ పంచాయతీలలో ఎన్నికలు జరగాలే. రిట్ పీటిషను ఎన్నికల కోసం ఉంది. మీరు ఎన్నికలు ప్రకటింపండి.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి:- అధికారులతో సంప్రదించి తగిన సిర్క్యులం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి (పరవాడ):- ఇప్పుడు మంత్రిగారు సి బాగమునకు బహు చెబుతూ 11 గ్రామ పంచాయతీలలో బి. సిగ సాపర్లీ గ్రామ పంచాయతీ మినహా మిగిలిన 10 గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేక అధికారులను వేసామని చెప్పారు. వాస్తవానికి ఇ. ఓ. పంచాయతీని ఈ 10 గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేక అధికారిగా వేసారు. వాస్తవానికి ఇ. ఓ. పంచాయతీ ఈ 11 పంచాయతీలకే కాకుండా ఇంకొక 6 మండల ప్రజా పరిషత్తులకు వినూత్నాధికారిగా ఉన్నారు. దానివల్ల అక్కడ సరిపాలనా సౌలభ్యంలో చాలా ఇబ్బందులు జరుగుతున్నాయి. గత ప్రభుత్వం ఈ 10 పంచాయతీలకు రిప్రజంటేటివ్స్ను ప్రత్యేకంగా నామినేట్ చేసింది. ఆ నామినేట్ చేయడంవల్ల వారు మండల ప్రజాపరిషత్తులకు పోయి ఆ గ్రామం తాలూకు సమన్వయ వర్షింపడానికి అవకాశం ఉంది. ఆ 10 గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలు జరిగేవరకు ఆ రిప్రజంటేటివ్స్ను వేస్తారా?

Mr. Speaker:- Special Officer is entrusted with the other job. రెండవది - ప్రతీ గ్రామం నుంచి ఒక ప్రెజిసిడిని అడ్వయిజరీగా వేస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి:- స్పెషల్ ఆఫీసర్లు ఈ పంచాయతీలలో చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు సభ్యులు చెబుతున్నారు. ఆ విషయం వారు నా దృష్టికి తీసుకొని వస్తే అది కూడా పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- ఆ రిప్రజంటేటివ్స్ గురించి చెప్పలేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఆ 10 గ్రామాల నుంచి ఒక్కొక్క మెంబరును పెట్టి ఆ స్పెషల్ ఆఫీసరును అడ్వయిజరీగా పెడతారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి:- అది పరశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

అటవీశాఖ అనుమతి లేక అపరిష్కృతంగాయున్న చిన్నతరహా నేటిపారుదల పథకాలు

-310-

*1342-సర్వశ్రీ కె. సురేష్రెడ్డి (బాల్కొండ), ఎస్. సంతోష్రెడ్డి (ఆర్కూరు):- పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

J. No. 263-4

(అ) తెలంగాణ ప్రాంతంలో, అటవీశాఖ అనుమతి లేక ఎన్ని చిన్నతరహా నీటి పారుదల పథకాలు అవరిష్కృతంగానున్నవి;

(ఆ) నిజామాబాద్ జిల్లా, సిరికొండ మండలం, క్షిన్నాగిపేటలోని ముత్యాలవాగు ప్రాజెక్టు కూడా, సదరు అవరిష్కృత పథకాల పట్టికలో నున్నవా;

(ఇ) సదరు ప్రాజెక్టుకు అటవీశాఖ అనుమతి ఎప్పుడు లభించి, దాని నిర్మాణాన్ని పేపర్‌పైదరు?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- (అ) తెలంగాణ ప్రాంతంలో అటవీశాఖ అనుమతి లభించి నందున 136 చిన్నతరహా సాగునీటి పథకాలు పెండింగులో ఉన్నాయి.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) అటవీ ప్రాంతాలతో ప్రమేయం ఉన్న పథకాలను 1980, అటవీ సంరక్షణ చట్టం కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి పొందాల్సి ఉంది. ఈ అటవీ భూమికి బదులు రెవెన్యూ శాఖ పరిహార భూమిని గుర్తించిన తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఆమోదం పొంద దానికి అటవీశాఖ తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

Sri K. Suresh Reddy:- Sir, forests help in the maintenance of ecological balance. Any imbalance will lead to natural calamities and we are all aware of this. I want to know whether this is notified reserve forest or not. During the last five or six years due to illegal felling of trees, this forest has just turned into a shrub. Now, we are getting clearance for this shrub. I do not know, when a report is sent, why there is delay for clearance of such a forest. I want to know further that did they make a fresh survey and assessed the position of the forest or is it as per the old record.

This Sirikonda Mandal is a most backward area in the Nizamabad district. This Project covers 800 acres of ayacut which will be very much useful to the people belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes. I request the Government to take action on this.

Mr. Speaker:- Your point is not to cut the trees and not to construct the Mutyalavagu Project in Sirikonda?

Sri K. Suresh Reddy:- The first thing that I want to know is whether it is reserve forest. The report sent is as per the old record. As on today, these forests are no more forests and they have turned into reserve shrubs. I request that re-survey has to be made to assess the present day position.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందే సర్వేచేసి పంపించడం జరిగింది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఫారెస్టు ఉండేదట. క్లియరెన్సు కోసం వ్యాసారు. ఇప్పుడు ఫారెస్టు లేదు, క్లియరెన్సు ఎందుకు, మళ్ళీ ఇంకొకసారి మాస్టే తెలిసిపోతుందని అంటున్నారు.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అది పరిశీలించడం జరుగుతుంది. We will get it examined.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- మంత్రీగారు ఏ భాగమునకు సమాధానం చెబుతూ 136 విన్నవీతీవారుదల పథకాలు ఫారెస్టు క్లియరెన్సు కోసం పంపించామని అన్నారు. వాటిని మొదలుపెట్టడంలో జాప్యానికి గల కారణాలేమిటి? తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుకు ఫారెస్టు క్లియరెన్సు లభించిందా?

మిష్టర్ స్పీకర్:- కంపారిజన్ ఎందుకు? Put the question.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- తెలంగాణలో 136 పథకాలు అమలీకృతంగా ఫారెస్టు క్లియరెన్సు కోసం ఉన్నప్పుడు నేను ఇంకొకదానితో పోల్చి చెప్పవలసి అందుంది.

Mr. Speaker:- You can avoid easily. You emphasize on these Projects and why they are delayed.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- కనుక మేరు అధికార ప్రాధాన్యతనిచ్చి ఫారెస్టు క్లియరెన్సు కోసం అపరిష్కృతంగా ఉన్న ప్రాజెక్టులన్నింటి కోసం ఉన్నతాధికారుల - బేపి ఇంజనీరు, ప్రొఫెసర్ సి.సి.ఎఫ్. గారితో కలిసి పురస్కారాలు సమావేశం ఏర్పాటుచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి లభించే విధంగా ప్రయత్నం చేస్తారా? నిజామాబాద్ క్లియర్ సిరికొండ మండలంలో ముత్యాలవారు ప్రాజెక్టుకు 20 సంవత్సరాల నుంచి అన్వేషణగోచరం చేస్తూ, సర్వేచేస్తూ, ఎన్వైనులు చేస్తూ మళ్ళీ తిరిగి ఎక్కడవేసిందో అక్కడే ఉన్నట్లుగా ఉంది. ఇంతవరకు ఫారెస్టు క్లియరెన్సు కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరగలేదు దాని విషయంలో మంత్రీగారు ఒక స్పెషల్ మీటింగు ఏర్పాటుచేసి దానిని పరిష్కారం చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించి అనుమతి లభించే విధంగా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- ఇంతకు ముందు చెప్పాను, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 9.50 పంపించడం జరిగిందని. ముత్యాలవారు కూడా పరిశీలనచేసి, సంబంధించిన అధికారులను ఉ. సంప్రదించి పంపించడం జరుగుతుంది. ఒక సమావేశం కూడా ఏర్పాటుచేసి త్వరగా పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:- తెలంగాణ ప్రాంతంలో 136 స్కీములను అటవీశాఖ క్లియరెన్సుకు పంపామని అన్నారు. There are two ways. క్లియరెన్సుకు పంపించాలి లేక అడవిప్రాంతం ఇన్ని ఎకరాలు మునుగుతుందని ఫారెస్టు అధికారులు ఇన్వివెక్ట్ చేసి రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు ఇస్తే ఇవ్వామని చెప్పవచ్చు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపిన లిస్టు మీ బెబుల్ మీద పెడతారా? ఎన్ని ఉన్నాయి ఫారెస్టు క్లియరెన్స్ అడిగినవి? ఎన్ని ఎకరాలు ఇవ్వాలి? రెవెన్యూ నుంచి వ్యాసిన కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయి? Through you, I am asking how many tanks are there, irrigation projects which were not sent to the Government of India for clearance and how many they have received when the Revenue officials are willing to give whatever the forest is submerged?

శ్రీ ఆర్. వెంగరెడ్డి:- ఎన్ని పంపించారు ఫారెస్టు క్లియరెన్సును అనేది బేబుల్ మేద పెట్టడం జరుగుతుంది. మిగిలిన వాటి విషయంలో నా దగ్గర లిఫ్టు లెవు, కాబట్టి వారికి తరలించబడగలగలుగుతుంది.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి (భువనగిరి):- రాష్ట్రంలో ఫారెస్టు క్లియరెన్సు లేకుండా ఎన్నో పోడియం, మేజర్ ప్రాజెక్టులు చేపట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఈ 136 ప్రాజెక్టులలో కూడా ఏమన్నా పని ప్రారంభించడం జరిగిందా? రాష్ట్రాభివృద్ధి దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎలా మేడియం, మేజర్ ప్రాజెక్టులు చేపట్టామో, వీటి విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఆర్. వెంగరెడ్డి:- ఈ 136 ప్రాజెక్టు పనులు ఏమీ ప్రారంభించలేదు. కొన్ని ఇరగేళ్ల ప్రాజెక్టులు ఫారెస్టు క్లియరెన్సు లేకుండా ప్రారంభించారు అన్నారు. అది కూడా పరిశీలించుకొము.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- మేజర్ ప్రాజెక్టులే తీసుకున్నారు రాష్ట్ర అభివృద్ధి దృష్టిలో పెట్టుకుని. తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతం - వీటి విషయంలో తీసుకోవానికి ఏమి అభ్యంతరం? ఈ 136 ప్రాజెక్టులలో అసలు ఫారెస్టులేదు. ఫారెస్టు క్లియరెన్సు ఇవ్వకపోయినా కూడా ప్రభుత్వానికి చిత్తుకుద్ది ఉంటే తీసుకోవచ్చు.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):- తెలంగాణా ప్రాంతంలో 136 చిన్నతరహా ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయన్నారు. మేజర్ ప్రాజెక్టు అయిన శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో డి-25, డి-27, డి-28 లకు ఫారెస్టు క్లియరెన్సు లేకపోవడంవల్ల - 500 ఎకరాలకు పారడం లేదు. పెంటర్ గవర్నమెంట్ కు ప్రతిపాదన పోలేదు.

శ్రీ ఆర్. వెంగరెడ్డి:- సెసిఫిక్ విషయం చెప్పారు - అది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది - పరిశీలిస్తాము. మాధవరెడ్డిగారు ఏడు సంవత్సరాలలో చేయనిది - ఏడు నెలలలో ఎప్పుడు మేము చేయాలి?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- ఈ అంశం మూడు డిపార్టుమెంటులకు సంబంధం ఉంది - ఇరిగేషన్, ఫారెస్టు, ఎకలాజికల్ డిపార్టుమెంటులకు. ఈ 136 స్కేముకు పరిగెషన్ అడిగినప్పుడు మన రాష్ట్ర ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు నుంచి క్లియరెన్సు వచ్చింది వాస్తవమా? ఆ ప్రాజెక్టుల క్రింద ఎన్ని ఎకరాలు సాగు అవుతుంది?...

Mr. Speaker:- Please, Mr. Naik go to your seat. This is not the way. Go to your seat. The questioner is standing and in between you are standing. మధ్యనుంచి పోయేప్పుడు ఎప్పుడు కాస్త పంగిపోవాలి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- మన ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు మధ్య ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు మధ్య క్లియరెన్సు అయింది. ఫారెస్టు క్లియరెన్సు ఇవ్వాలి. ఎంత ఫారెస్టు లాగిందో డిస్ట్రక్టును అవుతున్నది. అక్కడ ఫారెస్టు ఏమీ లేదు, బుషెస్ తప్ప.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- 136 ఇరిగేషన్స్ స్కేము యొక్క ఎన్జిమెంటిడ్ ఎమౌంట్ 69.38 కోట్ల రూపాయలు. ఫారెస్టు ఏరియా 4355 హెక్టార్లు....

మిషన్ స్పీకర్:- బుషెన్ ఉన్నాయి - అడవి లేదు అంటున్నారు....

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- నాకు ఉన్న సమాచారం ప్రకారం చెప్పాలి - ఫారెస్టు 4355 హెక్టార్లు, 2930 హెక్టార్లు ఆయకట్టు ఉంది.

మిషన్ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారూ, మిగతా ప్రశ్నలు పోస్టపోన్ చేస్తాను - ఇప్పుడే పదిగంటలు అయింది - I am postponing the remaining questions. (Interruptions)

The remaining questions are postponed.

శ్రీ ఎన్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి (పుంగనూరు):- రాయలసీమలో బీజ్డ్ సోర్సెస్ 10.00 ఉన్నాయి.... ఉ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది తెలంగాణ ప్రాంతంలో మైన్స్ యిరిగేషన్కు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ ఎన్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి:- ఇవి రాష్ట్రంలో యొప్పుడో పూర్వం మైనరు యిరిగేషన్లు చెరువులు. ఇవి యొప్పుడు బీజ్డ్ అయినాయి. ఫారెస్ట్ క్లియరెన్స్ కావాలని యివి శాంక్ష్లను అయినా కానీ వేటిని ప్రారంభించ లేదు. ఇవి యొప్పుడయినా ప్రారంభించే ప్రయత్నం మంత్రిగారు చేస్తారా? చిత్తూరు జిల్లాలో ఫారెస్ట్ క్లియరెన్స్ అవసరం లేకుండా 36 స్కేమ్స్ రెడీగా ఉన్నాయి. వేటిని ప్రారంభించే ప్రయత్నం చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెడ్డిగారూ, వారి దగ్గర ఉన్న యొన్నర్వేషన్లు తెలంగాణాలో నిజామాబాద్కు సంబంధించింది.

శ్రీ ఎన్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి:- అవి బీజ్డ్ సోర్సెస్ మైనరు యిరిగేషన్లు విషయంలో యేమి చేస్తారో మంత్రిగారు చెప్పకపోతే యెలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగిన ప్రశ్న రాయలసీమకు సంబంధించింది. మీరు సయచేసి యొక్కడ ఉన్న ప్రశ్న చదవండి.

శ్రీ ఎన్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి:- ఇవి బీజ్డ్ సోర్సెస్. వేటిని రెస్టోర్ చేయడానికి యేమి చేస్తారో చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఐ యామ్ సారీ. వారు తెలంగాణాకు సంబంధించి సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ ఎం.బి. వాహన్:- ఈ ప్రశ్న తెలంగాణాకు సంబంధించింది అన్నది అబ్బి పెట్టింది. తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తా అని యీ రకంగా ప్రాంతాలవారీగా చర్చ సరియైనది కాదు. యావత్తు రాష్ట్రంలో యీ మేడియం యిరిగేషన్స్ ఫారెస్ట్ క్లియరెన్స్ లేకుండా ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతం ఆ ప్రాంతం అన్నది విడిచిపెట్టి మొత్తం స్టేట్వైడ్కి సంబంధించి చర్చకు పెట్టింది.

(యంతరప్రశ్న)

శ్రీ ఎస్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి:- మీరు విచార...

Mr. Speaker:- I have postponed all the remaining questions. One Short Notice Question, I will call. Now, the Minister for Panchayatiraj. రామకృష్ణారెడ్డిగారు యిది యిర్రిలెవెంట్ కృత్యం. If you do not know, do not blame the Chair. మీరు కూర్చోండి. యిది రాయలసీమకు సంబంధించిన ప్రశ్నకాదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిరి):- అధ్యక్షా,...

మిష్టర్ స్పీకర్:- రాజుగారూ, నేను మీ డిప్యూటీ లేడర్ గారినీ, లెజిస్లేషన్ మినిష్టరు గారినీ అడిగి ప్రశ్నలు పోస్ట్ పోస్ట్ చేసినాను. మీరు లేచి ఏదో అడుగుతున్నారు, వెళ్తుంది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఈ కృత్యం అవర్ ఓ మొదటి ప్రశ్నకు, 2వ ప్రశ్నకు 15, 20 సప్లిమెంటరీలు ఎలా చేస్తున్నారు.

Mr. Speaker:- I am not responsible.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- టైము అంలా అక్కడనే తీసిపెట్టున్నది. మధ్యలో వచ్చేప్పటికి ఉన్నవి అన్నీ పోస్ట్ పోస్ట్ అయిపోతున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితిలో గత అసెంబ్లీ సెషన్ లో 10, 15 రోజులు పోస్ట్ పోస్ట్ చేసినారు. మా ప్రశ్నలు లాస్ట్ కు వస్తున్నాయి. వాటికి అవకాశం లేకుండా పోతోంది దీనికి కారణం అలాంటిది. మా ప్రశ్నలు వచ్చేటప్పటికి పోస్ట్ పోస్ట్ అవుతున్నాయి. ప్రశ్నలు ఫస్ట్, సెకండున వస్తేనే వాటిని అద్భుతంగా భావిస్తున్నాము - - - - -

మిష్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. ప్రతిపార్టీ చీఫ్లు యాక్టెవిట్ గా లేక పోవడం, ప్రతి పార్టీ చీఫ్లు తమ విధులు నిర్వహించకపోవడంవల్ల 3 సప్లిమెంటరీల కంటే ఎక్కువ అడగవద్దు అనే నిబంధనను పాటించకపోవడంవల్ల అట్లా జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అట్లా అయితే క్షమించండి. అక్కడ కూర్చున్న వారు కూడా పాటించాలి కదా? మేమేనా? ఆ ఛైర్ కూడా కొన్ని సందర్భాలలో పాటించాలి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీ డ్యూటీ మీరు పాటేస్తే నా - - - - -

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఆ ఛైర్ కూడా పాటేస్తే కృమంగా నడుస్తుంది హావుస్.

Mr. Speaker:- Please sit down. నిర్ణయాలు మీరు సభ్యులకు చెప్పడం లేదు. ఫోర్ లేడర్స్ రూల్స్ - - - - -

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మాకు ఉన్నాయి రూల్స్. - - - - -

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఫోర్ లేడర్స్, మనము చేసుకున్న నిర్ణయాలు, ఒప్పందాలు సభ్యులకు చెప్పడంలేదు. 10 మంది లేచి ప్రశ్నలు అడుగుతారు - డిసిప్లైన్ ఉంటే నాకు అధ్యంతరంలేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- నా విజ్ఞాపన ఏమిటంటే ఒక్కొక్క సప్లిమెంటరీ అవకాశం ఇవ్వండి. దయచేసి సమయం లేక వేబిని పోస్టపోస్ట్ చేస్తే అవి ఎప్పుడు వస్తాయి? అవి సోమవారంకు వస్తే అనాడు ఉండవలసిన డిజిస్ట్ అప్పుడు ఉంటుంది. దయచేసి దీనిని కన్సిడర్ చేయాలి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా,....

Mr. Speaker:- This is not the way, Mr. Raju please maintain order.

శ్రీ మహమ్మద్ రజిద్ అలీ:- తమరు విప్లవ గాయపరచే ఒకమాట అన్నారు. మాకు విప్లవేరు. విప్లవ సరిగా నిర్వహించబోతే అది దురదృష్టం. తమరు చేసిన కామెంట్లు వారికే వర్తించాలి.

మిషన్ స్పీకర్:- వారికే వర్తిస్తుంది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మా సంఖ్యాబలం ఎక్కువ ఉంది. వారు అయితే ఇద్దరు, ముగ్గురే ఉంటారు. అందువల్ల వారు, వారి విధులు నిర్వహించడంలో కష్టం ఏమి ఉంటుంది.

Mr. Speaker:- You are unnecessarily provoking yourself. This is not the subject for getting provoked at all.

శ్రీ డి. జీవన్మరెడ్డి:- ఈ ప్రశ్న 1132 ఏడైతే ఉందో యిది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు సంబంధించిన విషయం. వారికి 9 సంవత్సరముల క్రిందట నుంచి కట్ చేసినప్పుడు దీనిని వారి జి.పి.ఎఫ్.లో కలపడంలేదు. దీనికి 1,2 సప్లిమెంటరీస్ అవకాశం యివ్వాలి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I have one small submission. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు రాజుగారు మాట్లాడింది తమరు పిన్నాలో లేదో కానీ అది రికార్డులోనికి పోయింది. వారు ఏమీ అన్నారంటే తాము విధులు పాటించడం లేదని అన్నారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. దీనిని రికార్డులో నుంచి తొలగించండి.

Mr. Speaker:- I will look into that. Before we adjourn, I will look into that.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మా ప్రశ్నలు పోస్టుపోస్ట్ అయిపోతున్నాయి.....

మిషన్ స్పీకర్:- నేను మా డిప్యూటీ లీడరుగారిని, తర్వాత లెజిస్లేవర్ మినిష్టరుగారిని అడిగి మిగిలిన ప్రశ్నలు వాయిదా వేస్తున్నాను. దీనికి ఏదో ఒక పద్ధతి అవలంబించాలి కానీ ప్రతి దానికి ఉద్యోగం అవసరంలేదు. ఇప్పుడు ప్రశ్న కంటిన్యూ చేయమంటారా లేకపోతే తర్వాత ఐటిఎంకు పోదామా? చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- మాకు సప్లిమెంటరీ అవకాశం యివ్వాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా ఇలాంటి మంచి ఒక్కొక్క సప్లిమెంటరీ అంగేజరీస్ మొత్తం 10 నిమిషములలో పూర్తి చేయవచ్చును. దీనిని గురించి తమరు ఆలోచించండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఒక్కండ్రు ఏమి అయిందంటే ప్రశ్న అడిగిన వారు 20 మంది ఉన్నప్పుడు వారు 2, 3 సప్లిమెంటరీలు అడగాలి. ఇతరులు ఒక్కొక్క సప్లిమెంటరీ అడగాలి. మనము బి.ఏ.సి.లో నిర్ణయాలు తీసుకుంటాము. అక్కడ అల్ పార్టీ రిప్రజంటేటివ్స్ ఉంటారు. ఇది వారి పార్టీ మేడింగులో కమ్యూనికేట్ చేయాలి; లేకపోతే మేమే బి.ఏ.సి.లో నిర్ణయాలను గౌరవసభ్యులకు తెలియజేయడం మంచిదని అన్నారు; అంతకాని మరొకటి కాదు.

విశాఖపట్టణం వద్ద థర్మల్ విద్యుత్ ప్లాంట్ను నెలకొల్పటం

311-

*1183-సర్వశ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు (ఇద్దాపురం), డి. శివరామరాజు, డి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు), ఎం. మాధవరెడ్డి:- ఆర్థిక విద్యుద్దశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విశాఖపట్టణం వద్ద 500x4 ఎం.డబ్ల్యు. థర్మల్ విద్యుత్ ప్లాంట్కు ఏర్పాటుకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ప్రతిపాదనలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంపిందా; అయినచో, ఆ ప్లాంట్కు వ్యయమెంత; ఆ ప్లాంట్కు ఆర్థిక సంస్థల నుండి ఎంత సహాయం రాగలదని ఆశిస్తున్నారు;

(ఆ) ఆ ప్లాంట్కు తాల్చేర్ నుండి బొగ్గు సరఫరాకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, సదరు ప్లాంట్కు కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించిందా; దానిని ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- (అ) రూ. 1139.87 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో విశాఖ పట్టణంలో ఒక్కొక్కటి 500 ఎం.డబ్ల్యు. సామర్థ్యం గల రెండు విద్యుదుత్పాదక యూనిట్ల ఏర్పాటుకై ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ భారత ప్రభుత్వ కేంద్ర విద్యుత్ సంస్థకు సాధ్యాసాధ్య నివేదికను సమర్పించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆమోదం పొందిన తరువాత అవసర మైనట్లయితే ఈ ప్లాంట్కు విదేశీ సహాయాన్ని గానీ, దేశంలోపలి ఆర్థిక సహాయ సంస్థల సహాయాన్ని గానీ కొరడం జరుగుతుంది.

(ఆ) ఇంకా లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్లాంట్కు బొగ్గు సరఫరా విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు స్టాండింగ్ లింకేజీ కమిటీ (డీర్ఫకాలిక)లో చర్చలు జరిపి, ప్లాంట్కు బొగ్గును అందు బాటులో ఉంచగల అవకాశాన్ని గురించి పరిశీలించడానికై ఈ విషయాన్ని సెంట్రల్ మెన్, అండ్ డిజైన్స్ ఇనిస్టిట్యూట్ సౌత్ ఈస్ట్ కోల్ ఫీల్డ్ లిమిటెడుకు నిర్దేశించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఆమోదం పొందిన వెంటనే ఈ ప్లాంట్కు అమలును చేపట్టడమవుతుంది.

ముద్దుక్కుప్పమునాయుడు:- 8వ, 9వ పాను కోసము రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి 10.10 బోర్డు ఎన్నో తయారుచేసి క్లియరెన్సు కోసము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. 5. విశాఖపట్టణానికి కోల్ లీంకేజ్ యివ్వడం జరిగిందా? ముద్దునూరు స్టేజ్ 2 కోసము ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా? గేజీగుంట కూడ అయిట్ బర్సన్స్ గురించి అవకాశం ఉంది, దాని గురించి ప్రామిస్ చేశారు. అందు గురించి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె. చోళయ్య:- తేవ్వంగా విద్యుచ్ఛక్తి కొరత దృష్ట్యా ప్రభుత్వము అందు కోసము ఎన్ని సాఫ్ట్‌వేర్స్ అన్నీ సాధించడానికి అప్ బేక్‌అప్ వేయడానికి - ఆ పథంగా చేయాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది. విజయవాడ థర్మల్ ప్లాజెక్టు ఫర్స్ స్టేజ్ గురించి 210 మెగావాట్ల, యూనిట్స్ రెండింటినీ గురించి 647 కోట్ల 69 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ప్రారంభించబోతున్నాము. క్లియరెన్సు వచ్చింది. పి.జి. స్టేజ్ గురించి పానువేసి 30-3-1990 తేదీన పంపించాము. ముద్దునూరు 210 మెగావాట్ల రెండు యూనిట్స్ క్లియరెన్సు వచ్చి ప్లాజెక్టు. 2ని ప్రారంభమైంది. సెకండు స్టేజ్ కోల్ లీంకేజీకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. విశాఖపట్టణంలో ఒక్కొక్కటి 500 ఎం.డబ్ల్యు. సామర్థ్యం గల రెండు విద్యుదుత్పాదక యూనిట్స్ ఏర్పాటుకై - కోల్ లీంకేజ్ కోసము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సెంట్రల్ అథారిటీ క్లియరెన్సు గురించి పంపడం జరిగింది. మొదట యూనిట్ అయిదు సంవత్సరములలోను, రెండవ యూనిట్ 9-12 నెలల మధ్యన ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. గ్యాస్ బేస్, యూనిట్స్ గురించి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కోల్ బేస్ యూనిట్స్ గురించి కృష్ణపట్టణంలో 500 ఎం.డబ్ల్యు. యూనిట్స్ రెండింటి గురించి, కొత్తగూడెం థర్మల్ ప్లాజెక్టులలో ఐదవ స్టేజ్‌లో 210 ఎం.డబ్ల్యు. యూనిట్స్, రెండింటి గురించి రామగుండంలో 210 ఎం.డబ్ల్యు. యూనిట్ గురించి రెండవ స్టేజ్‌లో, యన్.టి.సి.సి. ద్వారా మజుగూరులోను, అదేవిధంగా గ్యాస్ బేస్ మద వీక్షేత్వరంలోను, కాకినాడలోను, రేణిగుంటలో యల్.యస్.యచ్.యస్. డిసెలు వరుసతో యూనిట్స్ టేక్ అప్ చేయాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో వరుసగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. శ్రీ యన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అనేక ఉత్తరాలు వరుసగా వ్రాశారు. చెన్నారెడ్డిగారు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పదేపదే ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నారు. త్వరలోనే ప్రధానమంత్రి ఈ ప్లాజెక్టులకు క్లియరెన్సు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

ట్రాన్స్‌మిషన్‌లో విద్యుచ్ఛక్తి నష్టము

312-

*442-సర్వశ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు, యమ్. నరసింహారెడ్డి, జె. జనార్దన్ రెడ్డి (మహబూబాబాద్), జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి), యస్. చంద్రశేఖర్ (పాలేరు):- ఆర్థిక మరియు విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గత రెండు సంవత్సరములలో ట్రాన్స్‌మిషన్‌లో నష్టపోయిన విద్యుచ్ఛక్తి పరిమాణమెంత?

(ఆ) దానిని నివారించుటకు ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్యలేవీ?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- (అ)

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	సప్లయ్ యిన విద్యుచ్ఛక్తి మీలియన్ యూనిట్లలో
1.	1987 - 88	689.134
2.	1988 - 89	744.309

(ఆ) నష్టాలను తగ్గించడానికి ఈ క్రింది చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

వరుస సంఖ్య	పరికరం	1987-88లో ఏర్పాటు చేసినవి	1988-89లో ఏర్పాటు చేసినవి	1989-90లో ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రతిపాదించినవి
1.	కెపాసిటరు బ్యాంకులు	50 ఎం.వి. ఎ.ఆర్.	10 ఎం.వి. ఎ.ఆర్.	1990, జూన్ చివరినాటికి 390 ఎం.వి.ఎ.ఆర్.
2.	11 కె.వి. ఆటో మాటిక్ ఓల్ట్రాజి బూస్టర్లు.	12 నెం.లు	260 నెం.లు	- - -
3.	<u>సబ్-స్టేషన్లు</u>			
	1. 33/11 కె.వి.	74 నెం.లు	48 నెం.లు	82 నెం.లు
	2. ఇ.పావ్.టి. (132 కె.వి. అండ్ 220 కె.వి.)	15 నెం.లు	5 నెం.లు	23 నెం.లు

ఓల్ట్రాజి లాసెస్ విషయంలో - 220 కె.వి. లైన్లు 8 నిర్మాణము చేయాలని, 130 కె.వి. లైన్లు 19 నిర్మాణం చేయాలని, 758 కిలోమీటర్లు 220 కె.వి. లైన్లు చేయాలని, 910 కిలోమీటర్లు 132 కె.వి. లైన్లు చేయాలని ప్రతిపాదనలు బోర్డు పరిశీలనలో ఉన్నాయి. 33/11 కె.వి. లైన్లు 50 నెంబర్లు చేయాలని, 800 కిలోమీటర్లు 33 కె.వి. నిర్మాణము చేయాలని, 132 కె.వి. కెపాసిటర్స్ గల 220 సబ్ స్టేషన్లు పెడుతున్నారు. దేశము మొత్తము మీద లైన్లు లాసెస్ 20.3 వర్షంకు ఉంటే నేషనల్ ఏవరేజీ కన్నా తక్కువ మన రాష్ట్రంలో 19.3 వర్షంకు ఉంది. మిగిలిన రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినప్పుడు - లైన్లు లాసెస్ తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ టి. పురుషోత్తంరావు:- లైన్లు లాసెస్ గురించి - గామాల్ విషయం గురించి స్పెసిఫిక్గా వివరించాలని కోరుతున్నాను....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చను. దయచేసి దీనిని పోస్టు పోను చేయించండి.

Mr. Speaker:- A detailed reply is given by the Minister.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, we would like to give some good suggestions.

Mr. Speaker:- No. No. You hear me. The Minister has given a detailed reply. The national average is 19.02. The Minister has read many steps that he is going to take to reduce the losses. Sri K. Vidyadhara Rao took it lightly. I like your consent for postponement. You should not take in such a manner, after I took a decision.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I am sorry Sir.

Mr. Speaker:- You should know how to respect the Chair.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ట్యాన్సుమిషను లాసెస్ తెలియచేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. బేక్ అప్ ఫిగర్స్ చెప్పలేక పోయినారు. డిస్ట్రిక్టువైజ్ బేక్ అప్ ఫిగర్స్ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వరంగలుల్తో డిస్ట్రిబ్యూటర్ లెన్సు గత అయిదారు సంవత్సరాలుగా అవే ఉన్నాయి. అవీ మార్చడం లేదు. దాని వివరాలు మంత్రిగారు తెలియచేస్తారా? మంత్రిగారు యిచ్చిన ఆన్సరులో చెబుతూ 1987-88 సంవత్సరానికి నష్టపోయిన విద్యుత్తు కి 689.134 మీలియన్ యూనిట్లు అని, 1988-89 సంవత్సరానికి నష్టపోయిన విద్యుత్తు కి 744.309 మీలియన్ యూనిట్లు అని మంత్రిగారు అన్నారు. దీనికి క్రింద అదనంగా కెపాసిటర్స్ పెంచినప్పటికీ ఒక వ్యక్తం లాసెస్ తగ్గించ దానికి వర్యలు తీసుకుంటున్నప్పటికీ ఎందుకు లాసెస్ పెరుగుతున్నాయో మంత్రిగారు వివరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గౌరవనీయులైన సభ్యులు రెండు సంవత్సరాలు లాసెస్ గురించి ఫిగర్స్ కోట్ చేశారు. యిక్కడ జనరేషను పెరుగుతున్నప్పుడు అక్కడ కూడా అవసరాలు పెరుగుతున్నప్పుడు ప్రోపోజ్ చేస్తూ లెన్సు లాసెస్ పెరుగుతున్నవే. అదనంగా లెన్సు రివేన్స్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పురాతనమైన లెన్సు డిస్ట్రిక్టు లెన్సు ఉన్నాయి. కంపెనీ చేసినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో 19.02 పర్సెంటు లాసెస్ ఉన్నాయి. అంతటితో మేము తప్పి పడడం లేదు. సాధ్యమైనంత మేరకు సకల ప్రయత్నాల చేస్తాము డిస్ట్రిక్టువైజ్ బేక్ అప్ ఫిగర్స్ నా దగ్గర లేవు.

జి.పి.ఎఫ్. లెక్కకు పట్టుకొనిన కరువుభత్యాన్ని జమచేయుట

313-

*1132-సర్వశ్రీ యం. నరసయ్య, టి. జేవన్రెడ్డి:- ఆర్థిక, విద్యుత్తు శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఆర్థిక శాఖ (పి.ఆర్.సి.-1) శాఖ వారి 3-3-1982 తేదీగల జి.ఓ.నెం. 112 ననుసరించి ఉద్యోగులకు చెల్లించవలసిన కరువుభత్యమును వేరే ఆకౌంటులో ఉంచి, సంవత్సరం తర్వాత వడ్డీతోసహా సంబంధిత ఉద్యోగుల జి.పి.ఎఫ్. లెక్కలోనికి జమచేయు నిమిత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీగవల్దిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) దాదాపు తొమ్మిది సంవత్సరముల తర్వాత కూడా కొందరు ద్రావిడులు అధికారులు జి.పి.ఎఫ్. లెక్కకు ఆ మొత్తాన్ని జమకట్టుటకు చర్య తీసికొనక తద్వారా ఉద్యోగులకు వడ్డీ నష్టము కల్గించిన విషయం ప్రభుత్వానికి విదితమేనా;

(ఇ) ఎ.పి. ఆర్థిక స్పృతిలోని నిబంధనల ననుసరించి, దానికి కాలదోషం పట్టినదను నెపంతో ఆ మొత్తాన్ని పరిష్కరించడానికి పి.ఎ.ఓ. వారు ఆక్షేపణ తెల్పుచున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, అట్టి కేసులను క్రమపరచవలసిందిగా శాఖాధిపతులకు, అట్టి కేసులన్నీంటిని అనుమతించి, ఈనాటి వరకు వడ్డీతోసహా జి.పి.ఎఫ్. లెక్కలో దానిని జమ చేయవలసిందిగా పి.ఎ.ఓ. వారికి తగిన ఆదేశాలను జారీ చేయుటకు ప్రభుత్వం యోచించెదరా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:-

(అ) 1-8-81, 1-10-81, 1-11-81, 1-1-82 తేదీల నుండి నాలుగు విడతల కరువుభత్యాన్ని ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తూ, 1982 ఫిబ్రవరి వరకు ఈ కరువుభత్యం వాయిదాల మొత్తాలను ఉద్యోగుల జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలకు జమచేయవలసిందిగా 3-4-82 తేదీ ఆర్థిక శాఖ ఎం.ఎస్. నెం. 112 జి.ఓ.లో ఉత్తరువులను జారీచేసింది. జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలు ప్రారంభించడానికి అర్హత కలిగి, ఈ ఉత్తరువులను జారీచేసే తేదీ నాటికి జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలను ప్రారంభించే ఉద్యోగుల విషయంలో 31-3-83 తేదీన లేదా అంతకుముందు జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలను ఆరంభించి ఈ బకాయిల మొత్తాలను ఆ కాతాలకు జమచేయాలి. ఆ తేదీ నాటికి జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలను ఆరంభించినట్లయితే 1-4-83 తేదీ లేదా ఆ తర్వాత కరువుభత్యం బకాయిలను ద్రా చేసి నగదు రూపంలో చెల్లించాలని ఉత్తరువు చేయడమయింది. మొత్తాలను ద్రా చేసి జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలకు జమచేసిన కేసులలో 1-4-82 తేదీ నుండి వడ్డీని చెల్లించాలని ఉత్తరువులు చేయడం జరిగింది.

(ఆ) కరువుభత్యం బకాయిలను ద్రా చేసి ఉద్యోగి జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాకు జమ చేయడంలో 7 సంవత్సరాల జాప్యం జరిగిన ఒక కేసు మాత్రం ఆర్థిక శాఖ దృష్టికి వచ్చింది. ఖాతాకు జమచేయడానికి జరిగిన జాప్యానికి గల కారణాలను సంబంధిత శాఖ నుండి తెలుసుకోవడం జరుగుతుంది. జమచేసే తేదీతో నిమిత్తం లేకుండా 1-4-1982 తేదీ నుండి వడ్డీని చెల్లించాలనే విషయాన్ని జాప్యంలో గల కారణాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం పరిశీలించ గలదు. జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలకు బకాయిలను జమచేయడంలో జాప్యం జరిగిన కేసులకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని శాఖలకు రాసి పొందడం జరుగుతుంది. ఈ విషయంలో తగు ఉత్తరువులను జారీచేయడం జరుగుతుంది.

(ఇ) ఉత్తరువులు జారీ అయిన తేదీ నుండి ఒక సంవత్సరం రోపల క్లెయిములను చేయనట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక సంపాది, 1వ సంపుటిలోని 54వ అనుబంధం అనుసరించి ఆ మొత్తాన్ని కాలదోషం పట్టినదిగా పరిగణించడమవుతుంది. ఈ క్లెయిమును అనుమతించడానికి ప్రభుత్వం నుండి నిర్మూల్యమైన ఉత్తరువులు పొందవలసి ఉంది.

(ఈ) ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలకు పై నాలుగు విడతల కరువుభత్యం వాయిదాలను జమచేయడంలో జాప్యం జరిగిన కేసులను ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలని అన్ని శాఖలను కోరడం జరుగుతుంది. ఉద్యోగుల జి.పి.ఎఫ్. ఖాతాలకు ఏవేని బకాయిలను జమ చేయవలసి ఉంటే వాటిని వెంటనే జమచేయవలసిందిగా పే అండ్ అకౌంట్స్ అధికారి, ట్రెజరీ అధికారులకు అవసరమైన ఆదేశాలను జారీచేయడం జరుగుతుంది. జాప్యానికిగల కారణాలను బట్టి వడ్డీ చెల్లింపు విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం కూడా జరుగుతుంది. ఇది 10.20 వాతమాలకంగా డిపార్టుమెంటు నుండి వచ్చినటువంటిది. మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద 6 రూపాయి 6 లక్షల మందికి పైనే ఉద్యోగులున్నారు. వీరందరి కేసులు వివిధ డిపార్టుమెంటులలో వున్నాయి. ప్రభుత్వము దగ్గరున్న సమాచారం ప్రకారం ప్యానింగులో వున్నటువంటి ఒక ఉద్యోగికి మాత్రం జి.పి.ఎఫ్. చెల్లింపులో జాప్యము జరిగిందని పరిశీలనలో తేలింది. ఇంకా ఏమైనా ఉంటే ఇటువంటివి అన్ని డిపార్టుమెంటులను పంపించమని చెప్పాము. ఏదయినా సమాచారం వస్తే, వెంటనే చర్యలు తీసుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్మొదటి:- చాలా సంతోషం. ఆర్థిక మంత్రిగారు జి.పి.ఎఫ్.కు కరువు భత్యము జమచేయడంలో జాప్యము జరిగితే, వెంటనే చర్యలు తీసుకొంటామని అన్నారు. వాస్తవంగా ఏదయితే వుందో, వారు జవాబులోనే తెలియజేసిన విధంగా, ఒక సంవత్సరంలో క్లెయిం చేయకపోతే ఎ.పి. ఫయనాన్స్ కోడ్ ప్రకారం దానికి కాలదోషం పడుతుంది. వాస్తవంగా పి.ఎ.ఓ. అధికారి ఈ ఫయనాన్సియల్ కోడ్ ప్రకారం ఒక సంవత్సరంలో క్లెయిమ్ చేయకపోతే కాలదోషం పడుతుందనే నెపంతో, వేలాది మంది ఉద్యోగులకు సంబంధించిన కరువు భత్యమును జి.పి.ఎఫ్.కు జమచేయడం జరగలేదు. ముఖ్యంగా వడ్డీ చెల్లింపు విషయంలో దానిని గురించి మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వలేదు. ఇందులో ఉద్యోగిగనుక పొరపాటు లేకపోయినప్పటికీ, అధికారులు దాన్ని సరియైన సమయంలో జి.పి.ఎఫ్.కు జమ చేయకపోవడంవల్ల, వాళ్లు వడ్డీ నష్టపోయే పరిస్థితి రావోతున్నది. మంత్రిగారు ఖచ్చితంగా - ఉద్యోగిగనుకందరకు, 1982 నుండి కరువు భత్యము నిలిపివేయబడింది. వడ్డీని జి.పి.ఎఫ్.లో కలిపే విషయంలో, వడ్డీని అప్పటి నుండే అంటే మొదటి నుండే ఇవ్వే విధంగా చూడాలని, అదేవిధంగా గత ప్రభుత్వ కాలములో 57 దినాలు ఉద్యోగిగనుక స్ట్రయిక్ చేస్తే, ఎన్నికల ముందు గత ప్రభుత్వమే స్ట్రయిక్ చేరియడమే లేవే చేరియడంగా ట్రీట్ చేయడం జరుగుతుందని, శాలరీ పేమెంట్ చేయడం జరగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతవరకు అది అమలు కాలేదు. రాష్ట్రములో వున్న ఉద్యోగిగనుక ఈ ప్రభుత్వము వైపు చూస్తున్నారు. ఆర్థిక మంత్రిగారు దీన్ని ఆర్థిక సమస్యగా భావించకుండా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగిగనుక సమస్యగా భావించి వెంటనే ఉత్తరువులు జారీ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను చెప్పిన జవాబులోనే మనవిచేశాను. జి.పి.ఎఫ్.కు పేమెంట్ ఎక్కడయినా అలస్యము జరిగితే, అది ఉద్యోగుల తప్పిదం కాదు కాబట్టి, ఏ అధికారి అయితే ఆ తప్పిదం చేశారో, ఏ కారణాల వల్ల తప్పిదం చేశారు అనేది పరిశీలన చేసిన తరువాత, అవసరమయితే ఆ అధికారిపై, మేము చర్యలు తీసుకొనే విషయంలో వెనకాడము. వారికి చెల్లింపువలసిన జి.పి.ఎఫ్. విషయంలో అలస్యము చేసినందువల్ల, వారికి వడ్డీ నష్టము వస్తున్నదని అన్నారు. ఆ మాటకు కూడా జవాబు చెప్పాను. అది పరిశీలన చేస్తాము. వడ్డీ కూడా ఏ తేదీ నుండి అయితే వారికి అర్హత పర్చుతుందో ఆ తేదీ నుండి వడ్డీ చెల్లింపు విషయాన్ని సానుభూతితో పరిశీలన చేస్తామనే మాట కూడా

చెప్పాను. 55 రోజుల స్క్రాయిక్ పేరియడ్ విషయంలో, అది గత ప్రభుత్వము చేసిన నిర్ణయం అయినప్పటికీ కూడా, దానిలో ఇప్పటికే 30 రోజులకు సంబంధించి ప్రభుత్వము సెలవుగా ట్రీట్ చేయడం జరిగింది. మిగిలిన 23 రోజులు 1990-91కి వాటిని పూర్తి చేస్తామనే మాటగా హామీ ఇస్తున్నాను.

ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలు

314-

*172-సర్వశ్రీ సిపాల్. రామచంద్రరావు(లేళ్లరేవు), కె. విద్యాధరరావు, డి. శివరామరాజు, పి. నాగేశ్వరరావు, మహమ్మద్ రజబ్ అలీ, డి. చినమలయ్య, సి. విశిఖరెడ్డి, కె. బిక్కిం, డి. యాదగిరిరెడ్డి:- రెవెన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రభుత్వం ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలను రద్దు చేసిందా;

(ఆ) ఆ కమిటీల పునర్నియామకానికి యేదేని ప్రతిపాదన కలదా; వాటి ఏర్పాటుకు సంబంధించిన వివరాలేమి;

(ఇ) కొత్త కమిటీలు ఏర్పాటు అయ్యేంత వరకు కొత్తగా భూముల అస్సెస్ మెంటును ఆపివేయవలసిందిగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులను జారీ చేసిందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- (అ) అవునండి.

(ఆ) ఈ కమిటీలను పునర్నిర్మిస్తూ 29-3-1990 తేదీన రెవెన్యూశాఖ ఎం.ఎస్.నెం. 252 జీ.ఓ.లో ఇటీవల ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు పుర్రీని సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(ఇ) ఈ కమిటీ వ్యవస్థాపనను ప్రభుత్వం సమీక్షిస్తున్నందున అస్సెస్మెంటు కమిటీల సమావేశాలను జరపవద్దని ప్రభుత్వం కలెక్టర్లను కోరింది.

PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE VIDE ANSWER TO CLAUSE (b) OF L.A.Q. NO. 172 GIVEN NOTICE BY S/SRI CH. RAMACHANDRA RAO, SRI K. VIDYADHAR RAO AND D. SIVARAM RAJU,

COPY OF:

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

ASSIGNMENT - Land Assignment of Government Lands and Surplus Lands under Andhra Pradesh Land Reforms (COAH) Act, 1973 - Constitution of Committees Legislative Assembly Constituency wise - Orders - Issued.

REVENUE (L.REF) DEPARTMENT

G.O.Ms.No. 252

Dated 29th March, 1990.

Read:- 1) G.O.Ms.No. 15, Rev. dt. 7-1-1986. -- --
2) G.O.Ms.No. 745, Rev. dt. 28-7-1989.
3) Government Telex Message No. 114573/L. Ref.1/89-1, dt. 13-12-1989.

ORDER:

Government have reviewed the functioning of the Mandal Assignment Committees and have decided to re-constitute them.

2. It has been decided that the Mandal Assignment Committees will be co-terminous with the Legislative Assembly Constituencies.

3. Accordingly the Government in partial modification of the orders issued in the G.Os first and second read above hereby direct that the Assignment Review Committees for distribution of surplus lands vested in Government under the Andhra Pradesh Land Reforms (COAH) Act, 1973 and for assignment of Government waste lands under the Special crash programme etc., be constituted Legislative Assembly Constituency-wise with the following members.

- a) Revenue Divisional Officer
Sub-Collector or
Asst. Collector Chairman.
- b) Member of Legislative Assembly
of the Constituency. .. Member.
- c) Three Social Workers to be
nominataed by Government of
whom one shall be a lady .. Members.
- d) One representative each from
the recognised political
parties who contested in the
last General Elections in the
Constituency and who has secured
not less than 10% Votes Polled .. Members.
- e) Two members to be nominated by
Government from Scheduled
Castes and Scheduled Tribes .. Members.
- f) All Mandal Revenue Officers
whose jurisdiction comprises
the areas included in the
constituency for their respective
areas of assignment of Land. .. Member-Secretary.
- g) All Presidents of Mandal Praja
Parishads whose jurisdiction
comprises the areas included in

the constituency to be special invitees for discussions with regard to assignment of lands situated in their Mandals.

4. In a case where an Assembly Constituency Comprises more Revenue Divisions then one, the Assignment Committee shall be presided over by the Revenue Divisional Officer/Sub-Collector/Assistant Collector, with the maximum number of Mandal in that constituency.

5. Orders regarding nomination of members under categories (c) and (e) in para 1 above, will be issued separately.

6. The terms of reference, duties and functions etc., of the above Committees shall be as already specified in the G.O. 1st read above.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

D. SAMARASINHA REDDY,
Minister for Revenue.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిలో పార్టీకి ఒకరు అడగండి. 'మేము క్లబ్ చేతాము గనుక మేకు అవకాశం ఇస్తున్నాము.'

శ్రీ సిపాష్. రామచంద్రరావు:- ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలను రద్దు చేసిందా? అంటే చేసిందని చెప్పారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారంలోకి రాగానే మొట్టమొదట రద్దు చేసింది ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీనేనని తెలుపుతున్నాను. ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలను గతములో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వేసిన వాటిని కూడా ఈ ప్రభుత్వము రద్దు చేసింది. గతములో ఈ ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీల గురించి రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. ప్రభుత్వము నామినేట్ చేసే పద్ధతిని మేము ఒప్పుకోమని అన్నారు. గతములో కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుడిగా ముఖ్యంగా సమరసింహారెడ్డిగారు 'ప్రభుత్వము నామినేటిడ్ సభ్యులను వేయవద్దు' అని ఆరోజు వ్యతిరేకించారు. ఈ రోజున ముగ్గురు నోషల్ వర్కర్లను వేయాలని అన్నారు. నోషల్ వర్కర్లు అంటే కాంగ్రెసు కార్యకర్తలా? లేక నామినేటిడ్ టై గవర్నమెంట్ నోషల్ వర్కర్లు అయితే ఎస్.సి; ఎస్.టి.కి ఇద్దరికి ఇస్తారా? మొత్తం ఐదుగురు ప్రభుత్వము నామినేటిడ్ అంటే కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను వేయడానికి దారా ఇది?

మిస్టర్ స్పీకర్:- పూర్వం డి.ఓ.కు ఈ డి.ఓ.కు ఏమీ భేదం వుందో అది అదుగుతారు గాని, మీరు హెబిష్మెను అబ్జిక్టివ్ చేసి చెబితే.....

శ్రీ సిపాష్. రామచంద్రరావు:- గతములో చెప్పారు. అప్పుడు సమరసింహారెడ్డిగారు ఇక్కడ కూర్చున్నారు (ప్రతిపక్ష బెంచ్ లో). నోషల్ వర్కర్లనే వేస్తారా? ఎస్.సి; ఎస్.టి.లను వేయకూడదని అన్నారు. ఈ అడ్డదారులను ప్రభుత్వము చేస్తున్నదా? ఆల్ పోలిటికల్ పార్టీకి ఒక రిక్వయిర్డ్ క్వంటిటీను ఇస్తామని అన్నారు. అయితే క్రింద కండిషన్స్ ఏమి పెట్టారంటే, 10 శాతం ఓట్లు వచ్చిన వారికి మాత్రమే - దాని అర్థం ఏమంటే, తెలుగుదేశం నుండి కాంగ్రెసు పార్టీకి మాత్రమే మారితేనే వర్తిస్తుంది. మిగతా సి.పి.ఎం. ఏమైంది? బి.జె.పి. ఏమైంది? జనతా ఏమైంది? మజిలీస్ ఏమైంది? ఆల్ పోలిటికల్ పార్టీలకు ఒకటి ఇస్తామని అన్నారు. రాష్ట్రములో బలహీన వర్గాలకు, పేద

ప్రజానీకానికి ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్. రాజకీయం చూయకూడదని అన్నవారు, ఈరోజు రాజకీయం చేస్తున్నారు. సోషల్ వర్క్కునే కాకుండా, పార్టీపరంగా లిస్ట్ పార్టీలకు మీరు ఇస్తారా? గతములో ఎన్నుకొన్న సభ్యులకు సర్పంచులకు ఇచ్చేవారు. ఇసారి ఇవ్వలేదు.

Mr. Speaker:- No. No. I will not allow you to give speeches. You must hear the Chair also. You stop it there. No more questions

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, keeping in view the best traditions of democracy alone, this G.O. (no. 252, Rev., D/ 29-3-90) has been issued. What all has been done right from the year 18-11-1983 that has been borne in mind. During the earlier Government the G.O. was issued. We have kept in mind all the contents of those G.Os. and a matter of fact we have given much wider scope in formulating the present G.O. It is well in accordance with the democratic traditions.

In the guise of 'nominations' those political parties which do not even contest the elections or take active part in the General Elections but merely in the name of a political party, they seek to be nominated on the Board, ofcourse, we do not want to allow such persons to do so and spoil the democratic traditions.

We want to have people only

(Interruptions)

I am sorry. I have not made any sweeping remarks.

(Interruptions)

I am sorry. No remarks. I stand by what I said.

Mr. Speaker:- The Honourable Minister is referring the G.O.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇదివరకు ఇప్పించువంటి జి.ఓ.లు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఆ జి.ఓ.ల మీద ఇంఫ్రావేమెంటుగా ప్రజాస్వామ్య సాంప్రదాయాలను దీంట్లో ఇంకా ఎక్కువ వొందుపరుస్తూ ఈ జి.ఓ.లను ఇష్యూచేయడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. దీని లోపల రికగ్నెషుడు పొలిటికల్ పార్టీస్ ఏవీ ఏవీ అయితే ఉంటాయో గడచిన ఎన్నికలలో కంటెస్టుచేసి మినీమమ్ 10 వర్సంటు ఓట్లు తెచ్చుకున్న వాళ్లు కూడ దీంట్లో ప్రాతినిధ్యం ఎన్ని పొలిటికల్ పార్టీస్ అని నిమిత్తం లేకుండా ప్రాతినిధ్యం ఇస్తాము అని పెట్టాము. దాని ప్రకారం జరుగుతుంది. It is well in accordance with the traditions of Democracy. అని వెబుతూ ఉన్నాను.

శ్రీ సిపావ్. వీరవరెడ్డి:- (ఈ)లో చూడండి అధ్యక్షా. రికగ్నెషుడు పార్టీ అని పెట్టారు. రికగ్నెషుడు పార్టీ అంటే అందరము వస్తాము. తరువాత ఏదీవేరారు.

ఈ రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఏమిటో అర్థం కావడంలేదు. "(d)....who contested in the last General Elections in the constituency and who has secured not less than 10% votes polled. ఇది ఏమిటి, ఇది పెడితే రికార్డులు పార్టీలకు ఎలా వస్తుంది? కాబట్టి ఎప్పుడు అయితే కంటెస్టు చేస్తున్నారో ఎక్కడ 10 శాతం ఉంటుందో అక్కడనే వర్తిస్తారా? నేషనల్ పార్టీస్ ఉన్నాయి, రికార్డులు పార్టీస్ ఉన్నాయి. దీనికి ఈ పదము పెట్టవలసిన అవసరం ఏమి ఉన్నది. నిరంకుశ పద్ధతిలో వర్తిస్తారా? ఈ పదము మీరు తీసివేస్తారా? అట్లనే (ఇ) చూడండి (ఇ)లో నామినేట్ చేస్తున్నారే గవర్నమెంటు. కాబట్టి ఈ నామినేట్ చేసే పద్ధతి ఏమిటి? ప్రజాస్వామ్యమా ఇది? ఇది నిరంకుశత్వం. కాబట్టి ఈ పదాన్ని తీసివేస్తారా, తీసివేయరా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు ఎందుకు దీనిని గురించి ఇంత ఏజిటేట్ అవుతున్నారో నాకు అర్థము కావడంలేదు. ఒక జి.ఓ.ను అప్పుడు ఇష్యూ చేశారు- 18-11-83వ తేదీన.

(ఇంటరప్షన్సు)

జి.ఓ. ప్రకారం R.D.O. will be the Chairman. MLAs. of the constituency will be the members. Three social workers (out of whom one lady) will be nominated by Government. Two members from SC, ST. One representative each of the recognised political party. All Mandal Revenue Officers. All presidents of Mandala Praja Parishads, according to jurisdiction, are special invitees. R.D.O. is the Chairman. తాలూకా ఎస్సెస్మెంటు కమిటీ అని ఉండాలి. He will be a Member అని అప్పుడు పేపారు. అధ్యక్షా, ఇది 2019 ఉండి అధ్యక్షా. One Member from Scheduled Castes and one Member from Scheduled Tribes. అందరు సభ్యులను పెట్టారు. అప్పుడు పంచాయతీ సమితులు ఉంటే పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటు ఒక మెంబరు అన్నారు. తానిల్దారు మెంబరు సెక్రటరీ, కాబట్టి వారు అప్పుడు ఒక జి.ఓ. ఇష్యూచేశారు. తరువాత 25 మే 1985లో దానిని మోడిఫై చేస్తూ మండల్ రెవెన్యూ కమిటీ అని ఒకటి అని అప్పుడు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది. దీని ప్రకారం R.D.O. is the Chairman - అన్నారు. Presidents of the Mandala Praja Parishads are special invitees. అన్నారు. అది ఒక మెంబరు. మండల్ రెవెన్యూ ఆఫీసరు, మండల్ సెక్రటరీ అవి 8 అయ్యాయి. దాని తదుపరి 28-7-1989లో ఇంకొక జి.ఓ. ఇష్యూ చేశారు. R.D.O. is the Chairman, and as I told earlier, the MLAs. of the Constituency are the Members. Then three social workers, out of whom one is a lady, to be nominated by the Government. మళ్ళీ సి. కేటగిరీ క్రింద, అప్పుడు కూడా Three social workers to be nominated. అన్నారు. Two persons to be nominated from SCs and STs. అన్నారు. తరువాత మండల్ రెవెన్యూ ఆఫీసరు ఒకటి, 9 మెంబర్లు ఇప్పుడు ఇష్యూచేసినట్లుంటే జి.ఓ. కూడా R.D.O. is the Chairman. అని పెట్టాము. Now, the dispute appears to be with (d) of the G.O. According to me

this is the policy decision taken, well in accordance with the democratic norms. అని అన్నాము. ఎలక్షన్లలో పోటీ పెయిము. లాలూచీగా అక్కడక్కడ ఎడ్లును వేసుకుంటాము కమిటీలో ఇప్పుండి అందే దానికి ఈ ప్రభుత్వము ఎట్లా పరిస్థితిలోనూ మేము ఒప్పుకోము అని మాత్రము మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరవ్యూ)

Sri K. Vidyadhara Rao:- I request the Minister to change this clause (d) (who have secured not less than 10%). All political parties should be represented. Otherwise it will show the malafide intention of the Government. If the Government does not change this, they we will have to think of a fresh political stand.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇంతకుముందు మొత్తం వాళ్లు ఇష్యూ చేసినటువంటి డి.ఓ.లో ఏ పార్టీకి రిప్రజెంటేషను వేయకుండా ఇచ్చిననాడు సకమంగా ఉంటే నేను ఇంకా ఎలక్షన్లు కంటిన్యూ చేసినటువంటి రికార్డులు పోలిటికల్ పార్టీస్ కి మేము ఇస్తాము అని అనడం ఏ విధంగా మాలఫైడ్ సర్. నాకు అర్థము కావడంలేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- లాలూచీ పడి కంటిన్యూ చేశారు అని అన్నారు. మీరు లాలూచీ పడ్డారా తమిళనాడులో, మీరు లాలూచీ పడ్డారా కాశ్మీరులో, మీరు లాలూచీ పడ్డారా త్రిపురలో. ఇది మామూలు వర్కు కాదు అధ్యక్షా. ఇది కావాలని అన్నమాట. ఆ లాలూచీ అన్నమాటను ఎక్స్ పండ్ చేయించమని కోరుతున్నాను. దానికి అబ్జెక్టు వేస్తున్నాను. పొలిట్స్ వేస్తున్నాము. లేకపోతే పొన్గిడింగు నడవనివ్వము. We walk out. You cannot go as you like.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- లాలూచీ అన్నవర్కు మీద వారికి ఇంత ఇబ్బంది ఉంటే లాలూచీ అనే వర్కు విత్ డా చేసుకోదానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఆ వర్కు విత్ డా చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సరే అది విత్ డా చేసుకున్నందుకు మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. మేము ఏదైనా మాట్లాడితే అది మోటివ్ గా తీసుకోవద్దని డెమోక్రాసీలో సభ్యుడు తప్పనిసరిగా ప్రశ్నించానికి క్రిటిస్మిజు చేసే హక్కు ఉంది. ఆ హక్కుని ఉపయోగించుకొని నేను మాట్లాడుతున్నాను. మంత్రిగారు చాల సమర్థవంతంగా చెడ్డ కేసుకి చాల సమర్థవంతమైన షేడరు అని తెలుసు. ప్రతి పోలిటికల్ పార్టీనుంచి ఒక రిప్రజెంటేటివ్ 10 10.40 శాతం కంటే తక్కువ ఓట్లుగాని పోలిటికల్ పార్టీనుంచి నామినేట్ చేయడం అనేది మంచి ఉపద్ధతి కాదు. అది డెమోక్రాటిక్ సిస్టమ్ కు అనుకూలంగా ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. డెమోక్రాసీని యీ విధంగా ఖాన్ చేయడమే అవుతుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- ఖాన్ అనే మాటను సభలో వాడకూడదు కదా? కాబట్టి 10 శాతం ఓట్లు రాకపోయినా అన్ని పార్టీల నుండి రిప్రజెంటేషన్ తీసుకుంటారేదా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు. గత ప్రభుత్వం యిచ్చిన జి.ఓ. ప్రకారంగా అయినా బాధ్యతగల పౌరీటీకల్ పార్టీస్‌ను రిప్రజెంటేటివ్‌గా తీసుకొని ఎలక్షన్స్ నుంచి కంటెస్టు చేయడానికి అవకాశము యివ్వాలి. 10 శాతం ఓట్లు తక్కువ అయితే రిప్రజెంటేషన్ యివ్వము అని చెప్పడం ప్రజాస్వామ్యం అనిపించుకోదు. ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి వారు కూడా యిప్పుడు మంత్రిగారికి ఒక సజెషన్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు యీ బిల్లును విత్‌డ్రా చేసుకోవడానికి ఒప్పుకుంటున్నారా?

మిష్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు విత్‌డ్రా చేసుకోవడానికి ఒప్పుకోవడంలేదు. అది ప్రభుత్వం యొక్క పాలసీ అంటున్నారు. అంతేకాని యీ బిల్లును విత్‌డ్రా చేసుకుంటానని ఆయన చెప్పడంలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎలక్షన్స్ రిఫారమ్స్‌లో యీ 10 శాతం ఓట్లు వస్తేనే ఎలక్షన్స్‌లో పాల్గొనే విధంగా రిఫారమ్ చేయాలని అనుకున్నారు. కానీ అది ఫైనల్‌గా కాలేదు. కాబట్టి యిప్పుడు నా సజెషన్ ఏమిటంటే యీ 10 శాతం ఓట్లు వస్తేనే అనే పదాన్ని యీ బిల్లునుంచి తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత కలెక్టర్లు దగ్గర అసలు ఓట్లు ఏ పార్టీకి ఎన్ని వచ్చాయి అనేది ఇన్‌ఫర్మేషన్ లేదు. అది కలెక్టు చేయాలి. తరువాత దీని విషయంలో కాబినెట్‌లో ఏమి చేయాలనేది ఆలోచన చేయాలి. అవేమీ లేకుండా 10 శాతం ఓట్లుతో ఉన్న పార్టీలకే రికగ్నెడ్ చేయాలని అనుకుంటే ఎట్లాగు? ఈ విషయంలో మండల్ ఆఫీసర్లు వద్ద కూడా మెటీరియల్ ఏమీ లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఏమైనా ఒక సజెషన్ యివ్వండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ క్లాజు 'డి' ని డిలీట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- అధ్యక్షా, యీ జి.ఓ. చాలా దురుద్దేశ్యంతో చేసి నట్లు ఉంది. అది ఎట్లాగంటే-

(ఇంటర్వ్యూ)

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఇంటరప్ట్ చేయవద్దు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఈ కాంగ్రెసువారు యిటు ఉన్నప్పుడు ఒక విధంగా మాట్లాడుతారు, అటు ఉన్నప్పుడు మరొక విధంగా మాట్లాడతారు. ఈ క్లాజు 3 చూస్తే చాలా క్లియర్‌గా తెలుస్తుంది. యిష్టము వచ్చిన వారిని యీ కమిటీలలో వేసుకుంటామంటే ఎట్లాగు? మనం ముందుగా యీ ప్రజాస్వామ్య విధానానికి గౌరవం యివ్వాలి. ప్రజాస్వామ్య విధానాలను గౌరవింబాలి. మీరు కనీసం స్థానిక లెజిస్లేటర్‌తో సంప్రదించి మాట్లాడితే వారినడిగి పేర్లు తీసుకుని రిప్రజెంటేషన్ చేస్తే మంచిది. ఇప్పుడు 'డి' క్లాజును ఎమెండు చేయాలి. ఇప్పుడు రికగ్నెడ్ అయిన పార్టీలలో నుంచి ఎవరిన్నా ఒకరిని తీసుకుంటామని ఉంది. ఇలా చేయడంలో దురుద్దేశ్యము కనపడుతున్నది.

మిషన్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వడానికి టైములేదు. కాబట్టి తొందరగా ముగించండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- టైము లేదంటే మేము ఏమీ చెప్పాలి. వారు చేసేది చేస్తారు. ఇప్పుడు 'డి' లో ఆల్ పోలిటికల్ పార్టీస్ అనేది ఎమెండు చేయాలి. 10 శాతం ఓట్లు వచ్చిన వారికే రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చే విషయంలో ఆలోచన చేయాలి. ఇప్పుడు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు రిప్రజెంటేషన్ యిస్తే కూడా అవి కూడా కాంగ్రెసు వారినే వేసుకుంటారు. ఇప్పుడు యీ విధంగా 10 శాతం ఓట్లు వచ్చినవారినే నామినేట్ చేస్తామంటే డెమోక్రాసీ అని చెప్పుకుంటూ నిరంకుశత్వముతో పరిపాలించడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- 'సి' లో 3, 'ఇ' లో 2 ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు రెండు క్లాసులు పెట్టి రిప్రజెంటేషన్ వేసుకుంటామన్నారు. ఇప్పుడు శాసనసభ్యులు ఆ నియోజకవర్గము వారితో సంప్రదించి చేయాలనేది యీ బిల్లులో చేర్చాలి. 10 శాతం వస్తేనే ఎలక్షన్స్ లో ఓట్లు - నామినేట్ చేస్తామనడం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిగా అనిపించుకోదు.

మిషన్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వడానికి టైములేదు. కాబట్టి తొందరగా ముగించండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- టైములేదంటే మేము ఏమీ చెప్పాలి. వారు చేసేది చేస్తారు. ఇప్పుడు 'డి' లో ఆల్ పోలిటికల్ పార్టీస్ అనేది ఎమెండు చేయాలి. 10 శాతం ఓట్లు వచ్చిన వారికే రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చే విషయంలో ఆలోచన చేయాలి. ఇప్పుడు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు రిప్రజెంటేషన్ యిస్తే కూడా అవి కూడా కాంగ్రెసు వారినే వేసుకుంటారు. ఇప్పుడు యీ విధంగా 10 శాతం ఓట్లు వచ్చినవారినే నామినేట్ చేస్తామంటే డెమోక్రాసీ అని చెప్పుకుంటూ నిరంకుశత్వముతో పరిపాలించడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- సి.లో 3, ఇ.లో 2 ఎస్.సి., ఎస్.టి. లకు రెండు క్లాసులు పెట్టి రిప్రజెంటేషన్ వేసుకుంటామన్నారు. ఇప్పుడు శాసనసభ్యుడు ఆ నియోజక వర్గము వారితో సంప్రదించి చేయాలనేది యీ బిల్లులో చేర్చాలి. 10 శాతం వస్తేనే ఎలక్షన్స్ లో ఓట్లు నామినేట్ చేస్తామనడం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిగా అనిపించుకోదు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అముదాలవలస):- అధ్యక్షా, యిదివరకు ఉన్నట్లువంటి ఎస్సెన్మెంటు కమిటీలలో కంప్లెట్ గా గవర్నమెంటువారే నామినేట్ చేసేవారు కాని కాంగ్రెసు వారికి ప్రాతినిధ్యము యివ్వలేదు. ఇప్పుడు యీ 10 శాతం ఓట్లు వచ్చినవారికే ఎలక్షన్స్ ఓట్లు ప్రకారంగా చేస్తామంటే చిన్న పార్టీలవారు దెబ్బతింటారు. అది ప్రజాస్వామ్య మనిపించుకోదు. కాబట్టి ఆల్ పార్టీ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారంగా కమిటీలలో పార్టీలకు రిప్రజెంటేషన్ చేస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు చేసిన రిఫార్మ్స్ విషయం చెప్పి మిత్రులు వెంకటేశ్వరరావుగారు నాకు కొంత భద్రతను తగ్గించారు. ఇప్పుడు యీ బిల్లు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ఏ విధంగా ఆలోచన చేస్తున్నారో దానిని రూపకల్పనలోనికి తీసుకురావడం జరిగింది. డెమోక్రాటిక్ ప్రోవిజన్స్ క్రింద అది జరిగింది. ఇప్పుడు ఏ రాజకీయ పక్షమునకు యీ కమిటీలలో ప్రాతినిధ్యము

యివ్వము మొత్తము మేమే నామినేట్ చేసుకుంటాము అనే విధంగా చేయకూడదు. కానీ యిదివరకు ఆ విధంగా మొత్తం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో వారి వారినే చేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు కేరఫుల్ గా స్టడీ చేసి అన్ని పార్టీలవారికి ప్రాతినిధ్యము యిస్తున్నాము. 50 కాబట్టి యిది డెమోక్రాసీకి విరుద్ధము ఏమీ కాదని మనవిచేస్తున్నాను. నేను మొదటే మనవిచేశాను; నన్ను తప్పుగా అర్థం చేసుకోవద్దండని. వారికి చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుందనే ఉద్దేశముతో వారినీ కష్టపెట్టారాదనే ఉద్దేశముతో నేను ఈ విధంగా 10 శాతం సెక్యూర్టీ చేసినవారనే పోలిషింగ్ పెట్టవలసి వచ్చిందని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. నేను ప్రాక్టికల్ డిఫిక్టీస్ చెబుతున్నాను. ఉదాహరణకు మే నియోజకవర్గం ఉంది. ఆ నియోజకవర్గంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ కంటెస్ట్ చేసింది. తెలుగుదేశం పార్టీ కంటెస్ట్ చేసింది, ఎమ్.ఐ.ఎమ్. కంటెస్ట్ చేసింది. These three political parties are active there. They have been contesting elections. We are going to give Membership to all the three political parties accordingly. We are not shirking our responsibility for giving membership to the political parties which contested there and secured 10% of votes. దానిని కాదనడంలేదు. కానీ అక్కడ ఏ ఎలక్షన్ కంటెస్ట్ చేయకుండా అక్కడ శాఖలేదు, పాకాలేదు, ఏమీ లేనటువంటి వారు కూడా హైదరాబాదు పోయి మమ్ములను నామినేట్ చేయడం వేరే ఇంటి చుట్టూ తిరిగి వేరినీ ఎందుకు కష్టపెట్టించాలనే ఉద్దేశముతో ఈ 10 శాతం అని పెట్టడం తప్పు వేరే ఏమీ లేదు. This is well in accordance with the democratic standard. అని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- ఏమీ సమాధానం?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- తెలుగు సమాధానం.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఒక్క క్లారిఫికేషన్. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ఒక సభ్యుడు ఉన్న పోలిటికల్ పార్టీ కూడా అని నిన్నటి నుంచి మళ్ళీ మళ్ళీ అంటున్నారు. నాకు అభ్యంతరంలేదు. అనవచ్చు. నేను ఒక్కడినే ఉన్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నర్సిరెడ్డిగారు మన్నించాలి. నేను నర్సిరెడ్డిగారిని ఉద్దేశించి అనలేదు. నేను ఎవరిని ఉద్దేశించి అనలేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఎవరిని అయినా కూడా - ఒక సభ్యుడు ఉంటే అది పోలిటికల్ పార్టీ కాదా? నేను ఒక్క సభ్యుడినే ఉన్నందువల్ల జనతాదళ్ నాది కాదా? నేను జనతాదళ్ కు ఈ సభలో ప్రాతినిధ్యం వహించలేనా? అది నాకు క్లారిఫికేషన్ కావాలి. ఏమైనా ఒక సభ్యుడే ఉంటే తగ్గిపోతుందా? ఇక్కడ 180 మంది ఉన్నందువల్ల వారు కాంగ్రెస్ వారు అనిపిస్తారా, నేను ఒక్కడినే ఉంటే నాది జనతాదళ్ కాదా? లేకపోతే జనతాదళ్ అభిప్రాయం చెప్పేటటువంటి వాక్కు నాకు ఈ సభలో లేదా? అది క్లారిఫై కావాలి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను క్లారిఫై చేస్తాను. ఇప్పుడు జనతాదళ్...

Mr. Speaker:- You leave it to me. I recognised you as National Party.

Sri C. Narsi Reddy:- That is true Sir, I have no grudge against the Hon'ble Speaker.

Mr. Speaker:- You are a member of the National Party in this Assembly.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను అడిగేది ఏమిటంటే మళ్ళీ కించపరిచే ఉద్దేశముతో మాట్లాడారు. నేను కించపరచాలంటే దీనికి పదింతలు కించపరచగలను.

Mr. Speaker:- Let us avoid such things here please.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మీరు రికార్డుయిట్ చేశారు. కానీ గవర్నమెంట్ ఒక సభ్యుడిగా ఉన్నందువల్ల రికార్డుయిట్ చేయడం లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker:- It is a statement like that - he might have mentioned but his intention is not like that. I think so. I request the Hon'ble Minister to say his intention.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I do not mean, as to what Sri C. Narsi Reddy mean Sir. What I meant was - what I said.

(Interruptions)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Your suggestion - the Government is not prepared to accept. What is the position now?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉన్నప్పటికీ కూడా - కాక్స్ 'జి' మాసినా all Presidents of Mandal Praja Parishads who have been elected - వేరినీ ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్స్ క్రిందనే పెట్టారు కానీ రెగ్యులర్ ఇన్ వేల్ టోన్ గా పెట్టలేదు. ఇది దౌర్భాగ్య స్థితి. గెజిట్ ఓ.ఎస్.లో రెగ్యులర్ ఇన్ వేల్ టోన్ గా ఉన్నారు. Then they are equally have partnership performance. అది కూడా మార్చుకోవాలి. ఎలక్టెడ్ మెంబర్స్ ని స్పెషల్ ఇన్ వేల్ టోన్ గా పెట్టడం దురదృష్టం. మరొకసారి ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియపరుస్తున్నాను. రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను: దయచేసి ఇప్పటికైనా మీ నిరంకుశ విధానం మార్చుకోండి. అల్ పొలిటికల్ పార్టీస్ కి అవకాశం కలగవలసింది. మీరు ఎంత చెప్పినా మీ ధోరణి మార్చుకోవడం లేదు కాబట్టి తెలుగుదేశం పార్టీ మీ నిరంకుశ విధానానికి నిరసనగా వాకౌట్ చేయవలసిన పరిస్థితి

ఏర్పడింది కాబట్టి దయచేసి ఇప్పటికైనా చెప్పేది ఏమీ లేదా? Have you to say something?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను చెప్పనా! నేను చెప్పాక చేస్తాడట ఆయన.

Mr. Speaker:- Did you declare you are staging a walkout?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు వీధ్యాధరరావుగారు వ్యక్తపరచిన అభిప్రాయం ఏదయితే ఉందో దానితో నేను కొంతవరకు ఏకీభవించే వాడినే, ఏకీభవిస్తున్నాను కూడా. ఎక్కడిదా - మండల లెవెల్ ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీ ఫారమ్ చేసి ఉంటే ఖచ్చితముగా వారు చెప్పినట్లుగా నేను ఒప్పుకొనేవాడిని. This is the constituency level assignment committee. I regret I cannot concede to this demand.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. వీధ్యాధరరావు:- దీనికి నిరసనగా మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తోంది. Due to dictatorial attitude of the Congress-I our party is staging a walkout.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రతిపక్షాల సహకారం తీసుకుంటాము, రాష్ట్రములో అనేక సమస్యలు ఉన్నాయి- నేటి సమస్యలు ఉన్నాయి, శాంతిభద్రతల సమస్యలు ఉన్నాయని అన్నారు. వీటికి అన్నిటికీ మా సహకారం కావాలని పదేపదే పిలుస్తున్నారు, మేము సహకరిస్తా ఉన్నాము, పిలుస్తున్నారు, పోతున్నాము. యాక్చువల్ గా ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలలో గతములో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్న హయాములో అన్ని నేషనల్ రికార్డులు పోలిటికల్ పార్టీకి అవకాశం ఉండేది. గతములో మే హయాములో ఉంది. మీరు పరిపాలన చేసిననాడు కూడా ఉంది. మధ్యలో తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత తోసేసారు. పోయిన సంవత్సరం - 1989లో మళ్ళా పెట్టారు. మళ్ళీ మీరు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎలక్షన్ కమిషన్ నేషనల్ రికార్డులు పోలిటికల్ పార్టీకి కొన్ని రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేసి వారు ఓటింగ్ లిస్టు తీసుకోడానికి లేక ఇతర హక్కులు అనేటవివంటివి కల్పించారు. ఇప్పుడు వాటికి భిన్నంగా 'అఫ్డర్ ఆల్' ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలలో ఓటింగ్ జరగదు. ఒక పోలిటికల్ పార్టీ సభ్యుడు ఒకరు ఉంటే మీరు అప్పాయింట్ చేసుకొనే 7, 8 వలగ్ మెనారిటీస్ మెజారిటీలు కావు. నిజముగా చిత్తుచెట్టి కలిగి పేద ప్రజలకు భూములు పంచాలనేటవివంటి ఆలోచన, ఉద్దేశము మీకు ఉంటే మోర్ డెమోక్రసీ వైపు ప్రయాణం చేయాలి తప్ప ఇంకా ఇతర పోలిటికల్ పార్టీస్ అడ్డు ఎట్లా తొలగించుకోవాలన్న ఆలోచన కలిగి ఉన్నట్లు ఈ డి.వో. ద్వారా తెలియజేస్తున్నారు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు రీ కన్సిడర్ చేసేటవివంటి ఆలోచన చేయాలి. ఒకవేళ చేయకపోతే యు ఆర్ గోయింగ్ బాక్. మే హయాములో ఉన్నట్లువంటి కాలం నుండి యు ఆర్ గోయింగ్ బాక్. డెమోక్రటిక్ నార్మల్, ఫారమ్మేని అబ్జర్వ్

చేయడానికి ఇష్టపడడంలేదు. మేరు కొన్ని విషయాలలో మా సహకారం కాదాల్సి అంటున్నారు. మరి కొన్ని విషయాలలో మా సహకారం వద్దని దీని ద్వారా చెప్పేలాగా మేము లెక్కం చేసుకుంటున్నాము. దీనికి మేము నిరసనగా సి.సి.ఐ. పక్షాన వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.సి.ఐ. పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు. ఆ రెవెన్యూ మినిష్టర్ గారు మాటలతో తప్పుకొని దానిలో సమర్థులు కాబట్టి మరొకసారి నొక్కి చెప్పవలసి వస్తోంది. ఆల్ పోలిటికల్ పార్టీస్ అనేటటువంటి దానిలో రిజ్యూయ్డ్ పోలిటికల్ పార్టీకి ఇష్టమనే మేము కొరుతున్నాము. ఆ ప్రభుత్వం చేయలేదు. ఆ విషయం అనాడు మేము కఠినముగా మందలించాము, మేము వాకౌట్ చేశాము. ఆ విషయం మంత్రిగారికి తెలుసు. వారు చేశారు కాబట్టి అదే సాంప్రదాయం మేము పుణికి పుచ్చుకుంటామంటే మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఆ సాంస్కర్యాన్ని పుణికిపుచ్చు కుంటున్నారు. సోషల్ వర్కర్స్ పేరుతో - వడ్డించే వారు మనవారైనప్పుడు కడబరికిన ఉన్నా ఫరనాలేదని - మీ పార్టీ వారినే ఉంచుతారు, అందులో మనహాయింపు ఏమీ లేదు. ఆ రకంగా కూడా మీకు మెజారిటీ ఉంది. సరయిన అభిప్రాయం కావాలంటే - శాఖ లేదు గీకా లేదని వారు వ్యంగ్యముగా చెప్పారు. తమరు కూడా ఇతర రాష్ట్రాలలో కొన్నిచోట్ల లేదు. ఎక్కడయినా సరే వర్తించాలని మేము కొరుతున్నాము. అది నిజమైన డెమోక్రసీ అని మేము అంటున్నాము. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఇప్పటికయినా అలోచించి డెమోక్రటిక్ గా ఉండాలి అంటే గుర్తింపబడిన పోలిటికల్ పార్టీస్ కి ఆహ్వానం సలహా సంఘాలలో మేరు ఇచ్చారు అనాడు ఎన్నికలలో లేకుండా మేము ఉన్న దశలో కాంగ్రెస్ వారు అంగీకరించారు. అయితే వారు పుణ్యం కట్టుకున్నారు. ఆ పుణ్యమే మేమూ కట్టుకుంటామంటే మేము చేయగలిగే సరిస్థితి లేదు. కాబట్టి, దయచేసి అంగీకరించాలి.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ విషయాలలో ఈ మధ్య జరిగినటువంటి తారతమ్యాలను గుర్తింపకుండా మనము మాట్లాడుకుంటే లాభంలేదు. ఇప్పుడు మండల కమిటీ అధ్యక్షులు ఒక నియోజకవర్గంలో చాలామంది వచ్చారన్న సంగతి మేరు తెలుసు కోవాలి. అప్పటికి ఇప్పటికి ఉండే భేదం. కాబట్టి, వారందరినీ తీసుకువచ్చి రెగ్యులర్ మెంబర్స్ గా పెడుతుంటే ఎలా ఉంటుందనే ఆలోచనతో రెవెన్యూ మంత్రిగారు తెచ్చిన ప్రతిపాదనను - వారిని కూడా పిలుచుకొని, వారిని ఆలోచనచేసి స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ మేము ఏదో ఓటింగ్ పెట్టి సాధిస్తామనేటటువంటి ఆలోచన ఉంటే చెప్పలేము కానీ సాధారణంగా తమ అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి సంపూర్ణ అవకాశాలు కల్పించడానికి రెవెన్యూ మినిష్టర్ గారి సజెస్ట్షన్ లో ఉందని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికీ అడుగుతున్నా - పార్టీ అంటే ఏమిటి? ఒక నియోజకవర్గంలో ఎక్కడా పనిచేయని పార్టీలు కూడా ఉన్నాయి. అందువల్ల ఏ ప్రాతిపదికపైన తీసుకుందామో చెప్పండి, దాని గురించి ఆలోచనచేస్తాం. అంతేకానీ ఏమీ లేకుండా అందరూ తయారయితే ఎట్లా? శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఇత్తెవ్వూరు మున్సిపల్ ఉందని ఒక మున్సిలరేట్ అడగవచ్చు అని కాకుండా ఏ ప్రాతిపదిక మీద చేర్చాలో చెప్పితే మేము ఆలోచిస్తాం. అందులో ఎవరు ఉన్నా అక్కడ ఉన్న మండలాధ్యక్షుడిని స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగా పెట్టి వారి అభిప్రాయం కూడా తీసుకొంటాము. ఏమైనప్పటికీ సంఖ్యబలంతో ఏదైనా సాధిస్తామన్న భరోసా వారికి ఉంటే - అలావద్దనే అభిప్రాయం వేరికి ఉంటే పారపాటు లేదు. If it is a battle of numericals - and numbers - if they

want to fight the battle, how can the Congress-I give up the battle? Even deliberately. అంతేకాకుండా వారు చెప్పిన దానిలో మంచి స్పిరిట్ ఉంటే - we take that - we are taking that - మీరు చేయండి. ఆ స్పాండర్డ్ మాకు చెప్పండి. పోలిటికల్ పార్టీ అంటే ఎలక్షన్ కమిషన్ రిజల్ట్ తీసుకొందామా? నేను ప్రతిపక్ష నాయకులతో మాట్లాడడానికి తయారుగా ఉన్నాను. దాని గురించి మాట్లాడుకుందాము కానీ ఈ విషయంలో కూడా అనవసరంగా మాకు ఏదో దురుద్దేశం ఉందని అనుకుంటే పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి సమాధానం చెప్పినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. మండలాధ్యక్షుడిని స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగా పిలుస్తామన్నారు. ఆ మండలాధ్యక్షుడి పరిధిలో ఉన్నదానిలో కూడా అతనికి ఓటింగ్ హక్కు లేకుండా చేస్తున్నారు. అదీ ఏ రకమైన ప్రజాస్వామ్యం? అదేవిధంగా ఒక పార్టీకి అక్కడ శాఖలు లేకపోవచ్చు, కంటెస్టేషన్ పరిస్థితి లేకపోవచ్చు. కానీ రికగ్నైజ్డ్ పోలిటికల్ పార్టీస్ ఉన్నప్పుడు వారి అభిప్రాయం తీసుకొన్నట్లయితే మోరే డెమోక్రాటిక్ గా ఉంటుంది కదా. ఇది ఆలోచించనట్లయితే మా పార్టీ తరపున వాకౌట్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎలక్టోరల్ రిఫార్మ్స్ కమిషన్ దేశవ్యాపితంగా ఉన్న అన్నీ పార్టీలు డిస్కషన్ చేస్తున్నాయి. కొద్ది పరెంబ్లెజ్ తో ఓడిపోయినంత మాత్రాన ఆ పార్టీకి ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వకపోవడం భావ్యంకాదు, అలాంటి పార్టీలకు కూడా ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలని ఆలోచన జరుగుతుంది. ఆ ఆలోచన ఇంకా పూర్తికాలేదు. ఆ స్పిరిట్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొనే జి.ఓ.ను ఇష్యూ చేశామని సమరసింహారెడ్డిగారు అంటున్నారు.

Mr. Speaker:- The Hon'ble Chief Minister has clarified on that. There should be some norms in electing the party which is not existing etc.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- This norm is dangerous. If you want to use this - it is a double edged weapon and both the edges are very sharp. So, this can be used either way.

(Interruptions)

నన్ను చెప్పనివ్వండి, నన్ను తొందరపెడితే ఎలా?

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఒక నిర్ణయానికి రండి. Somehow the Government is not prepared to accept your suggestion. Let us go to next item please.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేషన్-వైడ్ ఈ ప్రిన్సిపుల్ ను ఎడాప్ట్ చేయలేదు. అందువల్ల ఈ జి.ఓ.ను సెప్పిండ్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ జి.ఓ.ను అప్రతామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇస్తే నేను వాకౌట్ చేయను, లేకపోతే వాకౌట్ చేస్తాను...

Mr. Speaker:- No, I will not ask them to answer. All answers have come. The Government is not prepared to consider anything. I am sorry, you do whatever you like. Please don't misuse the time. The Government is not prepared to accept any of the suggestion which you have expressed. నేను అందరినీ చెప్పనిచ్చాను. మీనిష్టం రిప్లయ్ ఇచ్చారు. At the instance of the floor leaders, the Hon'ble Chief Minister has also replied. There is nothing from the Government's side. You take your own decision. I call you Mr. Vidyasagar Rao, and see when I have given mike, you are again repeating.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, no mike... నేను ఫ్యాక్ట్స్ చెప్ప తున్నాను. నేషన్‌వైడ్ అలోచన ఉందని చెబుతున్నాను... I won't repeat because he has taken the spirit of....

Mr. Speaker:- Please confine in one sentence. మీరు ఒక నిమిషంలో చెబుతానంటే చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు మాట్లాడుతుంటే నేను ఎక్కడ చెప్పేది. ఈ జి.ఓ.ను తాత్కాలికంగా నిలుపుదలచేసి అభిలషక్త సమావేశం ఏర్పాటుచేసి మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. మీరు నన్ను వాకౌట్ చేయమంటారా లేదా అనేది మీమీద ఆధారపడి ఉంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నేను అనడం ఏమిటి? I am not concerned with that.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I am requesting the Hon'ble Chief Minister. I am not prohibited to make that request.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, may I say one thing, which may satisfy the Hon'ble Members?

Mr. Speaker:- Yes.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, first we will see how the Committee functions. We will bear in mind what all the Hon'ble Members have said. After seeing the functioning of the Committee, if you feel it is necessary, then we will definitely try to implement what the Hon'ble Members have said.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ యం. ఓంకారీగారు, శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడేందుకు లేచి నిలిచిన్నారు)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను పోతున్నాను సర్.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిక్కి-పాయింట్ ఫార్ములాపై డిస్కషన్ చేసేందుకు 28వ తారీఖున పోర్లర్ లేడర్స్‌తో ఒక మీటింగ్ ఉంది. ఆ సందర్భంలో మొట్టమొదట ఈ విషయం కూడా మాట్లాడి వారినీ సంతుష్టిపరిచే ప్రయత్నం చేస్తాను.

Mr. Speaker:- Leave it there. The Hon'ble Chief Minister will discuss with floor leaders on 28th. You inform all your colleagues. Now leave it there. Mr. Ch. Vidyasagar, please convey this to your colleagues.

వితర్కరేడ్డిగారూ, ఈ విషయం గురించి 28వ తారీఖునాడు సభ్యులంతా పాల్గొని పరిష్కారం చూడటానికి మాట్లాడతామన్నారు. ఈ విషయం మీ సభ్యులకు ఇన్‌ఫాం చేయండి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, for that I have to stage a walkout:

యూనెస్కో సరఫరా చేసిన వ్యాసులు

315-

*1418- సర్వశ్రీ పి. శివరామకృష్ణారావు, డి.యల్. రవేంద్రరెడ్డి, కె. శివానంద రెడ్డి, కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- రోడ్డు భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) యూనెస్కో సరఫరా చేసిన 15 సంవార వ్యాసులను బోధనా ఆసుపత్రులకు అనుబంధించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ వ్యాసులు పనిచేయు స్థితిలోనున్నవా;

(ఇ) సరియైన వైద్య సదుపాయము లేకుండా బాధపడు పల్లెవాసులు ఈ సదుపాయమును పొందగలిగింపకుండున్నారా;

(ఈ) లేనిచో, దానికిగల కారణము లేవీ?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి):-

(అ) లేదండి. అయినప్పటికీ భారత ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిన 24 సంవార వైద్య వాహనములలో 11 బోధనాసంపత్తులకు మరియు 13 సంవార వైద్య వాహనములు గామీణ ఆరోగ్య సంరక్షణ కొరకు జిల్లా వైద్య ఆరోగ్య శాఖాధికారి కార్యాలయములకు ఇవ్వడం జరిగింది.

(ఆ) బోధనా ఆసుపత్రిలకు ఇచ్చిన 11 సంవార వైద్య వాహనములలో 8 వాహనములు బాగుగా పని చేయుచున్నవి. జిల్లా వైద్య ఆరోగ్య శాఖాధికారి కార్యాలయములకు కేటాయించిన 13 వాహనములలో 9 వాహనములు బాగుగా పనిచేయుచున్నవి.

(ఇ) అవునండి.

(ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నముకాదు.

డాక్టర్ పి. శివరామకృష్ణారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు వారి సమాధానంలోనే టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ కు ఇచ్చినవి అయితేనేమి, డిస్ట్రిక్ట్ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ ఆఫీసర్ కు ఇచ్చిన వ్యాన్లు అయితేనేమి, కొన్ని వ్యాన్లు పనిచేయడంలేదని అంగీకరించారు. అసలు టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ కు ఈ వ్యాన్స్ ఎందుకు ఇవ్వారు? ప్లైమర్ హాల్స్ సెంటర్స్ కు వేస్తే ఇచ్చినట్లయితే మొబైల్ హాస్పిటల్స్ రూరల్ ఏరియాలలోకి పోయే అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో యూనిస్కో వారు ఇచ్చినవి ఇవి. అలాంటప్పుడు కేవలం 11 మాత్రమే డిస్ట్రిక్ట్ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ ఆఫీసర్ కు ఇచ్చి మిగతాని టీటింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ కు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది తప్పు. వీటిని మెడికల్ అండ్ హాల్స్ ఆఫీసర్స్ కు జిల్లాకు ఒకటి చొప్పున ఇస్తారా? ఇక చెడిపోయిన వాటిని బాగుచేసి సర్వీస్ లో పెడతారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాజీనారాయణ్ గారు కేంద్ర మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు వీటిని టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ కు ఇచ్చారేగాని రూరల్ ఏరియాలలో వున్న పి.హెచ్.సి.లకుగాని, డిస్ట్రిక్ట్ హాస్పిటల్స్ కుగాని ఇవ్వలేదు. 8 మెడికల్ కాలేజీలు వుంటే ఒక్కొక్కదానికి 3 వాళ్ళు మొత్తం 24 ఇవ్వారు. కానీ తరువాత 11 మాత్రం ఈ టీటింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ కు ఇచ్చి మిగతా 13 వేన్లను డిస్ట్రిక్ట్ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ ఆఫీసర్స్ కంట్రోలులో పెట్టడం జరిగింది. 11 వేన్లను టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ వాడుకోవడం జరుగుతూ వచ్చింది, ఇందులో మూడు చెడిపోయివున్నాయి. డి.యం. అండ్ హెచ్.ఓ.లకు ఇచ్చిన వాటిలో నాలుగు చెడిపోయి ఉన్నాయి. అంటే దీనిలో 9, టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ లోని 8 పని చేస్తున్నాయి. గౌరవ సభ్యులు శివరామకృష్ణారావుగారు ఈ వేన్లను యూనిస్కో ఇచ్చింది అనుకొంటున్నారు. యూనిస్కో ఇచ్చింది వేరే వాహనాలు. ఇవేమో మొబైల్ క్లీనిక్స్, ఇవి టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ కు ఇవ్వారు. ప్రత్యేకంగా టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం యు.కె.నుంచి తెప్పించి ఇచ్చింది. యు.కె. ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం పే వేసింది, ముమ్మ పే చేయలేదు. పోతే యూనిస్కో వెహికల్స్ 278 ఉన్నాయి. అవి మొబైల్ క్లీనిక్స్ కావు. అవి వేరే వర్షన్స్ కు వాడడం జరుగుతోంది. వాటి వివరాలు కావాలంటే వేరే చెబుతాను. ఈ 278లో టీటింగ్ హాస్పిటల్స్ కు కూడా 10 ఇచ్చి ఉన్నారు. మెడికల్ కాలేజీస్ కు 23 11.10 ఇవ్వారు; అండర్ యూనివర్సల్ ప్రోగ్రామ్ కు 71 ఉన్నాయి; అండ్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ హాల్స్ ఉ. 54 ఉన్నాయి. వైద్య వేద్యార్థులకు ఇచ్చినవి 16 ఉన్నాయి. ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ పీప్లెంటివ్ మెడిసైన్ కు 4 ఉన్నాయి; యూనిస్కో వాహనాలు ఇంపోర్టుడివ్ కాబట్టి, స్పెర్ పార్టుస్ దొరకడంలేదు; రిపేర్ చేయడం కష్టంగా ఉన్నది. అయితే, పబ్లిక్ హెల్త్ ట్రాన్స్ పోర్టు అర్గనైజేషన్ - గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు దీని మీద ఉత్తర ప్రభుత్వం వారు జరుపు తున్నారు.

బోడకాలు వ్యాధి అదుపు విభాగాలు

316-

*404- సర్వశ్రీ డి. ఎస్.ఎస్. శివాజి (నోంపేట), కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్ర పురం), సిహెచ్. రామచంద్రారావు:- రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ కింద విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కేంద్ర ప్రభుత్వపు సహాయంతో రాష్ట్రంలో పనిచేయుచున్న బోదకాలు వ్యాధి అదుపు విభాగాలను మూసివేసిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు కారణాలేమి?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- (అ) (ఆ) లేదండి. ప్రయోగాత్మక ప్రాతిపదిక పైన ప్రారంభించిన శ్రీకాకుళంలోని ఆర్.ఎఫ్.సి.పి. యూనిట్ కు కేటాయించిన పని పూర్తి అయినందున 9.3.1987 లేదా కేంద్రప్రభుత్వ లేఖతో జారీచేసిన ఆదేశాలనుసరించి 31.3.1987 లేదా నుండి ఆ యూనిట్ ఒక దానినే రద్దు చేయడం జరిగింది. 1990 సంవత్సరంలో ఇతర జాతీయ ఫ్లైలేరియా నియంత్రణ యూనిట్లను రద్దుపరచే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

శ్రీ జి. ఎస్.ఎస్. శివాజి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఫ్లైలేరియా వ్యాధి ఎక్కువగా ఉన్నదాన్ని వాస్తవమా? శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక యూనిట్ ను 1977లో పెట్టారు. ఇతర జాతీయ ఫ్లైలేరియా యూనిట్లను రద్దుచేయడం లేదన్నారు. అవి ఎక్కడ పనిచేస్తున్నాయి?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ఇది 1977లో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఫ్లైలేరియా కంట్రోల్ ప్రాజెక్టు - రెసర్చి ప్రాజెక్టు - ఇది ఇన్ వెస్టిగేషన్ అండ్ ట్రీట్ మెంట్ కు సంబంధించింది. కేంద్రప్రభుత్వం సహాయంతో అనగా 50% - 50% ఖర్చు మేద - కేంద్ర ప్రభుత్వం సగం, రాష్ట్రప్రభుత్వం సగం ఖర్చుతో దీనిని ప్రారంభించారు. 5 ఏళ్లు పూర్తి అయిన తరువాత నిలిపి ఉండాలి. కానీ, దాదాపు 1987 వరకు కూడా కొనసాగించడం జరిగింది. ఇప్పుడు, ఇక్కడ పర్సంటేజీకూడా తగ్గింది. ఫ్లైలేరియా 3.2 నుంచి 15.5 పర్సెంటు వరకు ఉండేది ఆ జిల్లాలో. ఇప్పుడు 0.8 నుంచి 4.6 వరకు ఉన్నది. కృమిణా ఇది తగ్గుముఖం పట్టింది. ఇది కాకుండా సెంటర్స్ చాలా ఉన్నాయి. ఆ సెంటర్స్ ను ఉపయోగించుకుంటున్నారు. కంట్రోలు యూనిట్స్ 28 రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి; క్లెనిక్స్ 4, సర్వే యూనిట్స్ 2, డి.సి.టి.సి. సెంటర్ ఒకటి ఉన్నది; ఫ్లైలేరియా రెసర్చి సెంటర్ ఒకటి ఉన్నది. వేటిద్వారా అన్ని కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఇది ఒకటి, ప్రత్యేకంగా పెట్టినట్లుంటుంది. 5 సంవత్సరాల కొరకు పెట్టిన కార్యక్రమం శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉండేది, దాన్ని కోర్ట్ చేయడం జరిగింది.

RUN-WAY OF GANNAVARAM AIR-PORT

317-

*1292-Q.- Sarvasri P. Ramaiah (Nidumolu), N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao and D. Rajagopal (Achantla):- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether the State Government have brought to the notice of Government of India about the inadequacy of run-way of the Airport near Gannavaram to receive Boeing Planes; and

(b) if so, the action taken by the Government of India in the matter?

Minister for Transport (Sri G.V.Sudhakar Rao):- (a) Yes, Sir.

(b)- The National Airport Authority, New Delhi have plans to upgrade Gannavaram (Vijayawada) Aerodrome to receive Boeing Plane sat an estimated cost of Rs. 11.30 crores. They have carried out feasibility study and fixed agency to take up the work of expansion of run-way. The work will be started soon and will be completed in 30 months from the date of starting. They require an area of 88.65 acres out of which 56.35 acres have been handed over to the Airport authorities. Regarding the 32.30 acres, acquisition proceedings are going on and because there were encroachments on this land, alternative arrangements are being made for the encroachers. The expansion would take place in three phases: 1) Extension and strengthening of the run-way to a length of 7,500 feet; 2) Widening of the apron as well as taxi transit; and 3) Arranging and providing other ancillary facilities like drinking water, drainage, fire and improvements to the existing aerodrome.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అక్కడ బోయింగు విమానాలు దిగడం, ఎక్కడం సంతోషమే - కాదు అనడంలేదు. కానీ అందులో ఇమిడి ఉండే సమస్య ఒకటి ఉన్నది. కొన్ని వందల రైతులు, రైతు కూలీలు కుటుంబాలు మారిపోయే ప్రమాదం అక్కడ ఉన్నది. మంత్రిగారు ఆలోచించడం లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఎట్లా అంటే, ఇప్పుడు అక్కడ ఉండే దాని గురించి ఒక్క మాటపెప్పవలసి ఉంటుంది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం సమయంలో దీన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 900 ఎకరాలు సేకరించారు. యుద్ధం అయిపోయిన తరువాత 400 ఎకరాలు విక్రయించారు. స్వాధీనం కూడా చేశారు. చేసిన తరువాత రిజిష్టరు మాత్రం కాలేదు. ఇప్పుడు వారు ఆ స్థలాన్ని మళ్ళీ అభివృద్ధి చేయడానికి ఎంత స్థలం కావాలని అంచనా వేశారు? ఆ స్థలాన్ని ఎక్స్ యిర్ చేశారు. నష్టపరిహారం ఇచ్చారా? దాని ప్రక్కనే బుద్ధవరం గ్రామం ఉన్నది. దానిలో కూడా 200 కుటుంబాలు దీర్ఘకాలంగా ఇళ్లు కట్టుకుని జీవిస్తున్నారు. కరెంటు, వీధి దీపాలు, గవర్నమెంటు ప్రొవైడ్ చేసింది. సివిల్ ఎమెంజీన్స్ ప్రొవైడ్ చేసింది. విస్తరణ పేరుతో వారిని తొలగిస్తే వారికి నిలువ నీడ లేకుండా పోయే ప్రమాదం ఉన్నది. వారికి ఏమైనా ప్రశ్నామాయం - కాలనీగానీ ఏర్పాటు చేస్తారా? తరువాత, బుద్ధమిల్క్ షాడు, బుద్ధవరం, అజ్ఞంపేట అనే గ్రామాలలో దాదాపు 10 వేల మంది జనం - విద్యార్థులు అందరూ కూడా ఉన్నారు. దాన్ని ఏవిధంగా చేస్తారని మంత్రిగారు చెప్పాలి?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:- అధ్యక్షా, ఒక సర్వేమెంటరీకి 4, 5 సర్వేమెంటరీలు ఉత్పన్నం అయ్యాయి. అయినా ముఖ్యంగా వారు అడిగిన ప్రశ్నలు ఈ కృత్సనకు సంబంధం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎయిర్ డోమ్ ఎక్స్ పాన్షన్ కారకు ఏమీ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నారు. ఏర్ పోర్టు అక్కడ పెట్టే వీలులేదు. ఏర్ డోమ్ కావాలి. తొందరగా కావాలి; అని యీ మాదిరిగా ప్రశ్న అడిగితే చెప్పాన్ని. ఏదో బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనలో తీసుకున్నారు ఏర్ డోమ్ అన్నారు. బ్రిటిష్ వారు పెట్టి 40 సంవత్సరాలు అయితే, అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు కూడా అది గన్నవరం ఏర్ పోర్టుకు వాడుకుంటున్నాను. ఇంతవరకు అభ్యంతరం చెప్పలేదు. రెండవది - 88.65 ఎకరాలలో దాదాపు 56.55 ఎకరాలు కూడా స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగింది. 32 ఎకరాలు దాని గురించి కొంత బకాయి ఉన్నది.

కాబట్టి, ఆ ప్రాంతం ఎవరు అయితే అక్కడినుంచి వారికి బాన్ తీసేసి ఆ పెరువు ప్రాంతంలో ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చి 32 ఎకరాలు కూడా స్వాధీనం చేయవలసి ఉంటుంది. వారికి కాంపెనేషన్ ఇవ్వరా అని అడిగారు - ఇప్పుడు ఇవ్వకున్నా కాంపెనేషన్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. తప్పకుండా వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి, సమయం లేకున్నా కూడా వారినీ తప్పిస్తారవడానికి వారు అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పాను - సెలవు.

గిరిజన సహకార సంస్థ వద్ద జిగురు నిల్వలు

318-

*587- సర్వశ్రీ యల్.బి. దుక్కు (శృంగవరపుకోట), బద్వం బాల్ రెడ్డి:- సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా.

(అ) గిరిజన సహకార సంస్థ వద్ద 10 వేల క్వింటాళ్ళ జిగురు (కారే) అమ్మకుండా నిల్వయున్న విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, దానికిగల కారణములు ఏవీ, మరియు దానిని అమ్మివేయుటకు తీసుకొంటున్న చర్యలు ఏమీ?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి (డాక్టర్ జె. గోతారెడ్డి):- (అ) రెడబడి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

20 శ్రీ ఎల్.బి. దుక్కు:- అధ్యక్షా, గిరిజన ప్రాంతంలో, గిరిజనులకు లభ్యం అయ్యే అబవీ ఫలసాయంలో, ఆర్థికంగా గిరిజనులను మెరుగుపరచే ఫలసాయంలో జిగురుకూడా ఒకటి. రెండు రకాల జిగురులు లభ్యం అవుతున్నాయి. ఒకటి తట్టి బంక, రెండు - తిరుమాను బంక. వేల క్వింటాళ్ళ జిగురు నిల్వ వుండి, ఎందువల్ల అమ్మకం కాలేదు. గిరిజనులనుండి ఆ బంక ఏ ధరకు కొనుగోలు చేయబడుతున్నది? ఏ ధరకు అమ్మకం జరుగుతోంది? తెలుపవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ జె. గోతారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారి ప్రశ్నకు అన్నర్ సెగెటివ్ తో వచ్చింది. దాని అమ్మకం అయిపోయింది. వారు ఎందుకు అడుగుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఇంత వరకు ఎక్కుములేట్ అయివున్న జిగురును ట్రైఫెడ్ ద్వారా అమ్మినాము. సేట్ అయి కూడా సెల రోజులు అయింది.

శ్రీ యల్.బి. దుక్కు:- అధ్యక్షా, జిగురు మేద గత కేంద్రప్రభుత్వం 20 శాతం లేవేసి వసూలు చేసింది. ఆ వసూలు చేసిన దాన్ని గిరిజనుల అభివృద్ధి కొరకు రాష్ట్రానికి పంపిస్తుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేరు ఎక్కుములేషన్ రేజిన్స్ అడిగారు, అంతే మంత్రిగారు, మే దగ్గర సమాచారం వుంటే చెప్పండి.

డాక్టర్ జె. గోతారెడ్డి:- వారు ప్రశ్న వేసి సెలపైన అయింది కనుక అలా అడుగు తున్నారు. 20 పర్సెంట్ లేవ్ పద్ధతి యిప్పుడు మారిపోయి షేర్ వేటు ఎక్స్ పోర్ట్స్ కు కాకుండా, ట్రైఫెడ్ ద్వారా అమ్ముతున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, వన్ సప్లిమెంటరీ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సప్లిమెంటరీకి అనుమతించను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, చిన్న క్వెరీకేషన్. పశ్చిమ వన్ మంత్రి అయిందనీ, డిస్పోజ్ అయిందనీ అన్నారు. ఆ లోపల జిగురు వస్తూ వుంటుంది కదా. లేదంటే ఎలా?

Mr. Speaker:- No more supplementaries.

స్వల్పవ్యవధి పశ్చిమ - వాగ్రూప సమాధానములు

జిల్లా పరిషత్తుల పార్టీ టైమ్ ఉద్యోగుల పారితోషికం పెంపు గురించి

318- ఎ

1707-(పి)-సర్వశ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు), డి. కవరామరాజు, ఎన్. వేణుగోపాలచారి, ఎం. దామోదర్ రెడ్డి (కమలాపూర్), ఎన్. రామకృష్ణారావు (బొప్పదండి), ఏ. చంద్రశేఖర్ (నీకారాబాదు):- గౌరవనీయులైన పంచాయితీరాజ్. గామీజాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) 15.11.1989 తేదీ, పంచాయితీరాజ్ శాఖ ఎం.ఎస్.నెం.645 జి.ఓ. జిల్లా పరిషత్తుల పార్టీ టైము ఉద్యోగులకు కూడా వర్తిస్తుందా?

(బి) లేనట్లయితే, అందుకు కారణాలేమిటి?

పంచాయితీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) 22.10.1989 తేదీన ప్రభుత్వ ప్రతినీధులు, ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్మికుల సంయుక్త కార్యవరణ సమితి కార్యవర్గ సభ్యుల మధ్య జరిగిన చర్చల ఫలితంగా, ఇతర విషయాలతో పాటు, మండల ప్రజాపరిషత్తు పాఠశాలలో పూర్తికాలిక అటెండర్లు లేనిచోట్ల ప్రస్తుతం నెలకు రూ. 150/-లు చెల్లిస్తున్న పార్టీ టైమ్ కంటింజెంటు ఉద్యోగులకు 1989, అక్టోబరు నెల నుండి నెలకు రూ. 250/-లు పారితోషికం చెల్లించడానికి అంగీకారం కుదిరింది. ఆ ప్రకారంగా 15.11.1989 తేదీ పంచాయితీరాజ్ శాఖ ఎం.ఎస్.నెం.646 జి.ఓ., లో ఉత్తరువులు జారీచేయడం జరిగింది. సంయుక్త కార్యవరణ సమితితో కుదిరిన ఒప్పందం జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులలోని పార్టీ టైమ్ ఉద్యోగులకు వర్తింపదు.

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు:- అధ్యక్షా, దీనిలో మండల ప్రజాపరిషత్తులో పనిచేసే స్వీపర్స్ కు రూ. 250 కి ఎన్ హాన్స్ వేశామన్నారు. ఒక ఊరిలో అప్పర్ ప్లైమర్ స్కూలులో పనిచేసే స్వీపర్స్ కు, కంటింజెన్సీ ఎంపాయిస్ కు రూ. 250 యిస్తున్నారు. అదే విధంగా జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులలో ఫుల్ టైమ్ అటెండర్స్ లేకుండా, చాలా మంది
J. No. 263-8

స్వీపర్స్ను ఎవరియింటి వేయడం జరిగింది మండల ప్రజాపరిషత్తులలో కంటింజెన్సీ ఫండ్ తెకపోతే జనరల్ ఫండ్నుండి యివ్వవలసిందని చెప్పారు. అదే విధంగా జిల్లా ప్రజాపరిషత్ల విషయంలో కూడా, జనరల్ ఫండ్నుండి యివ్వడానికి అభ్యంతరం ఎమిటో జిల్లా పరిషత్లో పనిచేసే స్వీపర్స్కు రూ. 150, మండల ప్రజాపరిషత్తులలో పనిచేసే స్వీపర్స్కు రూ. 250, యివ్వడం, అంటే ఇందులో డిస్క్రిమినేషన్ స్పష్టంగా తనిబడుతున్నది. వీరు చాలా లో పెయిడ్ ఎంప్లాయిస్. ఆ విషయం అలోచించవలసిందే. కొరుకున్నాను ఇందులో గవర్నమెంట్ యొక్క ఫైనాన్సియల్ కమిటీమెంటు కూడా ఏమీ వుండదు. జె ఎ సి ఎగ్జి మెంటుతో జరిగింది. ఈ విధంగా ఎనాన్స్ చేస్తే అభ్యంతరం లేదు. ప్రభుత్వానికి దమ్మిడి ఖర్చులేదు. పోలి జనరల్ ఫండ్ నుండి పే వేయడానికి మేరు ఆవేశాలు యివ్వండి. మీరు హౌస్లో ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ యిస్తే చాలావరకు న్యాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది బాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ అదేశాల ప్రకారం చేసినటువంటి నిర్ణయం. రూ. 150 నుండి రూ. 250 కి ఆ ప్రకారంగా పెంచడం జరిగింది. జిల్లా ప్రజాపరిషత్ల విషయంలో ఎంపలయిటీరాడ్ సెక్రటరీగారు, ఇతర అధికారులతో సంప్రదించి, డి.డి.వో. నుండి రిపోర్టులను తీసుకువచ్చిన ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్తో కూడా సంప్రదించి - ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంటుతో కూడా సంబంధం వుండి. మండల ప్రజాపరిషత్లోని స్వీపర్స్ మాదిరిగానే జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు సంబంధించికూడా చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యన్. యశిరాజారావు:- అధ్యక్షా, మరల ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ అని యిక్కడ కలిపారు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంటుకు కలిపితే గవర్నమెంట్ ఫైనాన్స్ కాలని వుంటుంది. అందువల్ల జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు హౌస్టాల్స్లో పనిచేసే వారికి, మండల ప్రజాపరిషత్లో మాదిరిగా యివ్వడానికి చర్యతీసుకుంటారా? దాన్ని గురించి చెప్పమనండి.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీనికి, ఎడ్యుకేషన్కు కూడా సంబంధం వుంది. ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీగారితో కూడా మాట్లాడి నిర్ణయం తీసుకుంటాము. We are not saying no. We will definitely take a decision.

శ్రీ యం. దామోదరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలోని హౌస్టాల్స్లో పార్ట్ టైమ్ వర్కర్స్కు స్వీపర్స్కు నెలకు రూ. 150 మాత్రమే యిస్తున్నారు. కనీసం డ్విటీ వేజెస్ క్రింద కూలికి వెళ్లి వారికి కూడా రూ. 400 దాకా నెలకు వస్తుంది. ఆ రకంగా కూడా కాకుండా ప్రతిరోజు ఉదయం తొమ్మిదిన్నర గంటలకు వచ్చి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు కూడా పనిచేస్తున్న వారికి నెలకు రూ. 75 మొదటి యివ్వేవారు, ఆ తరువాత రూ. 150 కి పెంచడం జరిగింది. మంత్రిగారు వారికి ప్రమాషన్ యిస్తూ, అప్రెంటిస్ చేస్తూ, స్కెల్లు పెంచాలని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. మరో విషయం ఏమంటే పార్ట్ టైమ్ వర్కర్స్ అకస్మాత్తుగా మరణిస్తే, ఆ కుటుంబంలోని అర్హత గలిగిన వ్యక్తికి 11-30 ఉద్యోగం యివ్వే అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కొరుకున్నాను. సింగిల్ బీవర్ హౌస్లో ఉ. పాడిమాన్వల్ల ఒకరే ఉంటున్నారు. అతడే తాళం తెరుచుకుని, శుభ్రం చేసుకుని, పిల్లలకు చదువు చెప్పుకోవాలి. స్వీపర్స్కు పార్ట్ టైంగా ఉద్యోగావకాశం ఇవ్వాలి. ఆ మేరకు జిల్లా పరిషత్తులకు అదేశాలిస్తారా?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 26 ఏప్రిల్, 1990 59
 విషయం: (1) వేర్లెస్ షేమి భీమా లిమిటెడ్‌వే
 ప్రజలనుండి ప్రేమియముల వసూలును గూర్చి.

శ్రీ అర్. వెంగారెడ్డి:- చారు చెప్పినవి ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి
 ఆలోచిస్తాము. వారు చెప్పినవన్నీ....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వేరే డిపార్ట్‌మెంట్‌లో చనిపోయిన వారికి సంబంధించి. వారి
 పిల్లలకు, ఒకరికి ఇస్తున్నారు.

శ్రీ అర్. వెంగారెడ్డి:- ఇస్తున్నారు. అది కూడా ఎక్జామిన్ చేసి, కన్ఫిడర్
 చేస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు ముగిసినవి. చెట్ అఫ్ గో
 టు 304. ఈ రోజుతో పాటు, రిమైనింగ్ డేస్‌కు జేర్ అవర్ ఉండదు. బి.ఎ.సి.ఓ
 సిర్క్యులర్ తీసుకోవడం జరిగింది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం:

(1) పియర్లెస్ షేమి భీమా లిమిటెడ్‌వే ప్రజలనుండి ప్రేమియముల
 వసూలును గూర్చి

శ్రీ సిపావ్. విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పియర్లెస్ ప్రయివేటు జీవితభీమా కంపెనీ ఉంది.
 దాని సంబంధిత అవేసు ఎక్కడ ఉంది? వారి రికార్డ్ కూడా నోచేయడం లేదు. నర్సాపూర్
 నియోజక వర్గంలో ఇటువంటి మండలాంతో అల్వారయ్య, సంజీవరెడ్డి అనే ఇద్దరు
 ఏజెంట్లు ప్రేమియం క్రింద లక్షల రూపాయలు వసూలు చేశారు. రిఫ్యూజ్ వరయ్య
 అన్నారు. అతడు అల్వారయ్య నసలువేసిన ఆ ప్రేమియం డబ్బు పియర్లెస్ భీమా కంపెనీకి
 కట్టాలి. కట్టలేదు. రజేంద్రులు ఇచ్చారు. వారు దొరకటం లేదట. సూచించిందిగా
 రిపోర్టు ఉంది. రెండు, మూడు పేర్లు మాత్రం చెబుతాను. నర్సింహరెడ్డి - దేవులపల్లి,
 మెదక్, అర్సిరెడ్డి - కొడుపల్లి. వేరినుండి డబ్బు వసూలు చేశారు. లక్షల రూపాయలు
 వసూలు చేసి, కంపెనీకి కట్టలేదు. సంపూర్ణంగా విచారణ చెయ్యకుండా, మామూలు
 రిపోర్టు ఇచ్చారు. గామ ప్రజలనుండి లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసి, అవహరించుకుని
 పోయారు. ఇప్పటికయినా సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ వేయండి. నేను పెస్ చేస్తున్నాను.
 పేర్లతో సహా వివరాలు ఇస్తాను. మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా? వెంటనే సి.బి.సి.ఐ.డి.
 విచారణకు ఆదేశాలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు మాకు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లో సంజీవరెడ్డి,
 వరయ్య జాడ తెలియడం లేదన్నారు. ఇది ఒక ప్రాంతానికి మాత్రమే సంబంధించింది
 కాదు. పియర్లెస్ సంస్థ రాష్ట్రవ్యాప్తమైనది. ఫీల్డ్ అఫీసర్‌గా, ఏజెంట్‌గా వేళ్లు లక్షల
 రూపాయలు వసూలు చేసి, కాజేసి, వారి ఆద్రీస్ దొరకకుండా చేసుకున్నారు. వారి బంధు
 వులనుండే కాక, ఇతరుల నుండి కూడా వసూలు చేశారు. ఈ విధంగా చీట్ చేస్తే,
 ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేదా? దీనితో రెండు భాగాలున్నాయి. మొదట ఈ సంస్థ ఉద్యోగుల
 మధ్య కొన్ని కుంభకోణాలు జరిగాయి. ఈ పర్మిక్యులరీ కేసులో చీట్ చేసినట్లు రుజు
 వయింది. కనుక వేరీ మేద విచారణ చేయడం రెండవ భాగం. వారి జాడ కనిపించడం లేదని
 ప్రభుత్వం తప్పించుకుంటే ఎట్లా? ఈ విధంగా జనాన్ని చీట్ చేస్తున్నారని ఇదే శాసనసభలో

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం : (1) పీర్లెస్ ప్సేలేటు భీమా లిమిటెడ్ వే ప్రజల నుండి ప్రీమియము వసూలును గూర్చి.

ఎన్నోసార్లు చర్చకు వచ్చింది. ప్రభుత్వం దీనిపై ఏ విధమైన చర్య తీసుకోకుండా, ఈ ప్రశ్న వచ్చినప్పుడల్లా మాతోపాటు విచారించి కూర్చోవడం చేస్తుంటే, ఇది చాలా ఘోరం. ఇట్లా ఎక్కడ బరిగీనా ఆ విధంగా చేస్తున్న వారిని ప్రభుత్వం ఒక కంటి కనపెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. వారిని వెతికి పట్టుకుని, వారిపై కఠినమైన చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

డా.ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సమస్య ఒక్క మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించింది మాత్రమే కాదు. అన్ని జిల్లాలలో ఇటువంటి ఏజెంట్స్ ఉన్నారు. అంబెలంబెలుగా ఫీల్డ్ ఆఫీసర్స్ అయి, లక్షల డబ్బు కాజేస్తున్నారు. ఈ పియర్లెస్ కు కూడా ఎల్.ఐ.సి.తో కంపెనీవేసి, అంతకంటే ఎక్కువ బెనిఫిట్స్ ఉన్నాయని ప్రచారం చేస్తున్నారు. దాని ప్రభావం వల్ల ఎక్కువ మంది ఇన్సూరెన్స్ చేస్తున్నారు. ఏజెంట్స్ కు 35 నుండి 40 శాతం వరకూ బోనస్ వంటి లాభాలు గడిస్తున్నారు. ఇన్సూరెన్స్ చేసిన వారికి లాభాలు రావడంలేదు. ఇంత వరకూ ఒక్కరికి కూడా పేమెంట్ చేసిన దాఖలాలేదు. మొత్తం ఫీల్డ్ ఆఫీసర్స్ బెనిఫిట్ పొందుతున్నారు. వీటిని అరికట్టడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. వీరి మీద క్రిమినల్ యాక్షన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇది ప్రభాతి కలిగిన అఖిల భారత స్థాయిలో గల కంపెనీ. దీని మీద పార్లమెంటులో కూడా చాలా దుమారం రేగింది. దేశానికంతా తెలుసు. వీరి వ్యాపారం రాష్ట్రంలో మూలములాలకూ పాకుతోంది. రోజు రోజుకూ విస్తరిస్తున్నది. మధ్యలో గల ఫీల్డ్ ఆఫీసర్స్, ఇతర ఏజెంట్స్ కంటికి కనిపించకుండా పోతున్నారు. లక్షల రూపాయలు మింగేస్తున్నారు. పాలనీదార్లు నష్టపోతున్నారు. నావద్దకు కూడా అనేక మంది వచ్చి తెలిగిపోతున్నారు. మెదక్ జిల్లా అని ప్రత్యేకంగా చెప్పారు కానీ మొత్తం అంతటా ఉంది. ప్రత్యేకంగా ఏజెంటుకు కానీ ఫీల్డ్ ఆఫీసర్ కు కానీ నియమ నిబంధనలు ఉంటాయి. కంపెనీ అందుకు బాధ్యత వహించాలి. ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి. ఆ ఏజెంట్స్ జాడ తెలియకపోతే, ప్రభుత్వం జాడలేదని. ఏం చెయ్యడానికి లేదని అంటే ఎట్లా? వారిపై ఏమేరకు కఠినమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ బొదరి:- అధ్యక్షా, ఈ కంపెనీ పేర్లలో అర్గనైజేషన్ లు ఎల్.ఐ.సి. కానీ బెనిక్ డిఫరెన్స్ ఏమంటే, పియర్లెస్ కేవలం యాక్సిడెంట్-రిస్క్ కవర్ చేస్తుంది. ఎల్.ఐ.సి. లైఫ్ రిస్క్ కవర్ చేస్తుంది. ఇది ప్రభుత్వం గమనించాలి. అన్-ఎంపాయిడ్ యూత్ ని ఎట్రాక్ట్ చేస్తూ, ఎన్నో ఇన్సెన్సివ్స్ మాఫి, ఇంత బిజినెస్ చేస్తూ, ఉద్యోగం ఇస్తామని ఆకాషమవుతున్నారు. లైఫ్ రిస్క్ కు, యాక్సిడెంట్ రిస్క్ కు తదా తెలియకుండా, చాలామంది ఎన్నో కోట్ల రూపాయల బిజినెస్ చేస్తున్నారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 26 ఏప్రిల్, 1990. 61
 విషయం : (1) వేర్లెస్ ప్లైవేటు భీమా లిమిటెడ్ వే ప్రజల
 నుండి ప్రీమియము వసూలును గూర్చి.

చేరుస్తున్నారు. అక్కడ వేరే మెంబర్లు లైఫ్ రిస్క్ కవర్ అవుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో చేరు
 తున్నారు. కేవలం యాక్సిడెంట్ రిస్క్ అయితే వేరేవాళ్లు కాదు. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని
 లాటఫ్ కోర్స్ ట్రాన్సాక్షన్ ఉంది కాబట్టి ఇర్రెగ్యులారిటీస్ ఉన్నాయి కాబట్టి ప్రభుత్వం
 వెంటనే మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి సి.బి.సి.ఐ.డి. ద్వారా ఎంక్వయిర్ చేయించి స్క్రీమ్
 లైన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ పియర్లెస్ కంపెనీ వాళ్లు రాష్ట్ర
 వ్యాప్తంగా ఏజెంట్లను పెట్టుకొని లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు, యాక్సిడెంట్ ఇన్సూరెన్సు అన్న
 తేడా తెలియకుండా గ్రామంలో ఉన్న అమాయక ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. ఫస్ట్,
 సెకండ్ ఇన్స్టాలిమెంట్స్ కట్టి తరువాత కట్టడంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
 వెళ్లి చర్యలు తీసుకొంటారా, లేదా? కంట్రోలు ఏవిధంగా చేయబోతున్నారు? ఫస్ట్,
 సెకండ్ ఇన్స్టాలిమెంట్స్ కట్టి వందలాది రూపాయలు గ్రామ ప్రాంతంలో నష్టపోతున్నారు.
 దీనికి సమగ్రంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉందా? కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు
 వెళ్లి కంట్రోలు చేస్తున్నారా?

శ్రీ జి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను ఒక వివరణ ఇచ్చి ఎక్స్ప్లెయిన్ చేస్తాను మెంబర్స్
 కన్వీనియన్సు కొరకు. ఈరోజు 304లో ముఖ్యంగా కాన్వీనీటీజీ చేసిన అంశం ఏదయితే
 ఉన్నదో ఆ అంశం గురించి ముందుగా ప్రస్తావిస్తాను. ఆ అంశం ప్రస్తావిస్తూ మీగతా
 అంశాలు గౌరవ సభ్యులు ఏవయితే లేవనెత్తారో వాటికి కూడా జవాబు చెబుతాను. దానికి
 సంబంధం లేదనే మాట చెప్పను. ముఖ్యంగా గౌరవ సభ్యులు లేవదీసిన అంశం ఆలు
 వరయ్య, సంజీవరెడ్డిలు కొన్ని లక్షల రూపాయలు వసూలుచేసి పాలసీలు ఇవ్వకుండా
 రనేడులు ఇచ్చి జాడ పక్కాచేకుండా పోయిన విషయం చెప్పారు. దానికి నాకు ఉన్న
 ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం we have asked - after this notice has been
 given under Rule 304 - the Superintendent of Police, Medak
 district to enquire into the matter and submit a report. Sir,
 he conducted the enquiry and submitted a report and accor-
 dingly, I am placing this information.

నర్సాపూర్ లో ఆలువరయ్య, సంజీవరెడ్డిల జాడ కనిపించినట్లు మెదక్ జిల్లా
 పోలీసు సూపరింటెండెంటు నిర్వహించిన దర్యాప్తులో తేలింది. కానీ, సరసింహాలు భార్య
 శ్రీమతి కమల అనే ఆమె నర్సాపూరులో వేర్లెస్ ప్లైవేటు జీవిత భీమా లిమిటెడ్ ఫీల్డ్
 ఆఫీసరుగా పనిచేస్తున్నారు. ఆమె ఇదు పాలసీలను బుక్ చేశారు. పాలసీదారులందరు ఆమె
 బంధువులే. వేర్లెస్ ముగ్గురు పాలసీ హోల్డర్లు పౌడరాబాదు నగరానికీ, ఇద్దరు
 నర్సాపూరుకు చెంది ఉన్నారు.

ఇంకా ఫర్వర్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఏమంటే ఈ ముగ్గురు పాలసీ హోల్డర్లు ఇద్దరు
 పాలసీ హోల్డర్లు పోలీసు ఆఫీసర్లని తెలిసింది. ఇది మాకు ఎంక్వయిర్లో తేలిన వివరం.
 ఇకపోతే గౌరవ సభ్యులు ఏవయితే అభిప్రాయాలు ఈ సంస్థ గురించి వ్యక్తపరిచారో

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం : (1) వీరేల్స్ ప్లైవేటు భీమా లిమిటెడ్ గే ప్రజల నుండి ప్రేమయము వసూలును గూర్చి.

ఆ అభిప్రాయాలపట్ల ఇప్పటికప్పుడు ఇంకేమీ చెప్పలేకపోయినా, ఆ కంపెనీ ప్రచురించిన లీఫ్లెట్స్, బుక్లెట్స్ చాలా అట్రాక్టివ్ గా, లూకెట్టివ్ గా కనిపిస్తున్నాయి. ఉన్నటువంటి కానీనేక్స్ నెస్, గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తపరిచిన అభిప్రాయాలు చూసినప్పుడు దీనిలో కాస్త అనుమానాస్పదమయిన పరిస్థితులు కూడా కనిపించకపోలేదా అనే మనవిచేయక తప్పదు. ఈ కంపెనీ 1932 అక్టోబర్ 25లో రిజిస్టరు కాబడింది - కంపెనీస్ యాక్ట్ క్రింద వీరేల్స్ ప్లైవేటు నెంబర్ అఫ్ 7490 అని కూడా గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. తదుపరి బ్యాంకింగ్ కు సంబంధించి మూడు నేషనల్ ట్రేడ్ బ్యాంక్స్ మెంబర్స్ చేస్తున్నారు. కానీ ఒక విషయం ఏమీ కనిపిస్తున్నదీ అంటే ఇది డబ్బులిస్తున్నదా లేదా అన్న విషయం, తరువాత పరిస్థితులనూ చూసిన తరువాత ఏజెంట్లు ద్వారా మొదటముదదు చేర్చించుకొన్న వాళ్లకు - 50 శాతం చొప్పున కమీషను ఇస్తామూ అన్నదిమాస్తే కాస్త అనుమానాస్పదంగా ఉంది. డిబియల్స్ గా వారు కొరినటు, సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణచేసి రిపోర్టు ఇవ్వాలని కొరతాను. దీనిలో ఉన్నటువంటి సాధకబాధకాలు పట్టప్రకారంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచీ కూడా తీసుకోవలసిన చర్యలుంటాయి. వేటిని అన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చెక్ చేయడానికి అవసరమయిన చర్యలు తీసుకోవానికి ప్రభుత్వం ఎట్టి పరిస్థితిలో వెనుకాడదని ఈ సందర్భంలో నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విరేంద్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, చిన్న క్లారిఫికేషన్.

మిష్టర్ స్పీకర్:- తొందర. మీరు క్లారిఫికేషన్ అంటున్నారు. కేసు పెడతాము అన్నారు కదా. ఇప్పటికీ దీని మీద అరగంట అయిపోయింది.

శ్రీ సిపాచ్. విరేంద్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆలువరయ్య, సంజీవరెడ్డిలు జాడలేదని రిపోర్టులో తేలింది అన్నారు. కానీ వారిద్దరూ గ్యామంలో ఉన్నారు. వారికి ఆస్తులున్నాయి. వారిని అరెస్టుచేసి పుస్తకాలు సేజ్ చేయడానికి ఆదేశాలు ఇస్తారా? నేను చూపిస్తాను. దయచేసి వినండి. వారు ఊరిలో ఉన్నారు. ఇప్పటికప్పుడు అరెస్టుచేసి కాగితాలు సేజ్ చేయండి. సి.బి.సి.ఐ.డి.కి ఆదేశాలు ఇవ్వండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- దీనిలో వివరణ అదీ. మా ఎంక్వయిర్లో వచ్చిన సమాచారమే కానీ ఈరోజు దాకా ఒక్కపాలనీ హోల్డరు కూడా కంప్లయింట్ ఇవ్వలేదు. ఇచ్చినట్లు కూడా మాకు రాలేదు. గౌరవ సభ్యులిచ్చిన 304 ఆధారంగా ఎంక్వయిర్ చేయించుకోవడం అదీ తప్ప, మాకంటూ ఒక్క కంప్లయింట్ రాలేదు. ఎవరి నుంచీ కూడా కంప్లయింట్లు వచ్చినా, రాకున్నా - గౌరవ సభ్యులు విరేంద్రెడ్డిగారు వెబుతున్నారు. వారున్నారని అంటున్నారు. ఆ విషయం సంబంధిత అధికారులను మాట్లాడమంటాను. వారు చెప్పిన వాల్లు ఎవ్వెలబుల్ గా ఉండి ప్రజలను మోసంచేసిన దానికి కఠినంగా కస్టడీలోకి తీసుకొని న్యాయం కలగవేయడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందీ, అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను.

(2) అనంతపురం జిల్లా మద్దిలేరు ప్రాజెక్టును ప్రారంభించుటను గూర్చి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం):- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా చాలా వెనుకబడిన జిల్లా. తేవ్రమయిన అనావృష్టివేత నిరంతరం బాధపడుతున్న జిల్లా అని తమకు తెలుసు. ఈ జిల్లాలో కదిరి తాలుకా ఇంకా ఇంకా బాగా తేవ్రమయిన అనావృష్టికి తరచుగా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 26 ఏప్రిల్, 1990. 63
విషయం : (2) అనంతపురం జిల్లా మద్దిలేరు ప్రాజెక్టును
ప్రారంభించుటను గూర్చి.

గుర్రపుతున్న ప్రాంతం. ఈ ప్రాంతం అభివృద్ధి కోసం సుదీర్ఘమయిన పోరాటం తరువాత 1988 డిసెంబరులో మద్దిలేరు ప్రాజెక్టుకు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్ష్కన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పట్లో గత ప్రభుత్వం ఇన్వెస్టిగేషన్ కోసం ఒక సబ్ డివిజన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కానీ ఈ సబ్ డివిజన్ తన ఇన్వెస్టిగేషన్ చూర్చివేసి వర్క్ ప్రారంభించే దశలో సబ్ డివిజన్‌ను రెగ్యులర్ సబ్ డివిజన్‌గా మార్చడం జరిగింది. అయినప్పటికీ మద్దిలేరు ప్రాజెక్టు త్వరగా ప్రారంభించబడి సత్వరమే అవన్నీ పూర్తి కావాలంటే ఒక సబ్ డివిజన్ చాలదని 3 రెగ్యులర్ సబ్ డివిజన్స్ ఏర్పాటు చేస్తూ ఒక డివిజన్ మంజూరుచేసి ఆ డివిజన్ కంట్రోలులో పెంచిన వర్క్ స్టార్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే అనంతపురం జిల్లా విద్యుత్తరంగంలో కూడా బెయిలెంట్ ప్రాంతం. ఈ మద్దిలేరు ప్రాజెక్టు విద్యుత్తుత్పాదనకు ఎంతో అనువైన ప్రాంతం అందువల్ల అక్కడ జల విద్యుత్ ఉత్పాదన కేంద్రాలు కన్సర్వేషన్ పెంచిన మొదలు పెట్టి మద్దిలేరు ప్రాజెక్టును పెంచిన ప్రారంభించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (మధ్యతరహా నేటిపనరుల శాఖామంత్రి):- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా ముదిగుబ్బ మండలంలోని అడవి బృహ్మజవర్తి గ్రామం వద్ద ఒక రిజర్వాయరును నిర్మించడానికి మద్దిలేరు రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టును ఉద్దేశించడమయింది. అందువల్ల 12,880 ఎకరాల అయకట్టుకు ఉపయోగం కలుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు అంచనా ఖర్చు రూ. 17.0 కోట్లు 1989 జనవరిలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆమోదం కోసం ఈ ప్రాజెక్టును కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు కోసం రూ. 3.5 కోట్లు మొత్తానికి 23-12-1988 తేదీగల ఎం.ఎస్.సెం. 469 జి.ఓ.లో పాక్షిక పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. 1990-91 సంవత్సరానికిగాను రూ. 50.00 లక్షలను కేటాయింపును కూడా చేయడమయింది. 1990 జనవరిలో ఒక సబ్ డివిజన్‌ను కదిరిలో మంజూరు చేయడమయింది. అది ప్రస్తుతం ప్రాథమిక పనులను నిర్వహిస్తున్నది. సర్వే పూర్తయింది. దానికి వేరే ఇంకో సబ్ డివిజన్ అక్కరలేదు. ఈ డివిజన్‌తో పని చేయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి):- రాయలసీమ అందరికీ తెలుసు. ఎప్పుడూ కరువు ప్రాంతంగా అనాదిగా అక్కడ చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్న పరిస్థితి. అక్కడే దయనా ప్రాజెక్టులు నెలకొల్పాలన్నా ఇన్వెస్టిగేషన్‌లో దొరకాలంటే చాలా కష్టం మీద దొరుకుతాయి అటువంటి ఈ మద్దిలేరు ప్రాజెక్టు ద్వారా 15 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించ వచ్చు. 1985లో జి.ఓ. ఇచ్చి రూ. 3.50 కోట్లు ఫైనాన్సియల్ శాంక్ష్కన్ ఇచ్చాక కూడా ఇప్పుడు కేవలం రూ. 50 లక్షలు పెట్టడం అంటే అది రాయలసీమకు చాలా అన్యాయం చేసినట్లువుతుంది. దాని మీద ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించాలనే ఆదేశం విధంగా రాయలసీమలో మైన్‌ర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద బడ్జెటులో చాలా తక్కువ కేటాయించారు. రూ. 50 లక్షలు అతి స్వల్పం. ప్రభుత్వం యొక్క కమిటీమెంట్‌తో రాయలసీమను డెవలప్ చేయ లేదన్న విషయం తెలుస్తున్నది. కాబట్టి దాని మీద ఇంటర్‌మీడియట్ ఈ ప్రాజెక్టు, అన్ని ప్రాజెక్టులూ కూడా సత్వరమే పూర్తిచేయాలని మంత్రిగారికి విన్నపిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మద్దిలేరు ప్రాజెక్టు 8వ ఫాస్‌లో పూర్తి 11.50 అవుతుంది. 8వ ఫాస్ పూర్తి అయ్యేనాటికి కెనాల్ పూర్తి అవుతాయి. ఇరిగేషన్ కూడా ఉ. జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యతల విషయములు :

(1) మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో తాగునీటి కొరతను గురించి.

పంబాయకేరాజ్ కాళామంత్రి (శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి):- ఈ యిష్యూలో ఒక పర్యాయం ప్రతిపక్ష నాయకులతో డిస్కస్ చేయడం, వారి సలహాలు తీసుకోవడం కూడా జరిగింది.

మిషన్ స్పీకర్:- ఇర్రెస్పెక్టివ్ ఆఫ్ పార్లమెంట్, అందరూ నోట్సులు యిచ్చారు.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- ప్రతి జిల్లాలో ఈ సమస్య ఉన్నందున వన్ అవర్ డిస్కషన్ పెట్టండి.

మిషన్ స్పీకర్:- ఫోర్ లీడర్స్ తో మాట్లాడతారు. ఇప్పుడు మహబూబ్ నగర్ గురించి మాట్లాడండి.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 1127 గ్రామాలను సమస్యతరగత గ్రామాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. 809 గ్రామాలకు ఈ క్రింద పేర్కొనిన పద్ధతుల ద్వారా మంచినీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించడం జరిగింది.

580 - రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలు.

9624 - బోరు బావులకు చేతిపంపులు ఏర్పాటు చేయడమైనది.

పైవాటికి అదనంగా, 279 పథకాలను మంజూరు చేయడమయినది. 190 పథకాల పనులు కొనసాగుతున్నాయి. ఇంతే కాకుండా, నెదర్లాండు సహాయ కార్యక్రమం క్రింద 32 గ్రామాలకు మంచినీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించే పథకం పనులు కూడా కొనసాగుతున్నాయి. 1991, డిసెంబరు నాటికి అన్ని గ్రామాలకు నీటిని అందించాలని ఆశించడమయింది. 1990-91 కాలంలో సాధారణ రక్షిత నీటి సరఫరా పథకం క్రింద రూ. 1.50 కోట్లు, నెదర్లాండ్స్ సహాయ కార్యక్రమం క్రింద రూ. 1.20 కోట్లు ఖర్చుచేయడమవుతుంది. వేసవికాలంలో అవసరమున్న ప్రాంతాలలో బోరుబావుల కార్యక్రమం క్రింద మంచినీటి అవసరాలను తీర్చడానికి హ్యండ్ పంపులతో బోరుబావులను చేయడానికి రూ. 9.00 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడం జరిగింది.

హ్యండు పంపులను నిర్వహించడానికి 67 మంది మెకానిక్లు, సంచార బృందాలు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పనిచేస్తున్నాయి.

దీనికదనంగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం, సాంకేతిక పరిజ్ఞాన మిషన్ క్రింద మహబూబ్ నగర్ ను మినీ మిషన్ జిల్లాగా ఎంపికచేసింది. దాని క్రింద 75 పనులను మంజూరు చేయడమయింది. వాటి అంచనా వ్యయం రూ. 323.92 లక్షలు. సబ్ మిషన్ కేటగిరీల క్రింద 40 బోరు బావులు, 33 బోరు బావులు, 31 రక్షిత నీటిసరఫరా పథకాలను కూడా మంజూరు చేయడమయింది. వాటి అంచనా వ్యయం రూ. 135.93 లక్షలు. రూ. 192.00 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది. 1990 మార్చి చివరి నాటికి రూ. 60.30 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

ఓంభుత్వము ద ష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర పూజా 26 ఏప్రిల్, 1990. 65
 పాముఖ్యంగల విషయములు : (1) మహబూబ్ నగర్
 జిల్లాలో తాగునీటి కొరతను గురించి.

జిల్లాలోని పనులు, గొంట్ల పరిస్థితి ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

గొంట్లు	1-4-39	1940	మీగులు	పూర్తి	అభ్యంగ	1990-91	మొత్తం
తేదేనాటికి		ఫిబ్రవరి	ససులు	వేయడానికి ఉన్న		కాలిం	
గల సమయ నాటికి				అవసర	మొత్తం	అశింబిన	
సంఖ్య		పూర్తి		మయిన		గొంట్లు	
		అయిన		పథకాల			
		సంఖ్య		మొత్తం			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
నమోదించి	56	16	40	137.09	13.06	64.27	25.96
(కమిషన్)							
ఎలర్	262	23	229	581.56	49.52	72.00	22.62
డబ్బులను							
(మెయిన్)							

డాక్టర్ జి. పన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కమ్యూనికేషన్లను నిలబెట్టడానికి పన్ను జిల్లా మంత్రివర్యులు అక్కలు వెలుపా, ఈ సందర్భంగా కొన్ని బోర్లెల్ల వేయడానికి రూ. 5 లక్షలు రిటేన్ చేసినట్లుగా చెబుతున్నాను. ఈ సందర్భంగా ఒక సభ్యుడు మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాడు. ఒక బోర్లెల్ వేసి, దానిని హ్యాండ్ చేసి పేటానికి తీసుకు రూ. 10 చెబు అవుతుంది ఒక్కొక్క బోర్లెల్ కు రూ. 10 లక్షలు పన్ను రూ. 90 లక్షలతో 90 బోర్లెల్ల వేయడానికి మాత్రమే అవకాశం వుంటుంది. ఉదాహరణకు నా కాన్స్ట్రక్షన్ యెన్సీలో 115 గొంట్లు వున్నాయి. ఎలక్ష్షన్ తరువాత నేను చౌత గొంట్ల తీరగిన సంవత్సరంలో, ఒక 5, 6 గొంట్లలో తప్ప మిగతా అన్నీ గొంట్లలో తాగునీటి సమస్య వున్నట్లుగా వారు చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా చూసినప్పుడు 90 బోర్లెల్ల నా కాన్స్ట్రక్షన్ యెన్సీకి 3 మాత్రం సరిపోవు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో నార్మల్ రెయిన్ ఫాల్ 705 మీల్స్ మీటరులు కాగా, గత 4 సంవత్సరాలుగా 453 మీల్స్ మీటరులు మాత్రమే వుంది. ఇదివరలో వేసిన బోర్లెల్ల కూడా గ్రౌండ్ వాటర్ బేముల్ తగ్గడంవల్ల పని చేయకుండా పోతున్నాయి. ఇంతే కాకుండా పశ్చిమం వున్న బోర్లెల్లలో కూడా లోతు సరిపోని బోర్లెల్ల, చీల్లులు పడినవి వున్నాయి. వాటిని రివైస్ చేయవలసిందిగా మేము అడిగితే - మండల పూజాపరిషత్ జనరల్ బాడీ మీటింగ్ లో అడగడం జరిగింది - పంచాయతీ రాజ్ ఉద్యోగస్థులు తాము రివైస్ చేయడానికి స్పెర్ పార్ట్ లెనట్లుగా చెబుతున్నారు. దురదృష్టం ఏమిటంటే, యిప్పుడు శాంక్ష్షన్ చేసిన రూ. 9 లక్షలు ముందుగా జి.పి.సి.కి, అక్కడి నుండి యం.పి.సి.లకు పోవాలి. తదుపరి సిబ్బంది బోర్లెల్ల, హ్యాండ్ పంప్స్ వేసినాటికి ఎండాకాలం కూడా వెళ్లిపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అదనంగా డబ్బు కావాలని అడిగితే సరిపోతుంది కదా.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (1) మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో తాగునీటి కొరతను గురించి.

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము గ్రామాలలో తిరగాలంటే చాలా కష్టంగా వుంది. నాకు తెలిసినంతవరకు జిల్లా ప్రజాపరిషత్ వారు రూ. 87 లక్షలు కావాలని ప్రతిపాదనలు పంపగా రూ. 9 లక్షలు మాత్రమే శాంక్ష్కన్ చేశారు. గత సంవత్సరం జిల్లా ప్రజాపరిషత్ వారు ఒక కోటి రూపాయలు కావాలని ప్రతిపాదనలు పంపగా రూ. 10 లక్షలు మాత్రమే శాంక్ష్కన్ చేశారు. ఈ డబ్బును కనీసం రూ. 50 లక్షలకు పెంచాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రూర్ 74 క్రింద 2 లేక 3 సెంటెస్సెస్ మాత్రమే చెప్పాలి.

డాక్టర్ పి. శంకరరావు (పాథ్ నగర్):- అధ్యక్షా, రూ. 9 లక్షలు శాంక్ష్కన్ చేసి నట్లుగా మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ డబ్బుతో చిన్నారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా 90 లేక 100 బోర్ వెల్స్ మాత్రమే వస్తాయి. జిల్లా అంతటా వాటర్ పొబ్బెస్ చాలా ఎక్కువగా వుంది. ఎండాకాలం కావడంవల్ల ప్రతి గ్రామంలో నీటి ఎద్దడి ఎక్కువగా వుంది. దయచేసి మంత్రిగారు ప్రతి సియోజికవర్గంలో కనీసం 25 బోర్ వెల్స్ అయినా వచ్చే విధంగా బడ్జెట్ శాంక్ష్కన్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ గురునాధరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మిత్రులు చిన్నారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా 90 బోర్ వెల్స్ కు సరిపడ మాత్రమే డబ్బు శాంక్ష్కన్ చేశారు. మా దగ్గర 64 మండలాలు వున్నాయి. మండలానికి కనీసం రెండు బోర్ వెల్స్ కూడా రాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. 1983వ సంవత్సరంలో మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ యన్.టి. రామారావుగారు నా నియోజకవర్గానికి వచ్చినప్పుడు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఏమి కావాలో చెప్పండి.

శ్రీ గురునాధరెడ్డి (కొడంగల్):- కొన్ని గ్రామాలను స్కేర్సిట్ గ్రామాలుగా ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. కానీ ఆ గ్రామాలు యిప్పటికీ స్కేర్సిట్ నుండి తప్పించుకో లేక పోతున్నాయి. నానియోజిక వర్గంలో ధర్మపురం గ్రామం కొండెమ్మన వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సింపుల్ గా పాయింట్ చెప్పండి.

శ్రీ గురునాధరెడ్డి:- రెండు గ్రామాలు చాలా నీటి ఎద్దడితో వున్నాయి. ఈ రోజుకూ బ్యాన్సిపోర్లు బండల్ల ద్వారా జరుగుతోంది. ఆ గ్రామాలలో నిర్దిష్టమైన పథకాలు యింత వరకు చేపట్టలేదు. ప్రతి సంవత్సరం రూ. 10 వేలు యిస్తున్నారు. ఆ స్కేర్సిట్ గ్రామాలలో నిర్దిష్టమైన పథకాలను చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

12:00 **శ్రీ కె. రామచంద్రారావు (కొల్లాపూర్):-** అధ్యక్షా, బహుకాలంనుండి రావణాసురుడి మ. కాష్టంలాగా కాలుతున్నది యీ తాగు నీటి సమస్య. సమయం లేదు గాబట్టి కొల్లాపూర్ వరకే పరిమితమై మాట్లాడుతాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లావ్యాప్తంగా యీ సమస్య వున్నప్పటికీ, కొల్లాపూర్ లో చాలా తీవ్రమైనటువంటి సమస్యగా వుంది యిది. ప్రస్తుతం మేము చాలా ప్రమాదపూరితమైనటువంటి స్థితిలో వున్నాము. కట్టుకున్న భార్యలు కూడ తమ పిల్లలకు నీళ్లు తాపలేని దుస్థితిలో వుండి తమ తల్లిదండ్రుల యింటికి పయనమై పోతున్నారు. అంతేగాకుండా, ఎవరుకూడ కొల్లాపూర్ కు తమ పిల్లలను యిచ్చే పరిస్థితిలో

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా
ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (1) మహబూబ్ నగర్
జిల్లాలో తాగునీటి కొరతను గురించి.

26 ఏప్రిల్, 1990. 67

లేరని మనవిపెన్నున్నాను. ఇంతటి తీవ్రమైన దుస్థితిని మాన్పూ కూడ ప్రభుత్వం ఏ చర్య తీసుకోకుండా వుంటే, అంతటి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిలో ఎక్కడ వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను. సోమశిల ప్రాంతం కృష్ణా నది ఒడ్డున వుంది. సోమశిల గ్రామంనుండి కొల్లాపూర్ రావడానికి గత ప్రభుత్వం ఒక వాటరు స్కేమును సాంక్కును వేస్తే అనాటి నుండి యీనాటి వరకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఎంత మాత్రము పనిచేయడం లేదు. అక్కడ వున్నటువంటి గొట్టపు బావులలో నీరు లేదు. అక్కడ వున్నటువంటి స్కేము బావులలో నీరు లేదు. ఈ సమస్యను డిస్ట్రిక్ట్ యం.ఎల్.ఏ. ముఖ్యమంత్రిగారి యందు పెట్టి నప్పుడు, ఛీఫ్ యింజనీరుకు ఆదేశాలు యిచ్చినా, ఆ ఛీఫ్ యింజనీరుగారు యిక్కడ యిలాజే ష్మెంట్లో కూర్చుని, అక్కడ వున్నటువంటి ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీర్లకు ఆదేశాలు యిచ్చా మంటున్నారు. అక్కడ మాత్రము పని కావడం లేదని, మంత్రిగారికి వెలుతున్నాను. ఇంకొక విషయము. ఇంతటి తీవ్రమైనదంటే సరిస్థితిని ఆధారం గెసుకోకుంట్టే ఏటా? రక్షిత నీటి పథకాలు వున్నయంటున్నారు. పది సంవత్సరాల క్రిందట శాశ్వత అయినటు వంటి రక్షిత నీటి పథకాలలో ఏ ఒక్క పథకం అయినా అమలులోకి వచ్చిందా? ఆచరణ రూపం దాల్చిందా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నియోజకవర్గం కండిషన్లు గురించి చెప్పి ఎన్ని బోర్వెస్ వేయాలో చెబితే సరిపోతుంది.

శ్రీ పి. వేరన్న (మహబూబ్ నగర్):- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా భారతదేశము లోనే 12 వ పెనుకబడిన జిల్లాగా గుర్తించబడింది. ఎందుకంటే అది ఎల్లప్పుడు కరువు ప్రాంతంగా ఉంటూ వస్తున్నది. జీవనదులు, రెండు పోతున్నా కూడ తాగుదానికి నీరు దొరకడం లేదు. మంత్రిగారు సెలవిచ్చినట్లుగా, 500 రక్షిత నీటి పథకాలు మంజూరు అయితే కేవలం 198 పథకాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. పోగ్రెస్లో పన్నుబాగా చెప్పారు. దానికి కారణం ఏమంటే - నాకు తెలిసినంత వరకు - గ్రూప్ ఆఫ్ కాంట్రాక్టర్లకు సెంటరింగ్ చెక్క లేకపోవడం వల్ల, ఏ కాంట్రాక్టర్లు ముందుకు రావడం లేదు. అందుకని గ్రూప్ ఆఫ్ వర్కును ఒకే కాంట్రాక్టర్లకు యిస్తే అతను స్వంతంగా వాసిన కొనుగోలు చేసుకొని యీ పథకాలను అతి తొందరగా అమలుపరిచి, వాటిని కట్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాడు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిని ఆలోచనలో పెట్టుకొని గ్రూప్ కాంట్రాక్టర్లకు యివ్వ డానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఎనిమిది వేల కోట్ల రూపాయల మొత్తం డబ్బు కావాలని వుంటే యీనాటి వరకు ఒక కోటి 80 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగిందని చెప్పారు. ఈ పద్ధతి ప్రకారము చేస్తే ఎన్ని సంవత్సరాలకు నీరు దొరుకుతుందనేది గుర్తుంచుకోవాలి. అన్నింటికంటే ముఖ్యం, నా నియోజకవర్గములో వాటరు బేబుల్ దిన దినము పడిపోతున్నది. అక్కడవున్న గ్రామాల్లో నీటి పసితే లేక జనం మూడు నాలుగు కిలో మీటర్ల దూరము పోయి నీరు తెచ్చుకోవాలని వస్తున్నది. అక్కడ బోర్స్ చాలా తక్కువగా వున్నవి. వెంటనే 50 బోర్స్ యిస్తే నా నియోజకవర్గానికి లాభము జరుగుతుంది లేకపోతే కష్టం అవుతుంది. పోతే గ్రామీణ మహిళా సంఘం అనేది అల్ యిండియా లెవల్లో ఆర్గనైజ్ చేసి నా నియోజక వర్గములోని కోరుకొండ మండలాన్ని ఎడాప్ట్ చేసుకున్నారు. భారతదేశములో పెద్ద ఎత్తున డబ్బు యిచ్చే వారు వున్నారు. కాబట్టి దాని ద్వారా అయినా కనీసం ప్రభుత్వము వారు చొరవ తీసుకొని ప్రతి గ్రామానికి ఒక బోర్ వేయించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా
ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (1) మహబూబ్ నగర్
జిల్లాలో తాగునీటి కొరతను గురించి.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్ (అప్పంపేట):- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మంత్రిగారు 9 లక్షల రూపాయలు మహబూబ్ నగర్ మొత్తం జిల్లాకు సాంక్ష్మను చేశామనే విషయం చెప్పారు. అది ఏ మాత్రం సరిపోదని యీ సందర్భంగా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అసలు మొత్తం జిల్లాలో నీటి వసతి గురించి, నీటి కార్యక్రమాల గురించి ఒక సమగ్రమైన చూపింట్టి నివేదిక ఏ మాత్రం లేదని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. మహబూబ్ నగర్ డిస్ట్రిక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేషను 64 మండలాలలోని 98 గ్రామాలలో నీటి ఎద్దడి వుందనే విషయం లెక్కించింది. అది అసమగ్రంగా వుంది. ఇక్కడ కూర్చుని వ్యాసిన వ్యాతలు తప్ప సకలమంగా ఫీల్డు మీదకు వెళ్లి చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను. సమయం తేడు గాలిల్ని ఎక్కువ ఏవారాల్లోకి పోకుండా ఒకటి ఒకటి విషయం చెబుతాను. అప్పంపేట నియోజకవర్గం, విషయం చెబుతాను. అప్పంపేటలో పోలెక్టెడ్ వాటరు సప్లయ స్కీము అయినవేనేమి, లిం. డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీము అయితేనేమి, మిగతా నీటి వసతికి సంబంధించిన స్కీము అయితేనేమి గత ఏడేనిమిది సంవత్సరాలలో ఏ మాత్రము చేపట్టలేదని విషయం గుర్తుచేస్తున్నాను. అనేక పథకాలు పెండింగ్ లో వున్నవి. అప్పంపేటనుండి అమరావతికి వెళ్తున్నప్పుడు, అప్పంపేట నుండి పెక్కి వెళ్ళిన తరువాత 3000 అడుగుల ఎత్తున వుంటాము. అక్కడ ఏ బోర్ వెసినా నీరు పడడం లేదు. ఏ పథకం అమలు చేయడానికి లేదు. అందుకని యీ మధ్యన నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధిత మంత్రులకు తెలియజేశాను. అక్కడ ఏమైనా సబ్మెర్మిడ్ పంపుల ద్వారా ఎలక్ట్రిసిటీని వుపయోగించుకొని అవతలి నుండి నీరు తీసుకొని సప్లయ చేస్తే తప్ప పిలుకాని పరిస్థితి వుంది. అమరావతి మండలంలోని అప్పర్ పేట గ్రామములో ఎండాకాలము రావడముతోనే ప్రజలు నానా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆ విషయాన్ని ఏ మాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. అక్కడ చాలా యిబ్బందిగా వుంది. అప్పర్ పేటలో నీటి విషయం జాగ్రత్తగా చూడవలసిన అవసరం వుంది. ఆ నీటి సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి కావలసిన కార్యక్రమాలను తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వేరారెడ్డి (అమరచింత):- అధ్యక్షా, మా అమరచింత నియోజకవర్గములోని అనేక గ్రామాలలో నీటి ఎద్దడి వుంది. అయితే అక్కడ కొన్ని గ్రామాలకు ఎ.ఆర్. డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీము సాంక్ష్మ అయి నాలుగైదు సంవత్సరాలు గడిచినా ఒక్క స్కీము కూడా పూర్తి కాలేదు. కానీ యీ స్కీము సాంక్ష్మ అయినాయనే సాకుతో అక్కడ నీటి ఎద్దడిని తొలగించడానికి బోర్ వెల్స్ వేయకుండా నిషేధం ఉంది. సాంక్ష్మ అయిన స్కీమును బేకప్ చేసేది వుంటే వెంటనే బేకప్ చేయాలి. లేకపోతే ఆ నిషేధాన్ని తొలగించి కనీసం బోర్ వెల్స్ ను అయినా వేసి నీటి ఎద్దడినుండి ప్రజలను కాపాడాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అట్లాగే మరికొంత అనే గ్రామములో పి.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీము సాంక్ష్మ అయి కంప్లెటు అయింది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు, బోర్ వెల్స్ నుండి నీరు రావడం లేదు. ఆ పి.డబ్ల్యు.డి. స్కీము క్రింద కట్టిన ఓ.హెచ్.ఎస్. ట్యాంక్ నీరుపయోగంగా వదిలి వుంది. పెక్కికూడ పగిలి పోయినవి. దాని గురించి యింతకు ముందు దృష్టికి తెచ్చినా, యింతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. అటువంటి వాటి మీద చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

సభ్యత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన ఆత్యవసర పక్షా
ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (1) మహబూబ్ నగర్
జిల్లాలో త్రాగునీటి కొరతను గురించి.

26 ఏప్రిల్, 1990. 69

శ్రీ ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 9 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు. 12. ఆ 9 లక్షల రూపాయలు లెక్కలోకి తీసుకుంటే, యావరజైన బోర్డుకు 15 వేల రూపాయలు మ. తీసుకుంటే 54 బోర్డు మాత్రమే డిగ్రీ చేయడానికి అవకాశం ఉంది. కనుక 64 మండలాలకు గాను మండలానికి ఒక బోర్డు ఇచ్చే పరిస్థితి కూడా ఈ 9 లక్షల రూపాయలనుంచి కాదు. అందువల్ల ఈ అమౌంటు పెంచాలి. 279 స్కేముకు 109 స్కేము పొగ్గెగ్గెస్లో ఉన్నాయని అన్నారు. వెనుక మాకు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. దానిలో ఎమ్.ఎమ్.సి. క్రింద 56 స్కేము తీసుకుంటే, దానికి 137 లక్షలు అవసరముంటే 19.96 లక్షలు అవ్వాలి అంటే ఉంది. దానివల్ల ఆ 56 స్కేము ఏవిధంగా 1991 నాటికి పూర్తి చేయగలుగుతారు. 1991 నాటికి మొత్తం అన్ని గ్రామాలకు నీటి సదుపాయం కలుగజేస్తామని వారి నోటులో చెప్పారు. 19.96 లక్షలతో 1991 నాటికి ఇవి పూర్తి అవుతాయా అనేది చూడాలి. ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్.లో 262 స్కేము తీసుకున్నారు. 4, 5 సంవత్సరాల కిత్యం కొన్ని శాంక్సును అయినాయి. వాటికి కావలసిన అమౌంటు 581 లక్షలు. కానీ అమౌంటు ఎవ్వరిమీగా ఉన్నది మైనస్ 49. ఈ లెక్కన మాస్ట్రో 1991 నాటికి పూర్తి కాదు. కనుక ఈ అమౌంటును, ఈ గ్రామమును మీరు ఎలాగ ఇవ్వగలుగుతారు? 1991 నాటికి పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశపూర్వకంగా ఎంత అమౌంటును మీరు శాంక్సును చేస్తారు, ఎంత గ్రామము ఇస్తారు అనే విషయాల తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన గౌరవ సభ్యులందరూ తీవ్రమైన నీటి కొరత ఉందని ఆందోళనపడుతూ వారి ఆవేదనను తెలియ చేసారు. అదృష్టవశాత్తూ నేను మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రిగా ఉన్నాను. చాలామంది మీత్రులు, గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. ఇచ్చినటువంటి 9 లక్షలు సరిపోదని చెప్పి ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని కోరారు. వచ్చే నెలలో పానీనింగు బోర్డు మీటింగు ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరుగుతుంది. వారు ఏ ఏ గ్రామాల్లోతే చెప్పారో అవి నేను వెళ్లి చూసి పరిస్థితులనుబట్టి చేయడం జరుగుతుంది. అయినప్పటికీ మీత్రులు కొల్హాపూర్ శాసన సభ్యులు చెప్పారు. చాలామంది భార్యలు నీరు లేకపోతే తల్లిగారి ఇంటికి వెళ్లిపోయారని అన్నారు. నేను ఆవిధంగా అనుకున్నాను. ఎందుకంటే కమ్యుకున్న భార్యలు తల్లిగారి ఇంటికి అభిమానంతో వెళతారు కానీ నీరు లేక వెళ్లిపోతున్నారని చెప్పడం అంత మంచిది కాదని, అంత భావ్యంకాదని అనుకుంటాను. అట్లాగ ఏమైనా ఉంటే, వాటికి పరిష్కార మార్గం ఏమైనా నా దృష్టికి తీసుకొనిరండి. తీసుకొని వస్తే గవర్నమెంటు వెంటనే కావలసిన చర్యలు తీసుకొంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమైనా స్పెషల్ గ్రాంటు ఉంటే ఇమ్మని అన్నారు.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- వారు చెప్పినటువంటి ఆవేదన వింటూ ఉంటే నాకు బాధ అనిపిస్తున్నది. అటువంటి స్పెసిఫిక్ ఇన్సిడెంట్లు - వెళ్లిన పరిస్థితులు ఏమైనా ఉంటే నా దృష్టికి తీసుకొనిరండి. ఈ డ్రౌట్ రిలేఫ్ లో 15 లక్షలు శాంక్సును చేయడం జరిగింది ఇన్ ఎడిషను టు 9 లక్షలు ఫర్ బోర్ వెల్లు. 15 లక్షలు శాంక్సును చేయడం జరిగింది. దీనిలో 5 లక్షలు ట్రాన్స్ ఫర్వేషనుకు చేయడం జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా అవసరం ఉంటే నేను వెళ్లి చూసిన తరువాత నిజంగా అంత యక్యూట్ స్కేర్సిటీ ఆఫ్ డ్రింకింగ్ వాటరు ఉంటే

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములను నష్టపరిహారం చెల్లించుటను గూర్చి.

తప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం వాటికి తగు చర్యలు తీసుకొని అది నివారణ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది.

(2) సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం చెల్లించుటను గూర్చి.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- సింగూరు ప్రాజెక్టు కోసం మెదక్ జిల్లా, న్యలకల్ మండలం, హాస్సేన్‌నగర్ గ్రామంలో 225 ఎకరాల, 11 గుంటల భూమి సేకరించడమయింది. అదే విధంగా ఈ ప్రాజెక్టు కోసమే ధన్వర్ గ్రామంలో 416 ఎకరాల 33 గుంటల భూమిని సేకరించడం జరిగింది. 22.12.89 తేదీన హాస్సేన్‌నగర్ గ్రామంలో సేకరించిన భూములు కోసం అవార్డులను ఇవ్వడమైంది. 4.10.89 తేదీన ధన్వర్ గ్రామంలో సేకరించిన భూములకు కూడ అవార్డులను ఇవ్వడం జరిగింది. హాస్సేన్‌నగర్ గ్రామంలో సేకరించిన భూములకు రూ. 54.88 లక్షల మొత్తాన్ని ఇవాసలని నిర్ణయించడమైంది. ధన్వర్ గ్రామంలో సేకరించిన భూములకు రూ. 89.58 లక్షల మొత్తాన్ని ఇవాసలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

ఇంతవరకు, హాస్సేన్‌నగర్ గ్రామంలోని అవార్డులకు రూ. 52.89 లక్షల మొత్తాన్ని చెల్లించడమైంది. ఇదే విధంగా ధన్వర్ గ్రామంలోని అవార్డులకు రూ. 87.58 లక్షల మొత్తాన్ని చెల్లించడం జరిగింది. మిగతా మొత్తాలను త్వరలోనే చెల్లించడమవుతున్నది.

కొన్ని కేసులలో, అవార్డులు ఇచ్చిన సమ్మతి పత్రాల ఆధారంగా అవార్డులు కానట్టి వ్యక్తులకు భూసేకరణ నష్టపరిహార మొత్తాలను చెల్లించిన విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడమైంది. అవసరమైనట్లీ నమూనాలలో పెంకం ముట్టినట్లు రసీదలను, చెల్లు చేబీలను పొందిన తరువాత అన్ని చెల్లింపులను చేయడమైంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిసారిగా though it is a technicality, I would like to bring to the notice of the House that he is answering on behalf of the Chief Minister. But, ఆర్. వెంగారెడ్డి, పంచాయితీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి అని ఆ స్టేట్‌మెంటు వెనుక ఉంది. ఆ మంత్రిగారు సంజాయిషీ ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున అనే మాట పోయి వారు సమాధానం ఇస్తున్నట్లు ఇస్తున్నారు. ఈ సెషన్‌లో మొత్తం మంతులందరూ అదేవిధంగా ఇచ్చారు. దయచేసి భవిష్యత్తులో అది కరెక్టు చేసుకోవాలని తమద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- ఈ సభ్యులకు ఈ మంతులు సమాధానం చెప్పమని ఇచ్చారు కనుక on behalf of the Chief Minister, we are telling.

Sri K. Vidyadhara Rao:- You should have printed it. It is an error. వారి సమాధానంలో వారు చెప్పారు. కొన్ని కేసులలో అవార్డులు ఇచ్చిన

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా 26 ఏప్రిల్, 1990. 71
 ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు
 క్రింద సేకరించిన భూములను నష్టపరిహారం
 చెల్లించుటను గూర్చి.

సమూహ పత్రాల ఆధారంగా అవార్డులు కాని వ్యక్తులకు భూసేకరణ వారిపై మొత్తం చెల్లించిన విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందని వారే అంగీకరించారు. క్లియర్ కట్ గా వ్యాకోర్డు డెసిషను ఉంది. "In view of the instructions given by the Hon. High Court in Special Deputy Collector Vs. Balaiah reported in 1984 at APLJ at page 159, this Court has no other course open to it except to direct the claimants to open a Savings Bank Account in any nearby Nationalised Bank or any Post Office and furnish the particulars thereof to this Court so that the compensation directed to be paid to them may be credited in their respective accounts." అని క్లియర్ గా ఉంది. డైరక్టుగా ఎవరి భూమి సేకరణ జరిగిందో వారికే ఇవ్వాలని స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ ఈనాడు సింగూరు ప్రాజెక్టులో మానూరు మండలంలోని ధన్వర్ గ్రామంలో, నల్లకల్ మండలంలోని హుస్సేన్ నగర్ గ్రామంలో దాదాపు 12,02,539 రూపాయలు మధ్యవర్తులకు ఎవరో పత్రాలు ఇచ్చారనో, డైరక్టుతో ఎవరో తీసుకున్నారనో ఒక కారణంమీద వాస్తవాలు లేకుండా డైరక్టుగా మీరు ఎవరి భూమి అయితే సేకరణ చేసారో వారికి ఇవ్వకుండా పార్టీస్ కు, మధ్యవర్తులకు ఇచ్చినట్లు మీ స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టరు అవార్డులోనే స్పష్టంగా ఉంది. లోను అమౌంటు అని అర్థం ఇచ్చారు. ఇది చట్ట విరుద్ధం. ఇది మీరు కూడా అంగీకరించారు. వారిపై మీరు ఏమీ చర్య తీసుకుంటారో స్పష్టంగా తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను. రెండవది - మీరు ఈ రెండు గ్రామాలలోనే కాకుండా బోరువంప అనే గ్రామంలో, మానూరు మండలంలో దాదాపు 4,24,370 రూపాయలు మధ్యవర్తులకు ఇచ్చారు. అదేవిధంగా హుస్సాబాద్ అనే గ్రామంలో, రాజ్ కోడ్ మండలంలో దాదాపు 15 లక్షల రూపాయలు మధ్యవర్తులకు ఇచ్చారు. అంటే దాదాపు మొత్తం 32 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు. ఇవి మా దృష్టికి వచ్చినవి. ఇది కాకుండా దాదాపు కోటి రూపాయలు మధ్యవర్తులకు ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈ విధంగా మధ్యవర్తులకు అవార్డు పాస్ చేసి ఇచ్చిన అధికారులను వెంటనే సస్పెండ్ చేస్తారా? ఆ అమౌంటు రికవరీ చేసి డైరక్టుగా ఏ రైతులకైతే ఆ అమౌంటు రావాలో వారికి ముట్టచెప్పి - కావాలని అంటే మధ్యవర్తులకు, వారికి లావాదేవీలు ఉంటే వారు, వారు వేరే చూసుకుంటారు. ప్రభుత్వం ఎందుకు కలుగజేసుకోవాలి. మీ జోక్యం ఏమిటి? రాజకీయ నాయకులు ఉన్నారని మీరు కలుగజేసుకున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఇంకొకటి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. ఉదాహరణకు - ధన్వర్ గ్రామంలో ఇచ్చిన కంపెన్ సేషను మధ్యవర్తులకు శ్రీ వేరారెడ్డి అనే వ్యక్తికి 2,11,170 రూపాయలు ముట్టింది. అదేవిధంగా శ్రీ ఈశ్వరయ్య అనే వాస్తవ వార్డెన్ కు 63,260 రూపాయలు ముట్టింది. ధర్మారెడ్డి అనే వ్యక్తికి 73,670 రూపాయలు ముట్టింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లారిఫికేషను అడగండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ప్రభుత్వం దృష్టికి జరిగిన అవకతవకలను తీసుకొనిరావడం ఇష్టం లేకపోతే చెప్పండి, కూర్చుంటాము.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములను నష్టపరిహారం చెల్లించుటను గూర్చి.

Mr. Speaker:- This is not the way.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I have quoted the High Court Order and the award of the Land Acquisition Deputy Collector where even the Minister himself concedes.

Mr. Speaker:- The point is whether there were middlemen or not.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీడిల్ పర్సన్ కు ఇవ్వకూడదని హైకోర్టు ఆర్డరు కోట్చేసి చూపించాను. మీడిల్ పర్సన్ కు ఇచ్చిన అవార్డు చదువుతున్నాను. ఈ విధంగా 40 లక్షల రూపాయలు - స్థానిక శాసనసభ్యులకు దాదపు లక్షా 98 వేల రూపాయలు ఇచ్చిసముచ్చారి అవార్డులో ఉంది, వారు అడ్వకేట్ అని ఉంది. మీడిల్ మెన్ కు ఎవరైతే అవార్డులు ఇచ్చారో - స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్లు కాని లాండు ఎక్విజిషన్ తహశీల్దారులు కాని - వారిని వెంటనే సస్పెండ్ చేస్తారా? ఈ అమోంటు రికవరీచేసి ఆ రైతాంగానికి ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పిస్తుందా? అని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అవార్డు పాస్ చేసేప్పుడు, అవార్డు పే చేసేప్పుడు అక్కడ ఓనర్ ఆఫ్ ది లాండు ఉంటే - అందులో వేరే వాళ్లు కూడా కలిసి ఉంటే - జాయింటు ఫ్యామిలీ ఉంటే వారు కన్సెంటు లెటరు ఇస్తారు. ఎవరైనా తీసుకోవచ్చు అంటే వారు మధ్యవర్తులు అయినా కావచ్చు లేకపోతే ఫ్యామిలీ మెంబర్స్ అయినా కావచ్చు, ఛేర్ హోల్డర్స్ అయినా కావచ్చు. అయినప్పటికీ దీనిలో ఏమైనా ఉంటే దీనిని జాయింటు కలెక్టరుద్వారా మేము ఎంక్వయర్ చేయిస్తాము.

12-20 Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, the High Court Order is clear. If you give me permission, I will read it again.

Mr. Speaker:- You can seek only clarification.

Sri R. Chenga Reddy:- I am telling you that I will get it enquired by the Joint Collector. And if anything....

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, it involves crores of rupees being paid to middlemen. Is the Minister prepared to appoint a House Committee or Judicial enquiry to enquire into it? Joint Collector is the person who has given the Award. హైకోర్టు ఆర్డరుకు వ్యతిరేకంగా, హైకోర్టు ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ కూడా మీరు తర్ఫీ పార్టీకి, మీడిల్ మెన్ కు డబ్బు చెల్లిస్తున్నారు - ఇది వట్టివిరుద్ధం కదాండో? మీరు పే చేసి కూడా జాయింట్ కలెక్టరు చేత విచారణ చేయిస్తాను అంటారు ఏమిటి? అవార్డు ఇచ్చింది జాయింట్ కలెక్టరు - మళ్ళీ జాయింట్ కలెక్టరు చేత ఎంక్వయర్ ఏమిటి? you have to come to my resceue.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా 26 ఏప్రిల్, 1990. 73
 ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు
 క్రింద సేకరించిన భూములను నష్టపరిహారం
 చెల్లించుటను గూర్చి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్న అడగాలి - స్పీచ్ ఇస్మరేమిటి?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు జాయింట్ కలెక్టరు చేత ఎంక్వయిర్ చేయిస్తాము అంటున్నారు. అర్థం ఇచ్చింది స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్ - జాయింట్ కలెక్టర్ మళ్ళీ ఎంక్వయిర్ చేయడం ఏమిటి? It is a Government Award. గవర్నమెంట్ అవార్డు ఇచ్చిందని తమ ద్వారా రికార్డుకూడా వారికి పంపిస్తాను. స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టరు అవార్డు ఇచ్చాక మళ్ళీ వారి మీద జాయింట్ కలెక్టర్ ఎంక్వయిర్ ఏమిటి? Are you prepared to appoint a House Committee or have judicial enquiry or suspend the fellow who has given the Award?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- ఎంక్వయిర్ చేసిన తరువాత వారి మీద ఏక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. Why suspension? We will remove them also if it is proved. We will take action. We will institute an enquiry by the Joint Collector or Collector.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జాయింట్ కలెక్టరు ఇచ్చిన అవార్డు మీద....

Sri R. Chenga Reddy:- Joint Collector or Collector.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అవార్డు ఇచ్చింది జాయింట్ కలెక్టరు - మళ్ళీ ఆయన చేత ఎంక్వయిర్ ఏమిటి?

Mr. Speaker:- Are you ready to appoint a House Committee or institute Judicial enquiry?

Sri R. Chenga Reddy:- It is not necessary, Mr. Speaker. We will get it enquired into by the Joint Collector.

Mr. Speaker:- Not Joint Collector, Collector.

Sri R. Chenga Reddy:- Yes, Sir.

Mr. Speaker:- Collector will enquire into the matter.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇంతవరకు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కలెక్టరు చేత ఎంక్వయిర్ చేయిస్తాము అన్నారు....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇండి-బాల్-ముఖ్యమైన విషయం. సింగూరు ప్రాజెక్టులో ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ క్రింద సుమారు 30 లక్షల రూపాయలు మిడిల్ మెన్ కు ఇవ్వడం జరిగింది - మా దగ్గర ఉన్న రికార్డు ప్రకారం. ఇంకా ఒక కోటి రూపాయలు మిడిల్ మెన్ కు ఇచ్చారు అంటున్నారు. ఈ సందర్భంగా మే దృష్టికి ఒక J. No. 263-10

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములను నష్టపరిహారం చెల్లించుటను గూర్చి.

విషయం తెసున్నాను. డి. కృష్ణారావు అని సుమారు పది మంది తరఫున ఎడ్వకేట్ అయితే - ఆయన క్లియర్ గా కలెక్టరుకు ఒక పిటిషన్ ఇచ్చాడు, ఇందులో ల్యాండ్ ఎక్స్ డిషన్ మాకు తెలియకుండా, మా క్లయింట్స్ కు తెలియకుండా ఈ డబ్బును డిడక్టు చేశారు అని ఆయన క్లియర్ గా కంప్లయింట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రజల సొత్తుని కొంతమంది రాజకీయ నాయకుల ప్రమేయంతో దోచుకోవడం జరిగింది. ఇందులో - డి. కృష్ణారెడ్డి అని, వేరారెడ్డి అని, ఈశ్వరయ్య వారెను, ధర్మారెడ్డి, విజయభాస్కరెడ్డి, వెంకటరెడ్డి, లక్ష్మినారాయణ....

మిషన్ స్పీకర్:- మీరు ఏమి కోరుతారో చెప్పండి...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వివిధంగా సంబంధంలేని వ్యక్తులు అంతా కూడా ఒక కోటి రూపాయల ప్రజల సొత్తు తీసుకున్నారు. నేను మీ ద్వారా వారిని అడిగేది ఏమంటే - ఒక కోటి రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగింది, ఇది ప్రజలకు చెందవలసిన సొమ్ము, నేను మీ ద్వారా డిమాండు చేసేది - ప్రభుత్వాన్ని జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ వేయమనండి. మనం కందలేరుతో....

మిషన్ స్పీకర్:- వారు అడిగింది మీరు అడుగుతున్నారు...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కందలేరుతో వేశాము - మీరే వేశారు - కందలేరుతో వచ్చుకొన్నారు. అదేవిధంగా ఇక్కడ దుర్వినియోగమే కాకుండా శాసనసభ్యులు, మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు, ఇద్దరు ఇన్ వాల్స్ అయ్యారు - వేళ్ళిద్దరు డబ్బు తీసుకున్నారు - ఎవడెన్ను ఉంది. కందలేరుతో వివిధంగా వేశామో - జుడిషియల్ కమిటీ గాని హౌసు కమిటీ గాని వేయవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో ఈ విధంగా ఇంకా బాలాబొద్ది మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరుగుతున్నది. దీనికి ఫుల్ స్టాప్ పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే పేద ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతుంది. దీనిలో ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేకపోతే దీని మీద ఎంక్వయిర్ కి సిద్ధం కావలసిందిగా డిమాండు చేస్తున్నాను. ఒకవేళ ఆవిధంగా చేయలేకపోతే కనీసం కందలేరు హౌసు కమిటీకి అయినా రిఫర్ చేయండి-రెండు విషయాలు ఎగ్జామిన్ చేస్తారు, మొత్తం మీకు రిపోర్టు ఇస్తారు. రాబోయే కాలంలో దుర్వినియోగం కాకుండా కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మన అందరిపైన ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం నీతి, నిజాయితీ నిరూపించుకోవాలంటే జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ వేయండి. మీరు సిద్ధంగా ఉన్నారా?

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణపేట్):- అధ్యక్షా, తమకు బాగా తెలుసు - నేను ఈ ప్రొఫెషనల్ కి వచ్చినప్పటి నుంచి - తమరు కూడా మెదక్ జిల్లాలో లీడింగ్ ప్రాక్టీషనర్ గా ఉన్నారు - తమరి ఆశీర్వాదం వల్ల గత 22 సంవత్సరాల నుంచి మెదక్ జిల్లాలో సెకండ్ లీడింగ్ ఎడ్వకేట్ గా ప్రాక్టీస్ చేసుకుంటూ వస్తున్నాను. సింగూర్ ప్రాజెక్టు కాదు, యావత్ మెదక్ జిల్లాలో కృష్ణారెడ్డి ఎడ్వకేట్ పేరుగాంచిన ఎడ్వకేట్ అని బాగా తెలుసు. ఇప్పుడు

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రశ్న 26 ఏప్రిల్. 1990. 75
 ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు
 క్రింద సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం
 వెల్లెండుటను గూర్చి.

నేను శాసనసభ్యుడిగా అయినానని నా ప్రత్యర్థులు - విజయపూర్ వెండి అంటే ఓడిపోయిన వెంకటరెడ్డిగారి కుమారుడు మరియు తెలుగుదేశం మండలాధ్యక్షుడైన కిషన్ రావు, ఆయన కూడా ఎడ్వకేట్, వారికి గిట్టక, వారికి ప్రొఫెషన్ లో ఏమీ లేదని ఉద్వేషంతో నన్ను విద్యాధరరావుతోటి మొన్న పేపర్ లో వేయించారు. నేను దళారితనం చేయలేదని సభా ముఖంగా చెబుతున్నాను. నేను ఎడ్వకేట్ గా నా క్లయింట్స్ నుండి ఫీజు తీసుకున్నాను. నా క్లయింట్స్ అందరినీ తెచ్చి సభాముఖంగా వారితోటి వెప్పించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను - కృష్ణారెడ్డిని ఎడ్వకేట్ గా పెట్టుకున్నాము, వారు వకాలకి వేసినారు, వాడించినారు, వారి సంతకాలతో కేసులు నడిపించాము, మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుండి నడిపించాము అని మనవిచేస్తున్నాను. దీంతో దళారితనం ఎవరు చేయలేదు. అద్భుతవశాత్తు నాకు ఈ దరిద్రం వట్టలేదు. ఎవరి దళారితనంతో నేను బ్రతికే అవసరంలేదు. సభాముఖంగా ఇంకొక విషయం చెబుతున్నాను - 1984లో ఏదైతే వారు ఇప్పుడు రిపోర్టు ఇచ్చారో - అది దీనికి అప్లికబుల్ కాదు. జిస్టిస్ రామస్వామిగారు ఏదైతే జిడ్జిమెంట్ వ్యాసారో - మోటార్ వెహికల్ యాక్ట్ లోపల - టాక్ ఆఫ్ ది హ్యాకోర్టు ఏముండెనంట - కంపెనీనేషన్ ఎమౌంట్ మధ్యదళారీలకు పోతున్నది కాబట్టి దీనిని బ్యాంక్ ద్వారా, నేషనల్ ఎజుదు బ్యాంక్ ద్వారా గానీ పోస్టు ఆఫీసు ద్వారా గానీ ఇవ్వాలని వారు అదేశాలు ఇచ్చిన తరువాత మన ప్రభుత్వం కూడా పాటిస్తున్నది. ప్రతి డబ్బు కూడా చెక్ ద్వారా రైతులకు ముట్టెందని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. వారి ఎకౌంట్ లోకి పోయింది. ఇంకొకటి - సెక్షన్ - 11 క్రింద, ల్యాండ్ ఎక్స్ డిషన్ క్రింద అవోర్మన్ మెంట్ అంటే - which includes the claims and objections which includes the loans of the banks also. It includes also other claims. కాబట్టి నేను ఈ సభలో శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికయ్యాననే దురుద్దేశంతో, నా పేరు పెట్టగా వాడుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఇది నాకు చేసినారు కానీ నా తప్పులేదు. నేను సభాముఖంగా చెబుతున్నాను. నేను జిల్లాలో లీడింగ్ ఎడ్వకేట్ గా ఉన్నాను. ఈ ఒక్కటే కాదు మూడు గ్రామాలు చెప్పినారు వారు. నేను సింగూరులో పోయే అన్ని గ్రామాలే కాకుండా 23 సంవత్సరాల నుండి కనీసం 100 గ్రామాలలో 10 వేల కేసులు చేసిన ఎడ్వకేటును నేను అని సభాముఖంగా చెబుతున్నాను. ఇది *** వారికి. నా గురించి పెద్దగా ఇవాళ ఆలోచన చేసినారు. ఎన్నికలలో ఏమీ చెప్పినారంటే -

Mr. Speaker:- No. No, please stop it there. I have called the Minister.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి:- ఒక్కటే నిమిషం...

(ఇంటరప్షన్లు)

Mr. Speaker:- No, please, I am sorry. Nothing will go on record. Please resume your seat. I have called the Minister for Finance. కిష్టారెడ్డిగారూ, కూర్చోండి...

(ఇంటరప్షన్లు వేరారు)

*** Expunged as ordered by the Chair.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం వెల్లించుటను గూర్చి.

Nothing will go on record. Mr. Kista Reddy please resume your seat. Please hear my advice. Do not go further. You have given personal explanation. That is allright. కిష్టారెడ్డిగారూ, కూర్చోండి, దయచేసి కూర్చోండి.

(Interruptions)

It will not go on record. Please resume your seats. Nothing will go on record unless I permit. Please, please. దయచేసి కూర్చోండి, కిష్టారెడ్డిగారూ.....

(ఇంటరప్షన్స్)

12.30
మ.

మిష్టర్ స్పీకర్:- కిష్టారెడ్డిగారూ దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష సభ్యులు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir....

Mr. Speaker:- Please do not deviate the procedure.

(ఇంటరప్షన్స్)

It will not go on record.

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, Please hear me.

Mr. Speaker:- Under the Rules, (Rule 74) I have already given you a chance for clarification.

(ఇంటరప్షన్స్)

వేరే బిజినెస్ లేదా? డబ్బు తిన్నారనేది రోజు ఇదేనా?

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir,...

Mr. Speaker:- Please resume your seat. I have given sufficient time for clarification. Similarly I have given opportunity to other Members also.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వారు మాట్లాడడానికి అనుమతి ఇస్తారు. మాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వలేదు.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా 26 ఏప్రిల్, 1990. 77
 ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు
 క్రింద సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం
 చెల్లించుటను గూర్చి.

Mr. Speaker:- There is a point in the Minister's statement. First, he said that the enquiry will be conducted by the Joint Collector. Now he agreed that it will be by the Collector. Commissioner, Land Revenue, sent a preliminary report. On that basis, Government had readily agreed to ask the Collector to make a detailed enquiry and send the report.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు వారికి 20 నిమిషములు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినారు. ప్రతిపక్షానికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- Please resume your seat.

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ముందే చెప్పినాను. ఆరోపణలు వచ్చి నాయి. దానిమీద మాకు ఫిర్యాదులు అందినాయి. వాటి మీద మేము కలెక్టర్‌ను ఎంక్వయిర్ చేయమని, ఎంక్వయిర్ చేసిన తర్వాత....

(ఇంటరప్షన్స్)

నన్ను మాట్లాడనేయండి. మే యిష్ట ప్రకారమేనా? మేము మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదా?

Mr. Speaker:- Let us hear the Minister.

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు - కందలేరు ప్రాజెక్టు అని. కందలేరు ప్రాజెక్టులో కూడా కమిషనరీ ఆఫ్ లాండ్ రెవెన్యూ విగిలీమినరీ ఎంక్వయిర్ చేసిన తర్వాతనే యిక్కడ హవుస్ కమిటీని ఎస్టాబ్లిష్ చేయడం జరిగింది. ఇక్కడ వీరి ఆరోపణలు వచ్చినాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

అని మీరు జాయింట్ కలెక్టర్ అన్నారు. ముందు కలెక్టరు ఎంక్వయిర్ చేస్తారు. ఎంక్వయిర్ చేసిన తర్వాత మేము యాక్చువల్ తీసుకుంటాము. అవసరం అయితే హవుస్ కమిటీ కాదు ఇంకా వేరే ఏదైనా యిన్వెస్టిగేషన్‌చేసి వారి మీద చర్యతీసుకోవడం జరుగుతుంది.

Mr. Speaker:- There is a point in the statement of the Minister. Government has agreed that the Collector will make a detailed enquiry and send a report. దీనిని యిక్కడ అపడం మంచిది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇది యంత ఆవేశంతో మమ్ములను కట్ చేయాలంటే ఎట్లా? దీనిని కలెక్టరుగారు ఎంక్వైర్ చేసినా, యింకొకరు ఎంక్వైర్ చేసినా - Special Deputy Collector has given an award. In that Award, he

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర సృజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు క్రింద సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం చెల్లించుటను గూర్చి.

has clearly mentioned - మొత్తం లోన్ ఎవరొంట్ యింత యిచ్చినామని వ్యాసి పేర్కొనో సహ యిచ్చినారు. If you want, I will get it.

Mr. Speaker:- There must be an agency to enquire.

Sri K. Vidyadhara Rao:- There is no question of enquiry. When there is an award given by the Special Deputy Collector ఎవర్ ఇచ్చివేసినారు. ఎవర్ ఇచ్చివేసిన తర్వాత యిది ఏమి న్యాయం? ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ మీద ఎవర్ ఇచ్చివేసినారు. రెండవది కృష్ణారెడ్డిగారు - అడ్వకేటు కావచ్చును. He has given the award.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I will suggest some way out.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir,....

Mr. Speaker:- Mr. Vidyasagara Rao, please resume your seat.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఆఫీసరు యిన్వెస్టిగేషన్ చేసినారు. He has passed the award. That is to be set aside. దానిని సెటాస్సైడ్ చేయాలన్నా లేక నేరాలు వోవాలన్నా There must be a judicial enquiry, because it is an award of the Advocate.

Mr. Speaker:- What the Minister said is, let the preliminary enquiry report come from the Collector, then he will consider the House Committee.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- It is difficult for the Collector or for the Joint Collector, because it is a huge amount.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిమీద యింక డిస్కషన్ వద్దు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- దీనిలో మ్యాజిక్ ఎవరొంటు ఉంది. జిల్లా జడ్జి తో ఎంక్వయిర్ చేయమనండి.

Mr. Speaker:- How can the District Judge enquire this matter?

Sri D.K. Samarasingha Reddy:- Sir, you are well aware of the procedure of land acquisition. Whenever a particular land

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా 26 ఏప్రిల్, 1990- 79
 ప్రాముఖ్యంగల విషయములు : (2) సింగూరు ప్రాజెక్టు
 క్రింద సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం
 వెల్లించుటను గూర్చి.

is notified either for submergency or for acquisition, the Land Acquisition Officer takes up the question of conducting a regular enquiry. It is a quasi judicial enquiry. Under that enquiry, if an award is passed below the LAO, there is a method under the Enactment, to proceed further. It is not justified to discuss here. I am at a loss to understand, why this is all now. My suggestion is, if any illegality has been committed in the procedural aspect, then already the District Collector is enquiring into the matter.

Mr. Speaker:- Mr. Revenue Minister, leave the matter there.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, let us adopt the procedure laid down.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మినిస్టరుగారు కలెక్టర్తో ఎంక్వైర్ చేయించి, ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత యోచిస్తామన్నారు. అది ఒక వే డౌటు. అది బాగానే ఉంది. కందలేరు విషయంలో లాండ్ రెవెన్యూ కమీషనరుతో ఎంక్వయిర్ చేయించినారు. వారు రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత హౌస్ కమిటీకి ఒప్పుకున్నారు. దీనిని మీరు ఒప్పుకోవడం మంచిది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (హిందూపూరు):- తమకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇది పేద రైతులకు, అమాయకులకు సంబంధించింది. రూ. 30 లక్షలు అంటే యిది సామాన్యం కాదు. ఇది ఒక ఎడ్యుకేటుకు యిచ్చినారంటే కాదు. ఎడ్యుకేటు కానీవారికి కూడా వారి సంతకాలు తీసుకుని ఆ డబ్బు రైతులకు అప్పజెప్పవలసింది, వోయి వారికి యిచ్చినారంటే యీ కుంభకోణం విషయంలో - ఇది న్యాయం జరిగి ఉంటే సరే, కానీ దీనికి న్యాయ విచారణకు యెందుకు అంగీకరించడం లేదు? దీనిలో ఉండే అసబబు యేమిటి? తమరు మనవిచేయాలి. కాబట్టి యింతమంది సభ్యులు అనుమానం వ్యక్తం చేసినప్పుడు దయచేసి మనము న్యాయం చేస్తున్నామా? ధర్మం అనుసరిస్తున్నామా? అవడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడనే ఉన్నారు. వారు దీని విషయంలో ప్రజాస్వామ్యం విధానం పట్ల గౌరవంతో సముచితమైన నిర్ణయం తీసుకోవాలి, అని, ప్రజల అనుమానాలు తీర్చాలని వృద్ధుల పూర్వకంగా మిమ్ములను అర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- నేను ముందే చెప్పినాను. ఆరోపణలు వచ్చిన తర్వాత మేము కలెక్టర్ చేత ఎంక్వైర్ చేయిస్తామని చెప్పినాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్రీతిమినర్ ఎంక్వైర్ లేకుండా యేమి చర్య తీసుకోమంటారు? లేకపోతే యిచ్చేది అథంటిక్ అని తీసుకోమంటారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- గౌరవనీయులైన రామారావుగారూ, కలెక్టర్ గారితో ప్రిలిమినరీ ఎంక్వయిర్ అయిన తర్వాత అది ప్రయిమాఫేస్ కేసు ఉంటే వారు హావుస్ కమిటీకి, లేక డేనికయినా కానీ....

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- డెఫినిట్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిని యింతటితో వదిలివేయండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- వారు అధికారులతో ఎంక్వయిర్ చేయిస్తామంటే నమ్మకం, విశ్వాసం కలుగదు. అంతా ధర్మంగా జరిపి ఉంటే జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ చేయించండి. లేకపోతే హావుస్ కమిటీని వేయండి. దీనిలో పోయేది యేమి వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మొదటి కేసులో కమీషనరు లాండ్ రెవెన్యూ ష్రేయమాఫేస్ గిల్ట్ అన్నప్పుడు హావుస్ కమిటీని వేసినారు. Government has already agreed to it.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Let them appoint a House Committee.

Mr. Speaker:- The Minister has agreed first let the Collector send his preliminary report. దీనిని యింతటితో అపశంసమంజనం.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- నాకు న్యాయశాస్త్రంలో అనుభవం లేదు. తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చేదేమిటంటే యివి బాలా నేరీయస్ ఎలిగేషన్స్. ష్రేగా ఎవార్డ్స్ పాస్ అయి ఉంది. దీనిని మేరు జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ కి అంగీకరించడం లేదు. అధికాకపోతే లాండ్ రెవెన్యూ కమీషనర్ తో ఎంక్వయిర్ చేయించండి.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- లాండ్ రెవెన్యూ కమీషనర్ తో ఎంక్వయిర్ చేయించడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు.

Mr. Speaker:- Commissioner of Land Revenue will enquire the matter. Leave it there.

సభాసమక్ష్మములో పెట్టిన పత్రములు

Mr. Speaker:- Papers which is to be placed on the Table is deemed to have been placed on the Table.

Re-revised District-wise list of Hospitals included in the Project Report.

A copy of revised District-wise list of Hospitals included in the Project Report.

THE PROJECT REPORT FOR DEVELOPMENT OF SECONDARY LEVEL HOSPITALS IN A.P. 1990-95.

I am happy to inform that a Project Report for development of Secondary Level Hospitals during the 8th Five Year Plan, has been prepared by the A.P.Vaidya Vidhana Parishad. The Project seeks to develop the District and Sub-District Hospitals, so as to make medical care facilities available to people nearer their home. The Project covers about 200 locations spread all over the state and seeks to add about 11960 hospital beds at the District and Sub District level. Out of this about 4600 (39%) of hospital beds will be added in the Andhra, Region, 5000 (42%) hospital beds will be added in the Telengana Region and about 2200 (18%) hospital beds will be added in the Rayalseema Region. This is in conformity with the relative development levels of each region.

There are about 10 District Hospitals out of which 9 are located in District Headquarters having bed strength of lower than 250. It is proposed to upgrade each of them up to 250 beds by adding 551 beds, so that all District headquarters have a 250 beds or higher hospital. At present there is hardly any intermediate level hospital between the 30 bedded Community/Taluk Hospitals and the District hospitals. It is proposed to upgrade 47 Community & Taluk Hospitals located in sub-divisional headquarters by adding 3158 beds. Similarly in case of 14 large towns, with more than 50,000 population it is proposed to upgrade the hospitals as 100 bedded Area hospitals by adding 920 beds. Certain taluk and Community hospitals not located in Divisional Headquarters or large towns but having specific importance either to achieve balance in distribution of hospital centres or for some special vulnerability, like accidents, for eg. location on National highway, Railway mainline etc. In this due weightage is also given to local population. 57 such hospitals are proposed to be upgraded between 40 to 80 beds by adding about 1301 beds. All those hospitals with less than 30 beds not covered by any other upgradation proposal are proposed to be upgraded to 30 beds. This will cover 67 hospitals and addition of 1220 beds. There are a few erstwhile taluk hqrs. which do not have any hospital bed at all. Such centres have been identified for establishment of new general hospitals. There are 23 such places. 30 bedded new hospitals have been proposed to be set up in these places.

The current availability of Maternity and Child Health hospitals in the State is very poor. Hence a major component of the project consists of the establishment of MCH hospitals. Five existing hospitals are proposed for upgradation; by addition of 153 beds. It is proposed to establish 100 and 30 bedded M.C.H. hospitals at all district headquarters (15 hospitals, 1500 beds) and subdivisional headquarters (48 hospitals, 1440 beds) respectively. Medical teaching centres where a shortage of hospital beds is anticipated by 1995 have been included. In these cases MCH hospitals of 200 to 250 beds are envisaged. Larger towns having population of more than 50,000 would also

have 30 bedded MCH hospitals (16 hospitals, 480 beds). Summary of various development proposals are given in table-1:

Table 1. SUMMARY OF HOSPITAL DEVELOPMENT PROPOSALS & THEIR COST

HDP NO.	Development Proposal	No. of Insts./ Locations	No. of addl. beds	Capital cost (000)	Annual recurring cost (000)
HDP 1.	Upgn. of Dt. Hls. with <250 beds to 250.	10	551	58600	13937
HDP 2.	Upgn. of Commt. / Tq. Hls. in Divl. Hqrs. to 100 beds	47	3158	302221	116006
HDP 3.	Upgn. of Commt. / Tq. Hls. in large towns to 100 beds	14	920	92454	34118
HDP 4.	Upgn. of selected Commt. / Tq. Hls.	57	1301	125853	30734
HDP 5.	Upgn. of bal. Hls. with <30 beds to 30.	67	1220	115115	23678
HDP 6.	Upgn. of selected Hls. in Hyd. City.	4	377	39826	9749
HDP 7.	Estt. of New Hospls.	24	860	79217	19797
HDP 8.	Standn. of existing Dist. Hls.	7	-	54675	7372
HDP 9.	Stadn. of Area Hospitals.	3	-	9131	2208
HDP 10.	Stadn. of other Hospitals.	26	-	15591	-
HDP 11.	Upgn. of MCH Hls.	5	153	26110	4771
HDP 12.	New MCH Hls. at Dist. Hqrs.	15	1500	161198	49656
HDP 13.	New MCH Hls. at Divl. Hqrs.	48	1440	155646	37974
HDP 14.	New MCH Hls. at Large Towns	16	480	39451	11108
			11960	1275088	361108

N.B.: All cost in Thousand Rupees.

As would be evident the Project envisages a total capital investment of Rs.127.50 Crores at Current Prices, spread over four years, by way of hospital buildings, equipments and furniture. The total project cost including the maintenance cost during the project period as well as the cost of project implementation is likely to be about Rs. crores at current prices. When completed the project will involve creation of 528 Specialist Posts and about 2000 posts of Medical Officers. About 3600 Nurses and 900 Paramedical Personnel will be required to run the facilities created. The project will benefit 61.6 million people of A.P. by 1995, which accounts for about 90% of the projected population.

In view of the pressing need from other priority sectors like Irrigation & Power, it would not be possible for the State Govt. to meet the full cost of this project from out of its plan resources. However this critical investment is expected to improve the overall productivity of the rural poor, by way of better health status, and would there by bring about a lot of synergy between the investments in core developmental sectors like Irrigation and Power and the health sector. Hence Govt. propose to seek assistance from any multilateral, bilateral aid agency through the good offices of Govt. of India. The assistance could be by way of grants or a combination of grants and loan. Govt. have submitted the project report to the Govt. of India on 7th April 1990 seeking external aid.

Shri N. Srinivasulu Reddy,
Minister for Health Medical & Family Welfare,
Government of Andhra Pradesh.

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
SRIKAKULAM				
DH0100	TALUQ HOSPITAL SOMPETA	8	UPGRADATION	40
DH0101	TALUQ HOSPITAL AMUDALAVALASA	4	UPGRADATION	40
NW0101	COMMUNITY HOSPITAL KOTABOMMALI		NEW HOSPITAL	30
NW0102	COMMUNITY HOSPITAL RAJAM		NEW HOSPITAL	30
NW0103	COMMUNITY HOSPITAL PODUR		NEW HOSPITAL	30
NW0104	M.C.H HOSPITAL SRIKAKULAM		NEW HOSPITAL	100
NW0105	M.C.H HOSPITALS PALAKONDA		NEW HOSPITAL	30
NW0106	M.C.H HOSPITALS TEKKALI		NEW HOSPITAL	30
VP0101	DISTRICT HOSPITAL SRIKAKULAM	230	UPGRADATION	250
VP0102	COMMUNITY HOSPITAL PALAKONDA	30	UPGRADATION	100
VP0103	COMMUNITY HOSPITAL PATHAPATNAM	30	STANDARDISATION	
VP0104	COMMUNITY HOSPITAL NARASANNA PET	30	UPGRADATION	40
VP0105	COMMUNITY HOSPITAL TEKKALI	30	UPGRADATION	100
VP0106	COMMUNITY HOSPITAL PALASA	30	UPGRADATION	50
VP0107	COMMUNITY HOSPITAL ITCHAPURAM	30	UPGRADATION	50
VP0108	COMMUNITY HOSPITAL BARUVA	30	UPGRADATION	40
VIZIANAGARAM				
DH0200	TALUQ HOSPITAL GAJAPATHINAGARAM	6	UPGRADATION	30
DH0201	TALUQ HOSPITAL S.KOTA	10	UPGRADATION	30
DH0202	TALUQ HOSPITAL SALUR	16	UPGRADATION	40
DH0203	TALUQ HOSPITAL BOBBILI	15	UPGRADATION	40
DH0204	TALUQ HOSPITAL CHEPURUPALLI	10	UPGRADATION	30
K'0201	M.C.H HOSPITALS VIZIANAGARAM		NEW HOSPITAL	100

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP.CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN LEV	
NW0202	M.C.H HOSPITALS PARVATIPURAM		NEW HOSPITAL	30
VP0201	DISTRICT HOSPITAL VIZIANAGARAM	130	UPGRADATION	250
VP0202	COMMUNITY HOSPITAL PARVATIPURAM	30	UPGRADATION	100
VISAKHAPATNAM				
DH0301	TALUQ HOSPITAL YELLAMANCHILI	8	UPGRADATION	40
DH0302	TALUQ HOSPITAL CHODAVARAM	24	UPGRADATION	30
DH0303	TALUQ HOSPITAL BHEEMUNIPATNAM	16	UPGRADATION	30
DH0304	TALUQ HOSPITAL CHINTAPALLI	12	UPGRADATION	30
DH0305	TALUQ HOSPITAL PADERU	10	UPGRADATION	100
NW0301	COMMUNITY HOSPITAL MADUGULA		NEW HOSPITAL	30
NW0302	COMMUNITY HOSPITAL K.KOTAPADU		NEW HOSPITAL	30
NW0303	M.C.H HOSPITALS PADERU		NEW HOSPITAL	30
NW0304	M.C.H HOSPITALS NARSIPATNAM		NEW HOSPITAL	30
NW0305	M.C.H HOSPITALS ANAKAPALLI		NEW HOSPITAL	30
VP0301	COMMUNITY HOSPITAL NARSIPATNAM	30	UPGRADATION	100
VP0302	COMMUNITY HOSPITAL ANAKAPALLI	32	UPGRADATION	100
VP0303	COMMUNITY HOSPITAL ARAKU	30	UPGRADATION	40
EAST GODAVARI				
DH0402	TALUQ HOSPITAL TUNI	12	UPGRADATION	50
DH0403	TALUQ HOSPITAL PEDDAPURAM	26	UPGRADATION	100
DH0404	TALUQ HOSPITAL PITHAURAM	18	UPGRADATION	40
DH0405	TALUQ HOSPITAL ALAMURU	5	UPGRADATION	30
DH0406	TALUQ HOSPITAL ADDATEEGALA	8	UPGRADATION	30
DH0407	TALUQ HOSPITAL MUMMIDIVARAM	5	UPGRADATION	30
DH0408	TALUQ HOSPITAL PRATHIPADU	10	UPGRADATION	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP.CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN LEVEL	
DH0409	TALUQ HOSPITAL RAMPA CHODAVARAM	12	UPGRADATION	100
DH0410	GOVT. HOSP. FOR WOMEN TUNI	22	UPGRADATION	30
DH0413	GOVT. HOSPITAL MANDAPETA	20	UPGRADATION	50
NW0401	COMMUNITY HOSPITAL YELLAVARAM		NEW HOSPITAL	30
NW0402	M.C.H HOSPITALS PEDDAPURAM		NEW HOSPITAL	30
NW0403	M.C.H HOSPITALS RAMPA CHODAVARAM		NEW HOSPITAL	30
NW0404	M.C.H HOSPITALS RAJAHMUNDRY		NEW HOSPITAL	30
NW0405	M.C.H HOSPITALS AMALAPURAM		NEW HOSPITAL	30
VP0401	DISTRICT HOSPITAL RAJAHMUNDRY	234	UPGRADATION	250
VP0402	COMMUNITY HOSPITAL AMALAPURAM	57	UPGRADATION	100
VP0403	COMMUNITY HOSPITAL RAZOLE	30	STANDARDISATION	
VP0404	COMMUNITY HOSPITAL RAMACHANDRAPURAM	44	UPGRADATION	60
VP0405	COMMUNITY HOSPITAL KOTHAPET	30	STANDARDISATION	
WEST GODAVARI				
DH0500	TALUQ HOSPITAL TADEPALLIGUDEM	30	UPGRADATION	100
DH0501	TALUQ HOSPITAL BHIMAVARAM	16	UPGRADATION	100
DH0502	TALUQ HOSPITAL CHINTALAPUDI	30	STANDARDISATION	
DH0503	TALUQ HOSPITAL POLAVARAM	8	UPGRADATION	30
DH0504	GOVT. HOSPITAL JANGAREDDYGUDEM	8	UPGRADATION	30
DH0505	GOVT. HOSPITAL NIDADAVOLU	8	UPGRADATION	50
NW0501	COMMUNITY HOSPITAL PENUMANTRA		NEW HOSPITAL	30
NW0502	M.C.H HOSPITAL ELURU		NEW HOSPITAL	100
NW0503	M.C.H HOSPITALS NARSAPUR		NEW HOSPITAL	30
NW0504	M.C.H HOSPITALS KOVVUR		NEW HOSPITAL	30
NW0505	M.C.H HOSPITALS TADEPALLIGUDEM		NEW HOSPITAL	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN LI	
NW0506	M.C.H HOSPITALS BHIMAVARAM		NEW HOSPITAL	30
NW0507	M.C.H HOSPITALS TANUKU		NEW HOSPITAL	30
VP0501	DISTRICT HOSPITAL ELURU	340	STANDARDISATION	
VP0502	COMMUNITY HOSPITAL KOVVUR	52	UPGRADATION	100
VP0503	COMMUNITY HOSPITAL TANUPU	70	UPGRADATION	100
VP0504	COMMUNITY HOSPITAL NARSAPUR	30	UPGRADATION	100
VP0505	COMMUNITY HOSPITAL PALACOLE	30	UPGRADATION	60
KRISHNA				
DH0600	TALUQ HOSPITAL GANNAVARAM	10	UPGRADATION	30
DH0601	TALUQ HOSPITAL JAGGAYYAPETA	14	UPGRADATION	40
DH0602	TALUQ HOSPITAL KAIKALURU	10	UPGRADATION	30
DH0603	COMMUNITY HOSPITAL VUYYURU	30	UPGRADATION	40
DH0604	TALUQ HOSPITAL PAMARRU	10	UPGRADATION	30
NW0601	COMMUNITY HOSPITAL VISSANNAPET		NEW HOSPITAL	30
NW0602	COMMUNITY HOSPITAL BANTUMILLI		NEW HOSPITAL	30
NW0603	M.C.H HOSPITAL MACHILIPATNAM		NEW HOSPITAL	100
NW0604	M.C.H HOSPITALS NUZIVIDU		NEW HOSPITAL	30
NW0605	M.C.H HOSPITALS GUDIVADA		NEW HOSPITAL	30
NW0606	M.C.H. HOSPITAL VIJAYAWADA		NEW HOSPITAL	250
VP0601	DISTRICT HOSPITAL MACHILIPATNAM	338	STANDARDISATION	
VP0602	COMMUNITY HOSPITAL AVANIGADA	50	UPGRADATION	60
VP0603	COMMUNITY HOSPITAL NANDIGAMA	50	UPGRADATION	60
VP0604	COMMUNITY HOSPITAL NUZIVIDU	30	UPGRADATION	100
VP0605	COMMUNITY HOSPITAL TIRUVURU	50	STANDARDISATION	
VP0606	COMMUNITY HOSPITAL GUDIVADA	95	UPGRADATION	100

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
VP0607	COMMUNITY HOSPITAL MYLAVARAM	30	STANDARDISATION	
GUNTUR				
DH0700	TALUQ HOSPITAL VINUKONDA	6	UPGRADATION	30
DH0701	TALUQ HOSPITAL GURAJALA	20	UPGRADATION	30
DH0702	TALUQ HOSPITAL PONNURU	25	UPGRADATION	100
NW0701	COMMUNITY HOSPITAL PRATHIPADU		NEW HOSPITAL	30
NW0702	COMMUNITY HOSPITAL PALLAPATLA		NEW HOSPITAL	30
NW0703	M.C.H HOSPITALS TENALI		NEW HOSPITAL	30
NW0704	M.C.H HOSPITALS NARASARAOPET		NEW HOSPITAL	30
NW0705	M.C.H HOSPITALS PONNURU		NEW HOSPITAL	30
NW0706	M.C.H HOSPITALS BAPATLA		NEW HOSPITAL	30
VP0701	AREA HOSPITAL TENALI	100	STANDARDISATION	
VP0702	COMMUNITY HOSPITAL REPAILE	30	UPGRADATION	50
VP0703	COMMUNITY HOSPITAL BAPATLA	67	UPGRADATION	100
VP0704	COMMUNITY HOSPITAL NARASARAOPET	50	UPGRADATION	100
VP0705	COMMUNITY HOSPITAL MACHARLA	30	UPGRADATION	50
VP0706	COMMUNITY HOSPITAL SATTENAPALLI	36	UPGRADATION	50
ONGOLE				
DH0800	TALUQ HOSPITAL KANDUKURU	12	UPGRADATION	100
DH0801	TALUQ HOSPITAL MARKAPUR	30	UPGRADATION	100
DH0802	TALUQ HOSPITAL ADDANKI	5	UPGRADATION	30
DH0803	TALUQ HOSPITAL DARSI	10	UPGRADATION	30
DH0804	TALUQ HOSPITAL PODILI	5	UPGRADATION	30
DH0805	GOVT. HOSPITAL KOMAROLE	12	UPGRADATION	30
NW0801	COMMUNITY HOSPITAL PARCHUR		NEW HOSPITAL	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN LE	
NW0802	COMMUNITY HOSPITAL PAMURU		NEW HOSPITAL	30
NW0803	M.C.H HOSPITAL ONGOLE		NEW HOSPITAL	100
NW0804	M.C.H HOSPITALS KANDUKURU		NEW HOSPITAL	30
NW0805	M.C.H HOSPITALS MARKAPUR		NEW HOSPITAL	30
NW0806	M.C.H HOSPITALS CHIRALA		NEW HOSPITAL	30
VP0801	DISTRICT HOSPITAL ONGOLE	170	UPGRADATION	250
VP0802	COMMUNITY HOSPITAL KANIGIRI	50	STANDARDISATION	
VP0803	COMMUNITY HOSPITAL CHIRALA	38	UPGRADATION	100
VP0804	COMMUNITY HOSPITAL GIDDALUR	30	UPGRADATION	40
NELLORE				
DH0900	TALUQ HOSPITAL RAPUR	20	UPGRADATION	30
DH0901	TALUQ HOSPITAL ATMAKUR	11	UPGRADATION	60
DH0902	TALUQ HOSPITAL UDAYAGIRI	12	UPGRADATION	30
DH0903	TALUQ HOSPITAL SULLURPETA	10	UPGRADATION	50
DH0904	TALUQ HOSPITAL KOVVUR	10	UPGRADATION	50
DH0905	TALUQ HOSPITAL VAKADU	10	UPGRADATION	30
DH0906	TALUQ HOSPITAL VENKATAGIRI	22	UPGRADATION	40
DH0907	GOSHA HOSPITAL VENKATAGIRI	17	UPGRADATION	30
DH0908	GOVT. HOSPITAL VIDAVALURU	12	UPGRADATION	30
DH0911	GOVT. HOSPITAL KOTA	20	UPGRADATION	80
NW0901	COMMUNITY HOSPITAL VINJAMUR		NEW HOSPITAL	30
NW0902	COMMUNITY HOSPITAL INDUKURIPETA		NEW HOSPITAL	30
NW0903	COMMUNITY HOSPITAL NAIDUPET		NEW HOSPITAL	30
NW0904	COMMUNITY HOSPITAL BUCHIREDDYPALEM		NEW HOSPITAL	30
NW0906	M.C.H HOSPITALS GUDUR		NEW HOSPITAL	30

HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT				
HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
NW0907	M.C.H HOSPITALS KAVALI		NEW HOSPITAL	30
VP0901	D.S.R. DISTRICT HOSPITAL NELLORE	230	UPGRADATION	250
VP0902	R.S.MATERNITY HOSPITAL NELLORE	90	UPGRADATION	100
VP0904	COMMUNITY HOSPITAL GUDUR	30	UPGRADATION	100
VP0905	COMMUNITY HOSPITAL KAVALI	50	UPGRADATION	100
CHITTOOR				
DE1001	GOVT. MATERNITY HOSPITAL TIRUPATI	142	UPGRADATION	250
DH1000	TALUQ HOSPITAL PALAMANERU	28	UPGRADATION	40
DH1001	TALUQ HOSPITAL PUTTUR	20	UPGRADATION	30
DH1002	TALUQ HOSPITAL BANGARUPALEM	5	UPGRADATION	30
NW1001	M.C.H HOSPITAL CHITTOOR		NEW HOSPITAL	100
NW1002	M.C.H HOSPITALS MADANAPALLI		NEW HOSPITAL	30
NW1003	M.C.H HOSPITALS SRIKALAHASTI		NEW HOSPITAL	30
VP1001	DISTRICT HOSPITAL CHITTOOR	270	STANDARDISATION	
VP1002	COMMUNITY HOSPITAL KUPPAM	30	STANDARDISATION	
VP1003	COMMUNITY HOSPITAL PUNGANUR	30	UPGRADATION	40
VP1004	COMMUNITY HOSPITAL MADANAPALLI	72	UPGRADATION	100
VP1005	COMMUNITY HOSPITAL SRIKALAHASTI	32	UPGRADATION	100
VP1006	COMMUNITY HOSPITAL VOYALPAD	30	STANDARDISATION	
VP1007	COMMUNITY HOSPITAL SATYAVEEDU	30	STANDARDISATION	
VP1008	COMMUNITY HOSPITAL PILERU	30	STANDARDISATION	
CUDDAPAH				
DH1101	TALUQ HOSPITAL JAMMALAMADUGU	10	UPGRADATION	100
DH1102	TALUQ HOSPITAL BADVEL	18	UPGRADATION	30
DH1103	TALUQ HOSPITAL KAMALAPURAM	5	UPGRADATION	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP.CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT	UGDN
DH1104	TALUQ HOSPITAL SIDHOUT	5	UPGRADATION	30
NW1101	COMMUNITY HOSPITAL LAKKIREDDYPALLI		NEW HOSPITAL	30
NW1102	M.C.H HOSPITAL CUDDAPAH		NEW HOSPITAL	100
NW1103	M.C.H HOSPITALS JAMMALAMADUGU		NEW HOSPITAL	30
NW1104	M.C.H HOSPITALS RAJAMPET		NEW HOSPITAL	30
NW1105	M.C.H HOSPITALS PRODDATUR		NEW HOSPITAL	30
VP1101	DISTRICT HOSPITAL CUDDAPAH	352	STANDARDISATION	
VP1102	COMMUNITY HOSPITAL RAYACHOTI	30	UPGRADATION	50
VP1103	COMMUNITY HOSPITAL PULIVENDLA	34	STANDARDISATION	
VP1104	COMMUNITY HOSPITAL PRODDATUR	47	UPGRADATION	100
VP1105	COMMUNITY HOSPITAL RAJAMPET	32	UPGRADATION	100
ANANTHAPUR				
DH1200	TALUQ HOSPITAL KALYANDURG	8	UPGRADATION	30
DH1201	TALUQ HOSPITAL URVAKONDA	8	UPGRADATION	30
DH1202	TALUQ HOSPITAL TADIPATRI	25	UPGRADATION	100
DH1203	TALUQ HOSPITAL MADAKASIRA	18	UPGRADATION	30
DH1204	TALUQ HOSPITAL KANEKAL	8	UPGRADATION	30
DH1205	GOVT. HOSPITAL PAMIDI	20	UPGRADATION	30
DH1206	GOVT. HOSPITAL GUNTAKAL	6	UPGRADATION	100
NW1201	M.C.H HOSPITAL ANANTHAPUR		NEW HOSPITAL	100
NW1202	M.C.H HOSPITALS PENUKONDA		NEW HOSPITAL	30
NW1203	M.C.H HOSPITALS DHARMAVARAM		NEW HOSPITAL	30
NW1204	M.C.H HOSPITALS TADIPATRI		NEW HOSPITAL	30
NW1205	M.C.H HOSPITALS GUNTAKAL		NEW HOSPITAL	30
NW1206	M.C.H HOSPITALS KADIRI		NEW HOSPITAL	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
NW1207	M.C.H HOSPITALS HINDUPUR		NEW HOSPITAL	30
VP1201	DISTRICT HOSPITAL ANANTHAPUR	350	STANDARDISATION	
VP1203	COMMUNITY HOSPITAL RAYADURG	30	UPGRADATION	50
VP1204	COMMUNITY HOSPITAL GOOTY	36	UPGRADATION	50
VP1205	COMMUNITY HOSPITAL KADIRI	52	UPGRADATION	100
VP1206	COMMUNITY HOSPITAL PENUKONDA	30	UPGRADATION	100
VP1207	AREA HOSPITAL HINDUPUR	100	STANDARDISATION	
VP1208	COMMUNITY HOSPITAL DHARMAVARAM	30	UPGRADATION	100
KURNOOL				
DH1300	TALUQ HOSPITAL DHONE	8	UPGRADATION	40
DH1301	TALUQ HOSPITAL KOIALAKUNTLA	16	UPGRADATION	30
DH1302	TALUQ HOSPITAL PATHIKONDA	16	UPGRADATION	30
DH1303	TALUQ HOSPITAL ALUR	10	UPGRADATION	50
DH1304	TALUQ HOSPITAL NANDIKOTKUR	5	UPGRADATION	30
DH1305	TALUQ HOSPITAL ALLAGADDA	5	UPGRADATION	30
DH1306	TALUQ HOSPITAL YEMMIGANUR	30	UPGRADATION	100
NW1301	COMMUNITY HOSPITAL ATMAKUR		NEW HOSPITAL	30
NW1302	M.C.H HOSPITALS NANDYAL		NEW HOSPITAL	30
NW1304	M.C.H HOSPITALS YEMMIGANUR		NEW HOSPITAL	30
VP1301	COMMUNITY HOSPITAL NANDYAL	75	UPGRADATION	100
VP1302	COMMUNITY HOSPITAL BANGANAPALLI	30	STANDARDISATION	
VP1303	COMMUNITY HOSPITAL ADONI	50	UPGRADATION	100
VP1304	MATERNITY HOSPITAL ADONI	46	UPGRADATION	60
MEHABOBNAGAR				
DH1400	TALUQ HOSPITAL BADEPALLY	16	UPGRADATION	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
DH1401	TALUQ HOSPITAL KOLLAPUR	12	UPGRADATION	40
DH1402	TALUQ HOSPITAL NAGARKURNOOL	22	UPGRADATION	100
DH1403	TALUQ HOSPITAL WANPARTHY	24	UPGRADATION	30
DH1404	TALUQ HOSPITAL ALAMPUR	26	UPGRADATION	30
DH1405	TALUQ HOSPITAL SHADNAGAR	12	UPGRADATION	30
DH1406	TALUQ HOSPITAL ACHAMPET	10	UPGRADATION	30
DH1407	TALUQ HOSPITAL ATMAKUR	8	UPGRADATION	40
DH1408	TALUQ HOSPITAL MAKTHAL	16	UPGRADATION	30
DH1409	TALUQ HOSPITAL KODANGAL	18	UPGRADATION	30
DH1410	GOVT. HOSPITAL KOILKONDA	6	UPGRADATION	30
DH1411	GOVT. HOSPITAL AMRABAD	12	UPGRADATION	30
DH1412	GOVT. HOSPITAL KOSIGI	15	UPGRADATION	30
NW1401	COMMUNITY HOSPITAL JADCHERLA		NEW HOSPITAL	30
NW1402	M.C.H HOSPITAL MAHABOONNAGAR		NEW HOSPITAL	100
NW1403	M.C.H HOSPITALS NAGARKURNOOL		NEW HOSPITAL	30
NW1404	M.C.H HOSPITALS GADWAL		NEW HOSPITAL	30
NW1405	M.C.H HOSPITALS NAARAYANAPET		NEW HOSPITAL	30
VP1401	DISTRICT HOSPITAL MAHABOONNAGAR	175	UPGRADATION	250
VP1402	COMMUNITY HOSPITAL GADWAL	30	UPGRADATION	100
VP1403	COMMUNITY HOSPITAL KALWAKURTHY	30	STANDARDISATION	
VP1404	COMMUNITY HOSPITAL NAARAYANAPET	30	UPGRADATION	100
RANGAREDDY				
DH1500	TALUQ HOSPITAL MEDCHAL	9	UPGRADATION	30
DH1501	TALUQ HOSPITAL IBRAHIMPATNAM	10	UPGRADATION	30
DH1502	TALUQ HOSPITAL RAJENDRANAGAR	6	UPGRADATION	40

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN LEV	
DH1503	TALUQ HOSPITAL PARGI	6	UPGRADATION	30
DH1504	TALUQ HOSPITAL CHEVELLA	6	UPGRADATION	100
DH1505	TALUQ HOSPITAL VIKARABAD	10	UPGRADATION	100
NW1501	COMMUNITY HOSPITAL VALLABHANAGAR		NEW HOSPITAL	30
NW1502	M.C.H HOSPITALS CHEVELLA		NEW HOSPITAL	30
NW1503	M.C.H HOSPITALS VIKARABAD		NEW HOSPITAL	30
VP1501	COMMUNITY HOSPITAL TANDUR	36	UPGRADATION	50
VP1502	COMMUNITY HOSPITAL MARPALLY	30	STANDARDISATION	
HYDERABAD				
NW1601	AREA HOSPITAL ERRUNUMA		NEW HOSPITAL	100
VP1601	AREA HOSPITAL KING KOTI HYDERABAD	100	UPGRADATION	250
VP1602	AREA HOSPITAL NAMPALLY, HYDERABAD	68	UPGRADATION	100
VP1603	AREA HOSPITAL MALAK PET HYDERABAD	100	STANDARDISATION	
VP1604	AREA HOSPITAL GOLKONDA, HYDERABAD	105	UPGRADATION	250
VP1605	S.B. MATERNITY HOSPITAL SHALIBANDA	50	UPGRADATION	100
MEDAK				
DH1700	TALUQ HOSPITAL ZAHEERABAD	30	UPGRADATION	50
DH1701	TALUQ HOSPITAL RAMAYAMPET	10	UPGRADATION	30
DH1704	TALUQ HOSPITAL SADASIVPET	25	UPGRADATION	40
NW1701	M.C.H HOSPITAL SANGAREDDY		NEW HOSPITAL	100
NW1702	M.C.H HOSPITALS MEDAK		NEW HOSPITAL	30
NW1703	M.C.H HOSPITALS SIDDIPET		NEW HOSPITAL	30
VP1701	DISTRICT HOSPITAL SANGAREDDY	200	UPGRADATION	250
VP1702	COMMUNITY HOSPITAL NARAYANKHED	30	STANDARDISATION	
VP1703	COMMUNITY HOSPITAL ANDOLE JOGIPET	36	UPGRADATION	40

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP.CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
VP1704	COMMUNITY HOSPITAL MEDAK	32	UPGRADATION	100
VP1705	COMMUNITY HOSPITAL SIDDIPET	50	UPGRADATION	100
VP1706	COMMUNITY HOSPITAL NARSAPUR	30	STANDARDISATION	
VP1707	COMMUNITY HOSPITAL GAJWEL	30	UPGRADATION	40
NIZAMABAD				
DH1800	TALUQ HOSPITAL ARMOOR	20	UPGRADATION	40
DH1801	GOVT. HOSPITAL BALKONDA	20	UPGRADATION	30
DH1802	GOVT. HOSPITAL BITCHIKONDA	14	UPGRADATION	30
DH1803	GOVT. HOSPITAL KOTGIR	10	UPGRADATION	30
NW1801	M.C.H HOSPITAL NIZAMABAD		NEW HOSPITAL	100
NW1802	M.C.H HOSPITALS KAMAREDDY		NEW HOSPITAL	30
NW1803	M.C.H HOSPITALS BODHAN		NEW HOSPITAL	30
VP1801	DISTRICT HOSPITAL NIZAMABAD	302	STANDARDISATION	
VP1802	COMMUNITY HOSPITAL KAMAREDDY	30	UPGRADATION	100
VP1803	COMMUNITY HOSPITAL YELLAREDDY	30	STANDARDISATION	
VP1804	COMMUNITY HOSPITAL BANSWADA	40	UPGRADATION	50
VP1805	COMMUNITY HOSPITAL BODHAN	40	UPGRADATION	100
ADILABAD				
DH1900	TALUQ HOSPITAL ASIFABAD	20	UPGRADATION	100
DH1901	TALUQ HOSPITAL LAXETTIPET	10	UPGRADATION	100
DH1902	TALUQ HOSPITAL UTNOOR	30	UPGRADATION	100
DH1903	TALUQ HOSPITAL CHINNUR	20	UPGRADATION	30
DH1904	TALUQ HOSPITAL BOATH	4	UPGRADATION	30
DH1905	TALUQ HOSPITAL MADHOLE	20	UPGRADATION	40
NW1901	M.C.H HOSPITAL ADILABAD		NEW HOSPITAL	100

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN	
NW1902	M.C.H HOSPITALS ASIFABAD		NEW HOSPITAL	30
NW1903	M.C.H HOSPITALS UTNOOR		NEW HOSPITAL	30
NW1904	M.C.H HOSPITALS NIRMAL		NEW HOSPITAL	30
NW1905	M.C.H HOSPITALS MANCHERIAL		NEW HOSPITAL	30
NW1906	M.C.H HOSPITALS LAXETTIPET		NEW HOSPITAL	30
VP1901	DISTRICT HOSPITAL ADILABAD	210	UPGRADATION	250
VP1902	COMMUNITY HOSPITAL SIRPUR	30	STANDARDISATION	
VP1903	COMMUNITY HOSPITAL KHANAPUR	30	STANDARDISATION	
VP1904	COMMUNITY HOSPITAL NIRMAL	40	UPGRADATION	100
VP1905	COMMUNITY HOSPITAL BHAINSA	30	UPGRADATION	40
VP1906	COMMUNITY HOSPITAL MANCHERIAL	50	UPGRADATION	100
VP1907	COMMUNITY HOSPITAL BELLAMPALLY	30	UPGRADATION	80
KARIMNAGAR				
DH2000	TALUQ HOSPITAL SIRCILLA	22	UPGRADATION	40
DH2001	TALUQ HOSPITAL MANTHANI	8	UPGRADATION	100
DH2002	TALUQ HOSPITAL HUZURABAD	16	UPGRADATION	40
DH2003	TALUQ HOSPITAL SULTANABAD	16	UPGRADATION	30
DH2004	GOVT. HOSPITAL VEENVANKA	4	UPGRADATION	30
DH2005	GOVT. HOSPITAL KORATLA	10	UPGRADATION	40
NW2001	M.C.H HOSPITAL KARIMNAGAR		NEW HOSPITAL	100
NW2002	M.C.H HOSPITALS MANTHANI		NEW HOSPITAL	30
NW2003	M.C.H HOSPITALS JAGTIAL		NEW HOSPITAL	30
NW2004	M.C.H HOSPITALS PEDDAPALLY		NEW HOSPITAL	30
VP2001	DISTRICT HOSPITAL KARIMNAGAR	257	STANDARDISATION	
VP2002	COMMUNITY HOSPITAL METPALLI	30	UPGRADATION	40

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

HOSP. CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT & UGDN LC	
VP2003	COMMUNITY HOSPITAL JAGTIAL	30	UPGRADATION	100
VP2004	COMMUNITY HOSPITAL PEDDAPALLY	30	UPGRADATION	100
VP2005	COMMUNITY HOSPITAL MAHADEVPUR	30	STANDARDISATION	
APANGAL				
DH2100	TALUQ HOSPITAL PARKAL	28	UPGRADATION	100
DH2101	TALUQ HOSPITAL MULUG	24	UPGRADATION	30
NW2101	AREA HOSPITAL ETURNAGARAM		NEW HOSPITAL	100
NW2102	M.C.H HOSPITALS PARKAL		NEW HOSPITAL	30
NW2103	M.C.H HOSPITALS MAHABUBABAD		NEW HOSPITAL	30
NW2104	M.C.H. HOSPITAL WARANGAL		NEW HOSPITAL	250
VP2101	COMMUNITY HOSPITAL MAHABUBABAD	40	UPGRADATION	100
VP2102	COMMUNITY HOSPITAL JANGON	30	UPGRADATION	40
VP2103	COMMUNITY HOSPITAL NARSAMPET	30	STANDARDISATION	
KHAMMAM				
DH2203	TALUQ HOSPITAL YELLANDU	16	UPGRADATION	40
DH2204	TALUQ HOSPITAL BHADRACHALAM	44	UPGRADATION	100
DH2205	TALUQ HOSPITAL KOTHAGUDEM	6	UPGRADATION	100
DH2206	TALUQ HOSPITAL MADHIRA	24	UPGRADATION	30
DH2207	TALUQ HOSPITAL BURGAMPAD	10	UPGRADATION	30
DH2208	TALUQ HOSPITAL VENKATAPURAM	8	UPGRADATION	30
DH2211	GOVT. HOSPITAL NUGUR	5	UPGRADATION	30
DH2215	GOVT. HOSPITAL PALAVANCHA	12	UPGRADATION	100
NW2201	COMMUNITY HOSPITAL SUDIMALLA		NEW HOSPITAL	30
NW2202	M.C.H HOSPITAL KHAMMAM		NEW HOSPITAL	100
NW2203	M.C.H HOSPITALS BHADRACHALAM		NEW HOSPITAL	30

DISTRICT WISE LIST OF HOSPITALS INCLUDED IN THE PROJECT

S. NO.	CODE	NAME	BEDS	NATURE OF DEVELOPMENT	₹ UGDN L
MAHARASHTRA					
MAH2204		M.C.H HOSPITALS KOTIHAGUDEN		NEW HOSPITAL	30
MAH2205		M.C.H HOSPITALS PAI AYAN HA		NEW HOSPITAL	30
VP2201		DISTRICT HOSPITAL KHAMNAN	170	UPGRADATION	250
VP2202		COMMUNITY HOSPITAL SATHUPALLI	30	STANDARDISATION	
VP2203		COMMUNITY HOSPITAL PENURALLI	44	STANDARDISATION	
MAHARASHTRA					
MAH2300		TALUK HOSPITAL HIRYALAGUDA	25	UPGRADATION	100
MAH2301		TALUK HOSPITAL BHOHGR	24	UPGRADATION	100
MAH2302		GOVT. HOSPITAL HARIGUDEN	16	UPGRADATION	30
MAH2303		GOVT. HOSPITAL MUNAGALA	4	UPGRADATION	30
MAH2304		M.C.H HOSPITAL HALGONDA		NEW HOSPITAL	100
MAH2305		M.C.H HOSPITALS HIRYALAGUDA		NEW HOSPITAL	30
MAH2306		M.C.H HOSPITALS BHOHGR		NEW HOSPITAL	30
VP2301		DISTRICT HOSPITAL HALGONDA	180	UPGRADATION	250
VP2302		COMMUNITY HOSPITAL SURYAPET	44	UPGRADATION	80
VP2303		COMMUNITY HOSPITAL DEVARAKONDA	30	STANDARDISATION	
VP2304		COMMUNITY HOSPITAL RANAPET	30	STANDARDISATION	
VP2305		COMMUNITY HOSPITAL HUZURHAGAR	30	UPGRADATION	40

Sri K. Rosalah:- Sir, I beg to move--

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1990".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is --

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1990."

(Pause)

The motion was adopted and the bill was introduced.

శ్రీ ఐ. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో 1990 ఆంధ్రప్రదేశ్ ధన వినియోగ (2 నెం) బిల్లును పరిశీలనలోకి తీసుకోవలసిందిగా ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Motion moved. The question is --

"that the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1990 be taken into consideration."

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇప్పుడు 1975, 1980 ది కలిపి చెస్తున్నాను. అధ్యక్షా. 1990 ఏప్రిల్ 20వ తేదీనాటి నోటీసులో చూపిన అభ్యర్థనల పద్దుల ప్రకారం 1979-80 సంవత్సరంలో చేసిన అధిక వ్యయానికి రూ. 48,00,67,487లకు మించని సోమ్యు ప్రభుత్వానికి మంజూరు చేయవలెను. తిరిగి 1990 ఏప్రిల్ 20వ తేదీనాటి నోటీసులో చూపిన అభ్యర్థనల పద్దుల ప్రకారం 1980-81 సంవత్సరంలో చేసిన అధిక వ్యయానికి రూ. 38,49,94,252లకు మించని సోమ్యు ప్రభుత్వానికి మంజూరు చేయవలెను.

మీసార్ స్పీకర్:- మీకు ఎంత సమయం కావాలి.

శ్రీ యన్.బి. రామారావు:- నా పాయంట్స్ కవర్ అయ్యేవరకు --- ప్రతిపక్ష 12.40 నాయకులుగా మాకు హక్కు ఉంది. నేను సలహాల ప్రాయంగానే ముఖ్యమైన విషయాలే చెబుతాను. ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లిపోవడం నాకు చాలా విచారకరంగా ఉంది. సభ్యులు అభిప్రాయాలు, మా అభిప్రాయాలు వ్యక్తము చేయడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది గమనించకుండా వారు ఆ విధంగా వెళ్లిపోవడం చాలా శోచనీయమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండాలి. స్థాయి చేసినప్పుడు వారు అట్లాగు వెళ్లిపోతే ఎట్లాగు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎవ్వోప్రియేషను బిల్లు మీద, ఎక్స్సెస్ ఎక్స్పెండెచరు మీద ఆమోదించేందుకు యిక్కడ వర్సె జరుగబోతున్నది. అర్థికమంత్రిగా నేను యిక్కడనే

ఉన్నాను. వారు సభా ప్రాంగణంలోనే ఉంటారు. రామారావుగారు చెప్పేది వారు తప్పకుండా వినేవారు అక్కడ కూర్చుని. ప్రత్యేకమైన విషయం ఏదైనా ఉంటే తేనీ పెడతాము. జవాబు చెప్పేందుకు అర్హత మంత్రిగా నేను యిక్కడ ఉన్నాను. వేరే కార్యక్రమాలు ఉండడము వలన వారు అక్కడ ఉన్నారు.....

(ఉప సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

శ్రీ యన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజున అవోప్రెమియేషను బిల్లు మీద మా అభిప్రాయాలు వ్యక్తము చేయమని తమరు అవకాశం యిచ్చినందులకు మా పార్టీ తరపున మీకు సంపూర్ణమైనటువంటి కృతజ్ఞతలు వ్యక్తము చేస్తున్నాను. అసలు అవోప్రెమియేషను బిల్లు అంటే అర్థము ఏమిటి? వివిధ పద్దులు క్రింద శాసనసభలో ప్రభుత్వము డిమాండ్లు పెట్టి గౌరవనీయులైన సభ్యులందరూ ఆయా డిమాండ్లు మీద వారి వారి విలువైన అభిప్రాయాలు యిచ్చి కొన్ని పద్దులకు పోషించడం, కొన్ని పద్దులకు తగ్గించడం - దీనిని అమలు పరచాలని ప్రజాస్వామ్యంగా మనకు యిచ్చినటువంటి నిర్వహణంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. దీనిని బడ్జెట్ సెషను అన్నారు. 45 రోజులు పాటు కార్యక్రమాలు మనం అందరూ చర్చించి పేద ప్రజానీకానికి న్యాయం చేయాలని మనం యిక్కడ కూర్చున్నాము. ఈ సందర్భంలో 37 పద్దుల మీద చర్చ లేకుండా గిరిటిన్ అయిన సందర్భం మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. మూడు పద్దులు మాత్రం - వ్యవసాయం, విద్య, సోషల్ వెల్ఫేరుల మీద చర్చలు జరిగి 45 రోజులు తరువాత ఇన్నాళ్లు శ్రమ పడిన తరువాత 34 పద్దులు గిరిటిన్ అయిపోయిన సందర్భంలో ఈ బిల్లును ఎట్లాగు ఆమోదించుంటారు? చర్చలు ఎట్లాగు జరుగుతేదు. మొత్తంగా మాస్కే - వేరికి ఏ విధమైన సంక్షేమం ప్రజలకు జరుగుతుంది. మనం కర్తవ్యం నిర్వహించిన వారమవుతామా? చర్చ లేకుండా అవోప్రెమియేషను బిల్లు తేసుకుని వచ్చి మమ్ముల్ని అంగీకరించాలని అనడం న్యాయమేనా? చర్చలో పాల్గొనకుండా, అడిగేటటువంటి హక్కు మాకు యివ్వకుండా ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టారు కాబట్టి నేను ఘోర్మీగా నా అసమ్మతిని ప్రత్యేకంగా తెలియ చేస్తున్నాను. I am putting my dissent over this. It is not acceptable by us. మేము చర్చలో పాల్గొనకుండా మమ్ములను బలవంతంగా అంగీకరింప చేయవద్దని, మాకు అంగీకారం కాదని మీకు సవివరంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఖర్చు మాకు సంబంధం లేదు. మీరు ఏవిధంగా ఖర్చు పెట్టారో మాకు సంబంధం లేదు. కేవలం ఒకవిధమైన షేకబోల్ మమ్ముల్ని కూర్చోబెట్టి మీకు మెజారిటీ ఉంది కదా యని పాసు చేసుకుంటామంటే పాసుచేసుకోండి. మాకు సంబంధించినంతవరకు మే ప్రభుత్వ వ్యయము వలన ప్రజల సంక్షేమానికి ఉపయోగపడుతుందని ఏమాత్రము నమ్మకం లేనప్పుడు మాకేమీ సంబంధము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please all of you resume your seats.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మా నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు అటువైపు సభ్యులు అడ్డము తగలడం ఏమిటి? మే మాటకు విలువ ఉండాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడేటప్పుడు మేము కూడా అడ్డు తగలగలము. మాకు అవేల్ చేస్తారే. వారికి కూడా అవేల్ చేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారికి ఇంటరప్ట్ చేయవద్దని చెబుతున్నాను. యింతలో మీరు 10 మంది ఎందుకు లేస్తారు. అవసరంగా 10 నిమిషాలు టైము అయిపోయింది. Nobody should disturb when the Opposition leader is on his legs.

శ్రీ యన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, సామ్రాజ్యవాదం పోయింది. రావరికాలు నశించాయి. ప్రజాస్వామ్యం ఉందని అనుకుంటున్నాము. ప్రజల చేత, ప్రజల కొరకు చేయబడ్డ పరిపాలన — ప్రజాస్వామ్యమని నేను చెప్పనక్కరలేదు. తమరికి తెలుసు. సాంఘిక సంక్షేమం గురించి మనం అందరం కూర్చుని ఆలోచిస్తున్నాము. మూగపోయిన గొంతులు ఎండి, బిత్తకలేక, చావలేక వారు బాధపడుతున్నారు. మనం అందరం అటువంటి వారి సంక్షేమం గురించి గుర్తుంచుకోవాలని భావిస్తున్నాను. ఆ విషయాన్ని ఆలోచించినప్పుడు ఆ విషయం గురించి ప్రభుత్వమునకు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అది మా సలహా. మీరు ఆవరిస్తారో ఆచరించరో అది మే యిష్టం, మీకే వదలివేస్తున్నాను. నిర్ణయించవలసినది ప్రజలు. చెప్పవలసినది అక్కడ — "సంఘం శరణం గచ్ఛామి" నువ్వ్వ సంఘంలో బితుకు తున్నావు. బదుగు బలవీన వర్గాల గుర్తింపికపోవడం శోచనీయం: అని సవివరంగా మనవి చేస్తున్నాను. అనాగరికతకు చెందిన దేశాలు ఉన్నాయి. అనాగరికత పోవడం కొరకు పాటు పడడం ఆదర్శప్రాయం అవుతుంది. పేద ప్రజానీకానికి సబ్సిడీ రూపేణ అందించి ఆదర్శంగా ఉండాలి. అటువంటిది బదుగు వర్గాల వారి గొంతుకలు నులిపి వేయడం, పాతర వేయడం ఆదర్శము కాదనే మనవిచేస్తున్నాను. రెండు రూపాయలు కిలో బియ్య పథకం ఉంది. అది మన రాష్ట్రంలో అంతటా అమలు చేసినాము. మీరు చెప్పుకున్నారు — ఈ పథకము మేమే పెట్టాము రు. 1.85 లకే మేము అమ్మాము. మీరు కిలో రెండు రూపాయలకు అమ్ముకుని 15 పైసలు లాభము పొందుతున్నారని చెప్పారు. కానీ, అది కంటిన్యూ అవుతున్నదా? మీరు దీనిని బిడ్డెట్లో పెట్టడానికి ఎన్నో అవరోధాలు పెడుతున్నారు. వద్దు, రద్దు అన్నారు. రెండు రూపాయలు కాదు, రెండున్నర రూపాయలకు యిస్తామంటున్నారు. మే మనస్సులో దురుద్దేశ్యము పెట్టుకున్నారు. పచ్చ కార్డులు తీసి వేయడానికి నిర్ణయము తీసుకున్నారు. 27న్నర లక్షల టన్నుల బియ్యం పేద ప్రజానీకానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అందించింది. కార్డులు రద్దు చేస్తామంటూ మాయతో, మర్కంతో 50 పరెస్టంటు వరకు కార్డులు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఫ్యాన్లు ఉంటే కార్డు లేదు, మీద చొక్కా ఉంటే కార్డు లేదు, టేప్ రికార్డర్లు ఉంటే కార్డు లేదు. మీరు ప్రజలను అవమానించి అవహేళన చేస్తున్నారు అంటాను. మీరు కాదంటారా? ప్రజలు ఓట్లు తీసుకుని ప్రజాస్వామ్యాన్ని అవమానం చేయకూడదనే ఈ సందర్భంగా యిక్కడ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీరు ఆ విధంగా చేస్తున్నారు. మీరు కార్డులు 50, 60 శాతానికి తగ్గించి వేస్తున్నారు. అంటే 13 లక్షల టన్నుల బియ్యానికి తగ్గించి వేస్తున్నారు. యిందులో 20 శాతము గోధుమలు యిస్తామని — ఎవరు తినని ఆహారాన్ని అందించడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించు చున్నారు. వారి ఆలవాటులో మార్పు కలుగుతుందని ఉద్దేశ్యం మీకు ఉందా? లేకపోతే.....

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒక గౌరవ సభ్యుడు — డ్రామా డైలాగ్స్ నా.

(ఇంటరప్షన్స్)

2.50 మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి. దయచేసి అందరూ కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా...

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా...

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మాట్లాడేటప్పుడు ఎవరి పద్ధతులు వారికి వుంటాయి. వారి వారి స్వయితో వారు మాట్లాడటానికి వారికి హక్కు వుంటుంది. దయచేసి, సభ్యులు మరొకరకంగా ఆవేశకావేశాలకు పోకుండా - గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులుగానీ, హౌస్ లీడరు గానీ మాట్లాడేటప్పుడు, వారికి గౌరవము ఇవ్వవలసిన బాధ్యత అందరిపై వుందని ఒప్పుకున్నాము కూడా. Let us not obstruct the proceedings. You have to oblige, there is no other go.

Mr. Deputy Speaker:- Please observe decency and decorum. I request the Members not to disturb.

(ఇంటరప్షన్స్)

దయచేసి కూర్చోండి. ఈ విధంగా....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆ ఫ్లైర్ను చెప్పమనండి. అలాము. ఇదే మీదండి?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లుగా ఎవరి స్వయితో వారికి వుంటుంది. ప్రతిపక్ష నాయకులుగానీ, లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ గానీ మాట్లాడేటప్పుడు వీన్ డ్రాప్ సైలెన్స్ అవ్వవలసి వేయాలి. డిస్సెస్, డెకోరమ్ మెయింటెయిన్ చేయండి. ఎవరు మాట్లాడినప్పుడు కూడా అంతరాయం కలిగించకూడదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు):- అధ్యక్షా....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆయన (బాపిరాజు) ఎందుకు లేచారు. ఆయన సలహాలు మాకక్కర లేదు. కూర్చోమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బాపిరాజుగారు కూర్చోండి. లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ వారిని మాట్లాడనీయండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- గౌరవనీయులు తమరికి ముందే మనవి చేశాను. మా అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. వాటిని పాటిస్తారో వాటిస్తారో వారి ఇష్టం. ఇకపోతే

మిగిలిన 13 లక్షల కార్డులతో సుమారుగా 50 శాతం వుంటే — వారి అలవాట్లకు భంగకరంగా గోధుమలు తినడని బలవంతపెట్టి, మరొక 3 లక్షల బిన్నులు దానిలో నుండి పోతే, మిగిలిన దానిలో, రు. 2 1/2 పెంచుతాము కాబట్టి ఆ మిగిలిన 10 లక్షల బిన్నులతో మాకు లాభముంటుందని, ఆ జమాఖర్చులు వ్యాసుకొంటున్నదా ఈ ప్రభుత్వము? లేకపోతే పేదవాడి కాలేకడుపుకు ఇంత కూడు పెడుతుందా ఈ ప్రభుత్వము?....

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బాపిరాజుగారు కూర్చోండి. మీరు సీనియర్ మెంబరు. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా...

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా...

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా...

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బాపిరాజుగారు దయచేసి కూర్చోండి ఏమీ మాట్లాడినా మిస్అండర్స్టాండింగ్ అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- రు. 2 లకు కిలో బియ్యం అనేది ఇంత ప్రజాస్వామ్య విధానంగా ఈ దేశములో ప్రజలందరూ హార్షింగ్, మా రాష్ట్రములో కూడా అమలు చేయండని, చేయబోతున్నామని - పేద ప్రజానీకాన్ని బ్రతికించడని కోరుతున్నప్పుడు, దీన్ని రు. 2 1/2 లకు పెంచితే, 120 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వస్తుందని అనుకొంటున్నారు. మొత్తం స్కేమునే ఎత్తివేస్తే, 300 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం రావచ్చు. ప్రభుత్వమన్నది కేవలం డబ్బుల గల్లె పెట్టిన పరిశీలన చేసేటటువంటి, ప్రజాస్వామ్య పవారీ దుకాణం కాదు. ప్రజాస్వామ్య విధానం ప్రకారం ప్రజల కోసము, ప్రజల క్షేమాన్ని కలిగించేటటువంటి ఒక పవిత్రమైన వ్యవస్థ ప్రభుత్వమనేది. కాబట్టి, దీని విషయంలో వారి విధానాన్ని ప్రకటించడం శ్రేయస్కరం. కేవలం ఏమో మేనమేషాలు లెక్క పెట్టుకొంటూ, ఏమో మాయ మాటలతో, గారడీ విధానాలతో, అవి, ఇవి చేస్తాము, ఏమి చేయాలి? రద్దు చేయాలి? ఏవిధంగా ఈ పద్దు చూడాలి అనేది సరియైన పద్ధతి కాదు. ప్రజలను ఏవిధంగానూ మభ్యపెట్టవద్దని నేను మీద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి; కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఈ ప్రపంచములో, దేశములో ఏ ప్రజాస్వామ్య విధానముగానీ, ప్రజల కోసము, పరిపాలన అమలు చేస్తున్నప్పుడు, బ్రతికే ప్రతివాడూ

కూడా చావడం వారి యొక్క ఆదర్శంకాదు. వాళ్ళను సక్రమంగా, మానవులుగా గుర్తింపి, మానవత్వంతో వారినీ గౌరవించడం మన ధర్మం....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అక్కడ అల్లరి చేస్తున్నారు. ఏమిటండీ ఇది? మీరు యాక్షన్ తీసుకోరా? ఏమిటి? ఏమీ చేస్తున్నారండి? ప్లీజ్ మానరిజం నేర్చుకోవాలి వాళ్ళు.

(బెల్)

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ప్రతిపక్ష నాయకులం మాట్లాడుతున్నప్పుడు మీకు ఓపిక పక్కపోతే....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- సామాన్య మానవుడు బ్రతకడానికి అవసరమైన తిండి, బట్టి, వుండటానికి నేడే వారికి కలిగిందా? వారి మానవత్వపు హక్కులను పరిరక్షించాలి. ప్రజాస్వామ్య విధానానికి ఎంతయినా ఆదర్శమని అందరూ ఒప్పుకున్న పద్ధతి కాబట్టి, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వము అమలు చేసిన విధానాన్ని మొన్ననే ఈ సభలో గౌరవ మంత్రి వర్కులు ఆమోదించారు. లక్ష 45 వేల గృహాలు పేద వారికి - మనం ఏ.సి. రూమ్సులో వుంటున్నాము. మరీ చక్కగా అలంకార శోభితంగా, మనము విలాసవంతమైన జీవితాలను నడుపుకొంటున్నాము. వారికి మంచి నేడే ఇవ్వాలన్నది ఒక ఆదర్శవంతమైన దాన్ని. మీరు ప్రజా ప్రతీనిధులుగా ఎందుకీ మరిచి పోతున్నారో తెలపాలని మీదవారా కోరుతున్నాను. వారే చెప్పారు. సుమారుగా, 9.60 లక్షల గృహాలు 6 సంవత్సరాల కాలంలో అమలు చేయడం యోచనమని. ఇప్పటికీ గృహం అయిన వాటిని బట్టి చూస్తే, 11 లక్షల గృహాలు గృహం అయి వున్నాయి. కేవలం బలహీన వర్గాలకు రూరల్ హౌసింగ్ స్కీము ఇది. వేకర్ సెక్షన్ హౌసింగ్ స్కీము క్రింద 11 లక్షల గృహాలు ఈనాడు తెలుగుదేశ ప్రభుత్వములో నిర్వహించబడినవని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా అర్బన్ వేకర్ సెక్షన్ హౌసింగ్ స్కీమ్ క్రింద ఈనాడు ప్లాడరాబాడు కార్పొరేషన్ కానివ్వండి, విజయవాడ కార్పొరేషన్ కానివ్వండి, విశాఖపట్టణం కార్పొరేషన్ కానివ్వండి....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri D.K. Samarasingha Reddy:- While we discuss on Appropriation, the Finance Minister is here to answer to every point raised here. Let us not go on repeating irrelevant things here. సార్, నేను కూడా ఒప్పుకుంటాను, నా సభ్యులను నిశ్శబ్దంగా వుండమని ఎందుకుంటే, కొందరు కొత్తగా చూస్తున్నారు. మరకయితే అలవాటయిపోయింది. మేము పూరుకున్నాము. కొత్తగా కూర్చున్నారని కొంచెము....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- ఈ హాస్లో మానవులు - అక్కడ ఇంతువులు - అక్కడ కొన్ని కొన్ని జంతువుల గొంతులు వినబడుతున్నాయి. అక్కడ జంతువులు వేరాయి. జంతువులు ఎక్కడ నుండి వచ్చాయో బయటికి పంపించండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారు, వారు ఏదో సరిదిద్దాలనే ఉద్దేశముతో 'కొత్తగా మున్నూరు, కొత్త సభ్యులు' అనే అనబం, అది మంచిది కాదు. సభ్యులు ఇక్కడకు వచ్చింది వెనడానికి, వినపించడానికి, ప్రభుత్వము దిశను మార్చడానికి గానీ, మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారిని 'మున్నూరని' అనటం ఏమిటి? మాధాని రాత్రు సభ్యులు. ఈ సభ్యులు అందరూ చూడటానికి వచ్చారా? లేక ఇవన్నీ ఆలోచించి ఏదయినా ఉపయోగించుకొడానికి వచ్చారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పాపం గొరప సభ్యులు విద్యాసాగరరావు గారు చాలా ఉత్సాహంతో, చాలా స్పందన చెంది, వారిపట్ల మాట్లాడుతున్నారు. నేను ఒకటి మనవి చేశాను. వారు రోజూ పొద్దున నుండి మొత్తం కార్యక్రమం అయ్యేదరకు ఈ సభలో వుంటే ఈ ఉపన్యాసము రాదేమో?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తే ప్రశాంత పరిస్థితి వుండేది. అందువల్ల మేము రిక్వెస్ట్ చేసింది ఏమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారిని రమ్మనమనండి. కొంచెము క్రమ శిక్షణ వుంటుందేమో చూద్దాం. దయచేసి, ముఖ్యమంత్రిగారిని రమ్మనండి. ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తే ప్రశాంత వాతావరణం వుంటుందేమో.

(ఇంటరప్షన్స్)

ముఖ్యమంత్రిగారిని హావుస్‌లోనికి రమ్మనండి. అప్పుడే యీ హావుస్‌లో ప్రశాంత వాతావరణం ఉంటుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారిని మాట్లాడమనండి. మేము మా మెంబర్సును కంట్రోలు చేసుకుంటాము. ముఖ్యమంత్రిగారిని సభకు సంబంధంలేని విషయాలను తమ స్పీచ్‌లో మాట్లాడవద్దని చెప్పండి.

(శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు మాట్లాడడానికి లేచినారు)

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు. తమ సమక్షంలో ఒక నిర్ణయం మనం చేసుకున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడినపుడు గానీ, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడినపుడుగానీ ఏ రకమైన ఇంటరప్షన్ చేయకూడదని అన్నాము. దయచేసి వినండి. ఈ రకంగా హావుస్‌లో ప్రతిపక్షనాయకులు మాట్లాడినపుడు గొడవ చేయడం మంచిది కాదు. మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకుని ప్రశాంత వాతావరణం నెలకొనేటట్లు చేయకపోతే హావుస్ నడవడంలో ఇబ్బంది అవుతుంది. ఇప్పుడు నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ ఎవరి స్థాయిలో వారు మాట్లాడుతున్నపుడు వారిని అటంకపరచకూడదు. ఆయన మాజీ ముఖ్యమంత్రిగా కూడా ఉన్నారు. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షములోనికి వచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు ఏదో మాట్లాడాలంటున్నారు. ఆయనను మాట్లాడనీయండి. ఆయనను మాట్లాడనీయకండి అంటే ఎట్లాగు?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఇప్పుడు గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు మేకు రాకపోవడం శాసనసభ వ్యవహారాలమంత్రిగారు మాట్లాడినప్పుడు మేకు రావడం యీ విధంగా జరుగుతుంటే అది శాసనసభ మర్యాదకు మంచిది కాదు. సభా నాయకుడు గానీ, ప్రతిపక్షనాయకుడు గానీ మాట్లాడుతున్నప్పుడు సభ్యులు లేస్తే మేము కూడా మే ముఖ్యమంత్రిగారు లేచినప్పుడు మాట్లాడనీయమంటే దానికి అధ్యక్షులవారు అంగీకరిస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసలు ముఖ్యమంత్రిగారు గానీ లేడర్ ఆఫ్ ది ఆపోజిషన్ గానీ మాట్లాడినప్పుడు ఎవరూ ఇంటరప్ట్ చేయకూడదు. హౌస్ డిగ్నీటీస్ మెయిన్ బిల్స్ చేయాలి. అది చాలా ముఖ్యమైన విషయం.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మేము మా సభ్యులను కంట్రోలు చేస్తాము. మేము సభా నాయకులకు గౌరవం యివ్వి వారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు లేవడంలేదు. కానీ ప్రతిపక్ష నాయకుడు మాట్లాడుతున్నప్పుడు కాంగ్రెసు వైపు నుంచి లేచి మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఇప్పుడు యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు 5 లక్షల రూపాయల కొసము 3 కార్పొరేషన్లను విశాఖపట్నం, విజయవాడ, పాడరాబాదు కార్పొరేషన్లకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. బెజవాడలో గత ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా నేను శంఖు 1.10 స్థాపన చెయ్యడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని గుర్తించాలి. మరొక విషయం మేమ. దృష్టికి తెస్తున్నాను. షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికి 50 శాతం రిజర్వేషన్ ఆ ఇళ్లలో ఉంది. అదే విధంగా 10 శాతం గిరిజన నోడరులకు ఉంది. మిగిలినవి వెనుకబడిన వారికే, అర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి ఉంది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఇవ్వము అంటారా? ఏదో ఒకటి నిర్దిష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే అజ్ఞానులను చేశాము. అమాయకులను చేశాము. వారి భావం చెప్పుకునే అవకాశం వారికి కలిగించలేకపోయాము. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఒకసారి రు. 75 వేలు అనీ, మరొకసారి 40 వేలనీ, ఒకసారి ఆలోచిస్తామనీ అంటున్నారు. ఇదివరకు గొండ్ల చేసినవి - వాటికి ఇవ్వము అంటున్నారు. ఏమిటి దీనిలో గల రాజకీయ కుట్ర? ఇదివరకు కలెక్టర్స్ నిర్ణయించారు. ఎవరైతే ఈ విధానాలకు, ఎవరైతే ఈ అంక్షలకు లోబడి ఉంటారో, ఎవరైతే ఎస్.టి.లు, ఎస్.సి.లుగా ఉంటారో, అర్థికంగా వెనుకబడి ఉన్నారో, బ్రతకలేక బాధపడుతున్నారో, అటువంటి వారికోసం ఏర్పాటు చేసింది ఇది. కాబట్టి ఎంత శ్రద్ధ చూపాలో గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారికి మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇవ్వకపోతే పోనీవ్వండి. అది వారిష్టం. ఇవ్వమనీ నేను చెప్పడం లేదు. సూచన మాత్రం ఇస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రజలు మేకు ఓట్లు ఇచ్చారు. అధికారం ఇచ్చారు. సంక్షేమం చెయ్యమనీ అవకాశం ఇచ్చారు. అవకాశం ఉపయోగించుకుంటారో, దుర్వినియోగం చేసి ఆ వెనుకబడిన వారినీ, ఆ బలహీనులను, ఇంకా బలహీనులుగా చేసి బాధపడతారో అది వారిష్టం. కాబట్టి, వారికి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతేకాక, ప్రత్యేకమైన ప్రకృతి విలయాలు ఉన్నాయి. వాటికి ఎన్నో రకాలున్నాయి. 1989 సెప్టెంబరులో నెల్లూరులో, ప్రకాశంలో సంభవించిన పెనుతుఫాను సంగతి మే అందరికీ తెలిసినదే. నేను కూడా వెళ్ళాను. నెల్లూరులో 15 వేలు, 7,500 అర్ధిని అండ్ రూరల్ హౌసింగ్ కింద వారికి మంజూరు

వేశాము. అదేవిధంగా గోదావరి వరదలు వచ్చినప్పుడు తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల ప్రజానీకం యొక్క ఇటు వరదలపాలయి, నింవోజానికి కూడా చోటు లేనప్పుడు వారికి 9 వలు యివ్వాము. ఇటువంటివి ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టాము. కాబట్టి ప్రభుత్వం, ప్రజలతో పెలగాటమాడరాదు. దయచేసి వారికి ఇస్తారా లేదా చెప్పమనండి. ఆ తరువాత వారి ప్రార్థన.

ఇక పేదరాకాన్ని కష్టదానికి మూడవది బట్టల విధానం. ఇది కేవలం డబ్బు గలవారి నొత్తు మాత్రమే కాదు. నిల్బు మడతలతో, పట్టు పంచెలతో కులకడం కాదు. కాబట్టి సగం ధరకే బట్టలు ఇవ్వడానికి నిర్ణయం. దీనివల్ల రెండు ఫలితాలున్నాయి. చేనేత కార్మికులకు పని కల్పించడం, చిరిగిన బట్టలతో అర్థనగ్నంగా మన కళ్ళముందు ఉంటున్న పేద ప్రజలకు, ఇంత గౌరవాన్ని ఆపాదించడానికి ఈ కార్యక్రమం తలపెట్టడం జరిగింది. దానికోసమే పప్పు కార్కులు ఉన్నవారికి ఒక షీర్, ఒక ధోవతి సగం ధరకే ఇవ్వాలనేది నిర్ణయించడం జరిగింది. మనం ఈనాడు ఎన్నో డజన్ల బట్టలు కట్టుకుంటున్నాము. ఏం? వారికి లేదా ఆ అధికారం? వారికి ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మనకు లేదా అని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. వారి సంగతి కూడా చూడాలి. పప్పు కార్కులపై రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం చొప్పున ఇవ్వడానికిగాను 97 లక్షల కార్కులు ఇవ్వాము. వారికి ఫ్యాన్ ఉండకూడదా? చొక్కాలు తొడుక్కోరాదా? మంచి బట్టలు కట్టుకోకూడదా? అటువంటి వారే పేదవారా? వారు అట్లాగే చావాలి అనేది ఈ ప్రభుత్వ విధానమా? వారికే సహాయం చేస్తామా? మిగిలిన పేద వారు కనేసం రు. 10 తో కొడుక్కి మంచి బట్టలు కుట్టించుకోకూడదా? కూతురికి మంచి బట్టలు కుట్టించు కోకూడదా? అటువంటి విధానాన్ని ఆవరించలేకపో తున్నామే? ఇది నాగరిక సమాజానికే సిగ్గుచేటు. ఇటువంటి విధానాన్ని నిర్దిష్టంగా చెప్పమనండి. 'మేము ఇవ్వము' అంటే సరే. ఇవ్వవద్దు. పేదా పోయింది. వారి గృహపాటు అనుకుంటారు. వారి బాధలు వారు పడతారు. కాబట్టి దీని విషయంలో నిర్దిష్టంగా ప్రభుత్వ విధానం చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సంక్షేమం:- బడుగు వర్గాల వారున్నారు. వారి సంక్షేమంపై వారికి అధికారం లేదు. చెప్పుకోడానికి వారికి అవకాశం లేదు. ఎన్నో రకాలైనా దొర్లన్యాలతో వారు క్షుంగి పోతున్నారు. మానవులుగా బ్రతకడానికి కూడా అవకాశం లేనప్పుడు, సాంఘిక, రాజకీయ న్యాయాన్ని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అమలు చేసింది. ఎస్.సీ లకు గాను 14 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంటే, ఈ నాడు 15 శాతానికి పెంచిన ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీదే. గిరిజన సోదరులకు 4 శాతం రిజర్వేషన్ విధానం ఉంటే, దానిని 6 శాతం చేసిన ఘనత మా తెలుగు దేశం పార్టీదే. అదే విధంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు 20 శాతం చేశామంటే అదే మా ఘనతే, అట్లాగే ఆడబిడ్డలకు ఎన్నడూ లేనివిధంగా 9 శాతం రిజర్వేషన్ పెట్టాము. జన సమ్యక్ంలో 50 శాతంగా గలవారి, వారికి జన ప్రతినిధులు ఉండి కూడా సర్వేన సంక్షేమం లేనప్పుడు 9 శాతం రిజర్వేషన్ ఇవ్వాము. కాబట్టి ఆలోచించమనండి. వారు అరువాయి కాకపోతే ఇవ్వకండి. తేనెయిండి. వారి బాపు వారిని చావమనండి కానీ ఎటువంటి విధానాలయినా కానీ, పేదలను బ్రతికించాలి కానీ వారి నోటి వద్ద ఎంగిలి కూడా తిని బ్రతికే విధానం మంచిది కాదని మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదిలాబాదు గిరిజన సోదరులున్నారు ఈ జిల్లాను ఆదర్శ జిల్లాగా ప్రకటించాము. 1000 మంది గిరిజన యువకులను

అధ్యక్షులుగా ఒకేసారి నియమించాము. వారికి 10 వేల పక్కా గృహాలను మంజూరు చేశాము. చిన్న తరహా నీటి పారుదల విషయాన్నే కూడా - అన్ని ప్రజెక్టులను కూడా మంజూరు చెయ్యడం జరిగింది. కొండలలో, కొనలలో ఎక్కడో, మరెక్కడో ఉండేవారికి ఇంటింటికి....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నో ఇంటరప్షన్స్. స్పెల్స్ ప్లేజ్.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఇంటింటికి ఈ పప్పు కార్డులు ఇచ్చాము. పొట్టలు నింపాము. వారందరి పొట్టలూ కొడతారేమో వారిష్టం. లేక వారిని తీసేస్తారా, వారిష్టం. నిర్ణయం చేసుకోమనండి. ప్రజలు ప్రభుత్వం యొక్క తీరుతెనులను గుర్తిస్తున్నారని వారిని మీ ద్వారా పొప్పరిస్తున్నాను. ఇంత ప్రేతి ఉంది ఎస్.సి.ల మీద అంటారే? డాక్టర్ బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ రాజ్యాంగాన్ని రచించిన మహా స్వప్నం. అటువంటి వారిని, పెద్ద పెద్ద వారిని గౌరవించాము. పెద్ద పెద్ద వారి ఫోటోలు పెట్టుకున్నాము. మహా పెద్ద పెద్ద....

(ఇంటరప్షన్స్)

బీరుదులు ఇచ్చాము. ఏం? మేము మరచిపోయామా వారిని? డాక్టర్ అంబేద్కర్గారికి 'భారత రత్న' అనే బీరుదునిచ్చి సత్కరించి, మా వాడు అని చెప్పుకున్న ఘనత మా నేషనల్ ఫ్రంట్ కే దక్కింది అని మనవి చేస్తున్నాను, సమాధానం చెప్పమనండి. ఇంత కాలం ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేశారు? వారు రచించిన రాజ్యాంగాన్ని అమలు చేశామన్నారే. అది వద్దొక్కమైన గృంధం అని అన్నారు. గోత్రో సరిపోల్చవలసిన పవిత్రమైన రాజ్యాంగం అన్నారు. మరి అనాడు వారికి ఆ గౌరవం లేకపోయిందా? గుర్తింపు ఇవ్వలేక పోయారా? అది మన దేశం చేసుకున్న దౌర్భాగ్యం. ఇక ఇప్పుడయినా షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికి తగిన న్యాయం చేయాలి. విస్తరించరాదు. పార్లమెంట్ సెంటర్లో హాలులో అంబేద్కర్గారి విశ్రాంతి పెట్టిన ఘనత నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వానిదే. ఈనాడు ప్లాదరాబాదులో డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ భవనం శాంక్షన్ చేశాము. దానికి నిధులు ఎవరు ఇచ్చారో చెప్పమనండి. కాబట్టి ఈ విధంగా షెడ్యూల్డ్ కులాల వారి మీద సవతి ప్రేమ చూపిస్తూ, వారిని అగౌరవం చేస్తున్నాం, కృంగదీస్తున్నాం. కేవలం వారిని రాజకీయపరంగా ఏ విధంగా వాడుకుంటున్నామో దయచేసి ఒక్కసారి గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే బీహార్ లో పుట్టిన ఒక మహానుభావుడు జగజ్జీవన్ రాంగారి విగ్రహాన్ని మేము ఇక్కడ ప్రతిష్ఠించాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇకపోతే పెన్షన్స్ విధానం. 35 సంవత్సరాలు గత వ్యవస్థ పెత్తనం చెసిన కాలంలో కేవలం రు. 2 కోట్ల 10 లక్షలు మంజూరు చేసి ఉంటే, 1983-90 సంవత్సరాల మధ్య రు. 8 కోట్ల 2 లక్షలకు పెంచబడినది అంటే నాలుగు రెట్లు పెంపుదల అనేది గమనించాలి. గౌరవ సభ్యులు గుర్తించాలి. లేకపోతే వ్యాసుకోవాలి. 1983వ సంవత్సరంలో ఎంతో మంది అర్హులైనా ఉన్నారు. ఈ విధంగా వృద్ధాప్య పింఛను ఇచ్చి, కృంగిపోయి, లేవలేక, శ్రమ చెయ్యలేక, నడుము వంగి, బాధపడే వారిని ఏ మానవత్వంతో అదరిస్తున్నామో ఒక్కసారి గుర్తు చేసుకోవాలి. ఆ విషయం కూడా ఈ ప్రభుత్వం స్పష్టం చెయ్యాలి. ఇస్తే

ఇవ్వమనండి లేకపోతే లేదు. వారి ప్రార్థనం చెప్పవలసిన బాధ్యత మా మీద ఉందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక అడబిడ్డలున్నారు. తోడుపోయి, నేడ లేక, గోడు పెడుతూ, అల్లకల్లుజా అంటూ బాధపడుతూ, పన్నులుంటున్న అడవడుమల బాధలు చూడవలసిన అవసరం లేదా? ఇది తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉండగా ప్రవేశ పెట్టిన స్కేము. వితంతు పెన్షన్. గత ప్రభుత్వానికి అడబిడ్డలు - వితంతువులున్న విషయం వారి దృష్టికి రాలేదా? 1984-85 సంవత్సరంలో పెట్టిన స్కేము ఇది. రు. 10 కోట్లు 99 లక్షలు మంజూరుతో వృద్ధి చెందుతూ ఉంది. వితంతువులకు సహాయం చేస్తామని, అడబిడ్డలకు సహాయం చేస్తామని కానీ ఎక్కడా ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. ఈ ప్రభుత్వ అభిప్రాయమేమిటి? 54,500 మంది ఈ బోనస్ ను తీసుకుంటున్నారే. వారందరూ ఏమనుకోవాలి? ఏ విధంగా వారి భవిష్యత్తు ఉంటుందనేది నిర్ణయించాలనేది దయచేసి ఈ ప్రభుత్వం గమనించాలి. వృద్ధ వ్యవసాయ కార్మికులకు పెన్నను. వారు శ్రమ చేసి, వారు పెట్టిన కూడు మనం తీంటున్నామే. మనం డబ్బు తినడం లేదు. ఇంటికి వెడితే అన్నం కావాలి. అన్నం ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? మరి ఈనాడు నేరు పెట్టలేరు. విత్తనం వేయలేరు. నాటు మొలిపించలేరు. ఏమీ తెలియని వారు, దర్జాగా కుర్చీలో కూర్చుని భోజనం చేస్తున్నారే. మనకు పెట్టే అన్నం, ఆ అన్నదాత ఆ కార్మికుడు పెట్టేది.

(Interruptions)

20

Mr. Deputy Speaker:- Please maintain silence.

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు:- 1985-86వ సంవత్సరములో ఈ స్కేములు తొలుత పెట్టింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే. మరి అయిదు సంవత్సరాలలో రు. 90 కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది అంటే ఈనాడు 6,03,000 మంది లబ్ధి పొందుతున్నారు అంటే వారిని పారేదామా వారు ఈనాడు శ్రమ వేయలేరు. ఇంతకాలం వారి శ్రమే మనం త్యాగమే, తిన్నామే మరి ఈనాడు ఏమి చేద్దాము? కాబట్టి, ఈనాడు మభ్యపెట్టి ప్రజాస్వామ్యాన్ని కించపరచవద్దని దయచేసి మే ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను. పోతే సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్ విషయం ఎస్.టి., ఎస్.సి., వర్గాలకు సంబంధించినది, బలహీన వర్గాలు, బడుగు వర్గాల హాస్టల్స్ సంఖ్య 1982-83లో కేవలం 1796 ఉంటే 1989-90 నాటికి 2210గా పెంచబడ్డాయంటే మరి ఏవిధమైన సంక్షేమం చూపబడింది. అదే బాలురు 1982-83లో 1,90,207 విద్యార్థులు సంక్షేమం పొందారు అంటే మరి ఈరోజున 2,26,390 మంది బిడ్డలకు సంక్షేమం అందిస్తున్నామంటే మరి అది తప్పంబారా? మరి దాని విషయం నిర్వచించలేదే? దయచేసి మనవి చేయండి. ఆ ప్రజల విషయం ఏమిటి? బాలుర సంగతి, ఆ బలహీన బడుగు వర్గాల సంగతి ఏమిటని మే ద్వారా నేను అడుగుతున్నాను. పోతే రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్. ఇదివరకు అసలు రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ విషయం ఎవరికీ గుర్తుకు రాలేదు. మరి పేదరికాన్నీ మరచిపోవారి, సహోదరభావం కావాలి, దేశభక్తి పెరగాలి, ఈ దేశాన్ని రక్షించాలి అంటే మేము ఈ దేశ పౌరులం అనుకొనేటటువంటి అవసరం, అవకాశం వారికి కలిగించాలని నేను సవినయంగా తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. దాని కోసం ప్రత్యేకంగా 68 పాఠశాలలు నిర్మించగలిగామే అంటే ఏవిధమైన దేశభక్తి ప్రబోధితమైన సోదరభావం ఆ బిడ్డల పిరు మనస్సులలో తెలుగుదేశం అవిష్కరించవలసిందో ఇప్పటికైనా సంస్కరించాలి. వారు అక్కరలేదా, పేద వారి బిడ్డలను పేదవారిగానే చూస్తారా, వారికి విజ్ఞానం అక్కరలేదా,

ఆంధ్రకారంలోనే బృతకాల, పాలేళ్లుగానే బృతీకేస్తారా? ఏమీతో చెప్పండి. మేము ఏమీ మిమ్ములను అడగడం లేదు. అది ఏమంటారో, ప్రజలు ఇన్నారు, నిర్ణయించే వారు ఉన్నారు, అది గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలని మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. తొక్కే వారికి రిక్వా అన్నాము. రిక్వా తొక్కే వారికి 1987-88లో బిల్లుల పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాము. అదే విధంగా 1989-90వ సంవత్సరములో రు. 159.78 కోట్లు ఉండగా 1990-91 మే బడ్జెట్లో రు. 129 కోట్లకు తగ్గించారు. దీని సమాజం క్షమిస్తుందా అని అడుగు తున్నాను. మరి పేదవారి సంక్షేమం కోసం నిధులు ఇవ్వలేనటువంటి ఈ తేతకాని ప్రభుత్వం మును మరి మమ్ములను ఆమోదించమంటే ఏ విధంగా ఆమోదిస్తామని హృదయ భారముతో, గోడుతో నేను చెబుతున్నాను, నా బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. పేద వారికి అన్నం పెట్ట లేని, పేదవారికి ఇంత గుడ్డని వేయలేని, పెదవారి బిడ్డలకు చదువు చెప్పలేని ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు డబ్బు ఖర్చు పెడుతోందో ఒకసారి దయచేసి ఆలోచించాలి. దీనిని మేము అంగీకరించము. ఏవిధంగాను పేదవారికి పనికిరాని ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించమని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. మేము ఏడవ పంచవర్ష ప్రజాశిక్షా కాలములో వచ్చాము. ఏడవ పంచవర్ష ప్రజాశిక్షలో మరి సాంఘిక సంక్షేమానికి రు. 257 కోట్లు మేము కేటాయిస్తే - ఇది అన్ని రాష్ట్రాల కంటే ఎక్కువ, మిగతిన రాష్ట్రాల కంటే మేము కేటాయించినది సాంఘిక సంక్షేమానికి ఎక్కువని అందరూ వార్షించారు. మరి మే ప్రభుత్వమే కేంద్రములో ఉండే. అప్పుడు వారు తొలి రాష్ట్రం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అని వారు నిర్ణయించారే? మరి దీనికి సమాధానం ఏమిటి? అదే విధంగా 1988-89లో 20 సూత్రాల ఆర్థిక ప్రజాశిక్ష మరి మే గత ప్రధానిగారు చేసినటువంటి ఆ ప్రజాశిక్ష ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రధమ స్థానాన్ని వహించింది అంటే ఆ విధంగా 20 సూత్రాల ప్రజాశిక్షను గుర్తించామే, మేము ఏ విధంగా నిర్వహించామో దయచేసి గుర్తు చేసుకోమని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే మహిళా సంక్షేమం. మరి మన సమాజములో ఆడబిడ్డలు ఉన్నారు. ఈనాడు శాసనసభ్యులుగా వారు వచ్చారు, దయచేసి వారు గమనించాలి. ఈనాడు నూటికి 50 శాతం ఆడబిడ్డలు ఉన్నారు. చిన్నతనంలో మరి తల్లిదండ్రుల పెంపకం, యువ్వనం వచ్చినప్పుడు భర్తల యొక్క అధిపత్యం, ముసలి తనంలో బిడ్డల యొక్క సానుభూతితో బృతకడం కంటే వారికి సరయినటువంటి సంక్షేమం కలిగించాలి, సమాన హక్కులు తల్లిదండ్రుల ఆస్తిలో వారికి ఇవ్వాలని శాసనం చేశాము మేము. అది తప్పంటారా, చెప్పండి. అదే విధంగా 1986-87లో బాల, మహిళా ప్రగతి ప్లాంగణాలు మేము నిర్వహించాము. అందులో ఆడబిడ్డలు ఎవరైతే సమాజం చేత తిరస్కరించబడి తోడులేక, గూడులేక ఉన్నారో వారందరికీ సరయినటువంటి వృత్తి విద్య పరమైనటువంటి ప్రభోధముతో వారికి సరయినటువంటి జీవన సంక్షేమం అందించే విభాగం ఒకటి. రెండు, మహిళా సోదరీమణులు ఎవరు చేయదగ్గ ఉద్యోగాలలో వారికి 30 శాతం కేటాయించాము. ఆ కేటాయింపులకు అనుష్ఠానమువంటి వారికి తరీఫ్లు ఇవ్వడం కోసం రెండవ విభాగం. ఈ విభాగాలు రెండు కూడా ఏర్పరచబడ్డాయి. దీనికి కేవలం పద్మావతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయం ఎవరు ప్రారంభించారు? దీని క్రింద ఇవన్నీ కూడా ఎఫిలియేట్ చేయడం జరిగిందని మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఉంచుతారా, తీసేస్తారా? అక్కరలేదనుకుంటారా, కావాలనుకుంటారా? ఏదో తేల్చి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ మహిళలను విస్మరించవద్దు. అందరికీ తల్లులు ఉన్నారు. మరి తల్లిదండ్రుల పేరు చెప్పుకొని వ్యక్తులుగా బృతుకుతున్నాము. కాబట్టి, నే ఆడబిడ్డల సంగతి నేవే ఆలోచించు, నే నోదరీమణుల సంగతి ఆలోచించు, నే తల్లి సంగతి ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు సాంఘిక సంక్షేమం అయిన తరువాత వ్యవసాయాన్ని మనము విస్తరించ
రాదు. ఈనాడు వ్యవసాయానికి సంబంధించినటువంటి రాష్ట్రం మనది. 70 శాతం అందరూ
కూడా ఈ వ్యవసాయపు పనులమీదనే బితుకుతున్నారు. కాబట్టి, ఈనాడు మరీ వ్యవసాయం
విషయంలో మనము హర్షిగా బాధ్యతను నిర్వహించడం, రైతులను ఆదరించడం, కేవలం
రైతులంటే ఏదో శత్రువులుగా భావించడం మనకు మంచిది కాదు అన్నం పెట్టే దాత
వెయ్యి కొడుక్కోవడం మన ఆదర్శం కాదు. అది మన సంస్కృతి కాదని ఈ సందర్భముగా
నేను మనవి చెప్పన్నాను. మరీ అదేవిధంగా అన్నదాత - వ్యవసాయ ప్రజాశక్తి కేటాయింపులు
1989-90లో రు. 194 కోట్లు ఉంటే మరీ ఈ రోజున మేరు రు. 184.93 కోట్లకు
దీందారే, దీనిని ఏవిధంగా ఆమోదిస్తాము, ఏ విధంగా ఆమోదించవలసిందో ఎందుకు
ఇవన్నీ మేరు ఏమీ చెప్పన్నారు. కాబట్టి దయచేసి ఈ విషయం మాకు ఆమోదయోగ్యం
కాదు. మరీ వ్యవసాయదారులు, ఎవరైతే అన్నం పెట్టే వారు ఉన్నారో వారిని చూడరో,
వారి యొక్క విధానానికి ఏమాత్రం తొద్దడమో, మన యొక్క ఈ బాధ్యతను మనమే
వనీకరానిదిగా చెప్పన్నామని కూడా ఈ సందర్భముగా వారికి నేను సవినయంగా మనవి
చెప్పన్నాను. అదే విధంగా రైతు సంక్షేమం క్రింద భూమిశిస్తు రద్దు బేజాము. అది
కూడా మనవి చెప్పన్నాను. అదే విధంగా విద్యుత్తు విషయములో వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు
వారికి రు. 50 సంవత్సరానికి ఒక అక్విక శక్తి కాడికి వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది
ప్రపంచమంతా, దేశమంతా హర్షించిన విధానం. మరీ ఈనాడు ఏదో వినవస్తున్నాయి ఈ
మాటలు అన్నీ కూడా వస్తున్నాయి. దీనిని ఉంచుతారా, తీసేస్తారా అన్నది నిర్ణయించవలసిన
అవసరం ఉందని మేకు మనవి చెప్పన్నాను. అదే విధంగా ఏక గవాక్ష విధానం. అప్పుడు
కేంద్ర ప్రభుత్వములో మే వారే ఉన్నప్పుడు ఆనాడు మేము దీనిని ఆమోదించమన్నాము.
మాడు సంవత్సరాలు నేను దీని మీద వోట్లొడిన తరువాత వినరకు మే నాయకుడు ఒప్పు
కున్నాడు. ఏక గవాక్ష విధానం ఆదర్శవంతమైనది, దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అన్నీ కూడా
అమలుచేసే పద్ధతిని మనము చూడాలని వారే అన్నారుంటే అది ఏవిధమైన సంక్షేమ విధానమో
ఏ విధంగా రైతు ఒకే బోట తీసుకొనేటటువంటి మధ్యకాలిక రుణాలు, దీర్ఘకాలిక రుణాలు,
స్వల్పకాలిక రుణాలు, వారు వాడుకొనేటటువంటి ఎరువులు, పురుగుల మందులు, విత్త
నాలు వారికి ఏ విధంగా ఒకే బోట లభ్యం చేయాలి అనేటటువంటి గౌరవనీయమైనటువంటి
విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టామే, మరీ ఈనాడు ఏక గవాక్షం సంగతి ఏమంటారు, ఉంచుతారా,
తీసేస్తారా? అదే మరీ నేరుపడని బావులకు రైతు ఎక్కడి నుంచి తెస్తాడు? మేము రాయితీలు
ఇచ్చాము. ఈనాడు మేరు రాయితీలు ఇస్తారా, తీసేస్తారా? ఇప్పుడే చూశాము. మహబూబ్
నగర్ జిల్లాలో మే వారే అడుగుతున్నారు మా సంగతి ఏమిటి, ఆ బావుల సంగతి ఏమిటని?
మరీ ఈ సంగతి కూడా తెలుపండి. నేరుపడని బావులకు రాయితీలు ఇస్తారా లేక వారి ఖర్చుని
ఇళ్లు వాకిళ్లు అమ్మి కట్టుమని బలవంతం చేస్తారా? ఒకసారి నిర్వహించాలని మనవి
చెప్పన్నాను. అదే విధంగా ప్రకృతి వైపరీత్యాలలో నష్టపోయిన రైతులకు వారు వాడేటటు
వంటి ఎరువులు, పురుగుల మందులు, విత్తనాలు 50 శాతం సబ్సిడీ రేటుకు వారికి
సప్లయి బేజాము. కాబట్టి, ఈనాడు మేరు సప్లయి చేస్తారా, చేయరా? రబీ పంటలో ఒక్క
మొక్క బావకుండా బితికించాము. అది మా ఘనత. ఈనాడు ఏ విధంగా ఉందో మేకే
తెలుసు. నేను వేరే చెప్పక్కరలేదు. రబీ పంట లేదు, త్యాగదానికి నేరు లేదు. మరీ ఈ
విధంగా అల్లకల్లోలమై దేశం ఉంటే ఈనాడు మే మంజూరీలు, కేటాయింపులు అన్నీ కూడా
మేము అంగీకరింపాలి అంటే ఆత్మ చంపుకొని బితికడం లేదని నేను మే ద్వారా స్పష్టం

చేస్తున్నాను. పేదప్రజానీకానికి, పేద రైతులకు, శ్రమజీవులకు, కష్టజీవులకు చనికీరానకు వంటి ఈ ప్రభుత్వం ఎవరికి న్యాయం చేస్తుంది? కలిగిన వారికి పెడతామా? ఈ విషయం మీ అదర్మమైతే అదయినా చెప్పండి. మేము అడగడం మానుకుంటాము. మీకు కోసం అక్కరలేదు. దయచేసి ఈ విషయం నిర్వహించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా 1988వ సంవత్సరములో సహకార రుణాలు రు. 82 కోట్లు సుమారుగా మాఫీ చేసినట్లుంటే ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిది. మరి అదే విధంగా సకాలములో పెల్లించినట్లుంటే వారికి ఐదున్నర శాతం వడ్డీ ముదరా ఇవ్వాలి, 10 శాతం వడ్డీలోపే అయిదున్నర శాతం వడ్డీ ముదరా ఇచ్చి కేవలం నాలుగున్నర శాతం వడ్డీ పుచ్చుకోవాలనేటటువంటి నిర్ణయం చేశాము. ఈనాడు మీరు కాదన్నారే. ఇంతకంటే కిరాతకం ఏమైనా ఉంటుందా? ఈనాడు పారిశ్రామికవేత్తలకు మనము ఇస్తున్నాము. ఎన్నో ఇన్సెన్టివ్స్ పెడుతున్నాము. మరి హాల్ డే ఇన్ సేల్స్ టాక్స్, ఇవన్నీ ఇస్తున్నాము? ఎందుకు వారికి ఇస్తున్నాము? ఈనాడు నీకు కూడా పెట్టి నిన్ను బ్రతికించే వాడిని ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నావు? కాబట్టి, దీని విషయం, ప్రత్యక్షంగా ఆ వెళ్ళిరిని మేము ఖండిస్తున్నాము. వారు ఈనాడు ప్రవేశపెట్టిన ఈ ఎప్రాప్రియేషన్ బిల్లును మేము సిద్ధాంతరీత్యా ఆమోదించడం లేదని మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా పట్టేదారు పాస్ బుక్స్ విషయం 1.30 కోట్ల కొందాం. ఈనాడు డబ్బు వున్నవాడు బ్రతుకుతున్నాడు. కానీ రైతు ఖర్చు కాలిందంటే మ. 30 అతనికి ఉన్న ఇల్లా వాకిలే తాకట్టుపెడితే తప్ప బిడ్డలకు పెళ్ళితల్లి చేయలేడు, బిడ్డలను చదివించుకోలేడు. రైతుకు ఈవిధమైన తాకట్టు బ్రతుకు ఎందుకు పెట్టాం? రైతు సంక్షేమం కోసం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పట్టేదారు పాస్ బుక్ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. మేము డిసెంబరు 31వ తారీఖులోగా రైతులకు పాస్ బుక్స్ ఇవ్వాలనుకొన్నాం, కానీ నవంబరులో మీరు అధికారానికి వచ్చారు, మీరు ఇవ్వలేకపోయారు. మీ అశక్తతకు ఇది నిదర్శనం: రైతులకు చేసే దోహదానికి ఇది నిదర్శనం: ఈనాడు కర్షక జనానికి జరిగే అన్యాయానికి ఇది నిదర్శనం అని మీదవారా వారికి మనవిచేస్తున్నాను. మీ చిత్తశుద్ధిని నిరూపించండి. మీరు పాస్ బుక్స్ ఇవ్వండి, మేము అంగీకరిస్తాం. మీరు చేసే మంచి పనులన్నింటినీ ఆమోదిస్తాం. అంతేతప్ప, ఈ విధమైన అప్రజాసామిక విధానాలను మేము ఏనాడూ అంగీకరించేది లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా 1983లో వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పంప్సెట్స్ 5 లక్షల 36 వేలు ఉంటే 1989వ సంవత్సరంలో మీరు అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి వ్యవసాయ పంప్సెట్స్ సంఖ్యను మేము 10 లక్షల 34 వేలకు పెంచాం. రైతుల ఉత్పత్తులను పెంచడానికి ఈవిధంగా కృషిచేశామంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏవిధమైన అంకితభావంతో రైతన్నల సంక్షేమానికి వనిచేసిందో ఈ ప్రభుత్వం వారు దయచేసి గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతే రాటు కావాలన్న బాహుజీ నిర్వహణాన్ని ఏమంటారు? మీరు కాదంటారు? రైతు మీకు బానిసగా ఉండాలంటారా? రైతు తొత్తుగా బ్రతకాలంటారా? రైతు కష్టజీవిగా నశించాలంటారా? రైతు పేద వసుకొని బ్రతకాలంటారా? ఇవన్నీ దయచేసి చెబితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా వ్యవసాయాత్మకత విషయంలో 1980-81 లో కేవలం 17.93 శాతంగా వుంటే ఇన్ని పంప్సెట్స్ ఎనర్జైజేషన్ జరిగింది కాబట్టి ఈనాడు 3.48 శాతానికి పెరిగింది - అంటే ఎవరు లబ్ధి పొందారో దయచేసి మీరు గమనించాలి. కానీ ఈనాడు రైతు జన సంక్షేమం చూడని ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఈ ఎప్రాప్రియేషన్ బిల్లు మాకు ఆమోదం కాదు. అదేవిధంగా ఈనాడు వ్యవసాయ రంగానికి విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఎలా ఉందో చూడండి. ఎప్పుడూ 18 గంటలకు తక్కువగా రైతులకు మేము విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయలేదు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి:- కరెంట్ ఎక్కడుండింది?

Mr. Deputy Speaker:- No comments please. Finance Minister is here; he can reply ultimately.

శ్రీ ఎన్.బి.రామారావు:- 1989 వరకు సుమారుగా 18 గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేశాము. కానీ ఈరోజు 13 గంటలు కూడా సరఫరా చేయలేకపోతున్నారు. ప్రజలకు, వ్యవసాయ రంగానికి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా విషయంలో వారు హామీ ఇవ్వలేక పోతున్నారంటే ఇది వారు చేస్తున్న తీరని దోహం. కాబట్టి ఈ ఎంపీఎఫ్ యెషన్ బిల్లు మాకు అంగీకారం కాదని మా అసమ్మతిని తీవ్రంగా వ్యక్తం చేస్తున్నాము. వారు తెలుసుకోవలసిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. నీజామాబద్ జిల్లాలో మాకు కరెంట్ లేదు, మా గోడు వనండి, మాకు సంక్లెమం చేయండి అని ప్రభుత్వాన్ని అర్థించిన వారిని పోలీసు కాలనీలో ఇద్దరిని చంపుతారా? దీనికి తగిన సమాధానం చెప్పాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయము)

ఒక గౌరవ సభ్యులు: ఎమిటి ఆ హావభావాలు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేల్క్, నో ఇంటరప్షన్.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- ఇన్నింటికీ మకుటాయమానంగా కర్షక పరిషత్ను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఈనాడు ఎవరైనా ఒక పరిశ్రమ పెట్టి వారు ఉత్పత్తిచేసిన వస్తువులకు వారి ఇష్టంమేరకు ధరలను నిర్ణయించుకొంటున్న ఈ సందర్భంలో రైతు తాను పండించిన పంటకు తగిన గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించు కోవాలి, రైతుకు గౌరవం కల్పించాలి, గుర్తింపు లభించేట్లు చేయాలన్న ఉద్దేశంతో కర్షక పరిషత్ను ఏర్పాటుచేస్తూ దానిని కాదంటున్నారు.

(అంతరాయం)

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- ఇది మోసం, అల్లుడి కోసం.

Mr. Deputy Speaker:- Let us maintain the dignity of the House.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- ఈవేళ అల్లుడు అయినా ఎం.ఎల్.ఏ. కావడానికి ప్రజలు అధికారం ఇచ్చారు. కాదనడానికి లేదు. మనమే సభా గౌరవాన్ని చిన్నచూపు చూస్తున్నాం, మనమే కాలదన్నుతున్నాం, అది దయచేసి గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యం పట్ల గౌరవం ఉంటే ఆ విధానాన్ని హర్షించాలనే, గౌరవించాలనే సవినయంగా నా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఆ కర్షక పరిషత్తో పంటల సమాఖ్యలు అన్నీ కలిపి ఉండాలి, సరైన పంపిణీ విధానంతో వారి సంక్లెమాన్ని వారే చూసుకోవాలి, ప్రభుత్వపరంగా ఏమీ వుండకూడదని నిర్ణయించాం. కర్షక పరిషత్, దాని అనుబంధ వ్యవస్థలన్నీ ఒకే చోట వుండాలని అందుకోసం 600 ఎకరాల భూమిని కేటాయించాం.

అందుకు ఏమంటారు? ఈనాడు వ్యవసాయ సలహా సంఘమట, దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఫ్లెర్కన్ అట, వ్యవసాయ శాఖామిత్యలు డెహ్యబీ ఫ్లెర్కన్ అట. ఈ వ్యవస్థలన్నీ మన కోసమా లేక ప్రజల కోసమా? ఈనాడు అధికార వికేంద్రీకరణ కావాలి, ప్రజలను ప్రజలుగా చూడాలి. ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యానికి మనం కళ్లు అసి చెప్పుకొంటూ పెత్తందారులుగా వుండి అన్నీ మన నెత్తినే పెట్టుకొని ప్రజలను అవమానపరచడం తగదు, అందుకు నా తేవ్వనిర ననను వ్యక్తపరుస్తున్నాను.

(Cries of 'AYYO' from the Treasury Benches)

(అంతరాయము)

(And Cries of 'ALLUDU' from the Treasury Benches)

అయ్యా, నేవచేసాడు అల్లుడూ ఉంటాడు, బావమరిదీ ఉంటాడు, మేనల్లుడూ ఉంటాడు. కానీ ఈవిధమైన అవమానకరమైన ప్రసంగాలుచేస్తే అది బాధాకరమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. యీ మస్తి కం టు మ్మె రెస్ట్రక్ట్. దయచేసి మీరు నన్ను కాపాడాలని సవినయంగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్షం వెళ్ళు నుండి:- "మొదటినుంచీ అట్లాగే చేస్తున్నారు.")

Mr. Deputy Speaker:- Please do not make any comments. It is better.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- ఇక విద్యుచ్ఛక్తి గురించి మేధ్వారా ప్రజలకు గట్టిగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మేము ఆరోజున పరిపాలనా బాధ్యత స్వీకరించేనాటికి విద్యుత్ ఉత్పాదన 3600 మెగావాట్లు ఉంటే ప్లాంట్ విద్యుచ్ఛక్తిని కేవలం 2400 మెగావాట్లుగా నిర్ణయించారు, థర్మల్ విద్యుచ్ఛక్తి 1200 మెగావాట్లు ఉంది. అయితే యదార్థానికి ఇది సరైనది కాదు. ఎప్పుడైనా ప్రకృతి విపత్తులు ఏర్పడినప్పుడు, వర్షాలు రానప్పుడు, కరువుకాటకాలు ఏర్పడినప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తికి అభూతం కలగడం మనకు తెలిసిందే. కాబట్టి థర్మల్ పవర్ ప్లాంట్ పవర్ కంటే రెండింతలుగా ఉండాలి, అంతేతప్ప దానిలో సగంగా ఉండ కూడదు. తప్పుడు విధానం ఫలితంగా విద్యుచ్ఛక్తి కొరతకు గత పాలక వ్యవస్థలోనే అంకురార్పణ జరిగిందని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఆనాడు విద్యుచ్ఛక్తి తలసరి వీనియోగం కేవలం 67.2 శాతం ఉంటే ఈ రోజున 128 పర్సెంట్ కు పెరిగింది అంటే విద్యుచ్ఛక్తిని పెంపుదల చేశామో లేదో ఈ అంకెలవల్లే తెలుస్తుంది. అదే విధంగా ఇదివరకు విద్యుచ్ఛక్తి వీనియోగం 52.67 మెగా యూనిట్లు వుంటే ఈనాడు అది 15,643 మెగా వాట్స్ కు పెంచబడింది అంటే విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి ఏవిధంగా పెరిగిందో, మేము ఎన్ని పంప్ సెట్స్ ఇచ్చామో, ఎన్ని వ్యవసాయ బావులకు విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇచ్చామో, అన్ని రంగాల్లో విద్యుచ్ఛక్తి వీనియోగం ఏవిధంగా పెంచబడిందో దయచేసి గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా చిన్న పంచాయతీలు ఉన్నచోట వేధి దీపాలకుగానీ, మండినేటి సరఫరాకుగానీ విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేశాం. ఈనాడు వెనుకబడిన వారికి, షెడ్యూల్డ్ కులాలవారికి - ప్రతి వారికీ దీపాన్ని ప్రసాదించడం జరిగింది. ఇలా ఏవిధంగా విద్యుత్ ఉత్పత్తి పెంచబడిందో, వీనియోగదారుల సంఖ్య ఏవిధంగా పెరిగిందో గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక 1983లో 553 సబ్-స్టేషన్లు ఉంటే తెలుగుదేశం హయాములో వాటి

సంఖ్య 1,019కి పెంచబడింది. ఈ పెంపుదల శాతం 91.2 అని మేకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా 1983 నాటికి ట్యాన్స్‌ఫార్మర్ల సంఖ్య 424 ఉండగా ఇప్పుడు 1,40866కు పెంచబడినాయి. ఇది 140 శాతం పెంపుదల. దీని విషయంలో సమాధానం ఏమిటి? అదే విధంగా ఆదాయం 1983లో 332 కోట్లు ఉంటే, ఈనాడు 833 కోట్లకు పెంచాము. ఇది 149 శాతం ఆదాయంలో పెంపుదల. కనీహ్యమర్స్ - విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకునేవారు 1983లో 28.88 ఉంటే, ఈరోజున 58.80 వరకు అంటే, 104 శాతం పెరిగిందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కూడా ఈనాడు ఇస్తున్నామా? అలోపించాలని మనవి చేస్తున్నాను. 4వ ప్రజాశిక్ష మేరు కేటాయింపులు దయచేసి గుర్తించాలి. 7వ ప్రజాశిక్ష మొత్తం పెట్టాము. 4వ ప్రజాశిక్ష మే చేతుల్లో ఉన్నది. 5వ ప్రజాశిక్ష మే చేతుల్లో ఉన్నది. 4వ రెండు వార్షిక ప్రజాశిక్షలు మేరే నిర్వహించారు. 4వ ప్రజాశిక్ష 42.5 శాతం ఆనాడు నీధులు కేటాయింపు విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తికి జరిగింది. 5వ ప్రజాశిక్ష 38.40 జరిగింది. 2వ వార్షిక ప్రజాశిక్ష 32.8 శాతం జరిగింది. 6వ వార్షిక ప్రజాశిక్ష 22.8 శాతం జరిగింది. ఈనాడు పేదవారికి, ప్రజాశిక్ష కేటాయింపులు 21.3 కేటాయించాము కానీ ఖర్చు చేసింది 25 శాతం ఖర్చు చేశామంటే ఏవిధంగా విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి అత్యధికమైన ప్రాధాన్యత ఇచ్చామో; ఏవిధంగా గుర్తించామో నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. మనకు జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయం కూడా చెప్పడం మా ధర్మం. కేంద్ర ప్రభుత్వం మే చేతుల్లో ఉంది ఆనాడు. సింగరేణి కాలరీస్‌లో బొగ్గు ఎంత ఉత్పత్తి అవుతుంది? 11 మీలియన్ టన్నులు ఆనాడు ఉంటే, ఈనాడు 19 మీలియన్ టన్నులు బొగ్గును మేము ఉత్పత్తి చేసి విద్యానాన్ని పెంచాము. ఆనాడు ఎంత లభించింది? ఒక బొగ్గు ముక్క అయినా మనకు విద్యుచ్ఛక్తికి వాడుకోవడానికి లింకేజీ ఇచ్చారో మే ప్రభుత్వాన్ని అడగండి? ఎందుకు ఇవ్వలేదు? ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేయబడింది? మనకు ఉన్నటువంటి నిధులన్నీ కూడా ఉపయోగించకుండా మన రాష్ట్రాభివృద్ధికి వాడకుండా ఎందుకు దగా పడ్డాము? అక్కడ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే ఉన్నది. దయచేసి వారే తెలుసుకుంటే మంచిదని మేకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా, కల్పకం మొదటి దశలో పూర్తి కేటాయింపు తమిళనాడుకు చేశారు. రెండవ దశలో కేవలం 50 శాతం మాత్రమే అందరికీ పంచి పెట్టారు. ప్రవాదం ఉన్నది; రాష్ట్రాలు అన్నిటికీ సామాజిక న్యాయం సమానంగా అందవయ్యాలి. వారు ఓట్లు వేశారు, వేరు వేయలేదు, వారు మా మద్దతుదారు, వేరు మా మద్దతుదారులు కారని అటు వంటి పక్కపాతబుద్ధితో ఉంటే రాష్ట్రాభివృద్ధి ఎట్లా జరుగుతుందో దయచేసి అలోపించాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు ఇక్కడ కూడా నేషనల్ థర్మల్ పవర్ ప్రాజెక్టులలో కేవలం 27 శాతం మాత్రమే ఇస్తున్నారు. నోరులేనివారిని చేశారు తెలుగుదేశం వారిని. ఆ సదుపాయాలు మనకు ఇవ్వడంలేదు. అది అడగడం చేతకాదు; ఈ ప్రభుత్వం చేయ లేదు, చేయలేదు, చేయలేదు అంటున్నారు. కాబట్టి, మేధ్యారా మనవి చేస్తున్నాను. దేన్ని గమనించాలి. అదేవిధంగా తెలుగుదేశం చేపట్టిన కార్యక్రమం 8వ ప్రజాశిక్ష జరిగిన అన్యాయాన్ని అడగకుండా, మే కాంగ్రెసు హయాంలో అన్ని రాష్ట్రాలకు ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకు ఎక్కువగా ఉత్పత్తి ఇస్తే, దక్షిణాది ప్రాంతానికి మైనస్ 18.1 గా నిర్ణయించారు. ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిని గుర్తించాలి. అంటే, ఏవిధమైనటువంటి న్యాయం జరిగింది? ఉత్తరాధివారికి 5.4 ప్లస్; అదేవిధంగా తూర్పు ప్రాంతానికి 5.3 ప్లస్; ఈ విధంగా అధికత చేశారు. మనకు 18.1 చేశారు. చిన్న చూపు చూశారు: దయచేసి యీ విషయంలో ఏ విధమైన రాజకీయాలు పడ్డూ; మనకు కోపతాపాలు పడ్డూ; మనకు జరిగిన అన్యాయాన్ని గుర్తించండి; సర్వేన న్యాయం చేయడని

సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అంతకంటే ముఖ్యమైన విషయం - నీన్నమొన్న జరిగింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నంతవరకు మా అధికారాన్ని మేమూ పదులుకోలేము; తెలుగువారి ఆత్మ గౌరవాన్ని పరిరక్షిస్తాము; మే చేతిలో బహువత్ అవార్డు కమీషన్ ఉన్నది. తిరిగి రెవ్యూ చేయవలసిన అవసరం లేదు. దాన్ని అమలు చేయాలి. అమలు చేయగల బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వానిది. ఆనాడు కృష్ణానది జలాలు 2,600 టి.ఎం.సి.ల నీటిని - ఆంధ్రప్రదేశ్ కు 800 టి.ఎం.సి. 700 టి.ఎం.సిలు కర్ణాటకకు, 500 టి.ఎం.సిలు మహారాష్ట్రకు, ఇవ్వడం జరిగింది. 75 శాతం డిపెండెబిలిటీ మీద ఎప్పుడైనా ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వస్తే దెబ్బ తినేది ఆంధ్రప్రదేశ్. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు నష్టం జరుగుతుంది. కాబట్టి, ఎప్పుడు అయినా మీగులు నీరు ఉంటే, ఆ నీరు వృధాగా సముద్రంలోకి పోకుండా వారు ఉపయోగించుకోవడానికి 2000 ఎ.డి. వరకు పరిపూర్ణమైన అధికారము ఇవ్వామన్నారు. ఆ అధికారాన్ని వాడుకోవడానికి - అందుకే వారు ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశానికి పిలిచినప్పుడు నేను వెళ్లవలసిన అవసరం లేదన్నాను. వెళ్ళామంటే, ఎన్నో నిబంధనలు పెట్టవచ్చు. గౌరవ ప్రధాని ఏదో కమీషన్ వారు రిపోర్టు వీని ఇంటర్ ఫియర్ అయి ఏమీ ముట్టకూడదని అనవచ్చు. మాకు అటువంటి అనుమానాలు ఉన్నాయి. కాంగ్రెసు వారు చేసినటువంటి అన్యాయాలను చూచి యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రుల సమావేశానికి వెళ్ళడానికి అవసరం లేదని భావించింది. బహువత్ అవార్డుకు సంబంధించి దాన్ని మీరు ఇంప్లిమెంటు చేయండినీ కోరాము. ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాను. కేవలం ఇది సీక్రెట్ గా చెప్పలేదు. అదే విధంగా, ఈనాడు ఒక్క తెలుగుగంగ విషయమే కాదు. ఈనాడు తెలంగాణా ప్రాంతం వారికి వాట్ దు యు ఆన్సర్; శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాండ్ కెనాల్ కు వాట్ దు యు ఆన్సర్. భీమా ప్రాజెక్టు, చిత్తూరు డిల్టా వారికి, గాలేరి-నగరి కెనాల్ వాట్ దు యు ఆన్సర్, హంద్రీ రివర్ కెనాల్ గురించి అయాం ఆన్సింగ్ స్పెయిట్ క్వశ్చన్. 2,000 ఎ.డి.దాకా ఉపయోగించడానికి మనకు అధికారం ఉన్నది. మన అధికారాన్ని తాకట్టు పెట్టి, కేవలం, సిగ్గు చూసిన బ్రతుకు బ్రతుకవలసిన అవసరం ఏమిటి?

(ఇంటర్వ్యూ)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- 'సిగ్గుచూసిన బ్రతుకు బ్రతుకాల్సిన' అనడం బాగాలేదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అయాం సారి ఫర్ ఇట్.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- వారు విత్ డా వేసుకున్నారు, దయచేసి కూర్చోండి...

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఇకపోతే, జంటనగరాల నీటి సమస్య. ఆ రోజున ప్రతిపక్షాల వారందరినీ పిలిచాము. వారందరికీ సమస్య విన్నవించాము. ఏ పాయింటు అయితే బాగుంటుంది? ఎక్కడనుంచి అయితే జంటనగరాలకు నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుందని అడిగాను. అందరం కూడా సుమారు 2, 3 సమావేశాలలో చర్చించాము. చివరకు నా నిర్ణయానికి వదిలి పెట్టారు. కాబట్టి, అక్కంపల్లి రిజర్వాయర్ నుంచి నీరు తీసుకురావాలి అని నిర్ణయించడం జరిగింది. అక్కడ భూమి సేకరించవలసిన అవసరం లేదు. ఆ రోడ్డు పక్కన 3 పంపులు వేసి, మూడు దశలలో - మొదటి దశలో 50 కోట్లు, రెండవ దశలో 200 కోట్లు, మూడవ దశలో 150 కోట్లుతో మొత్తం 600 కోట్లుతో నీరు తేవాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. పేద రైతులు ఇబ్బంది పడకుండా, భూమిని సేకరించకుండా, సునాయాసంగా అమలు చేయవచ్చునని ఆ కార్యక్రమాన్ని అంగీకరించడం జరిగింది. దానికి

పర్యవసానంగా అనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదా? శంకుస్థాపన చేయడం మా అదర్శం కాదంటారా? మేము చేసింది తప్పు అంటారా? దయచేసి చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. అనాడు మొదలు పెట్టిన కార్యక్రమం మావారసులుగా మీరు ఈనాడు నిర్వహించకుండా కేవలం తుడిచి పెడతామంటే, ఎట్లా? అనాడు ప్రతిపక్షాలవారందరూ ఉన్నారు. మీరు అగౌరవపరుస్తున్నారా, మీరు కూడా అనాడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నారే, మీమ్మల్ని మీరు అగౌరవ పరుస్తున్నారా? సర్వేన న్యాయం జరిగినగరాల పౌరులకు చేయాలని మీమ్మల్ని పినయూర్యకంగా అర్హిస్తున్నాను. కాబట్టి, యీ విషయం గుర్తించండి. పెన్ పరిష్కారం వచ్చేవరకు మేము యీ బడ్జెట్ ను సమర్పించడం మాత్రం జరగదని మీకు స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. మేము చేసిన కాకతీయ కాలవను 50 కి.మీ. పొడిగించాము. శుంకేశుల రిజర్వాయరు, కె.సి. కెనాల్ కు కృష్ణానది జలాలు ఇచ్చి, అనంతపూర్ డిల్లకు 10 టి.ఎం.సి.లు తరలించి ఆ నేలను సుభిక్షం చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయం మీరు చెప్పలేదు. అన్నిటికీ మీరు నేరును సప్లయ చేస్తామని ప్రజలకు హామీ ఇవ్వలేదా? ఇందు క్షేమ ప్రజలు మీకు ఓట్లు ఇచ్చింది? ఏ విధమైన పరిష్కారం సూచించకుండా ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మాకు ఆమోదయోగ్యం కాదని మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. విద్య కూడా ఒక పెద్ద విషయం. ఎందుకంటే, ఎవరైనాసరే వారి భాషమీద వారికి గౌరవం ఉంటుంది. తెలుగుదేలయన్న, దేశంబు దేలుగేను' దెలుగు వల్లభుండ, దెలుగొకండ, యెల్లన్నపలు గొలువ నెఱుగవే జానాడి, దేశభాషలందు, దెలుగులెన్న". ఇటువంటి విద్యకు ప్రత్యేకమైన స్థానాన్ని కల్పించాలి. ఈనాడు పెద్ద ప్రజలు చదువుకోవడానికి ఏర్పాటు చేశాము. క్యాపిటిషన్ ఫీజు రద్దు చేయడం జరిగింది.

20

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా....

50 మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వెంకటాపుగారూ, దయచేసి కూర్చోండి. ఇప్పటికే రెండు గంటలు కావసోంది. ఇంకా ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్ పాస్ కావలసి వుంది. మధ్యలో యింటర్ వేన్ అవుతే ఎలా?

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- వారినీ కూర్చోమనండి అధ్యక్షా.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- నాకు, మీకు మధ్యలో వారు వస్తున్నారు.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వెంకటాపుగారూ, మీరు చెప్పదలచుకున్నది ఒక్క నిమిషంలో చెప్పండి. రామారావుగారూ, మీరు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు మైక్ కట్ చేసి వేరే వారికి యిస్తున్నారు. అట్లాగే ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు మాకు అవకాశం యివ్వండి.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడేటప్పుడు, మేము యింటర్ వేన్ అవుతే, మాకు మైక్ యిచ్చేటట్లయితే, యిప్పుడు వారికి - యివ్వడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది యింటర్వేన్ కావడం కాదు. వారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అడుగుతున్నారు. వారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటో వీని క్లియర్ చేద్దాము.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు:- మేము మాట్లాడడానికి ఒకరం లేస్తే, పది మంది లేచి మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు. ఆయనకు వత్తాసుగా యంత్రమంది బ్లోడ్ యూనియన్ లాగా రావలసిన అవసరం లేదు. మీరు నన్ను కూర్చోమంటే కూర్చోవడానికి నిర్దవడే నుంచున్నాను. నేను ఫైర్ను డిఫెండ్ చేయను. ఇదంతా బ్లోడ్ యూనియన్ లాగా వస్తే భయపడే వారు లేరు యిక్కడ. మీ రాజ్యం అయిపోయింది. అది తెలుసుకుంటే మిండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ వైపు నుండి ఒకరు కామెంట్ చేడత అక్కడ నుండి పది మంది లేస్తున్నారు. కామెంట్స్ లేకుండా మాసుకుంటే సభ కామీగా నడుస్తుంది. అక్కడికి వదలివేయండి వెంకట్రావుగారూ. రామారావుగారూ, మీరు దయచేసి మాట్లాడండి.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- ఆయన పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేకుండానే మాట్లాడడానికి మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆయన చెప్పిన దానిలో పాయింట్ ఏమీ లేదు.

శ్రీ యన్.బి. రామారావు:- అధ్యక్షా, విద్యకు మనం యిచ్చే గౌరవం, అది అందరికీ విద్యాప్రదాయని కావాలి. కేవలం జీవితం గడుపుకోవడానికి, బానిస ఉద్యోగ ప్రసక్తితో కూడిన ఒక తప్పుడు భావం కాకూడదు అనేది మా పద్ధతి. కాబట్టి కలిగిన వారి బిడ్డలకే చదువుకునే అవకాశం కాదు, లేని వారు కూడా చదువుకోవాలి. వారి అర్హతలతో వారు గుర్తింపబడాలి. కేవలం వారి సంపదతో గుర్తింపబడకూడదు అనే విధానం మీద, క్యాపిటిషన్ విధానం తొలిసారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో రద్దు చేసింది మా ప్రభుత్వం అని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడే మనవి చేశాను, విద్య అన్నది జీవనభృతిని పెంచే పద్ధతిగా వుండాలే కాని, బానిస ఉద్యోగాలు చేసేదిగా కాకూడదు అనే విధానంతోనే వృత్తి విద్యను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వృత్తి విద్యను ప్రవేశపెట్టిన ఘనత తెలుగుదేశానిది. ఎనిమిది, తొమ్మిది, పది క్లాసులలో వృత్తి విద్యను తప్పకుండా చేయాలి. అప్పుడే పదవ తరగతి చదివిన తరువాత వారి కాశ్య మీద వారు నిలబడగలరు. కనీసం పొట్టుపోసుకో గలుగుతారు. అటువంటి విజ్ఞానాత్మకమైన విద్య కావాలి. ఈ బానిస విద్యా విధానంతో మన ప్రజానీకం దగా చేయబడకూడదు అనే భావంతో దీన్ని ఆనాడు ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని మీకు ఈనాడు సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మేము రాజకీయాలలోకి వచ్చింది కేవలం ఏవిధంగా కూడా మా ఆత్మలను తాకట్టు పెట్టుకోవడానికి కాదు.

రెసిపోకల్ నేటును ఆనాడు తేసి వేశాము. నేను ప్రజానీకాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈనాడు మేము ఎక్కడికి కూడా, యిక్కడి నుండి విద్యార్థులను ఏ రాష్ట్రానికి పంపించ లేదు. అక్కడి వారికి షెల్టర్ యివ్వలేదు. ఈ విధంగా రెసిపోకల్ నేటు తేసివేయడం, ప్రభుత్వ విధానానికి సంబంధం లేకుండా, ఒక పద్ధతిలో, ఒక నిర్దేశమైన విధానంలో, అర్హత కలిగిన వారికి, యింటర్వ్యూస్, ఎగ్జామినేషన్స్ పెట్టాము. లిస్టు జారీ చేయించాము. ఎవరయితే ఆ లిస్టులో వచ్చారో, వారికే ప్రవేశం కల్పించడం జరిగింది. తరువాత, కొంతమంది విజ్ఞులు చెప్పిన తరువాత యిన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ పోస్టేషనల్ స్టడీస్ అనే దాన్ని పెట్టాము. ఏమిటి దాని సంగతి? అప్పటికే 600 ఎకరాలు కేటాయించాము. ఈనాడు మన విద్యార్థులు చాలామంది యితర రాష్ట్రాలకు వెళ్లి, అక్కడ క్యాపిటిషన్ భీమ యిచ్చి, నేటు కొనుక్కుంటున్నారని తెలిసినప్పుడు, మన డబ్బు యితర రాష్ట్రాలకు పోతోందని

గమనించినప్పుడు, అటువంటి విద్యార్థులకు మనమే శిక్షణ యిద్దాము. మరో అవకాశం వారికి కలిగిద్దాము. వారికి రిఫ్రెషింగ్ కోర్సు ఆరు నెలలు యిద్దాము. వారికి కామన్ ఎంట్రీను ఎక్జామినేషన్ పెడతాము. 50 శాతం వచ్చిన వారికి తిరిగి సీటు యిద్దాము అనే అభ్యుదయ భావంతో మేము నిర్ణయించాము యిన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ప్రొఫెషనల్ స్టడీస్. దాని విషయం ఏమీ చెప్తారా? మీరు విద్యను ఆదరిస్తారా? లేదా? అటువంటి విద్యార్థులను గుర్తించి మన రాష్ట్రంలోనే చదువుకునే అవకాశం, మరో ఛాన్స్ అటువంటి వారికి యిస్తారా? యివ్వరా? ఇటువంటివి ఏవే నిర్వచించని ఈ ప్రభుత్వం యొక్క, ఈ యొక్క బిల్లును ఆమోదించే విధానం లేదని మేము సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ యొక్క ప్రభుత్వ నిబంధనలకు లొబడిన వారికి తప్పకుండా యిస్తామని మేము చెప్పాము. ఈనాడు పెబుతున్నామని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

شیخ ابراهیم بن عبداللہ مسقطی :- آپ اسٹیٹسٹیکز کے تعلق سے کیا کہیں گے۔ آپ اسٹیٹسٹیکز کو
تعملاً پہنچا رہے ہیں۔ آپ کے لئے میں اسٹیٹسٹیکز کو کوئی فائدہ نہیں ہوا۔

శ్రీ యన్.టి. రామారావు - ఈ నిబంధనలకు లొబడ్డ ప్రతివారికి అవకాశం కలిగించబడుతుందని నేను మనవిచేశాను. ఇకపోతే, విద్యావిధానంలో ఎన్ని మార్పులు తెచ్చామో గమనించాలి

ఆడియో విజువల్ ఎడ్యుకేషన్ ఈనాడు డ్రాప్ అవుట్స్ను తీసివేసి, విద్య అంటే ఆకర్షణ వంతంగా చేయాలి. విజ్ఞానం ప్రబోధించాలి అనే భావంతో ఆడియో విజువల్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రవేశపెట్టాము. మా ప్రభుత్వం మారిన వెంటనే మీరు యిచ్చిన గుర్తింపు మాకు అక్కర లేదు. మేము రిజెన్ చేస్తున్నాము అని రమణగారు, బాపుగారు అన్నట్లు, విన్నాము. రమణగారు, బాపుగారు 'మా దగ్గర ఏమీ ఆశించకుండా' మీరు ఎన్నుకున్న విధానం పట్ల మాకున్న అభిమానంతో అని వారు ఈయొక్క ఆడియో విజువల్ ఎడ్యుకేషన్కు సహాయం చేయడానికి ముందుకువచ్చారు 5వ తరగతి వరకు మీరు తయారు చేయండి. ప్రబోధిద్దాము అన్నప్పుడు ఆమోదించిన వారు, ఇప్పుడున్న ప్రస్తుత ప్రభుత్వం రాగానే వారు రిజెన్ చేశారు వెళ్లిపోయాడంటే ఏ విధమైన భావాన్ని ఈ ప్రభుత్వం అభ్యుదయ కళాకారులతో, అభ్యుదయ సారస్వతవేత్తల హృదయంలో కలిగించారో ఒకసారి ఎవరికి వారే ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మాకు చెప్పవద్దు, మీరే ఆత్మవిమర్శ చేసుకోండి. మీరు హర్షంగా ఈనాడు డ్రాప్ అవుట్స్ను తీసివేసి సక్రమంగా విద్యను అమలు చేయండి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

రెడే విధంగా 1200 సింగిల్ టీచర్స్ వున్న దానిలో, ఈనాడు విద్యార్థులు ఎక్కువ అయినారు, డబుల్ టీచర్ స్కూల్ చేయాలన్న భావంతో 8 వందల స్కూల్స్లో, మేము యిద్దరు ఉపాధ్యాయులు వుండాలన్న విధానానికి కట్టుబడి ఉపాధ్యాయులకు ఉద్యోగాలు యిచ్చాము. మిగతా స్కూల్స్లో మీరు యిస్తారా? యివ్వరా? నిర్దిష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. ఇంకా మభ్యపెట్టడం మంచిదికాదని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ 00 పు ఇకపోతే పరిపాలనా విధానంలో సంస్కరణలు చేసి, అధికార వికేంద్రీకరణ కావాలి. కేవలం పెత్తందారులకు అధికారం కట్టపెట్టకుండా పేదవారి ముందుకు పరిపాలనా యంత్రాంగం వచ్చి వారి యింటి తలుపు తట్టాలి. ఆ విధంగా యీ దేశం యొక్క భాగులొకరు

మాండలిక రాజ్యాంగాన్ని యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అమలు చేసినది. ఈ మాండలిక వ్యవస్థ అంటే ఏమిటి? అన్ని డిపార్టుమెంటులు కలిపి యీ మండలంలో ఏర్పాటుచేసి ఉన్నత విద్య, ప్రాథమిక విద్య, పోలీసు స్పెషను, శాంతిభద్రతలు మొదలగునవి స్పెషిలైజ్డ్ రాష్ట్రానికి మేలు చేయాలని చూశాము. 330 సమీతులు ఉన్న యీ రాష్ట్రంలో 1104 మండలాలుగా ఏర్పాటుచేసి ఎవరో మహానుభావులు కన్న కలలకు రూపకల్పన చేశాము. అప్పుడు ఉన్న తహశీల్దారు వ్యవస్థకు బదులు దానిని మూడు మండలాలుగా విభజించినాము. ఇప్పుడు యీ సర్వేసులన్నింటికి కూడా యూనిఫైడ్ సర్వేసు సిస్టమ్ కావాలి. ఫైనాన్స్ కమిషన్ వారు వచ్చినప్పుడు మేము ఎక్కడైనా ఎస్టాబ్లిష్మెంటుకు 25 శాతం కన్న పెరగకూడదని చెప్పాము. కేంద్రప్రభుత్వమువారు కూడా యీ విషయంలో అన్ని రాష్ట్రాలవారిని కన్సల్ట్ చేశారు. ఇటువంటి సజెషన్ యింతవరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే నిర్బంధం అయినట్లు సజెషన్ వచ్చింది. కాబట్టి యీ విషయమై తీవ్రంగా అలోచించాలని కోరుతున్నాను. దీనికి ఎంత ఖర్చు పెడతారు, దానికి ఎంత దుర్వినియోగం చేస్తారు అనేది యీ ప్రభుత్వం అలోచన చేసినట్లు లేదు. అందువల్ల మా అలోచనలు వ్యక్తము చేయని యీ ఎవోప్రియేషన్ బిల్లును ఆమోదించనని చెబుతున్నాను.

డిస్ట్రిక్టు ప్లానింగు బోర్డులకు, స్థానిక సంస్థలకు అధికారాలు యివ్వాము. ప్రభుత్వం యీనాడు మహానుభావులు, విజ్ఞుల పర్యవేక్షణలో యీ ప్రభుత్వ కాంగ్రెసలాపాలు జరగాలని యీ డిస్ట్రిక్టు ప్లానింగు బోర్డులు పట్టాము. ఇప్పుడు మొత్తం దానిని తీసివేసారు. ఇప్పుడు మరల వాటిని ఉంచుతామన్నారు. అంటే ఉంచుతారా, తీసివేస్తారా, పద్దా, పద్దా, రద్దా ఏమీ చేయదలచుకున్నారు. ఇప్పుడు అందరూ కూడ యీ అన్ని విషయాలలో మభ్యపెట్టవచ్చును. కానీ ప్రజలకు యీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని యీ రద్దుల ద్వారా దూరం చేస్తామంటారా? ఏమీ చేస్తారో చెప్పండి? ఇప్పుడు యీ ప్రాంతీయ ద్వేషాలు మనలో మనలకు తగాదాలు పెట్టి ఏవిధంగా మనలను ఫిన్నాభీన్నం చేస్తాయో యిదివరకే మనం చూశాము. సవరణ తలంగాజా కావాలంటే ఎన్నో త్యాగాలు చేశాము. తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమును సంపాదించుకున్నాము. కానీ తరువాత తలంగాజా పేరుతో యీ బోర్డుల పేరుతో ప్రాంతీయ భావాలు తిరిగి రెప్పగొట్టాము. అందువల్ల ఎంతోమంది పేదవారినీ, అభాగ్యులను పొట్టన పెట్టుకున్నాము. మేరు మరల ప్రాంతీయ బోర్డులా ఎందుకు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు? ఇప్పుడు యీ మూడు ప్రాంతాలను విభజించి తలంగాజాకు, రాయల సీమకు, ఆంధ్ర యేరియాలకు తలొక ముఖ్యమంత్రిని పెట్టండి. ఇటువంటి విధానాలు యీ ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నది కాబట్టి మేము యీ ఎవోప్రియేషన్ బిల్లును ఆమోదించమని చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే యిది మా తెలుగుదేశం పార్టీ విధానం కాదు. అన్ని వర్గాల వారికి యీ విధంగా నష్టము చేయడం సబబుకాదని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి యిటువంటి నష్టము చేసే విధానాలు అవలంబిస్తున్నారు కాబట్టి యీ ఎవోప్రియేషన్ బిల్లును మేము పాస్ చేయమని చెబుతున్నాను.

పోతే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమల స్థాపన విషయంలో వెనుకబడిన జిల్లాలను ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయడానికి వ్యవహరించగలమనేది చూసుకోవాలి. అదీలాబాదు, అనంతపురం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు వెనుకబడిన జిల్లాలుగా ప్రకటించాము. మా ప్రభుత్వం ఇండస్ట్రియల్ సెంట్రులకు ఏవిధంగా ఇన్సెంటివ్స్ హాల్డిడ్ సేల్స్‌టాక్కు కలెక్షన్స్ స్కేల్ చేశాము. గత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో ప్రజాస్వామిక శాఖామంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కలర్ ట్యాక్స్ తయారీ కొరకు అప్లికేషన్ పెడితే దానిని యు.పి.వారికి కట్టబెట్టడం జరిగింది. ఆ విధంగా మన

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలకు అన్యాయం చేసారు. ఇక వోతే రైల్వే వాగన్స్ ఫ్యాక్టరీ పంజాబు వారికి యిచ్చారు. మనకు యిస్తామన్న ఫ్యాక్టరీలు మన రాష్ట్రానికి సంపాదించుకోలేక పోతున్నాము. వరంగల్లో యీ వాగన్ రిపేర్ ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటు చేసుకోలేకపోయాము. ఆ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుకు గాను స్థలం కావాలంటే వెంటనే రెండు వేల ఎకరాలు యిచ్చాము. అయినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఇక వోతే అల్యూమియం కర్మాగారమును తమిళ నాడుకు తరలించారు. దానికి కారణం ఏమిటి? రైతులను రాష్ట్రంలో పెనుకబడిన వారుగానే ఉంచారు. వీటన్నింటికీ ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు చెప్పలేరు కాబట్టి యీ ఎవోప్రియేషన్ బిల్లును మేము సమర్థించడము లేదు. ఇక హైదరాబాదును ఇంటర్నేషనల్ ఏరోడ్రోమ్ ఏర్పాటుకు కేంద్రంగా చేయాలని కోరినపుడు వారానికి ఒక్కటే ఒక్క ఇంటర్నేషనల్ ఫ్లయిట్ను హైదరాబాదు నగరంలో ఆగడానికి ఏర్పాటు చేసారు. ఎందుకు యీ ఖర్చు మనకు? ఎందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలంటే చిన్నమాపు. తరువాత వైజాగ్ను ఛీ బ్లౌడ్ జోన్గా చేయాలని కోరినాము. దానికొరకు స్థలసేకరణ జరగాలంటే ఒక్కరోజులో దానికి కావలసిన భూమిని యిచ్చాము. ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక వాడలలో నివశించే కార్మికులు తమ శ్రమను పెట్టుబడులుగా పెడుతున్నారు. వారు యిందులో భాగస్వాములు కావాలి. ఎప్పుడు అయినా ప్రజాస్వామ్యంలో కార్మికులను యీ పరిశ్రమలలో భాగస్వాములను చేయాలని నా కోరిక. దానికొరకు మా ప్రభుత్వం ఉన్నపుడు ఒక బిల్లును కూడా సభలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు అయినా యీ కార్మికుల సంక్షేమం కోసం యీ బిల్లును ఆమోదించారా? అట్లాగా ఆమోదించని పక్షంలో మీరు తెచ్చిన యీ ఎవోప్రియేషన్ బిల్లును మేము ఆమోదించమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక కాకినాడ వోర్డు డెవలప్మెంటు చేయడానికి గాను 130 కోట్ల రూపాయలు మా ప్రభుత్వం యిచ్చింది. విశాఖపట్నం వోర్డుకు కాకినాడ వోర్డు అభివృద్ధి ద్వారా కొంత బరువు తగ్గించాలి. కాకినాడ వోర్డును ఇంటర్నేషనల్ వోర్డుగా డెవలప్ చేయాలి. ఈ వోర్డు అభివృద్ధి చేయడానికి గాను ఇంటర్ నేషనల్ కంపెనీల నుంచి బెండర్లు పిలవండి. కానీ యిప్పుడు ఎదో నామినేషన్మీద యీ వర్క్కు యిస్తామంటున్నారు. అటువంటి పని ఏమీ యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. మీకు 42 సంవత్సరాలు యీ దేశాన్ని పాలించిన అనుభవం ఉంది. దానితో మీరు యీ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయకపోతే మేము యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని మరల నెలకొల్ప గలమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే మన మున్సిపల్ సోదరులు ఉన్నారు. వారి విషయంలో మానుకుంటే మనది మతాతీతమైన రాజ్యాంగం, అంటే సెక్యులర్ స్టేటు. దీనిని అల్పసంఖ్య కులుగా ఉన్న మున్సిపాలకు మనము రాజ్యాంగము ద్వారా కొంత రక్షణ కలిగించాము. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రాగానే కులీ కుతుబ్ షా ప్యాంటాన్ని అభివృద్ధికి గాను రూపాయలు 10 కోట్లు యిచ్చాము. చార్జింగ్ నుంచి రోడ్లు వెడల్పు చేస్తూ బాగు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అదే భావనతో ఎయిడ్ పెంచాము. ఇప్పుడు దానిని తగ్గించడం యీ మున్సిపల్ సోదరులకు అవమానము చేసినట్లు కాదా? అదే విధానంగా గత సంవత్సరం 100 ఉర్దూ స్కూల్స్ ప్రారంభించడం జరిగింది, ఈ రెండు పట్టణాలలో, దయచేసి సోదరులందరూ కూడా గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఒకటి గుంటూరులో, ఒకటి కర్నూలులో, ఒకటి సిజామాబాదులో ఏర్పరచాలని తొలుతగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అది కూడా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇంకో 10 స్కూల్స్ పెట్టండి. వారి బిడ్డలకు సౌకర్యాలు కల్పించండి. వారు కేవలం మైనారిటీ వర్గాలు కాక మన దేశ సంక్షేమం కోసం పాటుపడే మన సహోదరులు అని గుర్తించండి, గౌరవించండి అని సవినయంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. కానీ ఆ నాలుగూ ఎప్పుడు నిర్మాణం పూర్తి చేద్దాము?

ఏ విధంగా చేస్తాము? మెన్బర్స్ సెక్షన్ నీర్వహించే ఈ విధానం మేము తేవ్గా గర్హిస్తామని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అది ఉర్దూ భాషకు గౌరవమా? ఎక్కడ 30 శాతం? వారి జనాభాను బట్టి, ఉర్దూ భాష మాట్లాడే వారుంటే ద్వితీయ భాషగా గౌరవం కల్పించడం జరిగింది. 15 శాతం రూలు ఉన్నప్పుడు అనంతపురంలో 11 శాతం ఉంటే వారికి కూడా వాడుక భాషగా ఉర్దూ భాషకు గౌరవం కల్పించడం జరిగింది. అదే విధంగా ఉర్దూ భాషను గౌరవిస్తారా, లేదా? మన్నీస్తారా, లేదా? సవినయంగా చెప్పవలసిన ఆవసరం ఉంది. నమ్మకం, విశ్వాసం అల్పసంఖ్యాక వర్గాల వారితో కూడా కల్పించాలన్న ధ్యేయం కూడా గుర్తించాలని అనుభవజ్ఞులకు మే ద్వారా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా వక్స్ అస్థులు. 'అత్త నొమ్ము అల్లుడు దానం చేసినట్లు' ఎవరికి వారే భుక్తం చేసుకొంటున్నప్పుడు వక్స్ అస్థుల యొక్క ఇండెక్స్ తయారు చేయడం, వివరాలు తయారు చేయడం కొరకు రు. 25 లక్షలు మా ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. అదే విధంగా వారి ప్రాచీన కట్టడాలు కానీ, మసీదులు కానీ, స్మశానాల రక్షణ కోసం కానీ రు. 20 లక్షలు ఇచ్చాము. మీరు ఈనాడు ఆ డబ్బు మంజూరు చేయండి. ఒకవేళ ఇవ్వకపోతే ఇవ్వక పోయాము. మీరు చేయండి. విధానం మాది. అమలు చేసే వాళ్ళు ఇప్పుడు మీరు. కాబట్టి మిమ్ములను డిమాండు చేస్తున్నాము. అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమాన్ని గమనించాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే అఖరుదీ శాంతిభద్రతలు. చెప్పక్కర్లేదు. ఈనాడు ఎవరో ఒకరు ప్రభుత్వం చేస్తున్నారు. ఈనాడు పేరల్ లీ గవర్నమెంటు రన్ చేస్తున్నారన్న మాట మాత్రం మేము విన్నాము. కాబట్టి దానిని పూర్తిగా నిర్మూలించవలసిన బాధ్యత, శాంతి భద్రతలు కల్పించవలసిన బాధ్యతా ప్రభుత్వానిదే. సామాన్య మానవుడు ఈనాడు బయటకు వెళ్లడానికి వేలు లేదు. పల్లెటూళ్ళలో శాంతిగా నిద్రపోవడానికి వేలు లేదు. ఆడబడులు బయటకు వెళ్ళే మానవులు. ఈ విషయంపైన ఏ క్లెయిర్ మీరు తీసుకొంటున్నారో ఇదివరకు కేవలం కుల కృత్యాలు చేశారు. ఎన్నో దౌర్జన్య విధానమయిన పనులు చేశారు. డిపార్టుమెంటు వారు అన్నీబినీ బుక్ చేశారు. ఈకేసులన్నీ ప్రభుత్వం నిష్పాక్షికంగా ఎవరయినా ఒక్కటే అని పోలీసులు డోక్టర్ కలుగజేసుకోకుండా మరి ఆనాడు నీర్వహించాము. ఈనాడు రాగానే కేవలం వారి యొక్క ఎంకర్ డిమెంట్ కోసం, వాళ్ళ యొక్క సంతృప్తి కోసం సుమారు రెండు వేల మందికి పైగా వాళ్ళందరినీ కూడా - పాంసావాదులందరినీ సమాజం మీదకు విసిరి వేశారు. ఈనాడు దుష్కర్మకు ఫలితం అనుభవిస్తారు. ఈనాడు జరుగుతున్న ఈ దౌర్జన్య విధానాలకు ప్రభుత్వమే కారణం అని స్పష్టం చేస్తున్నాను. ఏనాడూ, మేము ఎప్పుడూ అనలేదు. మేము కూడా 7 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసాము. పేరు పెట్టి కాంగ్రెసు వాళ్ళను పాంసించమని అనలేదు. ఏ డిపార్టుమెంటుకూ అర్ధం ఇవ్వలేదు. మీరు ఈనాడు తెలుగుదేశాన్ని కావాలని పాంసెస్తున్నారు. తెలుగుదేశం కార్యకర్తలందరినీ మీరు అమానుషమయిన విధానాలకు గురి చేస్తున్నారు. సమాజం క్షమించదు మిమ్ములను. అధికారం ఈనాడు వచ్చింది. రేపు పోవచ్చు. దానిని మీరు నిలుపుకోలేరు. మే నిదాంతాలు నిలబెట్టలేవు. మీరు సమాజపరమైన న్యాయం, సంక్షేమం, సమాజానికి అందించినప్పుడే అది నిలుస్తుంది తప్ప కేవలం దౌర్జన్యంతో కాదు. ఎంత మంది అన్యాయం అయ్యారో గతాన్ని స్మృతికి తెచ్చుకోండి. కాలాన్ని గుర్తు చేసుకోండి. ఎన్ని రకాలుగా వ్యవహరించారో? ఎంత అమానుషంగా వ్యవహరించారో, రాక్షసులుగా వ్యవహరించారో? నాశనం అయ్యారు. కాలగర్భంలో కలిసిపోయారు. కాబట్టి మీకు పాపభరిత చేస్తున్నాను.

మేరు ఎంతో పెద్ద వాళ్ళతో గెలవలేదు. కేవలం 3.18 తేడాతో గెలిచారు. అది ఏ విధంగా గెలిచారన్నది అప్రస్తుతం. కాబట్టి మేరు నిలబెట్టుకోండి. మే ప్రజలు మే పట్ల వుంచిన విశ్వాసాన్ని, నమ్మకాన్ని మేరు దక్కించుకోండి. మేరు ప్రజలను రక్షించండి. శాంతి భద్రతలను కాపాడండి. అని మాత్రం నేను మీకు సవినయంగా మనవి చెప్పన్నాను.

అదే విధంగా రాజకీయ దాడులు, బిడాయిగడ్డలో గిరిజన యువతుల మానభంగాలు, అడుగుతున్నాను - ఈనాడు ఎస్.టి. శాసనసభ్యులందరికీ.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క మనవి. తమరు అనుమతిస్తే - రామారావుగారు ఇప్పటికి 1.35 గంటలయిందీ సర్....

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- మీరెవరండీ అడగాడానికి?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మీరెవరూ? వాటిట్ డిస్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మీనిస్టరుగారు బిజినెస్ సెట్ చేసు కోవాలి కాబట్టి వారిని చెప్పనివ్వండి. ఫర్వాలేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులకు ఎవరు ఎవరో వాళ్ళకు తెలియక పోతే నేను ఏమీ చేయలేను. 1 గంట 35 నిమిషాలయ్యింది. వారు ఇంకా ఎంత టైం తీసుకొంటారు? చెబితే - ఎందుకంటే మా వాళ్ళకు అర్థం కాలేదు ఇంతసేపూ.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- చెప్పిన మాట రిపోర్ట్ చేయకుండా చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సాయంకాలం కూడా కూర్చోవడం లేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నా మనవి ఏమిటో చెబుతాను. రేపు లా అండ్ ఆర్డర్ మీద ఎలాగూ రెండు గంటలు డిస్కషన్ పెట్టుకొన్నాము. మళ్ళీ దాని మీద చర్చిత చరణం ఎందుకు? ఆ సమస్య మీద ఎల్లండి మాట్లాడుకోవచ్చు. త్వరగా కంప్లీట్ చేస్తే మిగతా వారికి కూడా అవకాశం వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- హోం డిమాండ్స్ కూడా డిస్కో ఉన్నాయి. వారు కాదన లేరు. కాబట్టి ఆ డిమాండ్స్లో నా భావన చెప్పదలచుకొన్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఏ డిమాండ్స్న్నాయో నాకు తెలియక కాదు. నేను దానిలోకి పోవడం లేదు. పాపం ఇప్పుడు వారు కొత్తగా అప్రోప్రియేషన్ మీద మాట్లాడుతున్నారు. మాట్లాడనివ్వండి. కానీ ఎంత టైం తీసుకొంటారో చెబితే బాగుంటుంది.

(అంతరాయం)

ఇంకా మిగతా ప్రతిపక్ష నాయకులందరూ మాట్లాడాల్సి. మంచి మాటలు కూడా ఎక్కడ పోతే నేనేమీ చేయలేను.

(అంతరాయం)

నేనమయినా అన్వేషణమెంతో అన్నానా? తీట్లానా? మీరే చెప్పండి. This is the
cruel torturing of all of us.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఇప్పుడు సమరసింహారెడ్డిగారు అన్న మాటలు ఎక్స్‌ప్రెస్
చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సర్, ఇప్పటికి మూడు గాన్సుల నేతలు తాగారు
నాలుగో గాన్సు కూడా అయిపోయింది. ఇంకా ఎన్ని గాన్సులు కావాలో పెడితే కొంచెం మా
వాళ్ళను కూడా పంపిస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- సామాజిక న్యాయం లేదు. సమయం దేవాలయం
అనుకొనే విధానం లేదు. ఈనాడు రాజకీయపరమైన దుర్బుద్ధితో కూడిన కుట్ర
జరుగుతోంది. తమ దృష్టికి తేసుకు వస్తున్నాను.

బడాయిగడ్డలో గిరిజన యువతుల మీద మానభంగం జరిగితే ఏమి చేసారని
ప్రశ్నిస్తున్నాను? ఏమి న్యాయం చేసారు? ఏమి విచారించారు? ఏమి ఇన్వెస్టిగేషన్
జరిపించారు? అదే విధంగా కోడండరామాపురంలో ఒక స్త్రీ నేతలకు వెళితే వివస్త్తను చేసి
ఊరి వెంట తిప్పామే. ఏమిటి దానికి కారణం? ఏ - ఆడపడుచూ అంటే అంత మలకనా? నేను
అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా కుట్టిమద్దిలో ఘోరకఠి. 27 ఇళ్లు దగ్గం చేసారు.
గొడ్డళ్ళతో 22 మంది చేతులు నరికారు. కోట్ల రూపాయల అన్ని నష్టం అయింది.
ఎందుకు? ఎవరు తిన్నారు? ఎందుకు ఈ విధంగా నష్టాలు కలుగజేసారు? అశాంతి
రెచ్చగొడుతున్నారు? భద్రత తునస్యం చేస్తున్నారు? దివేసిమలో యువ న్యాయవాది రంగ
నాథ్‌తో సహా 5 మంది కార్యకర్తలను హత్య చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా గుంటూరు
జిల్లాలో వాసిరెడ్డి మల్లికార్జునరావుతో సహా 9 మందిని హత్య చేసారు. ప్రకాశం జిల్లాలో
డాక్టర్ సింగయ్యతో సహా ముగ్గురిని హత్య చేసారు. చిత్తూరు జిల్లాలో, నగరిలో
ఈశ్వరయ్య అన్నతనిని చంపారు. యానాది కాలనీలో విధ్వంసం కాండ చేసారు. ఇరువురి
హరిజనుల మరణానికి కారణభూతం అయ్యారు. ఏమిటి దీనికి కారణం? శ్రీకాకుళం జిల్లాలో
మందసలో తెలుగుదేశం మండల కార్యదర్శి నానాజీ పోలీసులచే కాల్చివేయబడ్డాడు. ఆయన
ఏమి అన్యాయం చేసాడు పాపం. అదే విధంగా తాడిపత్రిలో స్వైర విహారం. బి.డి.పి.
అభ్యర్థి నాగిరెడ్డి. పేదవాడి మీద కేసులు బనాయించడం ఉన్నవాడిని ఉన్నచోట ఉండనివ్వ
కుండా అన్యాయంగా, అక్రమంగా ఘోరకఠిగా - ఆయన చాటుమాటుగా బిగికి అవస్థ
కలిగించడం. వారి బిడ్డను అపహరించి 6 రోజులపాటు మీ నాన్నను చూపించా అని ఒక
అమాయకుణ్ణి పట్టుకొని అమానుషంగా ఊరిలో తిప్పారు. ఏమిటి? దీనికి సమాజం
క్రమిస్తుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. భువనగిరిలో శ్రీమతి ఆకుల జయలక్ష్మిని
నడిరోడ్డులో కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు దౌర్జన్యం చేసారు. మహబూబ్‌నగర్ పట్టణంలో
తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యాలయం మీద దాడి చేసారు. కుర్చీలు బల్లలు విరిచారు. అక్కడున్న
కార్యాలయం ధ్వంసం చేసారు. మనుషులు చాలే లేదా? మీ దౌర్జన్యానికి కార్యాలయాల

ఫర్లేపరుకూడా నాశనం చేయాలా? ఈ విధంగా వ్యవహరించేదానికి కారణం ఏమిటి? ఆత్మకూరులో హరిజనుల ఇళ్లు దగ్గం - కావాలని తెలుగుదేశం జెండా ఎక్కడ ఉంటే. నేను వెళ్ళాను స్వయంగా. ఏమీ వేరేవరయినా వెళ్ళారా? మీ ముఖ్యమంత్రి వెళ్ళారా? వారికి హామీ ఇవ్వారా నేను అడుగుతున్నాను. ఏమీ మనకు బాధ్యత లేదా? నేను వెళ్ళినప్పుడు కావాలని హరిజనుల ఇళ్లు, తెలుగుదేశం కార్యకర్తల ఇళ్లు నాశనం చేయడం జరిగింది. ఎవరు బాధ్యులు? ఎవరు క్షమిస్తారు? ఎందుకు ఇంత పాపానికి ఒడిగడతారు? ఎందుకు మీ నెత్తి మీద ఇన్ని వేసుకొంటారు? దయచేసి న్యాయ విచారణ జరిపించండి. న్యాయ విచారణను కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఎందుకు న్యాయ విచారణ జరిపించడం లేదు? న్యాయ విచారణ అంటే ఎందుకు భయపడుతున్నారు? ఎందుకు హౌస్ కమిటీ అంటే భయపడుతున్నారో వారి భావం అర్థం కావడం లేదని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అదే బతకమ్మకుంటుంటే లక్ష్మి అనే యువతి పోలీసుల చేత మానభంగం చేయబడ్డది. కిడ్నాప్లు, మైనర్ బాలికలపై ఆత్మాచారాలు జరుగుతున్నాయి. అంత ఎందుకు సారీ దయచేసి వారిని అడుగుతున్నాను. గతంలో కాంగ్రెస్ మంత్రి, పార్లమెంట్ సభ్యులు గౌరవనీయులైన వెంకటస్వామిగారి మన పడిని ఎత్తుకొనిపోతే కాపాడలేని దిక్కులేని ప్రభుత్వం అయిపోయింది. మరి ఏ విధంగా మమ్మలను దీని విషయంలో ఆలోచించమంటారో చెప్పండిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అన్నిటికంటే మించి ఈనాడు తెలుగుదేశం కార్యకర్తగా, ప్రముఖ వ్యక్తిగా, అధునిక, విప్లవాత్మక, రాజకీయ విధాతగా వున్న నేడరుడు ఇంద్రారెడ్డిగారి మీద కేసులు బనాయించాలని ఎందుకు చూస్తున్నారు? ఎందుకు ఆయనను అరెస్టు చేయాలని - ఏ విధంగా వారు భుజాలు తడుము కొంటున్నారు? ఎందుకు ఆప్రతిష్టపాలు అవుతారు? పోట్లాటల పేరుతో ఏ శక్తిని అణచి పెట్టలేరు. ఏదయితే అణచాలనుకొంటారో అంతకు ఎన్నో రెట్లు బలంతో పైకి వస్తుంది కానీ ఇలాంటి పారిశ్రామిక నాయకులను వారు అణచలేరని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్కటి స్థానంలో ఎన్నో వేల మంది బయటకు వస్తారు. ఎన్నో వేల మంది ఈ దురంతాలను ఖండిస్తారని కూడా నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇలాంటి రాజకీయ కక్షల నుంచి వీరమించాలి. ఇక పోతే ముఖ్యంగా మనవిచేసేది యాంటీ డిఫెక్టర్స్ బిల్లు తెచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అధికారంలో వుండగానే అప్పటి ప్రధాని, పెద్దవారు తెచ్చారు. మరి ఈనాడు స్థానిక సంస్థలలో యాంటీ డిఫెక్టర్స్ బిల్లును తీసి వేయాలని అనుకొంటున్నారని ఈ పాడు చెవులలో పడింది. మరి దాని సంగతి ఏమిటో చెప్పాలి. అందరినీ కలగాపులంగగా కలుపుకొంటారా? వారి కుండలో కలుపుకొంటారా? వారి విధానం ఏమిటి? దయచేసి చెప్పవలసిందిగా సవినయంగా కోరుతున్నాను. ఇకపోతే అన్యాయాంత భూములు అన్నారు. దాని విషయంలో నిష్పాక్షికంగా చల్లా కొండయ్యగారి కమిషన్ ను వేశాము. నివేదిక అందించారు. ఆనాడు వున్న మంత్రిమండలి సంఘానికి దానిని చూడవలసిందని యివ్వడం కానీ వెంటనే పట్టిన ఎన్నికల వలన మేము సభాస్థలిలో బేబుట్ మీద పెట్టలేక పోయాము. వారు పెడతారా, పెట్టమనండి. నిష్పాక్షికంగా ప్రజలకు సంబంధించిన భూములను దురాక్రమణ చేసి భుక్తం చేసుకొన్నారే వారిని ప్రత్యక్షంగా ప్రజల ముందు వుండదని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అదే మహమ్మద్ మేన్షన్ విషయంలో గత వ్యవస్థ కాలంలో దానిని స్వేచ్ఛా నవాబు నుంచి ఏదో ప్రజల కొరత అని హౌసింగ్ బోర్డ్ తీసుకొన్నది. దానిని వ్యాపారబోలకు తాకట్టుపెట్టి అమ్ముతున్నారు. మరి 7 సంవత్సరాల కాలం అన్యాయంతం గాకుండా చూసాము. 14, 15, 16 తేదీలు మూడు రోజులలో అలాంటి కొత్త రూపాయల పీలువ చేసే ఆస్తి వారి ఇష్టం పట్టినట్లు, వారి స్వంతం అయినట్లు మరి వ్యాపారస్థులకు, సంపన్న వర్గాలకు భుక్తం చేశారే. ఈ దగాకొరు విధానాన్ని సహజం

హార్మిస్టుదా? ప్రజలు ఏ విధంగా వీరిని గుర్తిస్తారని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదే ఫలితమేమిటి భూముల విషయంలో 5 వేల ఎకరాల భూములు తమ స్వంతం అయినట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు వారి వియ్యంకుడిని అనుభవించేదానికి ఏర్పాటు చేశారని విన్నాము. మరి అలాంటి దానికి ఎందుకు జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీ వేయరు? అన్యాయంతమయిన ఆ భూములను ఎందుకు పేద రైతులకు ఇవ్వరు? మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము. అలాంటి పేద రైతులకు, మనకు తిండిపెట్టే అన్నదాతలకు సరైన న్యాయం జరగాలి. అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకోకూడదు. కేవలం వాళ్లు వారి యొక్క సంక్షేమానికి ఇవ్వకూడదని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా చిత్తకమ్మకుంట్ల విషయంలో పేద వారు వారికి శత్రువులు అయ్యారా? ఇంట్లు లేని వారు వీరికి నిరోధులు అయ్యారా? ఎందుకు వాళ్లను మెడబట్టి గెంటించారు? వారి ఇంట్లు ఎందుకు పడగొట్టించారు? ఆ మాత్రం సానుభూతి లేకుండా, ప్రజలను గుర్తించే ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మాకు సుతరామూ ఆమోదయోగ్యం కాదని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే కండలేరు దగ్గర అక్కమాలు వారికి తెలుసు మహానుభావా! చెట్లు పెట్టామన్న పేరుతో ప్రజల నొమ్మును చెట్టుకు రూ. 9, 10 వేల వరకు భుక్తం చేసుకొంటున్నారే! ఆ మాత్రం అపలేరా? ఈ మాత్రం పేదప్రజలను కాపాడలేరా అని బాధతో అడుగుతున్నాను. ప్రజల నొమ్మును వున్న వారికే దత్తం చేస్తారా? దురాక్రమణదారులకు మద్దతు ఇస్తారా? ఏమిటి వారు చేసేది? వేటనిట్టి మీద న్యాయసమ్మతమైన వివరణ జరిపే ప్రజలకు న్యాయం కలుగ జేయాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగానే సాగినట్లయితే ఈనాడు ప్రజలకు ఇచ్చిన విశ్వాసాన్ని పూర్తిగా వమ్ము చేస్తారు. ఈ విధమైన అన్యాయాలకు పాల్పడి, గత చరిత్రనే తిరిగి ప్రజానీకానికి గుర్తు చేస్తారా అని నేను నిషేర్ణగా వారిని అడుగుతున్నాను. వారు సమాధానం చెప్పాలి. చెప్పకుండా మేము బడ్జెట్ను ప్రవేశ పెట్టాం, అప్రోప్రియేషన్ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టాము అని అంటే అది మూర్ఖంగా, ఏమీ చదవకుండా, ఏమీ తెలియకుండా, మా భావన చెప్పకుండా ఆమోదించి అయోగ్యమైన ప్రజాప్రతినిధులుగా వుండ లేమని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు తమరికీ కూడా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రోజయ్యగారు ఆర్థిక మంత్రిగారు చీవరి రోజయినా సరే, ఈ అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు పాస్ చేసేనాడు అయినా సరే కాస్తా నిజమైన పద్ధతులు చెబుతారని ఆశించాను. ఎందుకంటే ఈ మధ్యకాలంలో చాలా మార్పులు, చేర్పులు, పాలసీలు పెట్టడం చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం మీద కావలసిన ఆలోచనలన్నీ ఇప్పటికే చేశారు. నిజం బయటపెడితే మంచిది గదా. ఇప్పుడు 20 శాతం గోధుమలు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. తద్వారా ఎంత సేవ్ చేయదలచుకొన్నారు. ఎందుకంటే మనం గ్లాంటీ ఆమోదించబోతున్నాము. సబ్సిడీ పథకం క్రింద రూ. 338 ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేశారు. అందులో మాకు వార్షిక అందిన దానినిబట్టి బహుశ రూ.250 కోట్లు వరకు సేవ్ చేసుకోడానికి కావలసిన ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. రేటు 50 పైసలు పెంచుతున్నారు. చాలా కార్కులు వెనక్కు తీసుకొంటున్నారు. మేము ఊళ్లకు వెళ్ళితే అక్కడ ఒకటే గోల. ఏదో ఔరామీటర్ పెట్టుకొన్నారు. ఏదో భార్యా, భర్త కూర్చో చేసుకొంటూ రోజుకు 40 రూపాయలు తెచ్చుకొంటే నెలకు రూ. 1200 వస్తాయి. కాబట్టి గ్రీన్ కార్డు ఎందుకని నిర్ణయం చేసుకొన్నారు. తద్వారా కార్కులు వెనక్కు తీసుకొంటున్నారు. బహుశ 50 శాతం వెనక్కు తీసుకొంటారో, 60 శాతం వెనక్కు తీసుకొంటారో

తెలియదు. 50 శాతం వెనక్కు తీసుకొన్నా కూడా ఒక రూ. 170 కోట్లు సేవ చేస్తారు. 20 శాతం గోధుమల వలన ఎంత సేవ చేస్తారు? ఇంకా ఇతర మార్గాలవలన సేవ చేస్తారా? ఎంత సేవ చేస్తున్నారు? కనీసం రోశయ్యగారు ఇప్పుడయినా ఫలానా దానికి ఖర్చు పెడుతున్నాం అనే విషయం వెబుతూ ఈవాళ ఓటింగ్ తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తే కొద్దిగా బాగుండేది. నిజాయితీగా వుండేది. తెలిసి కూడా డబ్బు దాచుకొంటున్నారనే అభిప్రాయం నాకు కలుగుతున్నది. అందువేత దయచేసి రోశయ్యగారు ఆఖరు నిమిషంలో ఓటింగ్ పెట్టమందు అయినా నిజం చెప్పమని కోరుతున్నాను. అలాగే గవర్నర్ స్పీచ్ అప్పుడు లాస్టెట్వేమ్ నేను చెప్పాను. బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ పథకాన్ని కావాలని తగ్గించారు. ఇప్పుడు ఏదో వారు కొంత డబ్బు సేవ చేయబోతున్నారు గదా, దానిలో కొంత భాగం అయినా సరే ఆ బలహీన వర్గాలవారి గృహ నిర్మాణ పథకానికి యాడీవేసి రూ. 75 వేల నుంచి లక్ష రూపాయల వరకు అయినా ఆ పథకానికి పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ఈ అప్రోప్రియేషన్ బిల్లును ఆమోదించడం అనవసరమనే అభిప్రాయం నాకు కలుగుతున్నది. అట్లాగే మేము ఎన్నిసార్లు చెప్పివాసరే, రోశయ్యగారి చెప్పిన పడడంగాని లేకపోతే ప్రభుత్వం పాలన దెసిషను తీసుకోవడంగాని జరుగలేదు. మళ్ళీ 15 రోజుల క్రితము సుప్రీం కోర్టు ఫుల్ బెంచ్ ఒక జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది. Seven Judges including the Chief Justice. ఎవరో, తెల్ల కాగితాల మీద వ్యాసుకున్న బినామీ ట్రాన్స్ ఫర్లు చెల్లవు అని తీర్పు ఇచ్చిన దానికి వ్యతిరేకంగా మళ్ళీ కోర్టుకు వెళ్లారు. ఈ ఫుల్ బెంచ్ మళ్ళీ తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ తీర్పులో సారాంశం మరింత స్పష్టం చేయబడిందే మంట్, అమ్మినవారి కమతంలో నుండి తీసి వేయాలి, కొన్నవారి కమతంలో నుండి కూడ తీసివేయాలి - సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది - ఏ లైట్ లో అమెండుమెంటు పెడుతున్నారంటే ఏదో లైట్ లో పెడుతాము, మేకో తరువాత మాట్లాడుతాము అని చెప్పడం తప్ప వేద వారికి సెంటో కుంటో భూమి రావడానికి మే ప్రభుత్వం, యీ బడ్జెటులో, మా విధానం ఫలానా అని పదేపదే అడిగినా చెప్పలేదు. ఈ 15 రోజుల క్రితము ఇచ్చినట్లుంటే జడ్జిమెంటును దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిస్థితి వుంది. అట్లాగే మేము కన్స్టెన్స్ చేయాలని ప్రయత్నం చేశాము. చెప్పాము. మాట వీంటే వెబుతాం. వినకపోతే, పోగాలం దాపురించిన వారు కనరు, వినరు అని ఏదో సామెత వుండికదా. అందుకని మీకు మంచి చెప్పినా కూడ అర్థంకాని పరిస్థితి వుంటే మేము ఏమీ చేయలేము. ఇక్కడ మీరు వున్నప్పుడు, మూడు రెట్లు వాటరు సెస్ పెంచిన దానికి మనందరము వ్యతిరేకించాము. రామారావుగారు చట్టం చేసినప్పటికీ, ఆయన ఏ కారణంవల్ల అయితేనేమీ గాని - కోర్టు తీర్పువల్ల, ప్రజాభిప్రాయంవల్ల - వసూలు చేయలేదు. వసూలు చేయడానికి సాహసించలేదు. మీరు యిక్కడి నుండి అక్కడికి పోయి గోళూడగొట్టి వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు - 134 కోట్లు అని చెప్పారు - ఏమీ న్యాయం? వారు చేసిన చట్టాన్ని అనాడు విమర్శించిన వారము, యీనాడు రైతులు ఇచ్చింది పడుతుంటే, రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లేక ఇచ్చింది పడుతుంటే, పెంచిన వాటర్ సెస్ ను తగ్గించమని పదేపదే అడుగుతూ వుంటే మీ చెవుల్లోకి ఏమీ జోరకపోతే అది మీ దురదృష్టం. మేము చెప్పగలిగింది ఏమీ లేదు. చాలా మంది రైతాంగం యిప్పటికే ఒక నిర్ణయానికి వస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే లా ఆండ్ ఆర్డర్. నేను మరొకరి లాగా మాట్లాడకపోయినా ఒక విషయం చాలా స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. మీరు ఏడు ఏండు అధికారములో లేరు. ఇప్పుడు అధికారం వచ్చింది. సవ్యంగా పరిపాలన చేయవలసిన బాధ్యత మీ ప్రభుత్వం మీద వుంది.

ప్రజలందరికీ ప్రభుత్వంగా మెలగవలసిన అవసరం వుంది. అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత పదపద అనేక డిల్లాలలో, అనేకసార్లు, వరుసగా ప్రతిపక్ష పార్టీల కార్యకర్తల మీద దాడులు జరుగుతున్నాయి. Not only Telugu Desam, C.P.I., C.F.M., B.J.P., and other parties. చదవడం జరుగుతున్నాయి. ఓంకారుగారి మీద దాడి జరిగింది. ఎలక్ష్షను రిఫ్యూజిల్లాగా జరిగే దానిని అప్పు వేయడముచో మీరు విఫలం అయ్యారు. అట్లాగే మీ పరిపాలన చాలా డిల్లాలలో తేడాని హాస్టానికి కర్మం అవుతున్నది. అందుకని ఎవరి కోసము యీ డబ్బు కేటాయింపాలి ఎవ్వరికోసమేనో - మిస్సపోస్ట్ యేషను వైపు ప్రయాణం చేయడానికి కాకపోతే - ఇప్పుడు మీరు ఏదో డబ్బు సేవ చేస్తున్నారు, ఎవరు ఇప్పుడున్నా, ఇప్పుడే పోయినా అందరికీ తెలిసిన అంశం - రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకము మీద డబ్బు సేవ చేస్తున్నారు. ఎట్లాగో మీరు యిక్కడ వున్నప్పుడు చెప్పిన మాట - సమరసింహారెడ్డిగారు మీరు కూడ పింట్ మంచిది. ఎందుకంటే మీకు కూడ వసయోగపడుతుంది. వినకపోయినా పర్వాలేదు, అనుభవించే వారు మీరే తరువాత - మీరు యిక్కడ వున్నప్పుడు చెప్పినటువంటి విషయం...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, కొన్ని కొన్ని మాటలు సరిగా వినబడవు. కానీ నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పిన మాటలు బాగా వినబడుతున్నాయి. నోటు చేసుకున్నాను, మనస్సులో పెట్టుకుంటాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- వినబడని మాటలు ఏమీ చెబుతున్నారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రఘుమారెడ్డిగారి గొంతు సరిగా లేక అప్పుడప్పుడు వినబడవు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- కేంద్రము పదివేల లోపు రుజాలను రద్దు చేయాలని అందరము అందోళన చేశాము. కాంగ్రెసు పార్టీ రైతులు గానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ గానీ రద్దు చేస్తే మంచిది అనే అభిప్రాయముతో వున్నారు. ఇక్కడ మీరు వున్నాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ రుజాలను రద్దు చేస్తే, అప్పుడు అధికారముతో వున్న రామారావు ప్రభుత్వం యిక్కడ రద్దు చేయాలని మీరు యిక్కడి నుండి డిమాండు చేశారు. ఇవాళ కేంద్రముతో అధికారములోకి వచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం, వారు చెప్పిన వాగానాన, పూర్తిగా అమలు జరుపలేకపోతున్నారు - కోఆపరేటివ్స్ కు సంబంధించి రాష్ట్రం చేయాలి - కేంద్రము, వారు చెప్పినట్లుగా పదివేల రూపాయలలోపు రుజాలను రద్దు చేయలేక పోతున్నారు, పాక్షికంగా ఏదో పయత్నం చేస్తున్నారు. నేను వారిని కూడ వేయడం కొరకు చెప్పే మాటలు కావు. వారి మాట మీద వారు నిలబడడం లేదు. చివరకు విచారాన్ని తెలియజేశాము. పోరాటం చేస్తున్నాము, అనేక మార్గాలను చెబుతున్నాము. కానీ మీరు యిక్కడ వున్నప్పుడు చెప్పిన మాట వుంది. అక్కడికి పోయిన తురువాత మరిచి పోతున్నారు. సహకార రుజాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రద్దు చేయాలని రామారావు గారికి చెప్పారు. మీరు ఎప్పుడు రద్దు చేస్తారో చెప్పండి. ఈ సేవ చేసే డబ్బు నుండి 30 కోట్లు యిస్తారా, వంద కోట్లు యిస్తారా - కే.జి. రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం నుండి... ఆ రుజాలను రద్దు చేయడానికి మీరు పయత్నం చేస్తే, రైతాంగానికి మేలు చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. అట్లాగే చాలా ఫ్యాక్టరీలు మూతపడి వున్నవి. మొన్న చెప్పాము. డిమాండ్స్ లో ఏమైనా వస్తే చర్చిస్తాము అనుకున్నాము. ఏమీ మార్గం కన్పించడం లేదు. లాకౌటు చేసిన

ఫ్యాక్టరీలను గాని మూతపడిన ఫ్యాక్టరీలను గాని తెరిపించడానికి యీ ప్రభుత్వం ఫలానా పని చేస్తుంది, అందుకని డబ్బు ఖర్చు పెడుతాము సక్రమంగా అని రోశయ్యగారు చెబితే వీని సంతోషిస్తాము అనుకున్నాము. కానీ దురదృష్టం. మూతపడిన ఫ్యాక్టరీలను గాని లాకౌట్ చేసిన ఫ్యాక్టరీలను గాని తెరిచే వైపు యీ ప్రభుత్వం ఏమీ ప్రయత్నం చేయలేనటు వంటి విషయం చూచి యీ ఎవోప్రియేషను బిల్లును పాసు చేయడానికి గాని ఓటు వేయడానికి గాని యిబ్బందిగా వుంది, రోశయ్యగారిని చూచి జాబి కలిగినా కూడా - అట్లాగే రిక్వార్ట్ మెంటు విషయం. బ్యాన్ ఎత్తి వేశామని చెప్పారు. కొన్ని లక్షల వోల్టులు - నాకు తెలిసి నంతవరకు - ఏడు వేల వోల్టులు ఉద్యోగాలు ఖాళీగా వున్నవి. చాలా చోట్ల, వీధ్యారంగములో, పంచాయతీ రంగములో కొన్ని లక్షల ఖాళీలు ఏర్పడి వున్నవి. బ్యాన్ ఎత్తి వేశామని చెప్పారు, కానీ రిక్వార్ట్ మెంటు మాత్రము జరగడం లేదు. ఇప్పుడు అసెంబ్లయిడ్ యూత్ 30 లక్షలకు పెరిగారు. బ్యాన్ ఎత్తివేశామన్నప్పుడు, ఫలానా వోల్టులు ఖాళీ అయినవి, యిన్ని వేల వోల్టులు వున్నవి అని చెప్పి వాటిని ఫిలప్ చేయడానికి మీకు ఏమి అభ్యంతరం? డబ్బు లేదంటారు. లేదంటే ఒనగూర్చుకునే మార్గాలు చెప్పాలి. మనస్సు వుంటే మార్గం యిది అని చెప్పాము, మేము అసలే టాక్సేషనుకు వ్యతిరేకం కాదు. నేను చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. రోశయ్యగారికి, యిది ఫస్ట్ బడ్జెటు, మేము ఏమీ టాక్సేషనుకు వెళ్లకుండా యీ బడ్జెటును పాసు చేసుకున్నామనే ఘనతను దక్కించుకోవాలనే అభిప్రాయం వుంటే వుండవచ్చు. కాదనడం లేదు. కానీ లేనివారి మీద వేయకుండా, మోయగలిగిన వారి మీద వేయగలిగిన శక్తి వుంటే, మనస్సు వుంటే, వెస్ట్, నాకు అభ్యంతరం లేదు. నేను ఓటు వేసేవాడిని. కానీ మీరు ఆ వైపు ప్రయాణం చేయకుండా, కొత్త సోర్సెస్ లేకుండా ఇప్పుడు ఎవరైతే భరిస్తున్నారో, వారి మీదనే అదనపు భారము మోపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు బిస్సు ఛార్జీలను పెంచుతున్నామని చెబుతున్నారు. Already you have gone on record. అర్డినరీ బిస్సు ఛార్జీలను కూడ పెంచుతున్నారు. పేద ప్రజలు వాటి మీద ప్రయాణం చేస్తారు. అందుకని యీ ప్రభుత్వం ఆలోచించే ఆలోచనలలో నిరుద్యోగ సమస్యకు పరిష్కార మార్గం లేదు. ధరలు యింకా పెరగడానికి తోడ్పడే ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. అట్లాగే సెక్సనల్ డిమాండ్స్ గురించి మేము పదే పదే చెప్పాము - బాండెడ్ లేబరుగా వున్నార కాస్త విముక్తి చేయుమని - స్పెషల్ టీచర్లకు 398 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. 400 వేయుమంటే, యింకా రెండు రూపాయలు పెంచడానికి మీకు యిష్టం లేదు. మీకు తెలుసు 400లకు పెంచితే ఏమీ అవుతుందో - అట్లాగే పార్ట్ టైము లెక్చరర్లు. అనార్గనైజ్డ్ సెక్టారులో వున్న వారికి సహకారం ఏమిటో. మీ బడ్జెటులో - అదనంగా మీరు ఏమీ పెంచ లేదు. టాడీ ట్యాపర్లు, సినిమా వర్క్సు, మత్స్య కార్మికులకు ఏమైనా అదనంగా పెంచుతూ వుంటే, బలహీనవర్గాలకు రోశయ్యగారు బడ్జెటులో బాగా పెంచారు అని మేము కూడ కొంత మంచి ఆలోచన చేసేవారము. దురదృష్టం. ఆయనకు మొట్టమొదటి నుండి చెప్పాము. పవరు సెక్టారులో యిచ్చారు, థాంక్స్. అనాడు చెప్పాము, యీనాడు చెబుతున్నాము. బడ్జెటు చివరి రోజుల్లో అయినా, రాయితీలు మీరు దేని మీద యివ్వదలచు కున్నారు? మీరు పెంచదలచుకున్న బిస్సు ఛార్జీలను అప్రజేస్టారా, కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం వధకము క్రింద సెట్ చేయదలచుకున్నది అప్రజేస్టారా? కనీసం ఏ రకమైనటువంటి హామీలు యివ్వకుండా, రైతాంగానికి హామీలు యివ్వకుండా, కార్మిక వర్గాలకు హామీలు యివ్వకుండా, అనేక రకాలుగా వున్న బలహీనవర్గాల వారికి హామీలు యివ్వకుండా, లా అండ్ అర్డరు గురించి యిట్లా చేస్తాం అని చెప్పకుండా యీ ఎవోప్రియేషను బిల్లును

పాసు చేయమని రోశయ్యగారు పెట్టడం అన్యాయం. దీనిని పాస్ చేయకుండా ఓట్ డౌన్ చేయడం మంచిది. రోశయ్యగారికి అర్థం కావాలనే అభిప్రాయముతో యీ నాలుగు మాటలు చెప్పి నేను ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (నర్సేపల్లి):-- అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖామంత్రులు శ్రీ చోశయ్య 2.4 గారు ప్రతిపాదించిన ఎవోవిషయాలను బిల్లును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. మ. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు. ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు హాజరైన గంభీరంతో, వటనా చాతుర్యంతో ఈ ప్రభుత్వ వైఫల్యాలను - అన్నీ నాలుగు మాసాల లోపల పూర్తిగా మరమ్మత్తు చేయాలి, ఈ కార్యక్రమాలు చేయాలని వివరించడం జరిగింది. పూర్వపు ముఖ్యమంత్రిగారి మాదిరిగా నాచారంలో లేకపోతే అబద్ధులతో నేకపోతే గండిపెట్టలో తమ కార్యాలయ స్థానం పెట్టుకొని కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చును ఈ బీద ప్రజలమీద మాత్రం వెచ్చించవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా నిరంతరం హరిజనులు, గిరిజనులు, బడుగు వర్గాలు, తాడిత వేడిత ప్రజాసేవానికి నా ప్రభుత్వం ఇది చేసింది, రక్షణ కలుగజేసిందని చెప్పేముందు తన ప్రభుత్వంలో చేసిన కొన్ని సంఘటనలను జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలని ప్రతిపక్ష నాయకులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. వారి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చేరాక ముందే పదిరికుప్పంలో హరిజనులమీద ఎలాగ దాడులు చేసేందో, వెంకటకృష్ణాపురం ఎత్తుకొండి, 1985లో కారంబేడు ఎత్తుకొండి, 1987లో నీరుకొండ ఎత్తుకొండి - ప్రతి చోట ఈ హరిజనులను పొంసలపాలుచేసి ఈ కేసులను వివిధంగా నేరు కార్పిందో జ్ఞాపకం చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. విద్యావిధానం గురించి - నా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తెలుగు తేజాన్ని మెరిపింప చేసానని శ్రీ రామారావుగారు చెప్పారు. ప్రాథమిక విద్యను కూడా అమ్మకునే పరిస్థితులలో ఈ రాష్ట్రాన్ని నేరు కార్పిన ఘనత ఒక్క రామారావుగారికే దక్కిందని మనవిచేస్తున్నాను. కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేసి తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయాలని ఒక ప్రక్క చెబుతూ మరొక ప్రక్కన మిగిలిన సరిహద్దు ముఖ్యమంత్రిలతో రాజీపడకుండా కేవలం గర్వాంధకారంతో వివిధంగా వ్యవహరించారో - కృష్ణానది మీగులు జలాల పంపకం విధానంలో ఎలాగ వ్యవహరించారో అలాగ కాకుండా ఇప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు ఎంతో చారిత్రాత్మక, ఎంతో ఔత్సాహికంతో ఇతర ముఖ్యమంత్రిలతో సమావేశం చేసి ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ముందుకు వోయినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. హరిజన, గిరిజన బడుగు వర్గాలకు శాశ్వత గృహ నిర్మాణ పథకాన్ని అమలు పరిచామని శ్రీ రామారావుగారు చెప్పారు. మేము కాదనడం లేదు. మా ప్రభుత్వం కూడా శాశ్వత గృహ నిర్మాణానికి దృఢ సంకల్పంతో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. సిగ్గుమాలిన ఆ ప్రభుత్వం, సిగ్గు మాలిన రామారావుగారి ప్రభుత్వం గతంలో హరిజనులకు, గిరిజనులకు, బడుగు వర్గాలకు ఇళ్ళ స్థలాలు కూడా ఇవ్వడానికి లేదని శాసించింది మరచిపోయారా అని ఒకసారి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఇది కాదంటారా? ఏ వ్యక్తులు అయితే, ఏ బీద ప్రజలైతే నిత్యం చెరువులలో చేపలు పట్టు కొంటున్నారో అటువంటి ఫిషరీమెన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు కౌలుద్వారా ఇవ్వకుండా పాట పెట్టిన ఘనత శ్రీ రామారావుగారికే దక్కిందని మనవిచేస్తున్నాను. బడుగు వర్గాల సంక్షేమానికి ఎప్పుడూ ఈ ప్రభుత్వం పని చేయకుండా కేవలం మాటలతో మాత్రం గడపడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. నేను మీకు ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. వోయిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కమిషనుదారుగా పని చేసిందని మనవిచేస్తున్నాను. వారుని వాపాని పథకం పేరుతో మద్రాసు నగరంలో ఉండే ఒక బాజ్లింగు కంపెనీకి ఆర్డరు ఇవ్వాలని

నిర్ణయించి ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు బాట్లింగు కంపెనీల కోసం గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసిందని మనవిచేస్తున్నాను కేవలం గణం వైరు కూడా కొనలేని తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సింగిల్ ఫేజ్ బ్యాన్స్ పార్కర్ను పేరుతో ఒక వ్యాపారస్థుడిని లాభ పరచాలని కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేసిన విషయం మరచి పోయారా అని అడుగుతున్నాను. ఇటువంటి దగుల్పాజీ మాటలు చెప్పి సిగ్గులేని వేస్తలువేని ప్రజానీకానికి ఏదో చేస్తామనేది కాకుండా కేవలం బడుగు వర్గాల సంక్షేమానికి ఈ ప్రభుత్వం పని చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడు చెప్పినా రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం గురించి ప్రభుత్వం చెప్పుకొనడం అనవాయితీ అయిపోయింది. ఈ రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం ముసుగులో బడుగు వర్గాల ప్రజలను అనేక బాధలకు గురి చేశారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని వీకటిపాలు చేశారు. ఎలక్ట్రిసిటీ అంటే ఏమీ లేకుండా ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే ఇండస్ట్రిస్ కు కానీ వ్యవసాయదారులకు కానీ అనేక బాధలు కలిగించిన ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఈ శ్రీరంగనేతలు వర్షించడంలో ఏమీ ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం పథకంలో పూర్వపు ప్రభుత్వం పనులు పప్పు డిలరర్ల నియామకం లో కేంద్రీకరించి మంత్రి స్థాయిలో పనులు పప్పు డిలరర్లను నియమించిన ఘనత శ్రీ రామా రావుగారికే దక్కిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పనులు పప్పు డిలరర్లను కంట్రోలు చేయడానికి వారి దగ్గర ఉన్న వందలాది దొంగ కార్డులను తొలగించి బియ్యం పథకాన్ని సక్రమంగా జరపాలనే ఉద్దేశం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఉన్న కార్డులను తీసివేస్తూ బీద ప్రజలకు నిజంగా అన్యాయంవేస్తే ఈ శాసనసభలో ఉండే శాసనసభ్యులు ఎవరూ సహించరని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుగంగ పాక్షెక్టు అటు రాయలసీమకు, ఇటు నెల్లూరు జిల్లాకు లక్షలాది ఎకరాలకు సాగు నేరు ఇచ్చేటటువంటిది. ఆ పాక్షెక్టు విషయంలో ఎక్కువగా నిధులు ఖర్చు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రక్షణ కలిగించామని చెబుతున్నది. మీకు తెలుసు. పోలీసు స్పెషల్స్ ను మండలాలకు వ్యాపింపజేసామని చెబుతున్నారు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎంతమందికిపోలీసు ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు? ఏవిధంగా రక్షణ ఇచ్చారు? ఎంతమంది పోలీసులకు మీరు ప్లైలెస్ సెట్టు ఇచ్చారు, ఎంతమందికి వెసికిల్స్ ఇచ్చారు? ఏమీ లేకుండా వట్టి మాటలు చెప్పి ఎన్ని రోజులు ప్రజలను మోసం చేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఉద్యోగాలకు సంబంధించి మాట్లాడినప్పుడు ఒక్క పోలీసు డిపార్టుమెంటులోనే ఈ రోజు 5,356 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. 5,356 పోస్టులు ఖాళీపెట్టి ఇంకొక ప్రక్క మేము పోలీసు స్పెషల్స్ సాపిండా మని అంటే పోలీసులు లేని పోలీసు స్పెషల్స్ సాపింబి, అదేవిధంగా డాక్టర్లు లేని వైద్యశాలలు నిర్మించి, డాక్టర్లు లేని పశువైద్యశాలలు నిర్మించి మేము ఏదో చేసామని చెప్పు కొనడం తప్పితే ఆ ప్రభుత్వం ఏదీ అమలు చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను. పూర్వపు ప్రభుత్వం నిత్యం బిటిల్ లో, వేధింపులతో, కులాభిమానంతో, రద్దుతో ఉండేది. కుళ్ళి పోయిన ఆ ప్రభుత్వానికి ఆంధ్రప్రదేశంలో ఉన్న ప్రజానీకం బుద్ధివెప్పినా సిగ్గు లేకుండా ఇంతటి ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారంటే మనం ఏమనుకోవాలి? మనం మాత్రం అటువంటి విధానం అవలంబించకూడదని మంత్రిగారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఏ ప్రభుత్వం అయితే శ్రేయశీ ఇందిరాగాంధీగారి నాయకత్వాన బడుగు వర్గాల సంక్షేమం కోసం, తాడిత, బీడిత ప్రజానీకం కోసం విప్లవాత్మకమైన భూసంస్కరణలు తీసుకొని వచ్చి అమలు జరిపిందో, ఏ ప్రభుత్వం అయితే బ్యాంకుల జాతీయకరణ చేసి బడుగు వర్గాల ప్రజలకు రుణాలు పంపిందో

అటువంటి ప్రభుత్వం మనది. కనుక ఎప్పుడూ నవసమాజ నిర్మాణానికి, సమసమాజ స్థాపనకు మనమందరం పని వేయాలని, హర్షపు మంత్రుల్ని అడంబరాలకు వోకుండా అడంబరాలను విడనాడి, వట్టి మాటలు చెప్పకుండా ఉత్తమ శురీపాలన ఇవ్వాలని కోరుతూ ఈ మాటలు మాట్లాడుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్సల్):— అధ్యక్షా, ఈ ధన వినియోగ బిల్లును పాస్ చేయమని ఆర్థికశాఖామంత్రులు శ్రీ రోశయ్యగారు సభ ముందు పెట్టారు. అసలు మనం ఈ రోజున డబ్బు కొరతతో ఉన్నామని చెబుతున్నారు. అంతకు ముందు దివాళా తీసి ఉన్నామని చెప్పారు. నేను ఒక మాట ఆర్థికశాఖామంత్రులకు చెబుతున్నాను. ఇందులో ఉన్న ఒక్కొక్క పెన్సా కూడా జాగ్రత్తగా పెట్టడానికి మొదటి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అవినీతిపాలు కాకుండా, మధ్యదళారీల పాలు కాకుండా, కాంట్రాక్టర్ల పాలు కాకుండా ముందు దీనిని మీరు కాపాడాలని కోరుతున్నాను. మొట్టమొదటి జాగ్రత్త తీసుకోవలసిన భాగం అది. ఈవేళ జనం మీద పన్నులు వేయగలిగిన స్థితిలో లేము. ఇప్పటికే పన్నుల భారంవల్ల జనం నడ్డి విరిగి ఉంది. ఇప్పుడు జనంమీద వేయగలిగిన స్థితిలో ఏమీ లేము. ఏదైనా ఇస్తే వారికి రిటైఫ్ ఇవ్వగలిగిన స్థితిలో ఉన్నాము. నాలుగు మాసాలు తీరగకుండా అవినీతి ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. మీరు అటువంటివి రాకుండా చూసుకోవడమే మాత్రం మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఈవేళ ఏ పనివేసినా, దేనిమీద ఖర్చు చేసినా ఎంప్లాయిమెంటు జన రేషను వచ్చేట్లు చూసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో నీరుదొంగ సమస్య ఎంత తీవ్రంగా ఉందో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. 30 లక్షల మంది చదువుకున్నవారు వేధులలో తిరుగుతున్నారు. చదువురాని వారు దాదాపు 60, 70 లక్షలమంది వేధులలో తిరుగుతున్నారు. అంటే 6 కోట్ల జనాభాలో దాదాపు కోటిమంది జనం వేధులలో తిరుగుతున్నారు. చదువురానివారు మురుగు కాలువల వెంబడి కాపురాలు ఉండడం మనం చూస్తున్నాం. వారు పట్టణాలకు పోయి బ్రతకడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉండడం మనం చూస్తున్నాము. వారిలో అసంతృప్తి ఉంది. వారి అసంతృప్తి జ్వాలలలో ప్రభుత్వమే చుట్టుకొనిపోయే ప్రమాదం వస్తున్నది. దీనిని గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు మనకు నీటి మీల్లు ఉన్నాయి. నీన్న ఒకటి పోయే, మొన్న ఒకటి పోయే, పోయిన పున్నమినాడు పొట్టెలు పోయే అని చెప్పి అసలు ఒక్కొక్కటి మాత్రం పడుతూ వస్తున్నాయి. రాయలసీమ వేపరు మీల్లులో దాదాపు 5 వేల మంది పని చేస్తున్నారు. అటువంటి మీల్లు మూతపడింది. దానికి దిక్కు లేదు. సిరిపూర్, కాగజ్ నగర్ మీల్లు ఇదివరకే మూతపడింది. దానికి దిక్కులేదు. అటువంటి వన్నీ ఈనాడు 3 వేల చిన్న పరిశ్రమలు మూలన పడ్డాయి. కొత్తవి ఇస్తామని అంటున్నారు. పాతవి పోతున్నాయి. పాతవి పోకుండా కాపాడడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ ప్రయత్నం చేస్తుందో ఒక్కమాట కూడా చెప్పలేదని మనవిచేస్తున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ 2.50 గురించి నేను ఒక్కటి మాట చెప్పదలచుకున్నాను. కొన్ని జిల్లాలలో మీ పరిపాలన లేదు. అని అందరూ అంటున్న విషయం. అది వాస్తవం - మీరు అంగీకరించలేకపోయినా, దానికి రెమిట్ ఏమిటి అనేది అలోచించాలి. మీకు రాజకీయంగా ఎదురుగా ఉన్న వారి పెన్ పరిపక్వాల మీద అక్కడ కేసులు ఆపవేయండి. నాలుగు నెలల్లో చాలా జరిగాయి. లెక్కలు చెప్పదలచుకోలేదు. నోషల్ వెక్స్ ఫో నోషల్స్ ఇరుగుతున్న

ఖర్చులో చాలా భాగం దుబారా జరుగుతున్నది. అసలు ఇస్తున్నదే తక్కువ - దానిని కొట్టుకు తీసేదానికి చాలామంది తయారయ్యారు. దానిని కంట్రోలు చేయాలి - అరి కట్టాలి - అరికట్టి విద్యార్థులకు ఇవ్వే భృతి పెంపవలసిన అవసరం ఉంది. మెస్ ఛార్జెస్ కట్టాలి - అరికట్టి విద్యార్థులకు ఇవ్వే భృతి పెంపవలసిన అవసరం ఉంది. మెస్ ఛార్జెస్ పెంచండి. ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను - గత సంవత్సరం నల్లగొండ జిల్లాలో ప్యానింగ్ బోర్డు నుంచి ఒక సోషల్ వెల్ఫేర్ కమిటీ వేశారు - రిపోర్టు ఇచ్చింది. బజారులో పది రూపాయలకు ఉన్న దానిని పన్నెండు రూపాయలకు కొన్నారు. ఈవిధంగా దుర్వినియోగం జరిగిందని రిపోర్టు ఇస్తే దాని మీద చర్య ఏమీ లేదు. సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్స్లో సరిగ్గా హాజరీ కూడా మీరు చూసుకోవడం లేదు. పిల్లలు భేదచోయినా మెక్కుడం జరుగుతున్నది. హాస్టల్స్లో ఉండే విద్యార్థులకు చదువు సరిగ్గా వచ్చే విధంగా చూసి, పాస్ అయ్యే వారి శాతం పెంచండి కొరుతున్నాను. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం గురించి - ఈనాడు గ్రీన్ కార్డు కేవలం రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం నీకే కాదు. ఉస్మానియాకు వైద్యానికి వస్తే గ్రీన్ కార్డు ఉండాలి. ప్రతి దానికీ గ్రీన్ కార్డు అనే దానికి విలువ ఉంది. ఆరోజు మీరు ఏమీ కార్యక్రమం ఇచ్చారు చెన్నారెడ్డి గారు చెప్పారు. మిత్రులు శేషారెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు - డిలర్లు ఈ కార్డులు తెచ్చుకుని దోచుకుంటున్నారు అని. కానీ చెన్నారెడ్డిగారు జిల్లాకు ఇన్ని కార్డులు ఏరి పేయాలని పెడితే, జిల్లాకు రెండు లక్షల కార్డులు తీసివేయాలని పెడితే, రాష్ట్రంలో 46 లక్షల కార్డులు పోయిన తరువాత ఇంక ఏమీ మిగులుతాయో సగం కార్డులు పోయిన తరువాత అర్థం రూపాయి పెంచిన తరువాత కొంత గోధుమలు ఇస్తామంటే ఏమన్నా అర్థం ఉందా? ఒక వైపు ఇట్లా అంటూ, రెండవ వైపు అట్లా ఏమీ చేయడం లేదంటే జనానికి తెలుస్తుంది ఎన్ని తీసివేశారో. భూసంస్కరణల విషయంలో - పంచ పాండవులంటే మంచంకోశ్వులా ముగుర్చు అని రెండు వేళ్లు చూపించిన సామెతలా ఉంది. ఇది 1960 నుంచి మొదలుపెడితే - మేము చేశాము, మేము చేశాము అని 1960 నుంచి 1990కి వచ్చాము. 30 ఏళ్ల తరువాత - వాగుల్లో నీరు ఇంకిపోయినట్లు భూమి కాగితాల్లో ఇరికింది. దాదాపు భూమి లేదు. వేలకు ఫేల ఎకరాలు ఎవరి దగ్గిర ఉందో వారిదగ్గిర అట్లాగే ఉంది. అట్లాంటి పద్ధతిలో భూసంస్కరణలు ఉన్నాయి. సక్రమమైన భూసంస్కరణలు జరగాలి. నీలింగ్ తగ్గిస్తాము అంటున్నారు. ఇవి సక్రమంగా అమలు చేయండి. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు దృష్టితో కలెక్టర్లు సూమోజ్గా రివోప్స్ చేయడానికి అధికారాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఆ తరువాత సమగ్రమైన చట్టం తీసుకు రండి. పాస్ బుక్స్ విషయంలో - 20, 25 శాతం దాకా మార్జినల్ ఫార్మర్స్ ఉన్నారు. చాకలి, మంగలి, కమ్మరి, కుమ్మరి మొదలైన చేతి వృత్తుల వారికి ఇనాం భూములు ఉన్నాయి. వారికి ఇవ్వని పరిస్థితి ఉంది. ఇనాం ఏక్కు ఇంత వరకు అమలు జరగ లేదు. పంతుకొన్నారు కనుక ఇవ్వడం లేదు. దిక్కు లేని పరిస్థితి ఉంది. గ్రామీణ చేతి వృత్తుల వారు ఉన్నారు. వారి పరిస్థితి మహా దారుణంగా ఉంది. చాకలి, మంగలి, కుమ్మరి వృత్తులు చేసే వారి వృత్తులు మూలపడే పరిస్థితి వస్తున్నది. దాదాపు కొన్ని వృత్తులు అంతరించిపోయాయి. వారికి చేస్తున్న సహాయం ఎంత? వారికోసం ఈ బడ్జెటులో ఏమీ పెట్టారు? సోషల్ వెల్ఫేర్ గురించి గతం కంటే తగ్గిస్తే తగ్గించండి గానీ ఈ చేతి వృత్తుల వారిని తప్పుకుండా ఆదుకోండి. సుమారు 300 మంది వ్యవసాయ కూలీలు ఉన్నారు - వారికి కనీస వేతనాలు దొరకడం లేదు. ఇంక వారికి వృద్ధాప్యపు పెన్షన్ ఏమీ పెంచుతారు? ఆదవారు నేళ్లు పోసుకుంటే తొమ్మిదవ నెల వరకు పని చేసుకోవలసిన పరిస్థితిలో ఉన్నారు. గర్భిణీ స్త్రీలకు ఏమీ సహాయం చేసే పరిస్థితి

లేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 43 ఏళ్లయినా గ్రామీణ మహిళలకు పాఠశాలలు లేవు. దాని కొరకు ఈ బడ్జెటులో పె్నా లేదు. స్త్రీలు ఉరి బయటకు వోవాల్సి రావడం, పురుషులు వస్తే లేవాల్సి రావడం - ఈవిధంగా ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రతి ఉరుకు ఒక పాఠశాల స్త్రీల కొరకు నిర్మించడం ఎంతో అవసరం. ప్రభుత్వాన్ని ఈ కార్యక్రమం చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారి దీనాతి దీనావస్థను గుర్తించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. స్త్రీలపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలు, దాడుల గురించి మొన్న ప్రస్తావించారు కనుక ఇప్పుడు మళ్లీ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వైద్యం విషయంలో చెప్పే పని లేదు. సమరసింహారెడ్డిగారు ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు దాని గురించి ఎంతో చెప్పారు. డబ్బు పెంచకుంటే ఆస్పత్రులలో మందులు ఎట్లా ఉంటాయి? గత సంవత్సరం కంటే పెంచారా, తగ్గించారా ఒకసారి చూసుకోండి. ఒక పక్కన ఇన్ఫ్లేషన్ పెరిగింది - మందుల ధరలు పెరిగాయి. ఆస్పత్రులకు కావాల్సిన దుప్పట్లు, మున్నగు అన్ని వస్తువుల ధరలు కూడా పెరిగాయి. కానీ బడ్జెటులో పె్నా పెరిగిందా, లేదు. అటువంటప్పుడు వైద్య వసతులు పెరిగినట్లా తగ్గినట్లా ఆలోచించండి.

అట్లాగే యీ చదువు విషయానికి వస్తే ప్రధానంగా మీరు ఎన్నో అప్పర్ ప్రయిక్టుం మరీ స్కూల్స్ అప్ గ్రేడ్ చేశారు. కాని మీరు టీచర్స్ ను వేయలేదు. మేనేజ్మెంటు వారు 3, 4 సంవత్సరములు దాకా భరించినారు. ఆ తర్వాత యిద్దరు పంతుళ్లతో 7 క్యాసేలు నడుస్తున్నాయి. సర్కార్ బడి అంటే చదువు వచ్చేది లేదని ఏ మాత్రం శక్తి ఉన్నవారు అయినా ప్రయివేటు పాఠశాలకు వోయి చదువుకుంటున్నారు. అక్కడ చదివించుకోలేని వారు యిక్కడ మిగిలినారు. అందరి కంటే అట్టడుగున ఉన్న వారిని ఉద్ధరిస్తామని అంటే వారెంతవరకు వచ్చినారో కనపడుతోంది. మా మిత్రులు చెప్పినారు. వారు పొద్దు న్నుంచి పేదల కొరకు చేసినామని అన్నారు. 43 సంవత్సరముల నుంచి వారు చేశారో, వీరు చేశారో కాని యే విధంగా ఉద్ధరిస్తున్నామంటే దారిద్ర్యరేఖ కంటే దిగువకు వోయింది - మీరు ఉద్ధరించిన తరువాత ఇది జరిగింది. అటువంటప్పుడు ఆ పిల్లలను చదివించుకునే పరిస్థితి లేదు. పిల్లలకు చదువు చెప్పే పంతుళ్లు లేరు. వారిజనులు వారి పిల్లలను పశువులను తోలుకోవడానికి పంపించడం జరుగుతోంది.

కరెంటు విషయానికి వస్తే దీనిని తెలుగుదేశమే కాదు మే ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా తగ్గించుకుంటూ వచ్చిందని చెబుతున్నాను. ఎందుచేతనంటే 4వ ప్రజా శిక్షణ 42.5 పర్సెంటు ప్రజాశిక్షణ మొత్తంలో ఖర్చు చేశారు; కరెంటు పె్న. 5వ ప్రజాశిక్షణ వచ్చేప్పటికి 35.4 పర్సెంటుకు వచ్చింది. 5వ ప్రజాశిక్షణ తర్వాత 2వ ప్లాన్ వచ్చింది. జనతా ప్రభుత్వం కాలంలో దీనికి వచ్చేప్పటికి 38 పర్సెంటు నుంచి 32.8 పర్సెంటుకు దిగివోయింది. 6వ ప్రజాశిక్షణ వచ్చేప్పటికి అసలు మొత్తం ప్లాన్ లో 22.8 పర్సెంటుకి వచ్చింది. 7వ ప్రజాశిక్షణలో 21.27 పర్సెంటు నానాటికి టేసికట్టు నాగంబొట్టు అన్నట్టు యిది దిగజారుకుంటూ వస్తే, యిది సడన్ గా అయింది కాదు. అందువల్ల యీ కరెంటు కొత పడుతూ వస్తోంది. ప్రతి ప్రజాశిక్షణకు కొత యెందుకు? ప్రజా జీవితానికి ప్రధానమైనది యీ కరెంటు. అనాడు ఉన్న అవసరాలు వేరు. అనాడు ఉన్న అవసరాలు వేరు. ప్రతి రంగంలో వస్తున్న కొరతను తీర్చడానికి ఏదో కొద్ది మొత్తం పెంచి బ్రహ్మాండంగా పెంచినామని చెబితే సరిపోదు. మీరు 'యీ కరెంటు ప్రియారిటీలు నిర్ణయించడంలో గందరగోళం ఉంది. కొత్తగూడెం పవర్ స్టేషను విస్తృత పరచడానికి అన్ని అవకాశాలు ఉన్నాయి. అక్కడ దగ్గరలోనే బొగుం ఉంది, నేరు ఉంది.

దీని కొరకు యే ప్రయత్నం చేయకుండా దీనిని యెందుకు ఆపినారు? అదేవిధంగా మణుగూరు ఉంది. దానికి కూడా అన్ని సౌకర్యాలు ఉన్నాయి దానిని మనవల్ల కాదని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి యిస్తామని అన్నారు. ఎన్.టి.పి.సి.కి యిచ్చి మీరు చేసుకోండి అంటే దానిని వారేమే చేయకుండా అట్టిపెట్టి మీరు అడిగితే మరల దానిని యిస్తామనే ధోరణిలో ఉన్నారు. అందువల్ల నేను కోరుతున్నది యేమిటంటే యీ కరెంటు ప్రాజెక్టులలో యీ ఎన్.టి.పి.సి. అదేవిధంగా యితర కరెంటు ప్రాజెక్టులలో రెగ్యులర్ వర్క్ యిప్పటికే మీరు కార్మిక విధానం చెబుతున్నారు. రెగ్యులర్ వర్క్ మీరు యీనాడు కాంట్రాక్ట్ లేదని ద్వారా చేయిస్తున్నారు. అట్లా యెందుకు చేయిస్తున్నారు? యిటు వంటి వాటిలో కానీ ఆర్.టి.సి.లో కానీ యీ కాంట్రాక్ట్ లేదని పద్ధతిని ఎత్తి వేయండి. ఈ డెయిలీ వేజీస్, సంవత్సరముల తరబడి ఉండేది ఎత్తి వేయండి. వ్యవసాయాన్ని మీరు చిన్నచూపు చూసినారు. కరెంటు వ్యవసాయానికి యివ్వడంలో చిన్నచూపు చూస్తున్నారు. 25,000 బావులకు కరెంటు యిస్తామని దానిలో చెప్పినారు. దీనిని రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఉన్న పెండింగు అప్లికేషన్స్ 10 లక్షల దాకా ఉంటే కేవలం 25 వేలకు యిస్తే యెన్ని సంవత్సరములకు వారందరికీ కరెంటు వస్తుంది. గవర్నమెంటు యిచ్చిన బావులకే యిప్పటికీ చాలా బాకీపడి ఉంది. నల్గొండ జిల్లాలో 3,000లు దాకా గవర్నమెంటు యిచ్చినవే బాకీపడి ఉన్నాయి. వారిజనులకు తదితర బలహీన వర్గాల వారికి యెట్లా పీయారిటీ యిస్తున్నారు? ఇతర సౌకర్యాలు తగ్గించినారు. నీటిపారుదల విషయానికి వస్తే కొందరగా ముగిసే ప్రాజెక్టులకు యెక్కువ మొత్తం కేటాయించి వాటిని ముగించండి. అక్కడంత, యిక్కడింత పెడితే ఏదీ ఆవరణలోకి రాదు. శాస్త్రీయ, సాంకేతిక విజ్ఞానానికి ఎక్కువ ఖర్చు చేయవలసి ఉంది. గత 2, 3 సంవత్సరాలుగా కొన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. దీని ప్రభావం కూడా అక్కడక్కడ కనపడుతోంది. కొన్ని మండలాలు సెలక్ట్ చేసుకుని చేస్తున్నారు. ఆ రకంగా కొన్ని ఫలితాలు వస్తున్నాయి. శాస్త్రీయ, సాంకేతిక విజ్ఞానానికి రూ. 30 లక్షలు యిచ్చినారు. దీనిని రూ. 60 లక్షలకు పెంచకుండా యిది పరిష్కారం కాదు. సమస్యలు చాలా తీవ్రంగా ఉన్నాయి. మేరీచ్చిన మొత్తం చాలా తక్కువగా ఉంది. ఈ బడ్జెటులో ఉన్న వాటిని కూడా సవరించి గ్రేపు పోర్టున కొంత ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడానికి సప్లిమెంటరీ ఎస్టిమేట్స్ వచ్చేవరకు అన్ని రంగాలకు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తూ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు:- ఈనాడు మా ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన యీ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తూ యిప్పుడే యీ సభలో ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న ఎన్.టి. రామారావుగారు ఆనాడు 7 సంవత్సరములు యీ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన ధోరణిలో, యీనాటికి కూడా తాను ముఖ్యమంత్రిననే పద్ధతిలోనే వ్యవహరించి ఉపన్యాసం యిచ్చి వెళ్లిపోయారు. కానీ కనీసం ఆ పార్టీ తరపున కొంత మంది సభ్యులు లేరు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- మా సభ్యులు ఉన్నారు కదా.

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు:- ఎవరు ఉన్నారు? లేడరు లేరు, డిప్యూటీ లేడరు లేరు, విప్ లేరు, కొంతమంది సభ్యులు లేరు. యింత హుందాగా నడపవలసిన సభలో ఎవరికి యీ బాధ్యత ఉంది? కేవలం మంత్రులను అనడానికి మాత్రం మీకు తెలుసు. మీ బాధ్యత ఎంత ఉందో ఆర్థికం కావడం లేదు. మిగతా ప్రతిపక్షం నాయకులు ఎంతో ఓపికతో కూర్చుని ఉంటే, ఒకటిన్నర గంటల సేపు ఉపన్యాసం యిచ్చిన సభ్యులు కనీసం మేము చెప్పిన విషయాలు వినవలసిన అవసరం ఉంది. గత ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ చాలా ఉద్యేకంతో మాట్లాడుతూ ఒకటిన్నర గంటల సేపు ఉంటూ చొక్కా అంతా తడిసిపో యేటుగా మాట్లాడిన పెద్దమనిషి సామరస్యమైన పరిస్థితి యేమిటి, యీనాడు మేము పెట్టినటువంటి యీ మొత్తం బడ్జెటులో ఉన్న లొసుగులు, యీ ప్రభుత్వం చేసిన దానిలో యింకా చేయవలసిన కార్యక్రమాలు గురించి సూచించవలసింది వోయి ? సంవత్సరాల కాలంలో ఆ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో యేమి చేసినారన్నది యేకరువు పెట్టుడం జరిగింది. ఈ విధంగా సభలో 3 సార్లు చెప్పడం జరిగింది. గవర్నరు ప్రసంగంలో, జనరల్ డిస్కషన్లో మరల యీ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు సందర్భంలో ఏకదాటిగా చెప్పింది చెప్పి, పాడిందే పాడరా, పాసుపళ్ల దాసరా అన్నట్లు చెప్పడం తప్ప యింకొకటి చెప్పలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

మార్చి 14వ తేదీ నుంచి ప్రారంభమైన సమావేశాలు ఏవ్వేతే ఉన్నాయో - అధ్యక్షా, తమరు కావాలంటే రికార్డులోకి వోయి చూడండి. ఏనాడు కూడా ఈ శాసన సభను హుందాగా నడిపించిన మర్యాదకు పోలేదు. ఏ రోజూ కూడానే గాధలు స్పష్టించి కూడా హుందాగా, సవ్యంగా పద్ధతికి అనుగుణంగా నడిపించడం జరగలేదు. నేను ఈ శాసనసభలో 1977 నుంచి శాసనసభ్యునిగా ఉన్నాను. నీనీయర్ నాయకులు ప్రతిపక్ష నాయకులు ఏనాడు సభను హుందాగా నడపలేదనేది రికార్డులోకి వోయి చూస్తే ఈసారి ఈ సభను హుందాగా నడపలేదనేది సత్యం. దాని వలన ఫలితం ఏమిటంటే 27 డిమాండ్లు గిలెటిన్ అయినవి. దానికి ప్రతిపక్షాల మీద ప్రధాన బాధ్యత ఉంది; అని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి ప్రజలకు సమాధానం చెప్పాలి. బయట నుంచి ప్రజలు చూస్తున్నారు. ఏమి చేస్తున్నామనేది మరచిపోయి చంద్రబాబు నాయుడుగారో, యస్.టి. రామారావు గారో, యింకొక నాయకులో కావాలని ప్రేరేపణ మీద సభ సరిగా జరగకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రతిపక్షంగా వారి బాధ్యతలు మరచిపోయి వీనాతిహీనంగా సభ నడవడం జరిగిందని నేను యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ రాజరికాలు వోయినవి, సామ్రాజ్యాలు వోయినవి అని చెప్పారు. కాని ఆయన చెప్పిన పద్ధతిలో చూస్తే ఆయన ఏడు సంవత్సరాల పాలనలో వారు నడిపిన నడకలో చూసి నట్లయితే సామ్రాజ్యవాదాలు వోయినట్లు కనపడలేదు. ఆయన కాళ్లకు ప్రతివారూ నమస్కారము చేయవలసిందే. నమస్కారము - పాదాభివందనాలు చేయనిదే ఎక్కడా పనులు జరగవు. ఎక్కడ పాదాభివందనాలు వోయినవి, ఎక్కడ సామ్రాజ్యవాదాలు వోయినవి? యింతకు ముందున్నటువంటి ప్రభుత్వం ఏదైతే ఉందో అది సామ్రాజ్యవాద పద్ధతిలో నడిపింది. అందుకే ప్రజలు వెనుకకు పంపించారు. ఆ ప్రజలే వారిని వెనుకకు పంపించి కాంగ్రెసు వారిని యిక్కడ కూర్చోండి అని కూర్చోబెట్టారు. అది ఓర్పుకునే ఓపిక లేదు. మమ్మల్ని చూసి బాధపడితే లాభం లేదు. మీ చర్యలకు ప్రజలు గర్హిస్తూ మీకు ఓట్లు వేయకుండా వెనుకకు పంపించారు. ఆ ఓడించిన దానికి ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవడం మాని, కాంగ్రెసు వారు మా స్థానములో కూర్చున్నారు అని మమ్మల్ని

చూసి ఏడిస్తే లాభం లేదు. దీనికి వెనుకటికి ఒక సామెత ఉంది. ఒక పెద్ద మనిషి రెండు నిమిషాల భోగానికి ఆరు ఏండ్లు పెంచిన మీసము గొరిగించుకున్నాడు. అట్లాగే యిప్పుడు ఉండే పరిస్థితులలో ఏమి చూసి నేను ఈ రాజకీయాలలోకి వచ్చినాను; ఎందుకు ఈ రాజకీయాలలోకి వచ్చాను అని ప్రతిపక్ష నాయకులు అంటున్నారు.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- యిది బహిరంగ సభలో పోలిటికల్ స్పేచా? ప్రయివేటు స్పేచా? టైము లేదు. యింకా ఆయిదు సంవత్సరాలు ఉంటాము. మాట్లాడ వచ్చును. ఇప్పుడు టైము లేదు, తక్కువ మాట్లాడమనండి. అప్పుడే మూడు దాటింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి చౌహాన్ గారూ కూర్చోండి. టైము వ్యర్థము అని చెప్పకండి. అందరూ మాట్లాడిన తరువాత మాట్లాడుతున్నారు.

డాక్టరు వి. శివరామకృష్ణారావు:- అధ్యక్షా, మీరు మా రక్షణకు రావాలి. చౌహాన్ గారికి ఎందుకు బాధ కలుగుతున్నదో నాకు అర్థము కావడం లేదు. నేను అనే పార్లమెంటరీగా - వెప్పని దాన్ని గూర్చి నేను యిక్కడ ఏమీ చెప్పడం లేదు. ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన దానినే నేను ఉదహరిస్తూ మాట్లాడుతున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు యిందాక మాట్లాడుతూ వారి ఉపన్యాసంలో ఎన్నో రకాలైన సలహాలు యిచ్చారు. కానీ వారు ఒక సలహా యివ్వడం మరిచిపోయినారు. వారి బడ్జెట్ లోకి అయినదని 31 మంది మంత్రులను షేక్ పారేశారు. యిక్కడ బడ్జెట్ లోకి అయినప్పుడు - ప్రభుత్వములో ఉన్న మంత్రులు 31 మంది లేరనుకోండి ఉన్న మంత్రులైనా ఎందుకు షేక్ పారవేయలేదు అనే మాట వారు బహుశా మరచిపోయి ఉంటారు. వారు అటువంటి సలహా యివ్వనందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు ఆ సంగతి మరచిపోయి నట్లున్నారు. అది ఒక్కటే కాదు, వీరు సమావేశంలో మాట్లాడినా, పబ్లిక్ సభలలో మాట్లాడినా, ఎక్కడ సమావేశం జరిగినా రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం పథకం సామాజిక పథకం, బడుగు, బలహీన వర్గాల పథకాన్ని మీరు ఏమీ చేస్తున్నారు, మీరు ఉండుతున్నారా లేదా అని ప్రతిసారి ఆ విషయం ప్రస్తావనకు చేవడం.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏమిటి డిస్కంబెన్స్ - కూర్చోండి. ఏమిటి చౌహాన్ గారూ, ఎవరి వలన ఆలస్యము జరిగింది అంటారు? టైము సంగతి మీకు మొదట నుంచి తెలియదా? దయచేసి కూర్చోండి.

డాక్టరు వి. శివరామకృష్ణారావు:- మా ప్రభుత్వము - అనేక దఫాలు - అనేక సందర్భాలలో సివిల్ సప్లయ్స్ శాఖామాత్యులు అయితే నేమీ, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు అయితే నేమీ, గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు అయితే నేమీ అనేక సందర్భాలలో చెప్పడం జరిగింది. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం కొనసాగిస్తామని తేనివేయమని చెప్పారు. కానీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వ కాలంలో తెలుగుదేశం డేలర్లు దగ్గర నుంచి బోగస్ కారుల ఎత్తి వేసే కార్యక్రమం ఉంది; దానివలన డేలర్లు భాగుపడుతున్నాడు, ప్రజలకు ఉపయోగంగా లేదని చెప్పడం జరిగింది. అదే కాక - సివిల్ సప్లయ్స్ శాఖామాత్యులు 16వ తేదీన యిదే అసెంబ్లీ బోమల్ పెన్ వీవరణ పెట్టడం జరిగింది. రిక్నా పులలర్నుకు గానీ,

బడుగు వర్గాల వారి పేరుతో తేసి వేయడం లేదు, బోగస్ కార్డులు ఉంటే జిల్లాలో ఉండే బటువంటి ఫుడ్ ఎడ్వైజరీ కమిటీ పరిశీలించిన తరువాత ఎక్కడైనా బోగస్ కార్డులు ఉంటే తేసివేయడం జరుగుతుందని అనేక దఫాలుగా చెప్పడం జరిగింది. యిన్నిసార్లు చెప్పినా - అహ, నా రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం ఏమైందనీ గొంతు చీమకుంటున్నారు. నిజాయితీగా, నిస్వార్థంగా చేసే కార్యక్రమాన్ని వారు గుర్తించలేకపోతున్నారు. అధికా, యింకొకమాట కూడా చెబుతున్నారు. పేద ప్రజల పొట్ట కొట్టారంటున్నారు. అటువంటిగి సామాజిక వ్యవస్థలో సహించేది లేదు, బడ్జెట్ పాను పేయడానికి రేగు అని చెబుతున్నారు. ఎవరు ఎవరి పొట్ట కొట్టారు? దయచేసి మీకు తెలియదా? నేను ఈ రాజకీయాల్లోకి వచ్చి ఒక రూపాయి జీతము తీసుకుంటున్నాను అని చెప్పాడు. ఆయన ఎన్ని లక్షల రూపాయలు అన్ని సంపాదించారు? ఆయనకున్న అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఆదా చేసుకున్నాడు? అధికారాన్ని ఉపయోగించి ఎంత డబ్బును, ఎంత ఇన్ఫిని మామ అశుభులు పెనుకేసుకున్న సంగతి తెలియదా? చంద్రబాబునాయుడుగారు అవినీతి విషయంలో నేషనల్ లెవల్లో స్థానము పొందిన సంగతి మరచిపోయి 'దేయాలు సేదాలు పట్టించినట్లు' నీతి గురించి మాట్లాడడం ఆయనకు ఎంతవరకు సబబు అనే విషయాన్ని అర్థము చేసుకోవా లని కోరుతున్నాను. ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబితాను. గత ప్రభుత్వ కాలములో 1980 సంవత్సరంలో స్కెక్స్ ను వచ్చింది. గోదావరి పడ్డ ప్రాంతములో గుండ్లు పడిపోయి ఊరిలో యిండ్లు కొట్టుకుని పోతే కొంత దూరము ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయాణము చేసి మానిన తరువాత అక్కడ కొంతమందికి యిండ్లు యివ్వవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఆయన సామాజిక వ్యవస్థలో అందరినీ నేను ఒకే రకంగా చూస్తాను, నాకు తరతమ భేదాలు లేవు, నేను అవతార పురుషుడనని చెప్పుకుంటూ ఉండేవాడు. స్కెక్స్ ను ఎఫ్ క్వి అంతగా కానీ ఊరి తెలుగుదేశం వారికి ఆయన డబ్బులు తీసుకోకుండా వారికి యిండ్లు శాంక్షను చేసి పూర్తిగా నష్టపోయిన కాంగ్రెసు వారికి 50 ఏర్పంట కంట్రీబ్యూషను నాలుగు దేల రూపాయలు కట్టించుకుని వారికి యిండ్లు యివ్వడం జరిగింది. యిది తరతమ భేదము కాదా అని అడుగుతున్నాను. యిది తరతమ భేదము అని తెలుసుకోలేకపోయినారా? నాటి నుంచీ ప్రజలు సమయం కోసం వేచి ఉన్నారు. సమయం వచ్చింది కదా కేర్సు చెప్పడం జరిగింది. యిది గమనించాలని కోరుతున్నాను. పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఈ అయిదు సంవత్సరాలలో ఎన్నో వేల కనెక్షన్లు యివ్వారు. పవరు విషయంలో మీరు వచ్చి ఏమి కనెక్షన్లు యివ్వడం లేదు అనే మాట చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి వచ్చి మూడు నెలలు అయింది. ప్రభుత్వము మూడు నెలల్లో ఏమి చేయగలుగుతుంది? ప్రభుత్వం చేస్తుందా లేదా, చిత్తు తుడి ఉందా లేదా అనే విషయం పరిశీలించాలి. 20 నేలు పంపసెట్టు - యిదెక్కడ ఆరోపణ - చంద్రబాబునాయుడుగారి యింట్లో పెట్టుకుంటారా?

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు 35 ఏండ్ల పరిపాలనలో 14,000 యిస్టే మేము అయిదు ఏండ్లలో నాలుగు లక్షల పైగా యిచ్చాము.

(ఇంటరప్షన్)

ఈ 35 ఏండ్లలో 5 లక్షల గృహాలు.

(ఇంటరప్షన్)

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు:- మా ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత, వెంటనే ప్రియారిటీస్‌లో మేము కనీశ్శాజన్ లేకుండా, పవర్‌కు, ఇరిగేషన్ సెక్టారుకు 50 శాతం దాదాపు మేము పెట్టాము. సామాజిక అభివృద్ధికిగానీ, సామాన్య కార్యక్రమాలకు గానీ, ఏ రకంగానూ ప్రివియేస్ బడ్జెటు కంటే తక్కువ కాకుండా పెంచడం జరిగింది. అనేక దఫాలుగా వివరాలు ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. అయినా కూడా కేవలం మధ్య పెట్టడానికి సామాజిక వ్యవస్థకు ఏమీ పెట్టారు? బడుగు వర్గాలకు ఏమీ చేయడం లేదు - అని చెప్పి, చాలా హేనుమైన పరిస్థితిలో చెప్పుకుంటూ వున్నారు. కడుపు బిండుకుంటే కాళ్ళమీద పడుతుంది. గత ప్రభుత్వము 7 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేస్తే, కనీసము ఒకసారి అయినా, సెంట్రీ భూమి పట్టాకు ఇవ్వడం గానీ, 3 సెంటులు భూమిని ఇండుల్లు కట్టుకోడానికి గానీ, భూమిని ఇమ్మని అడిగితే మండల్ పరిధిలో గానీ, గ్రామాల్లో గానీ, ఇవ్వకూడదనీ చెప్పి, డి.ఓ. ఇప్పుడు వేసింది ఆ ప్రభుత్వము. ఈనాడు ఎస్.సి; ఎస్.టి; బి.సి.లకు మీరు ఏమీ ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వడం లేదనీ, చెబుతూ వుంటే, వీంటూ మారక వుండే శక్తి మాకు లేదనీ, వీనే ఓపిక నశింపిందనీ సభకు చెబుతున్నాను. ఇదొక వీన్నీ విషయం. కొంత మంది శాసన సభ్యులు, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడేటప్పుడు, "మాటకు వస్తే ఎస్.టి. రామారావుగారి అల్లుడు, అల్లుడు అని అంటారు, ఆయన అల్లుడయినా, ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన వ్యక్తినే కదా, ఆయనను గౌరవించవలసిన అవసరం లేదా, ఈ సభకు, అదీ అమర్యాద కాదా?" అని అంటారు. అలాడు బిగ్గిడి గోపాలు కూడా ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన శాసన సభ్యుడే. అతన్ని అలాడు నీవాణి నేవంగా ఎం.ఎల్.ఏ.ల హాస్టల్‌లో కొట్టించిన ఈ పెద్ద మనుషులు - అలాడు అతను శాసన సభ్యుడు కాదా? విరకంగా కొట్టించారు అధ్యక్షా? శాసన సభలో కూడా కొట్టించారు అధ్యక్షా.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా,.....

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు:- ఇంతకంటే హేనుమైన పరిస్థితి రాదు. ఇక్కడ ఏదో వాళ్ళు తెలిసియో, తెలియకయో ఒక మాట అన్నంత మాత్రంకోసే ప్రతిపక్ష నాయకుల హోదాలో వున్న వ్యక్తి అంత ప్రతిష్ఠించవలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గోపాల్ కొడుకులు చాలా మంది వున్నారు. మరణి పోవద్దు.

(ఇంటరప్షన్స్)

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు:- ఏడు సంవత్సరాల ప్రభుత్వ పాలనలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము పోలీసు వ్యవస్థను నిర్వీర్యం చేసి, ఎక్కడికక్కడ తునాకునకలు చేసినందువల్ల, అక్కడి వారికి సమగ్రమైన న్యాయం జరగలేదు. ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత, ఒక పోలీసు శాఖలోనే కాదు, అందరూ స్వతంత్రంగా ఛీఫ్ అవుతున్నారు. వాళ్ళ అధికారాలను పెలాయించుకొనే దానికి వాళ్ళు హాబీగా వున్నారు. హామిలీయేషన్ పోయింది.

ప్రభుత్వము ఒక శాఖలో నైనా ఒక పద్ధతి ప్రకారం నడుస్తున్నదని వారు సగౌరవంగా చెప్పుకుంటున్నారు. నేను ఆర్థికశాఖ మాత్రులకు.....

(బెల్)

ఈనాడు ఈ ఎప్రాప్రియేషన్ బీలులో డిమాండ్లు చూస్తే, రాయలసీమకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులలో కేటాయింపులలో కొంద తగ్గిన మాట వాస్తవమే. కాబట్టి, దయచేసి, వద్దెలు చెప్పినట్లుగా రేపు సప్లిమెంటరీ గాంగ్సులో.....

(ఇంటర్ప్రెన్స్)

మీరు (బి.డి.పి. గా. సభ్యులనుద్దేశించి) ఏమి పెట్టింది మాకు తెలుసు. మే కంటే మేము తక్కువ పెట్టామని గానీ, మా అంచనాలకు సరిగ్గా తక్కువ వుందనేది తప్ప, మేము వాళ్ళకంటే తక్కువ పెట్టామని చెప్పడం లేదు. ఇప్పుడు కావలసిన అవసరాలకు తగినట్లుగా లేదని మన ఆర్థిక శాఖ మాత్రుల దృష్టికి తెస్తున్నాము. దయచేసి వాటిని పెంచవలసిన అవసరముంది.....

(బెల్)

దయచేసి, ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, తాగు నీటి సమస్యను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని, మా ప్రాంతము నీరంతరము కరువు ప్రాంతము. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సులో దయచేసి పద్దులను పెంచి, అక్కడున్న అవసరాలను తీర్చాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సభలో 50 డిమాండ్లు వుంటే, ఆ డిమాండ్సులో సగం కూడా డిస్కస్ చేయకుండా, సభ్యులు వారి వారి అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయకుండా, 34 డిమాండ్సును గెటెటిన్ చేయించారు. ప్రభుత్వము అధికారంలో వున్నామనే ధీమాతో, ఈ సభలో మెజారిటీ వుందనే ధీమాతో, మా ఇష్టము వచ్చినట్లు మా దారిన మేము వోతాము అనే ధీమాతో 34 డిమాండ్సును మంజూరు చేసుకోవడం అదొక డెమోక్రాసికే గొడ్డలి పెట్టుగా వుందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. సభ యొక్క ప్రాధాన్యతను చాలా వరకు తగ్గించారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులకు మాట్లాడే అవకాశం లేకుండా చేశామని లేదా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసే అవకాశం లేకుండా చేశామని అనుకోవడం సమంజసమని అనుకొంటే, అది పాలిక పక్షము యొక్క, సభ యొక్క అవమానకరమైన విషయంగా దీన్ని గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారు ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన వారు. వారు ప్రజల యొక్క అభిప్రాయాలను సభలో చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది. అది లేకుండా, ఈ సభలో చర్చనీయాంశాలను ప్రక్కకు పెట్టి, 'ఈనాడు'లో లేక డక్కన్ క్యానికల్లో, ఈ సభ యొక్క చర్చనీయాంశాలను, ఈ సభలో సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు, ప్రభుత్వము సమాధానము చెప్పవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతయినా వుంది. అది వారు కాదనలేని బాధ్యత. ప్రజాస్వామ్యంలో ముఖ్యంగా ప్రతిపక్షములో వున్నవారు అంతా వాచ్ డాగ్‌లాగా వ్యవహరిస్తూ వుంటారు. దొంగతనం జరుగుతూ వుంటుంది. ఏ దుర్వినియోగమో జరుగుతూ వుంటుంది. ఏ దుష్టపాలనో సాగుతూ వుంటుంది. ఎవరిని ఏవిధంగా పట్టుకోవలెనో అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రతిపక్షము ఎప్పుడూ మాట్లాడుతూ వుంటుంది. అది తమరికీ తెలియనిది కాదు. ఆ కర్తవ్యం నుండి ఈ ప్రతిపక్షాన్ని దూరం

చేయాలనే ఉద్దేశముతో, ఎప్పుడూ మా తప్పులను పట్టుకొంటారు. పట్టుకొని, మమ్ములను ఎక్స్‌పోజ్ చేసి, ప్రజల ముందు పనికిరాని వారిగా తయారు చేస్తారనే భయంతో, కేవలం ఈ రోజు మంత్రివర్గంలో వున్న మంత్రులు గానీ, ప్రభుత్వము గానీ, మాకు మాకు అడ్డము వచ్చి, లేకపోతే ప్రజలలో తేలిక అవుతారనే భయంతో అడ్డు పడుతూ, ఈ సభ యొక్క కార్యక్రమాలను సక్రమంగా జరుగకుండా చేయడం చాలా విచారకరంగా వుంది. ఇప్పటికయినా మార్పుకొనే దానికి ప్రయత్నం చేస్తే, అది మంచి సంప్రదాయం క్రిందకు వస్తుందని, తమరిద్వారా పాతపు బెటుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఒక ఉదాహరణ చెప్పదలచుకొన్నాను.

పదిరోజుల క్రిందట నేను మా పార్టీ మీటింగు వుంటే ఖమ్మం బిల్లులో వెళ్లడం జరిగింది. బిల్లులో వెళ్తున్నా వుంటే, దారిలో ఒక బస్‌స్టాండ్ దగ్గర బస్సు ఆగితే, ఆ బస్సు నుండి దిగే వారు దిగిపోతే, బయట నుండి వీండో ద్వారా ఒకతను నీటుపై ఒక కర్చీపే వడేశాడు. మామూలుగా మెయిన్ డోర్ ద్వారా వచ్చిన వాడు ఒకతను మొదట వచ్చాడు కాబట్టి, ఆ నీటుపై కూర్చున్నాడు. కర్చీపే పెట్టిన వాడు తరువాత వచ్చాడు. అయ్యా నేను ఆ నీటును ముందు ఆక్రమించాను. మీరు ఖాళీ చేయాలి అని అన్నాడు. ఖాళీగా వుంటే ముందు వచ్చి నేను కూర్చున్నాను. నీవు ఎవరవు నన్ను ఖాళీ చేయమనడానికి అని అన్నాడు. ఆ విధంగా వాడానికి వారం పెరిగి పోతున్నది. యింకోతను వచ్చి, ఏమంటున్నాడంటే, 'ఏమీఁదయ్యా, సమరసింహారెడ్డిగారు వాదించినట్లు వాదిస్తున్నావా? ఇదేమయినా అసెంబ్లీ అనుకుంటున్నావా? అసెంబ్లీలో కొబ్బరికాయలాగా, బిల్లులో గొడవ ఏమీఁదయ్యా అని అంటున్నా. అంటే ఎంత సిగ్గుచేటుగా తయారయిందో మన అసెంబ్లీ మనమందరం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సభ యొక్క సంప్రదాయాలను సభ యొక్క మర్యాదను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము మీద ఖచ్చితంగా వుందని 5.30 తమద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ, దీన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఎంతవరకు మ. అయితే ప్రభుత్వము ఈ సభను సక్రమంగా నడుపుకోదో వారికి హందాతనము అనేది పెరగదు. వారి ప్రభుత్వానికి గౌరవం పెరగదు. వారు ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉన్నట్లు కూడా ప్రజలు గమనించరు. మరి ఇది ప్రమాదకరమైన విషయం అని నేను తమరి ద్వారా మళ్ళీ ఒకసారి మీ ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. బహుశ: మీరు నాకు అంత బిల్లు ఇవ్వకపోవచ్చు. అయినా కూడా నేను కొన్ని ముఖ్యమైనవింటే విషయాలు, చెప్పాల్సినవింటే విషయాలు నేను ఈ సందర్భంలో చెప్పాలని అనుకుంటూ ఉన్నాను. ఎప్పుడూ ఈ సభలో తేలికగా ఏక సభ్యుని పార్టీ అని మరో మరో చెప్పడం జరుగుతుంది. నిజమే నేను ఏక సభ్యుడినే, అందులో నాకు అభ్యంతరం లేదు. నా పార్టీ ఎంత పెద్దదీ అంటే అధ్యక్షా, ఈ ప్రపంచంలో కోహినూరు వజ్రం ఒకటి ఉంది. ప్రపంచంలో కోహినూర్ ఇంకా వేరూ అంటారు. అధ్యక్షా, అది ఇంగ్లండులో ఉంది. కోహినూరు వజ్రము మరి ఇంకొకటి లేదు. మీకు తెలుసు కూడ. అది ఒకటి ఉంది. నేను కూడ ఒకడినే ఉన్నాను ఇక్కడ. నేను అట్లాంటి వాడిని. ఇలాంటి హుసలు నాకు పనికిరావు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:—అధ్యక్షా, నర్సిరెడ్డిగారిని నేనో, మరొకరో, నేను అనకపోతే వీధానాగరరావు, పాపము ప్రక్కన కూర్చున్నాడు కాబట్టి, లేకపోతే కనీసం చంద్రబాబో, నువ్వు కోహినూరు వజ్రము. నువ్వు పెద్ద మనిషివి అని అంటే ఫరవాలేదు. ఎవరూ అనే వారు లేదు కాబట్టి నాకు నేను పెద్ద మనిషిని అని చెప్పుకుంటే ఎట్లా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎవరి మంచితనము వారు చెప్పుకుంటే తప్పు కాదు కదా. ఒక సామెత ఉంది అధ్యక్షా. మహా భారతంలో ఒకసారి శ్రీకృష్ణుడు అడిగినాడట దుర్యోధనుడుని, అయ్యా ఈ ప్రపంచంలో అందరికంటే మంచివాడు ఎవరూ అని అయిన అటూ ఇటూ చూచి నాకంటే మంచివాడు ఇక ఎవ్వడూ లేడు అన్నాడట. అలాగే ధర్మరాజును ఈ ప్రపంచంలో అందరికంటే చెడ్డ వాడు ఎవరని అడిగితే నాకంటే చెడ్డవాడు ఎవరూ లేడు అని చెప్పాడట. మన రోశయ్యగారు అలాంటి సామెతలు ఆధారం చేసుకుంటే బాగుండుదు. నేను మంచివాడిని అని చెప్పుకుంటే తప్పుకాదు కదా. నాలో లేనటువంటి మంచితనం ఏమైనా ఉంటే చెప్పమని తమరిద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను. నేను ఒకవేళ ఏదైనా ఉంటే స్వీకరించడానికి నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అదీ ఇంకొకరు చెప్పి ఉంటే బాగుండేది. ఎవరూ చెప్పే వాడు లేడు కాబట్టి మీకు మీరే చెప్పుకుంటున్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను ఇంకా కొంచెము ముందుకు పోయి చెబుతాను అధ్యక్షా. నేను ఒకడినే ప్రజలవేత ఎన్నుకోబడి ఈ సభలోకి వచ్చాను. నేను ప్రజల యొక్క విశ్వాసాన్ని సంపాదించి ప్రజలయొక్క అభిమానాన్ని సంపాదించి వారి వోట్లను సంపాదించి ఈ సభలోకి వచ్చాను అధ్యక్షా. బోఫోర్సు డబ్బు ఉపయోగించి గానీ, లేకపోతే నేను ఈ ఎంట్రీ టాక్సు వర్తకుల డబ్బు ఉపయోగించి గానీ నేను వోటు కానీ, ఎన్నిక అయి ఇక్కడికి రాలేదు అధ్యక్షా. స్వచ్ఛందంగా ప్రజల యొక్క అభిమానంతో నేను ఇక్కడికి వచ్చినటువంటి వ్యక్తిని. దీనిని గమనించాలి. ఇంకా కొంచెము ముందుకు పోయి చెబుతాను "గంగిగోవు పాలు గరితిడైనను చాలి, కడివెడ్డెననేమి ఖరము పాలు" అన్నారు అధ్యక్షా, పెద్ద వారు. నన్ను నేను పొగడుకోవడం కాదు. వాస్తవాలు, నిజాలు పెబితే అందులో తప్పులేదు. అధ్యక్షా, ఏమీ ఏమైనా నేను ఒకడిని అయినా నా పార్టీ చిన్నది కాదు. నేను ఈ భారత దేశాన్ని పాలిస్తున్నాను అనే విషయాన్ని మళ్ళీ ఒకసారి గమనించాలని కోరుతున్నాను. నా పరిపాలనలో ఉంది మీ ప్రభుత్వం అని మీరు గుర్తించాలని మీకు పోషిరిస్తున్నాను. అవకతవకలు చేసినట్లయితే మీరు. జాగ్రత్త సుమా. మీరు తప్పు అడుగువేసినట్లయితే మీరు రేపు దుర్గతిపాలు అవుతారు అనే విషయాన్ని మరచిపోవద్దని నేను పోషిరిస్తున్నాను. ఇంకా కొంచెము దూరము పోయి చెబుతాను. ఐ యామ్ సోరీ మెంబరు ఏదంటే నేను ముఖ్యమంత్రిని, నేనే అప్రోజిషన్. మీరు కనుక రేపు చెన్నారెడ్డి కాదు జనార్ధనరెడ్డి అని అంటే మీరు ఇద్దరు అవుతారు, మీరు రెండు అవుతారు. నాకు ఆ విషయం లేనే లేదు. గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య ఆయన వీరకాలం ఇట్లాగే ఉండాలని ఆశ్చర్యదించాలని దేవుడిని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- సంతోషం అధ్యక్షా, నాకు ఏమీ బాధ లేదు. 1947 నుంచి ఇలాగే ఉన్నాను. ఎప్పుడూ కూడ నాకు మంత్రిపదవి అక్కరలేదు. రోశయ్యగారిలాగ - నాకు అక్కరలేదు....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మా చుట్టుతిరిగి బీకెట్ ఇవ్వమంటే మేము చేర్చుకోకపోతే దిక్కులేక ఇక్కడ కూర్చున్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను కాంగ్రెస్ టికెట్ మేద ఎన్నడూ నా జీవితంలో ఒక్కరోజు కూడ రావాలనుకోవడంలేదు....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆయన టిల్గా కాంగ్రెస్ పెన్సిడెంటు చేశాడు అధ్యక్షా. మళ్ళీ కాంగ్రెస్లో చేరుకోమని అడిగితే చేరుకోము అని చెప్పాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, కోపానూరు వజ్రము ప్రకాశించాలి, ఉండాలి, అన్న ఈనాడు జనతాదళ్ళ ఈ భారతదేశాన్ని పరిపాలించాలి అన్న మేము లేనిదే ఏమే లేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నాకు విద్యాసాగరరావుగారితో తగాదా లేదు. నాకు లేదు తగాదా. కోపానూరు వజ్రము ప్రకాశించాలి అన్న ప్రజల సహకారం సహాయం అవసరమే. నేను కాదనడం లేదు. సరే ఏమీ ఏమైనప్పటికీ ఈ ఎవోప్రీయేషన్ బిల్లు సందర్భంలో అధ్యక్షా, నేను తమతో మనవిచేసింది ఏమిటంటే అధ్యక్షా, తమకి తెలుసు. ఈ సోషల్ వెల్ఫేర్ ప్రోగ్రాముకి డబ్బులు చాలా తగ్గించడం జరిగింది. ఈ రోజు సోషల్ సర్వీసెస్కి డబ్బులు తగ్గించినారు. అధ్యక్షా, మనం స్వతంత్రం సంపాదించి 43 సంవత్సరాలు గడిచినా కూడ వెనుకబడినటువంటి వారు అడుగంటినటువంటి వారు ఈ దరిద్ర రేఖకంటే క్రింద ఉన్నటువంటి వారు చాల మంది ఉన్నారు. వాళ్ళని పెక్కి తేసుకురావాలి వారి మేలు కోరాలి, వారి బ్రాగ్గులు కోరాలి అంటే మనం ఈ కాఫీకి డబ్బు కేటాయిస్తేనే తప్పితే ఈ ప్రోగ్రాము సక్సెస్ఫుల్గా సాగితేనే తప్ప కొద్ది గొప్ప వారికి సౌకర్యం వేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది వారికి డబ్బు తగ్గించడం అన్యాయం. సమంజసమైనటువంటి విషయం కాదు. ఈ ఎవోప్రీయేట్ చేసే సందర్భంలో అయినా గాని ఈ విషయాన్ని గమనించి ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ కొంత విధించి మరి దీనికి డబ్బు ఎక్కువ కేటాయింబి ఈ అడుగంటినటువంటి ప్రజానీకానికి, ఈ దరిద్ర రేఖకి క్రింద ఉన్నవారిని పెక్కి తేసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేయవలసినటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఎంతైనా ఉంది. తప్పకుండా దీనిని గమనించి వారు చేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యకు వస్తే, విద్యలో ఎన్నో ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఈ రోజు గ్రామాలలో ఉన్నాయి. మరి గ్రామీణ అభివృద్ధి కార్యక్రమం వెనుకబడిపోతూ ఉంది. ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఉపాధ్యాయులు లేకపోవడం ఒకవేళ ఉన్న సరి అయిన పర్యవేక్షణ లేకపోవడం, ఉపాధ్యాయులు బడికి సరిగా రాకపోవడం. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండేటటువంటి విద్యార్థులకు విద్య సక్రమంగా అందక పోవడం. దీని దీనానికి ఇంకా వెనుకబడి పోతున్నాయి. గ్రామాలలో బడి భవనాలు లేక పోవడం విద్యార్థులకు కూర్చోడానికి కూడ ఇబ్బందికరంగా ఉంది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం కూడ దృష్టిలో ఉంచుకుని ఏమైనా వేలైతే ఈ ఎవోప్రీయేషన్లో సర్ది ఈ అభివృద్ధికోసం వారు పాటు పడాలని తమరీద్యారా కోరుతున్నాను. ఆరోగ్యానికి వస్తే ఈ రోజు ప్రయిమరీ హెల్త్ సెంటర్లు గురించి మనం తీసుకున్నట్లయితే ఈ రోజు ఎన్నో ప్రయిమరీ హెల్త్ సెంటర్స్లో డాక్టర్లు లేరు. డాక్టర్లు ఉన్న మందులు లేవు. మందులు ఉన్నా డాక్టర్లు లేరు. ఇవి అన్నీ ఉన్నా బిల్డింగు లేదు. మరి ఈ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వారని అన్నీ ప్రభుత్వం వారు కూడ చాలా ఇన్సైగుకు చేస్తున్నారు. వేటిని ప్రక్కన పెడుతున్నారు. ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని సాధించడానికి మనకు వేలే లేకుండా పోతున్నది. ఇది కూడ దృష్టిలో ఉంచుకుని వేరైనంతవరకు ప్రయిమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ సక్రమంగా పని చేసే

విధంగా వేయాలి, డాక్టర్లను వేయాలి, మందులు ఇవ్వాలి. గామాలో ఉండేటటువంటి పేద ప్రజలకానికి వైద్య సహాయాన్ని అందించాలని తమరి ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఉన్నాను. దీనికి తోడు పంచాయతీ రాజ్ కార్యక్రమం చాల ముఖ్యమైనది. ఈ రోజు పంచాయతీ రాజ్ కార్యక్రమాలలో మనం దిన దినానికి డిసెంబర్ తేజ్షన్ అన్నాము. మండలాలను చేసినాము, పంచాయతీలు చేసినాము ఏ మండలము కూడ ఏ పంచాయతీ కూడ సక్రమంగా పనిచేయడం లేదు దీనివల్ల గామాభివృద్ధి పూర్తిగా జరగడంలేదు. గామాలో రోడ్లులు అయితేనేమి, పాఠశాలల నిర్మాణము అయితేనేమి కమ్యూనిటీ హాలులు అయితేనేమి మరి ఏ కార్యక్రమాలు ఈ పంచాయతీరాజ్ కి అప్పజెప్పినామో అవి అన్ని కూడ ఎక్కడాకూడ సక్రమంగా జరగడంలేదు. చాల వెనకబడి పోతూ ఉంది. ఈ రోజు సెంట్రల్ గరవ్ మెంటు వారు దాదాపు 50 పర్సెంటు ఆఫ్ ది బడ్జెట్ ఈ గామీజ ప్రాంతాల యొక్క అభివృద్ధి కోసం కేటాయించినారు మరి దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ రాష్ట్రంలో ఈ గామీజ ప్రాంతాలు యొక్క అభివృద్ధికి తప్పకుండా పాటు పడతారు అనేటటువంటి ఆశతో తమద్వారా వారిని కోరుతున్నాను. ఇంక శాంతిభద్రతలకు వస్తే నేను ముఖ్యంగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. తమరికి తెలుసు. దొంగతనాలు, దోపిడీలు, దొర్లనాలు, మర్దన్లు, కిడ్నాపింగ్లు మానభంగాలు మొదలైనటువంటి సంఘటనలు దినదినానికి పెరిగిపోతున్నాయి. దానికి అదుపు చేసేటటువంటి మార్గం ఎక్కడా కూడ కనబడడంలేదు. కేవలం మనం ఎల్లప్పుడు పోలీసు వాళ్ళ నెత్తినే ఇది అంతా రుద్దుతూ ఉన్నాము. పోలీసు వారు సక్రమంగా వారి విధి నిర్వహణ చేయడం లేదని; అందువల్లనే ఇది దినదినానికి పెరిగిపోతూ ఉన్నాయని మనం అంటున్నాము. అది కాదు, అధ్యక్షా, నిజంగా వాస్తవంగా ఈ రోజు మనం అలోచించినట్లయితే మరి పోలీసు వాళ్ళలో ఈ రోజు రక్షక భటులను అధికారులను పోల్చి చూసినట్లయితే రక్షక భటుల సంఖ్య చాల తగ్గిపోయినందువల్ల వారికి అదుపు అనేది తగ్గి పోయింది. మరి గామాలో ఈ రోజు తగిన సంఖ్యలో ఈ రక్షక భటులు లేకపోవడంవల్ల ఎప్పుడైనా ఇలాంటి సమస్య ఉత్పన్నం అయితే కంట్రోలు చేసేటటువంటి పరిస్థితి లేకుండా పోయింది అనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం వారు తెలుసుకోవాలి. దీనికి తోడుగా కూడ ఈ రోజు అధికారంలో ఉండేవారు ఈ పోలీసు వారిని స్వేచ్ఛగా పని చేయ నీయకుండా వారి ఇష్టానుసారంగా పనిచేయమని చెప్పడంవల్ల కూడ ఈ లా అండ్ ఆర్డర్ చాల దెబ్బ తింటున్నది. మరి ఈ విషయాన్ని కూడ గమనించి నిష్పాక్షికంగా అధికారులకు వివరించేటటువంటి అవకాశం కల్పించాలని సక్రమమైన నిధి నిర్వహణకి అవకాశం కల్పించాలని తమరి ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు చెబుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార:- అధ్యక్షా, మేము గతములో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కాంగ్రెస్ (ఐ) పార్టీ ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు స్పష్టంగా చెప్పాము. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం కూడ భూస్వామ్య పెట్టుబడిదారీ వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించేదే కాంగ్రెస్ (ఐ) పార్టీ ప్రభుత్వం కూడ భూస్వామ్య పెట్టుబడిదారీ వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించేదే కనుక ఈ రెండు ప్రభుత్వాల వర్గ స్వభావం ఒకటే. వేటికి వ్యతిరేకంగా వామపక్ష ప్రజాతంత్ర శక్తి ఒక మూడవ శక్తి ఈ రాష్ట్రంలో అవతరించినప్పుడు మాత్రమే రాష్ట్రం యొక్క సమగ్ర అభివృద్ధి సాధ్యం అవుతుందని మేము మొదటినుండే చెబుతూ వచ్చాము. అదే మాట ఈ రోజుకూడ మేము చెబుతూ వస్తున్నాము. అయితే

ఆయా సమస్యలను బట్టి పరస్పరము సహకరించుకోవడమో లేకపోతే సహకరించుకోకుండా ఉండడమో అది జరుగుతూ వచ్చింది. ఇక్కడ ప్రధానమైన విషయం ఏమిటంటే కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సంబంధాల సమస్య. ఇప్పుడు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మరిన్ని అధికారాలు కావాలి. ఈ విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ఎంతో కృషిచేసింది.

3-40 ఈ విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి మేము ఎక్కువ సహాయం చేయవలసివచ్చింది. ము. ఇప్పటికి మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు కాబట్టి ఎక్కువ అధికారాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి యివ్వాలని వొట్టాడండి. అసలే మనకు ఉన్న అధికారాలు వీద్య, అడవులు మొదలైనవి కంకరరింబు లిస్టునుంచి పోయినవి. ఇక యివన్నీ అలా ఉంచి, అవినీతి, అశీత పక్షపాతము యీ ప్రభుత్వంలో నెలకొని ఉంది. అది యీ ప్రభుత్వ మనుగడకు క్షేమకరం కాదు. ఏమైనా ఒక మంత్రి మీద అవినీతి ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు అవి విచారణలో ఉండగా ఆ మంత్రి రాజీనామా స్వయంగా చేయాలి, లేదా ఆయన తొలగకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారే ఆయనను మంత్రిపదవి నుంచి తొలగించవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడు మంత్రిపదవిలో ఉండగా కలెక్టరు ఆయన మీద కేసును ఏవిధంగా విచారించగలుగుతాడు? క్రింది లెవెల్లో కూడా ప్రభుత్వ అభివృద్ధిలో రాసురాసు అవినీతి పెరిగిపోతున్నది. సహకార శాఖమంత్రిగారు యిప్పుడు రాజీనామా అయినా చేయాలి లేకపోతే తమరు అయినా వారి మీద చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆరోపణల మీద మంత్రిమీద విచారణ అయిపోయిన తరువాత ఆ మంత్రిని మరల మీరు తీసుకోండి. ఇకపోతే బ్రియిబల్ వెల్ఫేర్ విషయంలో రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న విషయాల మీద నేను మొదటి నుంచి చెబుతున్నాను. బ్రియిబల్స్ కు ప్రాంతీయ స్వపరిపాలనకు వీలు కలిగించాలి. అది మళ్ళీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిధిలోనే ఉంది. మీరు యీ బ్రియిబల్స్ గురించి పెచ్చైన విషయాల గురించి ఎన్నో చెప్పారు. కానీ పెచ్చైన చెబితే ఏమీ లాభంలేదు. లంబాడీలు ఎరుకల విషయంలో వారి జనాభా ప్రాతిపదిక మీద వారికి ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్స్ కలిపించాలి. వారిని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావడానికి ఎన్నో మార్గాలు ఉన్నాయి. ఈ లంబాడీలు అసలు వారు గామాలలో ఉట్టి పెరిగిన వారికి రిజర్వేషన్స్ ఏమీ యివ్వడం లేదు. వారికి యిచ్చిన భూములన్నింటినీ కూడా వారు లాగుకుంటున్నారు. ఆ విధంగా యీ ప్రభుత్వం చేయకుండా అరికట్టాలి. ఇకపోతే విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో గత ప్రభుత్వం అనవసరంగా ప్రజలను యిబ్బందులపాలుచేసింది. వీధి దీపాలకు గానీ, లైన్స్ వేయడానికి వార్కలకు గానీ విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్స్ తీసుకునేవారు భరిస్తే, తప్ప విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్స్ యివ్వలేమని అంటున్నారు. కొత్త కనెక్షన్స్ తీసుకునేవారు దాదాపు 600 రూపాయల వరకూ ఎక్కువ కట్టవలసివస్తున్నది. కాబట్టి దయచేసి ప్రభుత్వం దానిని కూడా రద్దుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ శాసనసభలో వాస్తవానికి ఎన్నో డిమాండులు గిలిబిన్ కావడానికి కారణం ఏమిటంటే నేను కుండబద్దలుగొట్టి చెప్పేది ఏమిటంటే నా రాజకీయ జీవితంలో నేను ఎన్నడూ పార్టీలు మారలేదు. అంతేకాకుండా అడుగుడుగునా ప్రాణానికి వడ్డీ 14 సంవత్సరాలు రాజకీయ జీవితం గడిపాను. ఇప్పుడు కొత్తవారు మంత్రులు కావచ్చును. కానీ ఆ మంత్రులు నాటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడడం అనేది ఏమీ మానవ విలువలు, ఏమీ రాజకీయ విలువలు నిలబెట్టుతున్నట్లో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అయితే ఏది అయినా నా సజెషన్ ఏమిటంటే ఎఫ్డెనా మీ ప్రభుత్వం పతనం అవడానికి అవకాశాలు వచ్చాయంటే దానికి కారణం మీ పార్టీలోని అంతఃకలహాలు తప్ప మరేమీ మీ ప్రభుత్వాన్ని పడదోయలేవు. ఇప్పుడు 3 సంవత్సరాల వరకూ ఎలక్షన్లు లేవు కాబట్టి మీరు ఏమిచేసినా ప్రజలు మీమ్మలను దింపలేరు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మాకా బలంలేదు. అవేశాస్ తీర్మానం పెట్టి మీమ్మ

లను దించలేము. కానీ మీరు ప్రభుత్వమును హుందాతనంగా మన తెలుగు జాతి గౌరవాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి చూపవలసిన పద్ధతులు కొన్ని ఉన్నాయి. అదేవిధంగా తెలుగుదేశం పార్టీ వారికి నా విశ్వాసి, ఏమిటంటే వారు నీన్నటివరకు అధికారముతో ఉండి ప్రతిపక్షముతోకి వచ్చారు. ప్రతిపక్షముతో కాంగ్రెస్ వారు చేసినటువంటి తప్పుడు పనులు కావేకొట్టి మీరు చేద్దామనుకుంటే అది మీకు కూడా క్షేమకరం కాదు. కాంగ్రెస్-ఇ పార్టీ తప్పులు చేయడం ద్వారా, అసెంబ్లీని గడబిడ చేయడం ద్వారా అధికారంలోకి రాతేదు. తెలుగుదేశం సాధించిన కొన్ని తప్పుడు విధానాల మూలంగా ప్రజలతో అసంతృప్తి పెరిగి దిక్కులేక - మా కమ్యూనిస్టులం మేము దిక్కులేము కనుక కాంగ్రెస్ వారినే ఎన్నుకోవలసిన గతి పట్టింది. కనుక, మీరు మీ కార్యకలాపాలు కాస్త హుందాతనంగా ఉండవలసి ఉంటుంది, అంతే తప్ప లేకపోతే ఈ వ్యవహారం చాలా ఇబ్బంది అవుతుంది. ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించేటటువంటిది ఏదయితే ఉందో మీరు ప్రజా సదస్సులు ఎక్కువగా జరిపేటట్లుగా కలకత్తర్లకు, ఆర్. డి. వోలకు అవకాశం ఇవ్వండి, ఆదేశించండి. దానితో అక్కడిక్కడే చాలా సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి. ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి సంబంధాలు పెరుగుతాయి. అన్నీంటికంటే మున్యమైనది క్రింది స్థాయిలో పెరిగే అవినీతి, అక్రమాలు ఇవన్నీ కూడా సోతాయి. పోలీసు దొర్లవాళ్ళిన్ని అరికట్టడానికి ప్రజల యొక్క పాత్ర, పోలీసుల మీద ప్రజల యొక్క నీహా పెరగడానికి వేలుగా మీరు పోలీసు స్పెషల్ స్థాయిలోనో, సబ్డివిజన్ స్థాయిలోనో ఏదో విధంగా ప్రజా కమిటీల అజమాయిషీ పెట్టి దానికి ఒక రూపాన్ని కల్పించండి లేకపోతే మాత్రం కాదు. అదేవిధంగా శాంతిభద్రతల పరిస్థితి చెప్పడానికి వేలులేనంత ఘోరంగా విఫలమైంది. దాని వివరాలు పదపద చెప్పవలసిన పనిలేదు. మీరు ఆ విషయముతో ఎంత త్వరగా ఏమి మంచి నిర్ణయం తీసుకుంటారో అని ఆంధ్రదేశ ప్రజలు ఎదురుచూస్తూ ఉన్నారు. ఆ విషయములో మీరు చూడాలి. నాకు ఈ అవకాశం ఇవ్వినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ఒక మాట ఏమిటంటే ఢిల్లీలో ఉన్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిషనర్ గెస్ట్ హౌస్ లో వచ్చేవోయే అతిథులకు ఇడ్లీ, సాంబారు పంపే విధంగా కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వముతో నీత్యసంబంధాలు పెట్టుకొని మన రాష్ట్రానికి కావలసిన ప్రత్యేకమైన స్కేములు ఏమి వస్తున్నాయో ఏరకంగా అవకాశం ఉందో దానిని వినీయోగించుకొని ప్రత్యేక కృషి జరిపేటట్లుగా దానిని సమర్థవంతం చేయండి. తెలుగు జాతి మనది, తెలుగు భాష మనది తెలుగులో ఉత్పన్నమైన వారికి ఉద్యోగాలలో ప్రాతినిధ్యం మీరు కల్పించినప్పుడు మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి అవుతుంది, లేకపోతే లేదు. ఇటీవల పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ పోస్టులకు ఎంపికలు జరిపినప్పుడు తెలుగులో పాస్ అయిన అభ్యర్థులకు 5 శాతం మార్కులు ఎక్కువగా, వెయిటింగ్ అనుకున్నది మీరు రద్దుచేసుకున్నారు. దయచేసి దానిని పునరుద్ధరించండి తెలుగు జాతికి, తెలుగు భాషకు ప్రత్యేక గౌరవాన్ని నిలుపుకోమని కోరుతున్నాను మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను

شری ابراہیم بن عبداللہ مستطی۔ صاحب ڈیڑھ اسبیکو صاحب اچھو لنگو ریشم کے بارٹلر میٹر میں بی. بی. راز
سے ایک بہترین تقریر کی اس میں ان کے زمانے کے پورے حالات رکھے۔ اپنی تقریر میں ان کے زمانے کے تعلق سے کہا کہ اس کے تعلق
سے بھی کہا۔ اور یہ بھی کہا کہ ان کے زمانے میں تین اقلیتوں کو گروں کیلئے اردو اسکولس کھولے ستمبر حیدر آباد نظام آباد اور کرنول
میں۔ وقف بورڈ کیلئے ۲۰ لاکھ روپیہ بھی دیا۔ لیکن وہ دیئے ہیں یا نہیں ہم کو معلوم نہیں اور وہ بیٹے خرب کر رہے ہیں یا نہیں۔

تنگویشم حکومت کے زمانے میں اقلیتوں بالخصوص مسلمانوں پر جو ظلم ہو رہے تھے وہی ظلم کانگریس میں بھی ہو رہے ہیں۔ آپکو یہ پتا چاہتا ہو کہ ہم نے ایکشن میں ۵۵ سیٹوں پر اپنے امیدوار کھڑا کئے تھے۔ جیٹا ریڈی حب اقتدار پر نہیں تھے امتوت ہمارے ساتھ تھے جس وقت اردو تحریک چل رہی تھی وہی جیٹا ریڈی صاحب چارنیر کے پاس جہڑی بھنڈی چاکر ہم کو اسمبلی بھیجوا تھا۔ آج جیٹا ریڈی صاحب خود چیف منسٹر بن گئے ہیں لیکن اردو کیلئے کچھ بھی نہیں کر رہے ہیں۔ جب وہ باہر تھے تنگنا نہ کے لئے آواز اٹھائے تھے اب خود چیف منسٹر بن گئے تنگنا نہ کے لئے کچھ نہیں کر رہے ہیں۔ اردو کیلئے انھوں نے کہا کہ دوسری سرکاری زبان ہونا چاہئے۔ اب یہ کہہ رہے ہیں کہ اگر اردو کو دوسری زبان بنا دوں گا تو کچھ لوگ میرے سے ناراض ہوں گے اور مسلمانوں کو کچھ کر دے گا تو بھی لوگ میرے سے بدظن ہو جائیں گے جس طریقے سے ان پر دیش اور دوسری ریاستوں میں کانگریس کا صفایا ہو گیا ہے اور وہاں پر بھیجے۔ جیٹا ریڈی صاحب آگئی ہے۔ یقیناً جو قوم کی خدمت کرے گی وہ پارٹی یقیناً ترقی کرے گی چاہے وہ کونسی بھی پارٹی ہو۔ جیٹا، پی، او، ک، دل یا جیٹا پارٹی ہو سوال یہاں پر قوم کے مسائل حل کرنا ہے۔ جیٹا کیلئے نہیں چاہئے۔ آپ بنائے مسلمانوں کے لئے کیا کئے ہیں۔ مسلمانوں کی ترقی کیلئے کیا کچھ رکھا۔ صرف تھی قطب شاہ ابن ڈیولپمنٹ اتھارٹی کو پیسہ دینا کافی نہیں ہے۔ پولیس میں ۴ فیصد مسلمانوں کو لیا گیا ہے جبکہ ۴ سو سب انسپکٹس کے مقررات ہوئے ہیں۔ اس لحاظ سے ۱۶ مسلمان سب انسپکٹس کا مقرری میں لایا گیا۔ بتلئے لائڈ آرڈر کیس برقرار رہیگا۔ آج تک جتنے بھی فرقہ وارانہ فسادات ہوئے اس میں جاؤ چلتے تھے لیکن اب کھلے عام فائر ہو رہے ہیں۔ پولیس میں آرمی مہمہ داروں کو بٹھانے جا رہے ہیں۔ لیکن غلبی سطح پر جوائن، سب انسپکٹس اور انسپکٹس کی جائزہ دینا خالی پڑی ہوئی ہیں اس کو پر نہیں کیا جا رہا ہے۔ مقررات کرنے کی طرف کوئی توجہ نہیں دے رہے ہیں۔ سارے شہر حیدرآباد اور سارے آندھرا پردیش میں کوئی سرکاری اسکولس برباد ہو رہے ہیں۔ اسکولس کا بجٹ کیا ہو رہا ہے۔ اسکولس کیلئے بلڈنگ نہیں ہے فنیچر نہیں ہیں ٹیچرس نہیں ہیں۔ ہم نے کوشش کر کے جو اسکولس بچا رہے تھے اسکولس کے بلڈنگ خود آپ کے ڈائریکٹر اور منسٹرس کا تھریڈ کر رہے ہیں۔ یہ کہاں کا انصاف ہے۔ اولڈ سٹریٹ میں سے بھی اسکولس کا تھریڈ ہونے جا رہے ہیں۔ جسکی وجہ سے بہت سارے سرکاری اسکولس ختم ہوتے جا رہے ہیں۔ شہر حیدرآباد میں پینے کا پانی کا بھی ایک مسئلہ بنا ہوا ہے۔ تنگویشم کے زمانے میں ایک جی او جاری کیا گیا تھا اس میں یہ کہا گیا تھا کہ پانی کرشنا سے شہر حیدرآباد کیلئے لایا جائیگا۔ اب یہاں جیٹا ریڈی صاحب ایک میٹنگ طلب کئے تھے کہ پانی کرشنا سے لایا جائے یا گوداوری سے لایا جائے۔ یہیں پانی چاہئے آپ کہاں سے لائیں۔ آپ صرف قوام کو گھانا چاہتے ہیں۔ آپ نے اعلان کر دیا تھا کہ شہر حیدرآباد کے پانی کے کنوئیں کے ٹیکس معاف کر دوں گا۔ مٹرسدھر کارنہ بھی ایک جیلہ میں کہا تھا کہ جو ٹیکس لگا یا گیا تھا اسکول کو دیا گیا ہے۔ لیکن آج بھی ایک پیسہ بھی کم نہیں ہوا۔ پیسہ وہی وصول کر رہے ہیں پیسہ میں کمی نہیں ہوئی۔ بلکہ زبردستی وصول کیا جا رہا ہے۔ حیدرآباد

کے روٹس کی کیا حالات ہے۔ اسمیں شک نہیں کہ حیدر آباد بلدیہ کے اوپر مجلس اتحاد المسلمین کا قبضہ ہے۔ لیکن اسکے یہ معنی نہیں کہ اسکے ہم ذمہ دار ہیں بلکہ گورنمنٹ بلدیہ کو بجٹ نہیں دینے کی وجہ سے روٹس برباد ہو گئے ہیں ڈریسنگ کا کیا حال ہے ہو گیا ہے ڈریسنگ کا کام تو حکومت کے ہاتھ میں ہے یہ کام بلدیہ کے سپرد نہیں ہے۔ اسکے باوجود شہر حیدر آباد میں ڈریسنگ کا پانی برسٹرک پر بہہ رہا ہے۔ بلدیہ میں کوئی کام نہیں ہو رہا ہے جب تک بلدیہ کو بجٹ نہیں دینگے کوئی کام ہو نہ والا نہیں ہے۔ بلدیہ میں جب تک اچھے عہدہ داروں کو نہیں دینگے کوئی کام نہیں ہو سکتا۔ اسپیکر صاحب سوال یہ ہے کہ گورنمنٹ نے ایک کمیٹی بنائی ہے اس میں یہ کہا گیا ہے کہ جب تک کوئی پارٹی ۱۰ فیصد ووٹ حاصل نہیں کرے گی اس پارٹی کو اس کمیٹی کا ممبر نہیں بنایا جائیگا۔ مجلس اتحاد المسلمین نے ۳۵ امیدوار کھڑا کی تھی۔ اسمیں کب برائی ہے۔ آپ ہمارے خلاف ہرجگہ بولتے ہیں۔ یقیناً ہم آئندہ ۲۰۰ سیٹوں پر ٹریڈنگ یہ کسی کی جائے نہیں۔ یہاں پر جمہوریت ہے ہم کو جمہوری حق حاصل ہے۔ ہم سب کو ساتھ میکر چلیں گے۔ ہم کو غیر ضروری حکومت پریشان کر رہے ہیں۔ وکن میڈیکل کالج کا مقدمہ سپریم کورٹ میں چل رہا ہے یہ مقدمہ این۔ ٹی۔ رامارائو کے زمانے سے چل رہا ہے لیکن آپ نے مزید ہمارے مقدمہ کے خلاف دو دکیوں کو رکھا۔ اللہ اللہ یہ مقدمہ جیت جائیگا آج ہی سپریم کورٹ میں فیصلہ ہونے والا ہے یقیناً ہماری تائید میں آنے والا ہے۔ ہم نے کسی کے ساتھ بھی نا انصافی نہیں کی ہے ہم نے بھی یہاں پر حکومت کی ہے کسی کے ساتھ بھی بے ایمانی نہیں کی ہے۔ آپ ہمارے ساتھ کیا انصاف کر رہے ہیں۔ آپ ہیں دفتر کرنا چاہتے ہیں لیکن مسلمان دفن ہونے والے نہیں ہیں۔ آپ اولڈ سسٹم کے ساتھ انصاف کیجئے۔ اقلیتوں کیلئے نوکریوں میں کیا فیصلہ کیا جا رہا ہے۔ اقلیتی طبقہ سے تعلق رکھنے والے کتنے آئی۔ پی۔ ایس آفیسر ہیں آدھا فیصد بھی مسلمان نہیں ہیں۔ اسکے باوجود ہمارے اوپر ظلم کیا جا رہا ہے۔ آپ کیا انصاف کریں گے۔ جب تلگو ڈیم حکومت تھی اسوقت بھی میں این۔ ٹی۔ رامارائو صاحب سے یہی کہتا تھا کہ اگر آپ اقلیتی لوگوں کے ساتھ انصاف نہیں کریں گے تو تمہیں یہ جگہ نصیب ہوگی۔ میں اب آپ کو بھی ڈینگے کی جوٹ پر اعلان کرتے ہوئے کہتا ہوں کہ اگر ہمارے ساتھ انصاف نہیں کریں گے تو آپ کی حکومت آندھرا پردیش میں باقی نہیں رہے گی۔ میں کھلے الفاظ میں یہ کہتا ہوں کہ آپ کو اللہ تعالیٰ نے اقتدار دیا ہے آپ یقیناً انصاف کریں گے۔ ہندو مسلمان، سکھ اور عیسائی سب کو ایک نظر سے دیکھنا چاہئے میری گزارش ہے کہ سب کے ساتھ انصاف ہونا چاہئے چاہے وہ اقلیت ہو چاہے وہ اکثریت ہو۔ سب لوگ آندھرا پردیش کے ہیں۔ ہندوستان کے ہیں۔ ہمیں چاہئے کہ سب ملکر ہندوستان کی ترقی کیلئے کام کریں۔ آپسی اختلافات کو ختم کرتے ہوئے ایک بہترین نمونہ پیش کرنا چاہئے۔

4-00 శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది దుర్మహం, సభలో ఉన్నవారందరి సా. మూడ్ ఆఫ్ అయిన తరువాత, పెగ్గివారి మూడ్ ఆఫ్ అయిన తరువాత నాకు అవకాశం వచ్చింది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- మే మూడ్ ఏమైంది?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నా మూడ్ అయితే ఎప్పుడూ బాగానే ఉంటుంది. ఇంతకుముందు ప్రతిపక్ష నాయకులు ఎన్.టి. రామారావుగారు కాంగ్రెస్ వారు అంతా బయటకు పోయి భోజనం చేసివచ్చారు. కాబట్టి వారికి భాదలేదు, మాకు కొంచెం బాధగా ఉన్నట్టు కనపడుతున్నది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు ప్రారంభంలోనే ఇట్లాంటి కొంచెం సత్య దూరమైన మాటలు చెప్పడం న్యాయం కాదు, ఆయన చూస్తున్నాడు, నేను ఇక్కడే కూర్చుని ఉన్నాను. తాను మాత్రం పెట్టే స్నేహితులు ఉన్నారని తినివచ్చారు.

(నవ్వులు)

శ్రీ యం. ఓంకారీ:- రోశయ్యగారు ఇచ్చే విందు ఉపయోగం కాదేమో.

(నవ్వులు)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ ఎప్రిల్ ప్రొమోషన్ బిల్లు పాస్ చేయాలని సభలో ప్రవేశపెట్టిడం జరిగింది. ఈనాడు ఏ వక్కుం వార్తైనా దీనిని హృదయపూర్వకంగా పాస్ చేసే పరిస్థితులు లేవని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ శాసనసభ కాలంలో ఎన్నో డిమాండ్స్ చర్చ లేకుండా గిలిబిన్ అయినాయి. ప్రజలు ఎన్నో ఆశలతో కాంగ్రెస్ పార్టీకి అధికారం ఇచ్చారు. ఈ శాసనసభలో ప్రజల సమస్యలను ప్రతిబింబింపజేయవలసివుండింది, అదే విధంగా ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణంగా బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టి దానిపై చర్చ జరగవలసి ఉండింది. కానీ మొత్తానికి శాసనసభ సమయం మాత్రం వృధా అయింది. కాలం వృధా కావడం, అతీ ముఖ్యమైన అంశాలను చర్చించకపోవడానికి కారణం అధికార పార్టీ అని చెప్పక తప్పదు. మేరు ఒకసారి రికార్డులోకి చూడండి; శాసనసభ కాలాన్ని దుర్వినియోగ పరచడానికి నేను కారణభూతుణ్ణి అయితే నేను శాసనసభాముఖంగా క్షమాపణ చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. శాసనసభ సమావేశం అయ్యాక ఒక ప్రకటన చేయండి అసలు ఎవరు ఎన్నిసార్లు మాట్లాడారో. రోశయ్యగారు గౌరవనీయులు, వారు చాలా మాట్లాడతారు, బిల్లుండంగా మాట్లాడతారు. మేము ఎవరం కాదన్నా ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలు వారిని చాలా చక్కటి వక్తగా గుర్తించారు. ఆ చక్కటి వక్త గతంలో ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఉన్నప్పుడు వారు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడిన మాటలు రికార్డులోకి పోయాయి. అవే మాటలను ఈ శాసనసభలో విద్యాధరరావుగారు పదవాలని ప్రయత్నిస్తే, అవి రికార్డులోకి పోలేదు. అవి అప్పుడు రిలవెంట్, ఇప్పుడు రిలవెంట్ కావా? దానికి కారణం ఏమిటి? ఈనాడు ప్రజలు ఆలోచిస్తారు, మేరు కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అంతకాకుండా మిగతా సభ్యులు ఏవిధంగా మాట్లాడారు, శాసనసభాపతిగారు, ఉపసభాపతిగారు. మేరు ఎన్నిసార్లు ఇంజనీర్స్ అయిన ఎన్నో గంటలు వెచ్చించవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది? ఇవన్నీ మేరు గమనించి

నట్లయితే శాసనసభా కాలం దుర్వినియోగం కావడానికి, డిమాండ్స్‌పై చర్చ జరగకుండా వోవడానికి అధికారపక్షమే కారణమని మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వేరీఫై చేయండి. ఏమైనప్పటికీ మేరు సృజల అవసరాలకు అనుగుణంగా ప్రజాశక్తి రచనచేసి ఎక్కువ డబ్బుతో ప్రజాశక్తికను రూపొందించ వలసివుండింది, వనరులను పెంచుకోవలసివుండే, ప్రజాశక్తి సంఘం వారిని ఒప్పించి ఎక్కువ కేటాయింపులతో బడ్జెట్‌ను రూపొందించి ఉంటే బాగుండేది. కానీ రోశయ్యగారు పిండికొద్దీ రొట్టె అన్న అభిప్రాయాన్ని చెప్పారు. వారు ఇంతటితో తృప్తిపడితే లాభంలేదు. ఉన్న బడ్జెట్‌తో ప్రజాశక్తిచేసి శాసనబద్ధంగా అన్ని చర్యలు తీసుకోవలసివుండింది. నేను మరొక సారి ఇక్కడ చెప్పదలచుకొన్నది ఏమంటే దురదృష్టవశాత్తూ శాసనార్థాల కోసమే శాసనసభ సమయాన్ని వెచ్చించాం తప్ప, శాసనాలను చేయలేదు. శాసనాలు చేయడానికి ఈనాడు లా డిపార్ట్‌మెంట్ ఏమీ చేస్తోందని మీ ద్వారా లా మినిష్టరుగారిని అడుగుతున్నాను. ఏదీ ట్రాజ్ రేట్ ఆఫ్ మార్కెట్ గురించి ఒక బిల్లు తెస్తున్నారు, అది రేవో, ఎల్లండో వస్తుంది. ఇంకేదో బిల్లు పెట్టారు. గత ప్రభుత్వంలో రూరల్ ఇన్‌డెబ్‌డిన్స్ రిలీఫ్ యాక్టు తేవడానికి బిల్లు ప్రతిపాదించినప్పటికీ అది యాక్టు కాకముందే ఎన్నికలు జరగడం, కొత్త ప్రభుత్వం రావడం జరిగింది. ఈనాడు వేలాది మంది పేద సృజలకు అనుగుణంగా ఉండే అలాంటి చట్టాలు తేలేకపోయారు. ముఖ్యంగా స్త్రీలకు అనుగుణంగా ఉండే చట్టాలు తేలేదు. ఈనాడు సమరసింహారెడ్డిగారు చాలా చెప్పారు. షాబాను కేసు మీకు తెలుసు. ఈనాడు లక్షలాది మంది ముస్లిం యువతులు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. వారికి అనుగుణంగా చట్టాన్ని మార్చవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పినందుకు సభాముఖంగా వారికి ధన్యవాదాలు చెపుతున్నాను. అట్లాగే ఈనాడు భర్తలచే వదలివేయబడిన వేలాది మంది యువతులు మెయింటెనెన్స్ కోసం కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వారి విషయం మీరు ఆలోచించారా? కోర్టులలో కేసులు పెట్టడానికి ముందుకు వచ్చిన యువతులకు తేగల్ ఎయిడ్ అందించడానికి లక్షలాది రూపాయలు జడ్జిలకు ఇచ్చారు. కానీ ఆ డబ్బును ఉపయోగించడం లేదు. ఇలాంటి వేలాది మంది యువతులను అడుకొనడానికి మీరు ఎలాంటి చట్టం తేలేదే. ఇక ఈనాడు కోఆపరేటివ్ రంగంలో నీధులు దుర్వినియోగం ఎలా జరుగుతుందో మీకు తెలుసు. కోఆపరేటివ్ సంఘాలపై వచ్చిన ఏ ప్రశ్న చూసినా నీధుల దుర్వినియోగం జరగలేదని సమాధానం చెప్పిన సందర్భం లేదు. ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు యతిరాజు రావుగారు చెప్పినా, ఈనాడు సహకార సంఘాల గురించి చెప్పినా ప్రతి సహకార సంఘంలో డబ్బు దుర్వినియోగం అయింది.

ఏవిధంగా కోట్లాది రూపాయలను రికవరీ చేస్తారు? ఉన్న చట్టం సరిపోదు. 4-10 శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు ఎందుకు ఆలోచించడం లేదు. యీ విధంగా ఎన్నో చట్టాలను ప్రవేశపెట్టి, వాటిని ఏక్చువేసి మనం సృజలకు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉండే. అదీ చేయలేదు; దానికి మా పార్టీ పరంగా బాధపడుతున్నాను. ఇకపోతే, ఇప్పుడున్న బడ్జెట్ చాలా తక్కువ బడ్జెట్. ఎంతో చర్చించి, ఎంత బాధపడ్డా కూడా ఎన్నో గంటలు చర్చించే కూడా ఏమీ సాధించలేము మనం. కాంగ్రెసు వారు ఏదీ సాధించాలనడం మంచి పద్ధతి కాదు. కొద్ది బడ్జెట్ పట్టి, ఇది చేయండి? అది చేయండి అనడం, ఎన్నో కోరికలు

కోరడం కూడా మంచిది కాదు. కానీ, భవిష్యత్తులో - ప్రభుత్వాలు ఎన్ని మారినప్పటికీ కూడా ఒక ప్రభుత్వం, కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీ, బి.జె.పి., కాంగ్రెసుతో ముడిపడి లేదు. ఈనాడు పరిపాలనాయంత్రాంగం యొక్క, ప్రభుత్వం యొక్క సహాయసహకారాలు లేకుండానే యీనాడు రాష్ట్రం, దేశాభివృద్ధి చేస్తున్నారు. ఎంతో మంది ప్రజలు వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. ఎవరు సహాయం చేస్తున్నారు వేరందరికి? ఏదో ప్రభుత్వం ముడిపడి ఉంటుంది కాబట్టి, మీరు ఏవిధంగా, యీ బడ్జెట్తో యీ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతున్నారు? ఈ బడ్జెట్లో అత్యధికశాతం జీతభత్యాలకు పోతున్నది. మిగతా డబ్బుతో మనం సాంఘిక సంక్షేమంగానీ, ఇరిగేషన్గానీ, పవర్గానీ, ఇవన్నీ ఏ విధంగా అధిగమిస్తాము? ఒకేసారి ఏదో కరెంటు డిమాండ్ వెలిగించాలంటే రోజయ్యగారికి సాధ్యం కాదు. దీని కోసం మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ను మీరు తీసుకురండి? ఎంతవరకు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్రావో ఇప్పుడున్న సెక్యూరిటీతో ప్రస్తుత పరిపాలనా వ్యవహారాలతో యీ రాష్ట్రం అభివృద్ధి సాధించలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో కోట్లాది రూపాయలు నష్టం వస్తున్నది మనకు. శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులకు 20-20 కోట్లు సాలీనా ఇస్తే కేవలం మూడు కోట్లు రూపాయలు మాత్రమే వర్షానికి ఖర్చు చేస్తున్నారు. పాన్సు స్కీమ్స్కు పోతాయి. మిగతా 17 కోట్ల రూపాయలు ఎస్టాబ్లిష్మెంటుకు పోతున్నది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టులకు ఎస్టాబ్లిష్మెంటు కోసం శాలరీస్ కోసం 15 సంవత్సరాలుగా వృధా చేస్తున్నాము. తెలుగుగంగ మొదలుపెట్టుకున్నాము. ఇంకా మిగతా కార్యక్రమాలు మొదలు పెట్టవచ్చు. ఎంప్లాయిస్మెంట్ తెలుగుగంగ కొరకు డివర్సు చేస్తున్నాము. సిక్కు పాయింటు ఫార్ములా అడ్డం వస్తుంది కాబట్టి, యీ ఎంప్లాయిస్మెంట్ మార్పులేము. ఈ సిక్కుపాయింటు ఫార్ములాను అధిగమించలేమా? ఎడిషనల్ ఎంప్లాయిస్మెంట్ నియామకం చేయడంవల్ల కోట్లాది రూపాయలు సంవత్సరానికి దుర్వినియోగం అయినప్పటికీ కూడా ఏమీ చేయలేని దుస్థితి ఉన్నది. తెలంగాణావారు అంటున్నారు - సిక్కు పాయింటు ఫార్ములావల్ల తెలంగాణావారికి ఏమీ జరగడం లేదని; ఆంధ్ర ప్రాంతానికి సిక్కు పాయింటు ఫార్ములావల్ల ట్యాన్స్ఫర్స్, పిల్లల చదువులు అనే బాధ ఉందని వారంటున్నారు; రాయలసీమవారు కూడా బాధపడుతున్నారు. ఎవరికీ మంచిది కానీ సిక్కు పాయింటు ఫార్ములాను ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. దీన్ని అధిగమించాలి. ఉద్యోగులు, ఇంజనీర్లు, బ్రహ్మాండమైన స్టాఫ్ ఉన్నది. ఆ స్టాఫ్ను ఏ విధంగా ఉపయోగించుకోవాలి. ఎన్నోసార్లు, ఇన్నికోట్ల రూపాయలు సాలీనా ఖర్చు చేస్తున్నాము కాబట్టి, వేరిశిమను రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఏ విధంగా ఉపయోగించుకుంటున్నామని ఆలోచిస్తే - ఏదో ప్రభుత్వాలు వస్తాయి, ఒకసారి మేము తీరుతాము; ఒకసారి వారు తీడతారు; ఏదో దీనితో గడిచిపోతుందని కాకుండా, ఖచ్చితంగా ఇమ్యూడియేట్గా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ను తీసుకురావడానికి వెంటనే ప్రయత్నం చేయాలని ప్రభుత్వానికి ఒక సూచన ఇస్తున్నాను. ప్రస్తుతం రిసోర్సెస్ను మొబిలైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇరిగేషన్గానీ, పవర్గానీ, మిగతావి మనం చేసుకోలేము. ఈనాడు ప్రజలు డిస్టర్బ్ అయి ఉన్నారు. గ్రామగ్రామాలలో ప్రజలకు ఒక ప్రభుత్వం అంటూ ఉన్నది, ప్రభుత్వం పరిపాలన చేస్తున్నదని, ప్రజల్లో నమ్మకం పోకుండా ఉండాలంటే యీనాడు యుద్ధప్రాతిపదికన కొన్ని కార్యక్రమాలను గ్రామగ్రామాలలో చేపట్టాలి. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులుగానీ మిగతా ఎన్నో కార్యక్రమాలున్నాయి. ఆ కార్యక్రమాలలో ప్రజలుపాలు పంచుకునే విధంగా చేసే

కనేసం మ్మెండు డ్మెవర్డు అవుతుంది. వారికి కూడా బాధ్యత ఉన్నది. ఎప్పుడూ ప్రభుత్వం చేయవలసిన అవసరం లేదు. మేము కూడా ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలలో పాలు పంచుకుని రాష్ట్ర అభివృద్ధిని సాధిస్తామనే ఆలోచన గామ గ్రామాలలో చేయకపోతే లాభంలేదు. ఏ ప్రభుత్వం కూడా, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కూడా మనజాలదు. రాజకీయ జీవితమే నాశనం అవుతుంది. ప్రజలను భాగస్వాములను చేయడానికి కొన్ని గ్రామాలలో కేవలం మనుషుల కోసం దవాఖానా కాదు; పశువుల కోసం దవాఖానాలు పెట్టుకోవడానికి న్నో గ్రామాలలో వెటర్నరీ డిపార్టుమెంటుకు అప్లికేషన్స్ చచ్చాయి. గ్రామ రైతులు స్పెషిలీస్ను కట్టుకోవడానికి భూమి ఇవ్వడమేకాకుండా కట్టించి ఇవ్వడానికి, డబ్బు వ్వడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నారు. ప్రభుత్వం చేసేది కేవలం స్టాఫ్ పెట్టడమే - ఈ స్టాఫ్ను ఇన్స్ట్రూక్షన్స్ రన్ చేయడానికి ఎన్నో గ్రామాలలో ప్రజలు ముందుకు వస్తున్నారు. దాన్ని ఒకసారి ఆలోచించండి? మీ డిపార్టుమెంటుగాని మీరు గాని పశుపక్షి యకులతోగాని, బిడ్డతోగాని ఎప్పుడైనా ఆలోచన చేశారా? ఈనాడు గ్రామాలలో చెక్ షాపు కట్టుకోవడానికి రైతులు ముందుకు వస్తున్నారు. రెండు సూడు వేల ఎకరాలు గురికి వస్తుంది అనుకుంటే చెక్ షాపు కట్టుకోవడానికి 25 - 50 శాతం డబ్బు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. అటువంటి నమ్మకం కలిగిందా? 50 శాతం డబ్బు ఇన్స్ట్రక్షన్తో గలంతు అయితే ఎట్లా అనే బాధ ఉండవచ్చు. అది లేకుండా మీరు ప్రజలకు నమ్మకం కలిగించి ప్రజల దగ్గర నుంచి వనరులను సేకరించి వారి అభివృద్ధికి కార్యక్రమాలు చేపడితే ప్రభుత్వం ఉందని గుర్తిస్తారు. గ్రామాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. రెండవది - టీచర్స్ - 'బతుకలేనివారు బడిపంతుళ్లు' అనే అభిప్రాయం ఉండేది చాలా కాలంగా. మీకు తెలుసు - గురు:బ్రహ్మ, గురు: విష్ణువు, గురు: దేవో మహేశ్వరా, గురు:సాక్షాత్ పరబ్రహ్మం అంటాము. కాంగ్రెసు, తెలుగు శిశం ప్రభుత్వానికి గురువు సాక్షాత్ శత్రువు అయిపోయాడు యీనాడు. ఈనాడు 1988 శాలరీలో ఎంత మంది ఉన్నారు? 17 వేల మంది ఎం.ఎల్.ఏ.ల చుట్టూ తిరుగు తున్నారు. డాక్టర్లు వద్దకు సాంపుల్ ఇవ్వడానికి మెడికల్ రిపాజెంటేటివ్స్ వస్తారు. వచ్చి కాక్టరు వద్దు అన్నా ఏదో సాంపుల్ తీసుకొని వచ్చి ఇస్తారు. మేము ఉదయం లేవగానే యీ రిపాజెంటేటివ్స్ వస్తారు. టీచర్స్ మా గతి ఏమిటి? ఈ చిన్న సాలరీతో ఎన్నిరోజులు కంటిన్యూ చేయాలి? ఏజ్ బార్ అయిపోతున్నది, భవిష్యత్తులేదు, ఈనాడు 17 వేల మంది పాఠ్యాయుల సంగతి మీరు ఆలోచించడం లేదు. డిల్లా ప్రజాశక్తిలో సెలెక్టు అయ్యారు. కరువాత తిస్తు ప్రకటించారు. వారిని ఉద్యోగాల్లోకి తీసుకోవడం లేదు. మీటింగు పడతామని చెప్పి పోస్టుపోస్ట్ చేశారు మంత్రిగారు. దీనిపై మీరు ఖచ్చితంగా, హృదయ పూర్వకంగా నిర్ణయం తీసుకోండి. ఏదో మోసం చేయడానికి, దీన్ని దాటవేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవద్దు. ఈనాడు టీచర్లు చాలా అవసరం. నిరక్షరాస్యత ఎంత ఉన్నదో కమకు తెలుసు. టీచర్స్ యొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి వెంటనే నియామకానికి 1995 వేతనంతో ఉన్నవారిని, ఏజ్ బార్ అయిన వారిని టెక్నికల్ అబ్లిక్వెన్స్ ఉన్న వాటిని అధిగమించి వారిని తీసుకోవాలి. మన అధికారులు తప్పుడు పదజాలంతో తప్పుడు పంటెన్సెస్తో అప్రజాస్వామిక పద్ధతులతో జీవాలను తీస్తున్నారు. టీచర్లకు గాని, మిగతా వారికి గాని హాని కలిగించే విధంగా అధికారులు వ్యవహరిస్తున్నారు. వీళ్ల డ్యూరెన్సుకు టు ఎఎస్ అధికారులు - మనవి చేస్తున్నారు. వీరు రాజకీయ నాయకులు ఏవిధంగా జీవాల ఇవ్వమంటే ఆ విధంగా ఇస్తున్నారు. శ్రీరామ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఒక జీవో మీ

ముందు పెట్టాము. ఒక ఐఎఎస్ అధికారి సెక్రటరీ ఇరిగేషన్ జేవో తీసున్నాను గానీ దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి ఏదైనా బాధనా అయితే నేను భరించాలి, అడిట్ అబ్జెక్షన్ అయితే నేను భరించాలి, అని డైరెక్టు చేస్తూ జేవో ఇష్యూ చేస్తారు. అందులో ఇవన్నీ ఇంగ్లీషియంట్స్. ప్రభుత్వం అవినీతి పాలుపడదనీ, అడిట్ అబ్జెక్షన్ వచ్చినా, ప్రపంచ బ్యాంకు ఆంక్షలు దానికి కాంట్రావీస్ అయినా, అభియోగం వచ్చినా వేఫ్ ఇంజనీరు బాధ్యులని జేవో తీస్తారు; మంత్రిగారు తీయమంటే జేవోలు తీస్తాడు. చాలా నేచంగా, చూస్తేనే, ఇట్లీ యాక్ట్ క్యూట్ అనీటికమింగ్ టు ఐఎఎస్ ఆఫీసర్స్ అనీటటువంటి జేవోలు తీస్తారు. జీవరంగయొక్క దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఆలోచించకుండా, జీవరంగకు ఉద్యోగాలు రాకుండా జేవోలు తీస్తారు. దాన్ని గురించి ఇప్పుడు చెప్పితే సమయం వోతుంది. ఇటువంటి జేవోలను ప్రక్కకు పెట్టి వారికి ఖచ్చితంగా ఉపాధి కల్పన చేయాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫ్రామ్స్ గురించి చెప్పాను. ఎన్నో అప్లికేషన్స్ మనం తీసుకుంటాము. మే 1న గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారు సదస్సులు పెట్టారు; గతంలో శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు పెట్టారు; జనార్ధన్ రెడ్డిగారు పెట్టారు; ఇప్పుడు మళ్ళీ సదస్సులు పెడుతున్నారు. ఎన్నో అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి, ఇవన్నీ డిస్పోజ్ కావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారికి సమరసింహారెడ్డిగారికి తెలుసు - హృదయపూర్వకంగా ఆలోచించకుండా సమస్యలను పరిష్కారం చేయలేమని. ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఏదో ఒక ఉత్సాహాన్ని తీసుకురానీడే యీ సమస్యలను పరిష్కారం చేయలేము.

4-20 అధ్యక్షా, నేను ఒకటి చెబుతున్నాను. ఒక గ్రామంలో చెరువు, లేదా కుంట వుండి సా. అది బీప్ అయింది. అందులో యిల్లగల్గిగా యిళ్లు కట్టారు, సినిమా థియేటర్ వుండి అనుకోండి. టెక్నికల్ గా దీన్ని బీప్ చేయడం అప్లికేషన్ పంపితే, యం.ఆర్.వో.కు పంపితే అది ఫార్వార్డ్ అయి కలెక్టర్ కు, కలెక్టర్ నుండి ల్యాండ్ రెవెన్యూ కమీషనర్ కు రావడానికి ఐదారు సంవత్సరాలు పడుతుంది. ల్యాండ్ రెవెన్యూ కమీషనర్ అంటాడు, మీరు బీప్ ఆఫ్ ట్యాంక్స్ కొరకు ప్రతిపాదన పంపవద్దు అని. నేను యిండికేషన్ యిస్తే, పంపాలి, మీరు ఎందుకు పంపారు అని తీగిప్పి పంపిస్తారు. తరువాత కలెక్టర్ న్నితో యిక్కడకు వస్తే ల్యాండ్ రెవెన్యూ కమీషనర్ 'చెరువు అని వుంది కదా, బీప్ చేయండి' అంటారు. అది ఎన్ కోర్డ్ అయింది, సినిమా థియేటర్ కట్టారు, మిగతా భూమిని పేదలకు యిస్తాము. లేదా బస్ డిపో కడతాము, లేదా స్కూల్ పెడతాము. టెక్నికల్ గా బీప్ చేయకపోతే మండలి డబ్బు, ప్రభుత్వ డబ్బు ఖర్చు పెట్టలేము, ఆ అవకాశం లేదు అంటే, నాకు సంబంధం లేదు, నా రికార్డులో చెరువు అని వుంది కనుక అందులో చేపలు వుండాలి, కమల పుష్పాలు వుండాలి అనుకుంటాను, బీప్ చేయను అంటారు. ఇటువంటి చిన్న, చిన్న విషయాలు, యం.ఆర్.వో డిలా, కలెక్టర్, డివిజన్ తీసుకోవచ్చు. ఇటువంటి చిన్న విషయాల కొరకు మనం సెక్రటరీ యట్ కు రావడం, సంవత్సరాలు గడిచినా పనులు కాకపోవడం జరుగుతోంది. ఒక బీప్ ఇంజనీర్ తన మెటేరియల్ డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేయాలి, అమ్మారి అనుకున్నప్పుడు అతను సెక్రటరీ యట్ కు అప్లికేషన్ పెడితే, చిన్న కల్లర్లు ఫైలు రిటర్న్ చేస్తాడు. ఎన్నో సంవత్సరాలు పడుతుంది. అన్ని రంగాల్లో ఆచరణలో యిటువంటి యిబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కనీసక్రిక్ డివిజన్ యివ్వండి. టైమ్ ఎక్కువ లేదు.

శ్రీ సిపాఠ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో రూల్ ఆఫ్ లా, ధర్మపరిపాలన వుండాలనే విషయం తమకూ తెలుసు అధ్యక్షా. ధర్మపరిపాలన మేము చేస్తున్నాము అని చెన్నారెడ్డిగారు కానివ్వండి, ఎవరైనా కానివ్వండి, ప్రజాస్వామ్యంలో నమ్మకం కలిగించవలసిన ప్రాథమిక కర్తవ్యం వుంది. 'ధార' అయితే ధర్మ అన్నారు పెద్దలు. దానికి మతంతో సంబంధం లేదు. ధార అయితే ధర్మ అంటే మనందరం సహజీవనం ఏ విధంగా గడుపుకుంటున్నాము, ఏ విధంగా కలిసి మిలిసి వుంటామనేది, ధర్మ అనే పదం 'ధీ' అంటే బుద్ధి బుగెదర్ అనేది. ఇప్పుడున్నటువంటి సమాజంలో ఏ విధంగా మనం ప్రజలకు నమ్మకం కలిగించాలి? అధ్యక్షా, మనకు తెలుసు, న్యాయం అనేది ఒక రాజు ప్రజలకు ఏ విధంగా జవాబుదారీగా వుండాలి, ఏ విధంగా ధర్మ పరిపాలన చేయాలి, అందుకు శ్రీరాముని మనం ఉదాహరణగా తీసుకుంటాము. రాముడు అంటే ఎన్.టి. రామారావు కాదు. శ్రీరామచంద్రుని మనం ఉదాహరణగా తీసుకుంటాము. ఈనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు న్యాయం అనేది 'మా ఇంటి నుండి కాదు, నుండి ఇంటి నుండి మొదలు కావాలి, అప్పుడు మేము ఆలోచిస్తాము' అనే పద్ధతిలో వున్నారు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మనం శాంతిభద్రతలను గురించి మాట్లాడుకుంటున్నాము. శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. ప్రజాస్వామ్యం అనే వేదిక మీద అభివృద్ధి అనే నర్మకి నాట్యం చేయాలంటే శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ కావాలి. శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ విషయంలో మన ప్రభుత్వం ఆలోచన ఏమిటంటే 'మేము ప్రభుత్వానికి నిన్ను కాక మొన్న వచ్చాము. ఇప్పుడే శాంతి భద్రతలను ఏ విధంగా మెయింటెయిన్ చేస్తాము? మాకు తీరిక వున్నప్పుడు మేము మెయింటెయిన్ చేస్తాము. నెలా లేదా రెండు నెలల తరువాత మెయింటెయిన్ చేస్తాము అనే స్థాయిలో వున్నారు. మా ఎం.ఎల్.ఏ.లు కిడ్నాప్ కాకుండా వుంటే చాలు. నక్సల్బైడ్స్ మూలంగా మా ప్రభుత్వానికి అటంకాలు లేకుండా వుంటే చాలు. మేము కంటిన్యూ ఆప్షన్ అనే దుర్బుద్ధిలో, దురాలోచనతో ప్రభుత్వం వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర సభల మాన ప్రాణాల - They are at stake. This Government is ruling the Andhra Pradesh State. I am very sorry to state. అధ్యక్షా, శాంతి భద్రతలు అనేవి - It should be the duty of the State Government and not the policy of the Government. ద్యూటీ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ అన్నప్పుడు, ఈనాడు రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను పరిరక్షిస్తాము అనే నైతిక బలం మీకు ఎక్కడ వుంది? హృదయం మీద చెయ్యి వేసుకొని

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

చెప్పమనండి. రాజకీయ పార్టీలను గురించి రత్నకుమారి గారు చాలా వక్కా చెప్పారు. శాంతిభద్రతలు సెలకొని, రాజకీయాలు వక్కా నడిచి, ప్రజల కష్టసుఖాలను తెలుసుకొని వాళ్ళకు వక్కా పరిపాలన యివ్వాలేగానీ, వయొలెన్స్ తో ఏ ప్రభుత్వం కూడా పరిపాలన చేయలేదనే అంతం వారు చెప్పారు. ఈనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ వుండంటే, పార్టీ సిద్ధాంతం తప్పు కాదు, ప్రజాశిక్షా విధానం తప్పు కాదు. ఏ సిద్ధాంతం, ప్రజాశిక్ష కూడా వయొలెన్స్, మర్డర్స్, రేప్స్ చేయాలని చెప్పదు. తెలుగుదేశం సిద్ధాంతం ప్రజాశిక్ష అయినా, భారతీయ జనతాపార్టీ సిద్ధాంతం, ప్రజాశిక్ష అయినా, ఏవయినా మందే చెబుతాయి. మనం రాజకీయ పార్టీలను పెట్టుకొని, మన స్వార్థం కోసం ఎప్పుడయితే క్రిమినల్స్ ను, కారెక్టర్ లెస్ ఫోన్స్ ను, ఎంకరెడ్జ్ చేసి మన పార్టీలలో చేర్చుకుంటామో, వారు పార్టీలోకి వచ్చిన తరువాత

పెద్ద పెద్ద స్థానాలను అధిగమించి ఆ పార్టీని హస్తగతం చేసుకునే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు ఏ పార్టీకైనా ఈ దుస్థితి తప్పదు. ఒకవేళ మేము, మా పార్టీ ఆ విధంగా చేస్తే, మాకు ఆ గతి తప్పదు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో అరాచక పరిస్థితులు వున్నాయి. ఈనాడు రాష్ట్రానికి చక్కటి నీతివంతమైన పరిపాలన మీరు యివ్వాలనే ఆలోచన వచ్చినప్పుడు, ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. కో ఆపరేటివ్ మంత్రిగారు కో ఆపరేటివ్ డివిజన్ మీన్ అప్రాప్రియేట్ చేసి నబ్బుగా తెలిసింది. అతనికి వున్న సహకారం పోర్టుఫోలియో కూడా మార్చలేదు అధ్యక్షా.

With record I am speaking.

జన్నారం అడవుల నుండి టింబర్ హైదరాబాదుకు యిల్లినీట్ ట్రాన్స్పోర్టు చేయబడింది. కలవ అక్కమ రవాణా చేయబడింది. అందుకుగాను సుధాకరరావుగారికి ట్రాన్స్పోర్టు మినీషన్లుగా యిచ్చారు. నేను విత్ రికార్డ్ మాట్లాడుతున్నాను. వారు ట్రాన్స్పోర్టు మినీషన్ల అయిన తరువాత ఆదిలాబాదు నుండి హైదరాబాదుకు యిల్లినీట్ టింబర్ తరలింపడానికి బాధ్యులైన యిద్దరు ఆఫీసర్లను సస్పెండ్ చేయడమే కాకుండా వారిని, సర్వీస్ నుండి రిమావ్ చేయడం కూడా జరిగింది. వారి భార్యబిడ్డల గతి ఏమిటి అనే అడుగుతున్నాను. వారేమో నఫర్ కావాలి. He has transported illicit timber from Adilabad to Hyderabad. He is made the Transport Minister of Andhra Pradesh. Here, a crime has been registered. In the Ghat Police Station in Mahabubnagar District Crime with No. 45/89 has been booked. The person who is involved in this crime is -

Mr. Speaker:- Mr. Vidyasagara Rao, Please.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Sir, it is in the FIR which I am mentioning. I am not speaking vaguely or out of the way or without record. Nobody can hide it. The offence with which he is charged is under Sections 147 and 427.

Mr. Speaker:- Today there is some cultural programme and other engagements. Better to conclude it. No Member has spoken so far on deficit financing or fiscal policy. All are allegations against the Members of this House.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- I have spoken on the mobilisation of resources earlier.

Mr. Speaker:- In a country like this speaking on deficit financing and about the fiscal policy for the last ten years 4-30 is required. Let us confine to the subject. What is the fiscal సా. policy for the coming ten years? ఒకరి మీద ఒకరు అనుకోవడం, మాట్లాడడం ఏమిటి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- జీవిత విలువలు చాలా ప్రధానమైనవి. ఏ విలువలను ఆశించి ప్రజలు అధికారం ఇచ్చారో, వాటిని కాపాడాలి. ఆ విలువలను ఆశించి ప్రజలు అధికారం ఇస్తే, you must gain confidence.

Mr. Speaker:- You suggest something.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఐయాం సజెస్టింగ్. ప్రజలకు మన మీద నమ్మకం వోతుంది. It cannot go like this.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంకా రివల్యూ కావాలి. 5 గంటలకు అడ్జర్న్ చేయకపోతే ఎటా? మేము ఇంటికి కూడా వెళ్ళలేదు. భోజనం చెయ్యలేదు. వేరే ఫంక్షన్స్ ఉన్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ భోజనం అనేది మన రికార్డులో చాలా సార్లు వచ్చింది. దురదృష్టం. ఎడ్జస్ట్ చేసుకోవాలి.

Mr. Speaker:- We never sat upto '5'0' clock.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎడ్జస్ట్ చేసుకోవాలి. లెట్ మే కంప్లెట్. 147 సెక్షన్, 427, 308, 25 అర్ట్స్ యాక్ట్.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది మానుకోండి. పాలిస్ గురించి చెప్పండి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I want to demand this Government; I want the answer from Rosayyagaru because he is an Efficient Minister here.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమిటి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎవరి మీదనయితే ఈ ఛార్జెస్ చేయబడినాయో, వారే ఈ హాం పోర్టిఫైరియోకి బాబు ఇవ్వవలసిన దుస్థితి ఉంది. A person who is the accused in such great crime under the Indian Arms Act, we are supposed to hear the answer from him Sir. ఇటువంటి దుస్థితి చరిత్రలో ఎవరికీ కలిగి ఉండదు. I question the police of Andhra Pradesh.

(Interruption)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను చెప్పాలి. ఐ హావ్ టు సే. నేను ఉండవచ్చు. ఇటువంటి కేసు నా బిగ్గర్ మీద ఉన్నా, ఎవరి మీద ఉన్నా, మే మీద ఉన్నా we are public representatives. మనం శాలరీస్ మీద లేము. We have to pose to the people; unless and until we do not pose it..... లేకపోతే ప్రజలకు కాన్ఫిడెన్స్ ఏముంటుంది?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- సర్, ఒక సబ్మిషన్. తమరు ఉదయం 20వ తేదీన లా అండ్ ఆర్డర్ మీద ఒక చర్చకు అంగీకరించారు. మిత్రులు సమరసింహారెడ్డిగారు సమాధానం

వెబుతారు. అప్పుడు విద్యాసాగరరావుగారు థారెస్ పెడితే, వారి నుంచి సమాధానం బాగా వస్తుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- దీని మీద సమాధానం ఈ మంత్రిగారే ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker:- It is not proper on Appropriation Bill. Some members atleast speak on the development of finances. Concentrate on the ways and means to develop the finances.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారిని నేను వ్యక్తిగతంగా అనడం లేదు. నా బాధ ఏమంటే I am not telling that he is accused here. It is alleged. He is a very close friend of mine.

(Interruptions)

కొంతసేపు వినండి. వారు చాలా ఫ్రెండ్లగా ఉంటారు. ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యుల వద్దకు వెళ్లినా, తెలుగుదేశం పార్టీ వారి వద్దకు వెళ్లినా చాలా ఫ్రెండ్లగా ఉంటారు. I do not believe. I feel that the Police has falsely involved him in the crime. But I want to say was the Police so incompetent or incapable? Either the D.G.P. or the I.G.P., Intelligence. What they are doing about this? What are the steps taken by the Government, whether they are sleeping. Still I respect; I do not believe that he has committed. I am prepared to file a petition of anticipatory bail for him in the Court. If this state of affairs continue, you cannot rule Andhra Pradesh. You clear it first.

Mr. Speaker:- You made a very serious allegation.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I am very much obliged to the Hon'ble friend for getting the anticipatory bail. I do not know how many anticipatory bails he moved. anyway, unfortunately, he may not have that difficulty because I totally forgot as to what happened about it. What is that about? If one of my old friends raised it, I have to take it up. Long before it was closed. Let him not bother about it.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Definitely, I will get the anticipatory bail.

Mr. Speaker:- Kindly change the subject.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారిని పూర్తిగా నేను నమ్ముతున్నాను. వారికి తెలియకపోవచ్చు. He is taking it very easily.

Mr. Speaker:- Some time back under Arms Act, some Member is booked. Some times courts feel it does not involve the moral turpitude of a member. therefore, it is not serious. Mr. Samarasimha Reddy has said that the case is long back closed.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒప్పుకుంటాను. హండింగ్‌లో అయితే ఫరవాలేదు. ఈ విధంగా చాలా అవకాశాలు సాధారణంగా. కానీ ఇది ఎలక్షన్ ఆఫెన్స్. ఇది చాలా సీరియస్. మీరు చాలా మంచి వారు. అధ్యక్షా, అదే పెద్ద సమస్య వచ్చింది మాకు. మీకు భీష్మ చార్యులకు ఉన్నంత ఓపిక ఉంది. అది ఉంది కనుకే అన్ని వైపుల నుండి బాబాలు వస్తున్నాయి. అందరికీ మంచిగా ఉండాలనుకుంటారు. అందరివే పంతుకుంటారు. మహాభారతంలో భీష్ముడికి ఎన్ని బాబాలు వచ్చాయో మీకు అన్ని వస్తున్నాయి.

Mr. Speaker:- There are certain norms. Ultimately, the leaders image is going down.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు స్పృకరుగా ఉన్నంత కాలం మా గౌరవం ప్రజలలో ఉంటుంది. మా గౌరవం పోదు.

(ఇంటర్వెన్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకరి మీద ఒకరు నిరాధారంగానో, ఆధారంగానో ఆరోపణలు చేసుకుంటే, టైం వెస్ట్ అవుతుంది. ఇది మంచిది కాదు. ప్రజా నాయకుల విలువలు తగ్గిపోతాయి. ఈ రోజు కూడా పేపర్‌లో మూడు, నాలుగు పత్రికలలో మన మీద ఎడిటోరియల్స్ వ్రాశారు. ఎడిటోరియల్స్ ఎందుకు రాస్తారు? మనం శుద్ధి కావాలని, కరెక్ట్ కావాలని వ్రాస్తారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- విద్యాసాగరరావు చాలా ఇర్రిలవెంట్‌గా మాట్లాడారని విన్నే, ప్రజలు ఓడిస్తారు.

Mr. Speaker:- You kindly shift to some other subject.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- No, Sir. My friend, he must clarify.

Mr. Speaker:- There is a denial.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- My friend, he must not have committed this offence. He is not that type of man. Only, I accuse the police. What this police is doing? డ్రాప్ కాలేదు. లెట్ అజ్ క్లియర్. డ్రాప్ చేశారన్నారు. కానీ డ్రాప్ కాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- గౌరవ మంత్రిగారు డ్రాప్ అయిందని అన్నారు. మేరు చెప్పింది ఎక్సా నమ్మతామో, వారు చెప్పింది కూడా నమ్మాలి. When the concerned member says that it is dropped.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I will just read out one paragraph, if you permit me.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- డ్రాప్ అంటే మళ్ళీ పాపం ఆయన మేద ప్రివీలేజ్ మోషన్ పెట్టడం, క్షమాపణ చెప్పుకోవడం ఎందుకు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- గన్ లైసెన్స్ రెన్యూవల్ చెయ్యకపోతే, ఆర్ప్యు యాక్ట్ క్రింద కేసు అవుతుంది. Is it a mala fide one?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- It is a crime pending because he is the Hon'ble Minister. Because police is incompetent impotent, they are submitting themselves; they are working as Sirkari Goondas. అర్డినరీ వ్యక్తి ఒక దొంగతనం చేస్తే, సెల్ లో వేసి తంతారే. నానా దుర్భాషలాడతారే. సమాజంలో ఒకరికి ఒక న్యాయం. మరొకరికి ఇంకో న్యాయమా గతంలో *** ఎందుకంటే కొన్ని బాధ్యతలుంటాయి. I am telling that the Government would have withdrawn these cases because they have withdrawn number of cases. Why did you keep it pending before the Magistrate?

Mr. Speaker:- Non renewal of gun licence is also an offence under the Arms Act.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I am further confused as on today. If you say no, I am prepared to resign from this post.

Mr. Speaker:- He has already denied it. The case is already closed. How are you concerned?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Because of the approach of the Govt. There are judiciary, executive and the legislature. We are facing.....

Mr. Speaker:- If you want to continue, you change the subject and speak.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- May I read for the convenience of the House one paragraph?

(Interruptions)

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- I know. Please sit down. Don't interrupt.
*** I will remove that. Please sit down. I removed it; why
are you standing? You change the subject please. It is high
time for you. I won't allow you beyond 5 O' clock. You com-
plete it within five minutes. Other engagements are there.
I will ask the Minister to complete his reply within ten
minutes.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- *** అంటే నేనే. *** ఐ డోంట్ మైండ్.

4-40
సా.

Mr. Speaker:- I will give you five minutes. We have not
taken our lunch.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- తిండిదొక సమస్య అయింది. నేను వైండింగ్ చేస్తు
న్నాను. కంప్లెట్ చేయనివ్వండి.

Mr. Speaker:- I will give five minutes.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- 'నో'. నన్ను కంప్లెట్ చేయనివ్వండి.

Mr. Speaker:- You have wasted your time; what can I do?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీకు తెలుసు. టైం వేస్ట్ కావాలని చేస్తూ ఇర్రెలె
వెంట్ ఫింగ్స్ మాట్లాడను. ఈ ప్రభుత్వం ఒక జి.వో. ఇచ్చింది. జి.వో.ఎం.ఎస్.నెం.241
ఈ జి.వో. తీసి, ఒక కేసులో Cr.P.C. also is with me. I do not think
you have any patience if I go through those provisions. ఒకసారి
ఒక హరిజనుడిని హత్య చేసిన అరోపణ పైన ఒక వ్యక్తి ట్రయల్ లో ఉన్నప్పుడు, విట్ నెస్
అయిపోయింది, ఎవిడెన్స్ అయిపోయింది, జడ్జిమెంట్ కోసం ఉన్న పరిస్థితిలో, ప్రభుత్వం
ఒక జి.వో. తీసి, ఆ కేసును ఉపసంహరించుకోవాలని చూడడం మాకు తెలిసినంత వరకూ
లేదు. ఇటువంటి కేసు మీ దృష్టికి కూడా రాలేదని నేను భావిస్తున్నాను. దీనిని బట్టి రాజ
కేయ కక్షలు ఒకరి మీద ఒకరికి ఉన్నాయో చూడండి. ఆ ప్రత్యర్థి లెజిస్లేటర్. రాజ
మండిలో కేసు నడుస్తోంది. అతనికి వ్యతిరేకంగా ఉన్న మర్డర్ ట్రయల్ లో, he is a
legislator who is charged for a murder of a harijan; You ven-
ture to withdraw that case? అసలు ఒక్క నిమిషం కూడా ప్రభుత్వం ఉండ
డానికి వేలుందా? ఒక హరిజనుని హత్యకు కారణమైన వ్యక్తిపై ఇబ్బా చెయ్యడం పరితృప్తి
లేదు. హ్యాకోర్టులో లేదు. రూలింగ్స్ చూడండి. అటువంటి వ్యక్తిపై జి.వో. తీస్తారా?
వారికెం ఇంట్రస్టి ఉంది? ఏం అధికారం ఉంది? జ్యుడిషియల్, ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచర్
మధ్య గల సంబంధాన్ని తుడిచివేయదలచుకున్నారా? స్పష్టం చెయ్యాల్సి.

(ఇంటరప్షన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

'Before that they issued a letter to the District Collector. కోర్టులో పిత్ డ్రా చేసుకుంటాము, లాంగ్ అడ్జర్మెంట్ తీసుకోమని చెప్పారు. హోం మినిస్ట్రీ ఆదేశం ఉంది. ఇటువంటి అంశాలు సహించరానివి. ఇప్పటికయినా గృహంపాలి. జ్యుడీషియల్ ఇండిపెండెంట్గా ఉండాలని అంటాను. ఈ ప్రభుత్వం ఇటువంటివి పంపినా, స్వార్థంతోనో, తెలిసే తెలియకో, కుటలమైన, నేడమైన విధంగా పంపినా, వాటిని ఏ కోర్టు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యాక్సెప్ట్ చెయ్యకూడదు.'

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి ముగించడానికి ప్రయత్నించండి. You try to conclude.

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన, నేతివంతమైన పరిపాలన ఇస్తుందని చెప్పాలి. రోజుయ్యగారు వెల్డ్ సేవర్ ప్రవేశపెట్టడంలో దిట్ట వారికి వారే సాటి. దయచేసి ఏ ఏ మంత్రుల మీద క్రిమినల్ కేసులు ఉన్నాయో, వారిని వెల్డ్ సేవర్ పెట్టమనండి. దానిలో అయినా కరెక్ట్ ఫిగర్స్ ఇవ్వమనండి. రాష్ట్ర ప్రజలు ఉత్సాహంగా చూడడానికి ఉన్నారు. ప్రకటించమనండి. ఈ ప్రభుత్వం 7 సంవత్సరాల తరువాత అధికారంలోకి వచ్చి, దుర్వినియోగం, అవినీతి అభియోగాలపై ఒక మంత్రిని తొలగించింది. మేము కాదు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే అవినీతి ఆరోపణలపై తొలగించింది. ఉదాహరణ పలికింది. ఒక జి.వో. తెచ్చారు. కెంపెగౌడ యూనివర్సిటీ నుంచి ఒక మెడికల్ స్టూడెంట్ ను ఇక్కడకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. ఆ జి.వో.కు సంబంధించి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఒక లిస్టు మాకు ఇచ్చారు. అనాడు మాకు అవకాశం రాలేదు. దానిని కాంట్రాడిక్ట్ చెయ్యడానికి అవకాశం రాలేదు. మంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చిన తరువాత క్లారిఫికేషన్ కు అవకాశం ఉండదని అప్పుడు సభాపతి స్థానంలో గల ధర్మారావుగారు అన్నారు. కానీ మంత్రిగారు సుయోమోట్ గా స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వలేదు. మేము క్వశ్చన్ చేస్తే ఇచ్చారు. అయినా మా నోరు నొక్కారు. ఫరవాలేదు. ఎప్రాప్రియేషన్ లో అవకాశం వచ్చింది కనుక అడుగుతున్నాను. జి.వో. ఎందుకు ఇచ్చారు? హ్యూమానిటేరియన్ గ్రౌండ్స్ అన్నారు. ఎందుకు? ఏమిటా కారణాలు? కాస్ట్, మనీ నా హ్యూమానిటేరియన్ గ్రౌండ్స్ అంటే? డొనేషన్ కట్టి, లక్కలు పెట్టి అక్కడ చదివే విద్యార్థిని, ఇక్కడకు బదిలీ చేసి, మన రాష్ట్రం డబ్బు ఖర్చు చేసి చదివించాలా? అధ్యక్షా, మీరు హృదయపూర్వకంగా ఆలోచించండి. ఎప్పుడయినా కానీ ఇటువంటివి జరగకూడదు. వారిపైన లిస్టులో శివశంకర్ కుమారుడు ఉన్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సేట్ లో వచ్చాడు. అట్లాగే మరొకరు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సేట్ లో వచ్చారు. మరి ఇదేమిటి? డొనేషన్ కాలేజీలలో ఎంతమందో ఆడపిల్లలు చదువుతున్నారు. తల్లిదండ్రులకు దూరంగా ఉండి చదువుతున్నారు. వారినందరినీ ఎందుకు తీసుకురారు? 'ఫేమిల్' అన్నది ఒక గ్రౌండ్. నేను నన్నవనెనే రాజకుమారిని అడుగుతున్నాను. నన్ను సపోర్ట్ చెయ్యమనండి. ఆడపిల్లలను ఎందుకు తీసుకురాకూడదు? అన్యాయమా? డొనేషన్ కట్టి, కెంపెగౌడ కాలేజీలో చదువుతున్న వ్యక్తిని తెచ్చారే.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఎన్. రాజకుమారి:- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మీకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. కూర్చోండి. విద్యాసాగరరావుగారు కంటిన్యూ చేయండి. అదర్వైజ్ ఐ విట్ స్టాప్.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- శ్రీనగర్ లో 40 మంది అక్కడ రిజనల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో మన వాళ్లు చదువుతున్నారు. అక్కడున్న పాకిస్థాన్ విద్యోహకారుల గొడవల వల్ల వారి ప్రాజాలు ఎప్పుడు వోతాయో తెలియని పరిస్థితి ఈ డి.వో. పేపర్ లో వస్తే, వారి పేరెంట్స్ మమ్మలినీ అడుగుతున్నారు. ఆ 40 మందిని ఇక్కడకు ఎందుకు తీసుకురాకూడదు? వారు మెరిటోరియస్ స్టూడెంట్స్. చచ్చుదర్దమ్ములు కారు. వారిని తెవడం న్యాయం కాదా అని అడుగుతున్నాను.

Minister for Technical Education (Sri K. Iswara Kumar):-
Already a decision has been taken.

Mr. Speaker:- I have not permitted you.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కర్నూలులో చదువుతున్నారు. అడవిల్లులు. వారిని కూడా తీసుకురండి. లేదా ఆ డి.వో.ను వెంటనే రద్దు చెయ్యండి. ప్రభుత్వం నీతివంతమైనదని రుజువు చేసుకోమనండి.

Mr. Speaker:- Now, short of time, you please conclude.
I have to go through a lot of procedure.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇక బతుకమ్మకుంట గురించి తెలిసిందే.

(ఇంటిరవ్వన్స్)

బతుకమ్మకుంట పేరు వినగానే వారు బతుకమ్మ అట అడినంత పని చేస్తున్నారు. అక్కడ చల్లాకొండయ్య రిపోర్టు తీసుకురారు ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వం చేసిన తప్పులు మహాబాబ్ మేనన్స్. ఎంత అవినీతి? వేటిని సరిచెసుకోవాల్సి.

Mr. Speaker:- All these subjects are discussed. What is the fun of repeating them again? My problem is time. I won't allow the Assembly to sit further.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగరరావు:- ఇక లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య ఉంది. 2,344 కేసులు ఒక్క పెన్ సోక్తో విత్తా చేశారే. రంగా హత్య తరువాత ఎన్ని చేశారు? రంగా హత్య ఎంత దారుణమైనదో, ఆ పరిస్థితులను మేము కూడా ఖండించాము. అదే విధంగా ఇన్ని వేల కేసులు ఎందుకు ఒక్క పెన్ సోక్తో కొబ్బేశారు? నేను తెలుగుదేశం పార్టీని సపోర్ట్ చెయ్యడం లేదు. గతంలో కొడెల శివప్రసాద్ గారి మీద కేసుల విషయం కూడా అడిగాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- గత చరిత్ర అంతా ఎందుకు? టైం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 'భారత్ బండ్' సందర్భంగా మా మీద పెట్టిన కేసులు ఇప్పటికీ విత్తా చెయ్యలేదు. సివిల్ పెండింగ్. అప్రియర్ అవుతూనే ఉన్నాము. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా మంచివారు. చూడండి. తమ కార్యకర్తల మీద గల

కేసులు, మిత్రపక్షాల మీద పెట్టిన కేసులను గురించి ఆలోచించలేదు. వీరు రాగానే ఒక్క సారిగా అన్ని కేసులూ ఎత్తేశారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మా మీద మాత్రం అటార్నీ ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లాస్ట్ సెంటెన్స్.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒక్క సెంటెన్స్‌లో ముగించగలనని ఎటార్నీ అనుకుంటున్నారు. ఒక్క నిమిషంతో కన్క్లూడ్ చేస్తాను. తీవ్రవాదులు - ఎక్స్‌ట్రీమిస్టులు ఉన్నారు. పేరల్ గవర్నమెంట్ రన్ చేస్తున్నారు. నిజామాబాదులో వ్యాపారులు లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసి, ఎవరికి ఇవ్వాలి ఈ డబ్బు అంటే నేను చెప్పాను, చెన్నారెడ్డిగారికి ఇవ్వండి. వారే చేస్తారు అన్నాను. ఈ రకమైన యాటిట్యూడ్ ఉంది. మేము చాలా బాధపడుతున్నాము. గామాలో బ్రిటికే స్థితి లేదు. లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి చూడండి. ఎంత అనిశ్చిత పరిస్థితికి దారి తీసిందో చూడండి. అవినీతి, బంధుప్రీతితో ఇటువంటి డి.వో.లు రోజు రోజుకూ తెచ్చి, ఎటార్నీ చేస్తున్నారో, మహబూబ్ మేన్, ఇంకా ఎన్నో కుంభకోణాలు, ఇవన్నీ సప్లై చేస్తే ప్రజలు క్షమించరు. ప్రజలు ముందుకు వస్తారు. ఈ విధంగా కొనసాగితే, ప్రజలకు శాంతి భద్రతలుండవు. గామాలో వారు భూములు కోల్పోయి, నక్సలైట్స్‌కు అప్పగించి, హైదరాబాదుకు వస్తున్నారు. వారికి కనీసం నష్టపరిహారం అన్నా ఇవ్వండి. భూములు కోల్పోయి, ఆడపిల్లలకు పెళ్లిళ్లు కూడా వెయ్యలేని దుస్థితి ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితులు మొత్తం రాష్ట్రంలో కల్పిస్తే, ప్రజలు ఊరుకోరు. వారి వల్ల ప్రజలు బాధ పడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వల్ల బాధపడుతున్న ప్రజలే రేపు ఈ ప్రజలే *** మనవి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

4-50

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, in the last sentence సా. he made an irresponsible statement and that should not go on record. I take serious objection to it.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I repeat it because....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- It is irresponsible statement. In the guise of winding, Sir, he made some statement and he has no business to make such an irresponsible statement.

Mr. Speaker:- I will immediately call for the records. I will look into it.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I do not want to repeat it but it is sheer irrelevance on his part.

Mr. Speaker:- I will look into that.

(Interruptions)

Please resume your seats.

*** Expunged as ordered by the Chair.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- ***

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir ***

Mr. Speaker:- Nothing will go on record.

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- ***

Mr. Speaker:- Nothing will go on record.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- ***

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Nothing will go on record.

(Interruptions)

Please resume your seats. Please, please.

Nothing will go on record. Please, please.

(Interruptions)

I will go through the records immediately.

(Interruptions)

Sri K. Vidyadhara Rao:- ***

Mr. Speaker:- Please resume your seats.

(Interruptions)

Please resume your seats.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :- ***

Mr. Speaker:- Please, please.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, ***

Mr. Speaker:- No mike to anybody. Nothing will go on record. Mr. Samara Simha Reddy, Please, please.

(Interruptions)

Nothing will go on record.

Now, the Hon. Minister for Finance will reply.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను గౌరవనీయులైన సభ్యులు చేసిన ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పే ముందు ఒక మాట రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. చివరకు వైండింగ్ అప్ లో విధానాగరరావు గారు.....

Mr. Speaker:- I will look into that. I promise....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అది కాదు సార్. పెన్సిల్ కి వెళ్ళితే గౌరవ వ్యధంగా వుండదు.

Mr. Speaker:- I will announce before the House is adjourned It won't go into the Press. I will look into that immediately.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు *** ప్రతిపక్షాలు అని అంటే మేము హుక్ వలయునా, ఏమిటి ఈ విధానం? తమరు వున్నత స్థానంలో వున్నారు. ఇందులో ఏదయినా అన్ సార్వమెంట్ లో అయితే ఎక్స్ పండ్ చేయండి.

Mr. Speaker:- No mike to anybody. I will look into his words. Unless I call, nothing will go on record. I will look into that. I have called for the proceedings. I have already told the Finance Minister that I will go through the records.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఆవోప్రేయేషన్ బిల్లు, అలాగే 1979-80-81 ఎక్స్ పే ఎక్స్ పెండిచర్ నీ సభ ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ నేను సభలో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు 9 మంది గౌరవనీయులైన సభ్యులు మాట్లాడారు. పెద్దలు ప్రతిపక్షనాయకులు శ్రీ రామారావుగారు ఈ రోజు చాలా శ్రద్ధతో సభకు విచ్చేసి ఒక గంటన్నరకు తగ్గకుండా మాట్లాడారు. వారికి అన్నీటికంటే మించి చేసిన శ్రమలొ చొక్కా, బినియన్, పంచె మొత్తం కూడా తడబివోయేంతవరకు మాట్లాడారు. వారు తీసుకొన్న శ్రమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. నేను అనుకున్నాను, వారు ఆవోప్రేయేషన్ బిల్లుపై....

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- కాంప్లిమెంట్స్ పేజీ చేయవద్దు. రియల్ కాంప్లిమెంట్స్ అయితే....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను కాంప్లిమెంట్స్ పేజీ చేస్తే కూడా వద్దని అంటే ఇంక నేను ఏమీ చెప్పాలి. వారు మాట్లాడడానికి వుద్రీక్కుత్తే, ప్రశ్నంగం చేయడానికి లేవీ నప్పుడు వారి చేతిలో వున్న కాగితాలు చూచి, చాలా అమూల్యమైన సలహా ఇస్తారు, ఈ రాష్ట్ర భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దడానికి మాకు వున్న అలోచనలకు తోడుగా మరెన్నో సూచనలు చేస్తారు, వారు రమారమి కొద్ది మసాలు తగ్గిస్తే 7 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసి అపారమైన అనుభవాన్ని గడించి వుంటారు కాబట్టి ఎవో సలహాలు చెబుతారని అనుకున్నాను. పుస్తకం దగ్గర పైట్టుకొని, కలం అలాగే క్రింద పెట్టుకుండా వారి ప్రశ్నంగం చివరి వరకు పని ఏదయినా ఒక ముక్క వ్యాసుకొందామని చూస్తే వారు ఆరున్నర

సంవత్సరాల కాలంలో ఏమేమీ చేశారో, ఏమీ ప్రయత్నం చేశారో ఆ జాబితా తప్ప ఒక్క సూచన కూడా చేయలేదు. అంతే కాదు, దీనిని శాసన సభలో చర్చించే అవకాశం లేకుండా గిలిటిన్ చేసి, ముమ్మలను ఆమోదించమంటారా, నేను ఏ పరిస్థితులలో కూడా ఆమోదించననే మాట అన్నారు. ఆమోదించనని చెప్పే హక్కు వారికి సంపూర్ణంగా వుంది. కాదనే దానికి వీలు లేదు. అధ్యక్షా తమరికి తెలిసినటువంటిదే. ఈ శాసన సభలో నాకంటే కూడా తమరు చిరకాలంగా సభ్యులుగా వున్న వారే. శాసనసభ నిర్వాహణ తీరు చాలా కాలముగా అర్థంకా-
చేసుకున్నటువంటి వారు. దయచేసి ఒకసారి వెనక్కు తిరిగి చూడాలని కోరుతున్నాను. నేను సా-
ఫన్యం టైము శాసనసభకు రావడం. కానీ 17 ఏండ్లు శాసన మండలిలో వున్నాను. నేను ఎక్కడ నినిమా హాల్ వద్ద టికెట్లు అమ్ముకుంటూ సరాసరి వచ్చి యిక్కడ వడలేదు. నేను ఆ బావతు వాడిని కాదు. అందువల్ల, ఏదో నేవు ఫస్ట్ టైము వచ్చావు అనే కామెంట్లు అక్కర లేదు. శాసన సభ తీరు కూడ చూద్దాము. 1983వ సంవత్సరములో శాసనసభ 45 రోజులు..

(ఇంటరప్షన్స్)

వై ఆర్ యూ టాకింగ్, వాటిక్ డిస్. ఎవరైతే టికెట్లు అమ్ముకుంటూ వచ్చి పడ్డారో వారికే, నేకెందుకు ఒలుకుపాటు, నేవు పార్లమెంటులో వున్నావు, నిన్ను అనలేదు. అన్నటువంటి పెద్దమనిషిని లేచి ధైర్యంగా చెప్పుమను నేవు మొదటిసారి వచ్చావు. ఈయన ఎన్నిసార్లు వచ్చాడో, యాయన జాతకం ఏమిటి, యాయన చరిత్ర ఏమిటి చెబుతాను. ఆ పెద్దమనిషికి లేచి చెప్పుమని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడుతూ వుంటే నేను ఎంతో ప్రశాంతంగా వీన్నాను, నేను మాట్లాడుతూ వుంటే వారికి కూడ కొంత ఓపిక వుండనక్కర లేదా? అసలు మొదలే పెట్టలేదు. మొదలు పెట్టకుండానే మెలికలు తిరిగి పోతే ఎట్లా? అదీ న్యాయం కాదు. 1983వ సంవత్సరములో శాసనసభ 40 రోజులు సమావేశం అయింది. 1984లో 53 రోజులు సమావేశం అయింది. 1985లో 40 రోజులు సమావేశం అయింది. 1986లో 46 రోజులు, 1987లో 55 రోజులు, 1988లో 36 రోజులు, 1989లో 42 రోజులు మాత్రము సమావేశం అయింది - సంవత్సరం అంతటికి కలిపి - తమకు అంతకు ముందు కూడ తెలుసు ఎన్ని రోజులు సమావేశం అవుతూ వుండేదో - అన్నీంటి కంటే మించి 1990లో నూతన ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత యీ రోజు వరకు 37 రోజులు సమావేశాలు జరిగాయి. 28, 30 ఆ రెండు రోజులు కలిపితే 39 రోజులు. అంటే 1988 సంవత్సరములో వారు జరిపిన శాసనసభ సమావేశాల మొత్తం 36 అయితే నాలుగు మాసాల కాలములోనే యీ ప్రభుత్వం 39 రోజులు శాసనసభ సమావేశాలు నిర్వహించిందనే విషయం దయచేసి గుర్తు పెట్టుకోవాలని తమ ద్వారా సభను కోరుతున్నాను. అంతేగాదు, యీ ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు శాసనసభ ప్రశాంతంగా జరగాలి, ప్రజలకు ఘనయోగమైనటువంటి చర్చలు జరగాలి, గౌరవ సభ్యులు ఏవైనా సమస్యలు లేవవెత్తితే వాటికి సమాధానాలు చెప్పాలనే ఆదుర్దాతో మేము వున్నాము. నేను ఒకటి రెండు వుదాహరణలు మనవి చేస్తున్నాను. శాసనసభ కాలాన్ని చూచి, కాలం లేనటువంటి సందర్భములో, తమరు ఆ వేదిక మీద కూర్చోని గౌరవనీయులుగా, రెండు మూడు సార్లు టైము లేదు క్వశ్చన్స్కు నేను వాయిదా వేయవలసి వస్తుంది అన్నప్పుడు, ప్రభుత్వ పక్షం నుండి నేను లేచి తమకు విజ్ఞప్తి చేశాను. గౌరవ సభ్యులు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. మీరు అనుమతి యిస్తే, ప్రశ్నలు వేయనీయండి, ఒకటి రెండు సప్లిమెంటరీస్ అయినా పేసుకుందాం, మేము జవాబు చెబుతాము, ప్రజలకు సమాచారము తెలియాలి అని చెప్పాం

తప్ప మీరు వాయిదా వేస్తున్నావంటే భుజాలు ఎగరవేసుకొని బాగానే వుంది అని కాగితాలను వంకన పెట్టుకొని వెళ్ళిపోవాలి అనుకోలేదు. ఏ విషయాన్ని కూడ శాసనసభ ముందుకు తీసుకువచ్చి చర్చించాలనుకున్నాము. అధ్యక్షా, నేను మనవి వేస్తున్నాను. శాసనసభ సమావేశాలు ప్రారంభం కాగానే ఒకటి రెండు రోజుల్లో, యీ రాష్ట్రములో విద్యుత్ కొరత వుంటే, అది పూజలందరినీ వీడిస్తున్న సమస్య అన్నప్పుడు, ఎవరో ఒక సభ్యులు యీ కొరత గురించి ప్రస్తావన వేసేంతవరకు కూడ నేను ఎందుకు ఆగాలి అని ప్రభుత్వం తరపున నేను తమ అనుమతి తీసుకొని ప్రకటన చేయడం జరిగింది. అంతేగాదు. అనేకమైనటువంటి విషయాలలో మేము ప్రకటనలు చేయడానికి ముందుకు వస్తున్నాము. శాసనసభ సమావేశాల తీరును గురించి మొన్న కూడ నేను చెప్పాను - పూజలు ఏమీ అనుకుంటున్నారోననే మాట - నేను ఏ ఒక్కరినీ వుద్దేశించి అనడం లేదు. నాకు నేను ఆత్మపరిశీలన చేసుకొని, మనము జరుపుతున్న తీరుతెన్నులపట్ల ఏమీ అంటున్నారనే మాట మనవి వేస్తున్నాను. పెద్దలు నర్సిరెడ్డి గారు ఒక మాట అన్నారు. బస్సులో ప్రయాణం చేస్తూ వుంటే వారేదో మాట్లాడుతూ వుంటే ఏమయ్యా, ఫలానా మంత్రి మాట్లాడినట్లు నేను మాట్లాడుతున్నాను అని - వారికి అది ఒకటే వినబడింది. నాకు ఎన్ని వినబడ్డాయి? అవి అన్నీ నేను రిజేటు చేయదలచుకోలేదు. రిజేట్ చేస్తే మర్యాద కూడ వుండదు. శాసనసభ సమావేశాలు జరుపుకోవాలంటే ప్రత్యేకంగా మనవి చేశాను - ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో అన్ని విషయాలు కూడ శాసన సభముందు వుంచి పూజలకు తెలియజేయాలని ప్రయత్నం చేస్తూ వున్నప్పటికీ కూడ, అన్ని విషయాల మీద చర్చించుకోవడానికి - ఏ విషయము మీద చర్చించుకోవాలంటే ఆ విషయం మీద చర్చించుకుందామని మీరు అనుమతి యిస్తూ వుంటే 304 క్రింద ఏదీ అనుమతిస్తారో, మీరు ఆలోచించండి, మేము సమాధానం చెప్పడానికి వీలుంటుంది అంటే - మేము వేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నం ఒక్కటే - నిబంధనలు వున్నవి మనకు, మీ యిష్టం వచ్చిన అంశాన్ని తీసుకురండి, మేము ఎక్కడా అభ్యంతరం పెట్టలేదు, మేము అడ్డు పెట్టటోము కూడ - కానీ నిబంధనలకు అనుగుణంగా తీసుకురండి అని విజ్ఞప్తి చేస్తూ వుంటే యిక్కడ ఏమీ జరుగుతుందనే మాట - తల్లి పుట్టింటి గొప్పతనంపైన మామకు చెప్పినట్లుగా వుంటుంది - నేను యిప్పుడు ఏమీ చెబుతున్నాను, తెలుసు వారికి - శాసనసభ తీరు ఎలా జరుగుతుంది? గౌరవనీయ సభ్యులు ఒకరిద్దరు అన్నారు. దీనిలో భాగస్వామ్యం పెట్టారు ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ వుంది అని - శాసనసభను సక్రమంగా జరిపించాలనేది ప్రభుత్వ ఆదర్శం. కృణ్ణకృణ్ణం మేము సభలో బయట పెడుతున్నాము. ప్రతిపక్ష నాయకులను కలుసుకున్నప్పుడు కూడ చెబుతున్నాము, ఏ రకంగా నడుపుకుందామనే మాట కూడ చెప్పాను. నిన్న జరిగిన సమావేశములో కూడ ఒక మాట చెప్పాను. తాత్కాలికంగా యీ రోజుకే కాదు, దయచేసి, దీర్ఘకాలికంగా కాకపోయినా రాబోయే నాలుగు రోజులలో జరుపుకునే సమావేశాలు అయినా ఒక పద్ధతిలో జరుపుకుందామనే మాట మేము సూచిస్తున్నాము. కనుక ఏదో ఆభావం వేసి ప్రభుత్వము నడుపుతున్న తీరు యిది అని అంటే న్యాయం కాదు, ఉచితం కాదని మనవి వేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా మాకు సంబంధించినంతవరకు, యిప్పటివరకు 39 రోజులతో యీ సమావేశాలు యీసంవత్సరానికి ముగించుకోవాలని అనుకోవడం లేదు. శాసనసభకు మేము సంపూర్ణమైనటువంటి గౌరవం యిచ్చి శాసనసభ్యుల ఆలోచనల్నూ తెలుసుకొని చిత్తశుద్ధితో, సద్బుద్ధితో సాధ్యమైనంత వరకు శాసనసభ సమావేశాలు పొడిగించి అన్ని విషయాలు వారితో మాట్లాడి, వారి ముందుంచి శాసనసభ ద్వారా ఆంధ్ర ప్రజానీకానికి తెలియపరచడం సక్రమంగా వుంటుందని

అలోచన చేస్తున్నాము. అనేక విషయాలలో గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఏమైనా సూచనలు చేస్తే మా ముఖ్యమంత్రిగారు, మా మంత్రులు అనేక సందర్భాలలో చెప్పాము - మీరు ఏదైనా సలహాలు చెబితే చెప్పండి - మీ సూచనలు తెలుసుకుంటామనీ చెప్పాము. యూనివర్సిటీ యాక్టుకు అమెండుమెంట్ తీసుకురావలసి వస్తే, వెస్ట్ బాన్సులెట్లో మాట్లాడాను, ఎడ్యుకేషనలిస్టుతో మాట్లాడాను, సరిపోయింది అనే భావముతో గాకుండా - శాసనసభలో బిల్లు ప్రవేశపెట్టి తరువాత సంపూర్ణమైనట్లంటే చర్చకు అవకాశం వున్నప్పటికీ కూడ, అది కాదు అని - యాక్టుకు అమెండుమెంట్ తీసుకువచ్చే ముందు మీ సలహాలు గాని సూచనలు గాని తీసుకుంటామనీ చెబుతున్నాము. ఏ విషయములో కూడ ప్రతిపక్షాలను గాని శాసనసభ్యులను గాని విస్మరించకుండా యీ సభను నడిపించుకోవాలనే ప్రయత్నం ఎల్ల వేళలా చేస్తున్నాము. పోతే ప్రధానంగా ఒకరిద్దరు గౌరవ సభ్యులు, అంతకంటే మించి కూడ, రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం గురించి చెప్పారు. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పథకానికి సంబంధించినంతవరకు మా ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెబుతూ వుంది. దానికి ఏదో మని పూని మారేడుకాయ వేయాలనీ, ప్రజలలో ప్రభుత్వం మీద అసంతృప్తిని ప్రజ్వరిల్ల జేసి తద్వారా ఏదో ప్రయోజనం పొందాలనీ లేకపోతే గత ఆరున్నర సంవత్సరాలుగా కూడ రెండు రూపాయల బియ్యం, రెండు రూపాయల బియ్యం, రెండు రూపాయల బియ్యం అని జపం చేసినట్లుంటే వారు యివాళ కూడ అదే పేరు పెట్టి - ప్రభుత్వంలో వున్నప్పుడు ఆ పేరుతో కాళ్లను నిలదొక్కుకోవాలనుకున్నవారు - బయట వుండి అదే జపం చేస్తూ ఆ మాటని చెబుతూ మనం ప్రతిపక్షంగా మళ్ళీ పెరుగుదల, పెక్కి ఎక్కుదాం అనుకుంటున్నారు. అంతే తప్ప ఏమీ లేకారు? మేము ఒకటి చెప్పాము. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారములో వున్న రోజులలో గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులు అన్నారు - మా ప్రభుత్వం - నేను ఆ మాటే అంటున్నాను - ఇది ప్రభుత్వం, ఎల్ల వేళలా ప్రజా ప్రభుత్వం, పార్టీలు వస్తూ వుంటాయి, పోతూ వుంటాయి, మారుతూ వుంటాయి. గతములో తెలుగుదేశము పార్టీ అధికారములో వున్నప్పుడు కార్మికుల యివ్వడం జరిగింది ఎన్ని ఆరోపణలు? ఊల్లా కలకర్నూ సమావేశములో మాట్లాడుతూ వుంటే కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో ప్రత్యేకంగా ఒక్కొక్క డిలరు వంద కార్మికుల కట్ట కట్టుకొని రబ్బర్ బ్యాగ్ వేసుకొని అతని పెట్టెలో పెట్టుకున్నాడు. కొన్నిచోట్ల 150 కార్మికులు ఉన్నాయనీ అన్నారు. 5-10 మరొకచోట ఇంకా ఎక్కువగా ఉన్నాయనీ అన్నారు. తూర్పుగోదావరి ఊల్లా సంపన్నమైన సా. ఊల్లా అని అనుకొంటున్నాము. అక్కడ 97 శాతం ప్రజానీకానికి కార్మికులు ఉంటే వాటిని పరిశీలించే అనేకమంది అర్హత లేనట్లుంటేవారు-మాకు కార్మికులు ఇవ్వలేకపోతున్నారనీ అంటున్నారు వారికి కార్మికుల ఇవ్వాలనీ అంటే అదనపు కమిటీమెంట్లు అవుతుంది. ఈ కమిటీమెంట్లను రాష్ట్రప్రభుత్వం భరించలేనట్లుంటే స్థితిలో ఉన్నప్పుడు - గతంలో ఆరున్నర సంవత్సరాలుగా పని చేసినట్లుంటే ప్రభుత్వం ఫులుస్టాప్ పెట్టి నూతన కార్మికుల అంటూ ఇచ్చే పని లేదు, కార్మికుల ఇవ్వాలనీ వస్తే ఒకడిది తీసి ఒకడికి ఇవ్వాలనీ ఆలోచిస్తూ వారు కూడా ఉన్నప్పుడు - మేము వచ్చిన తరువాత అర్హులకు అవకాశం కల్పించాలి, అనర్హులైనవారి నుంచి కార్మికులు తొలగించాలనీ నిర్ణయించాము. అనర్హులైనట్లుంటేవారు అంటే కేవలం టెక్నికల్ గా నెలకు 501 రూపాయలతో, 510 రూపాయలతో ఆదాయం ఉన్నట్లుంటేవారు అని కాదు. అర్హత లేనట్లుంటేవారు ఎవరైతే ఉన్నారో, అర్హత లేనట్లుంటేవారి కన్నా కూడా ప్రత్యేకంగా బోగస్ కార్మికులు, మనుషులు లేకుండానే ఎవరి పేర్లో పెట్టుకొని కట్టకట్ట కొని దుకాణంలో పెట్టుకొని ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్స్ వారు, వారికి మద్దతుగా ఉన్నట్లుంటే వారు కలిసి నెలవారీగా వస్తున్నట్లుంటే ఆదాయాన్ని పంపిణీ చేసుకొంటున్నారనీ అనుకున్నామో వాటిని మెల్లగా పరిశీలన చేస్తున్నాము. పరిశీలనచేసి బోగస్ కార్మికులను

తగ్గించి ఆ మరకు కొత్తవారు ఎవరైతే అర్హులైనటువంటివారు ఉన్నారో వారిని జాగ్రత్తగా మాస్ వారికి కార్డులు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటే ఇది తప్పానని అడుగుతున్నాను. ఈ పద్ధతిలో ఏమైనా పొరపాటు ఉంటే మీరు చెప్పండి, ఇది కాదని చెప్పండి. గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పారు. క్రింద గమ్య ఉంటేనో, కరెంటు ఉంటేనో అని చెప్పారు. ఇవన్నీ-మేము కొత్తగా వచ్చిన తరువాత ఒక్కటి కూడా ఇవ్వలేదు. సహనభావులు - వారే ఇచ్చారు అవన్నీ కూడా. వారు ఉండగానే, వారికి భారంగా అనిపించినప్పుడు మాలాగ బోగస్ కార్డుల పరివేత కాదు, ఏ బోగస్ కార్డులతో నిమిత్తం లేదు, అనాధున్నటువంటి రాజకీయ ప్రత్యర్థులు ఎవరైతే ఉన్నారో, కాంగ్రెస్ సానుభూతి పరులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికందరికి - వారికి క్రింద గమ్య ఉందనో, క్రింద నాపరాయి ఉందనో, పెన్ కప్పు ఉందనో, జేబులో పెన్ను ఉందనో తీసివేయమని చెప్పి ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. గతంలో ప్రభుత్వంలో అధిపత్యం వహించినవారే తప్ప మేము వచ్చిన తరువాత ఆ ఆధికారాలు ఏమీ ఇవ్వలేదు. అయితే ఏమైనా ఉంటే సలహా చెప్పండి. రెండు రూపాయల కిలో ఓయ్యం పథకాన్ని ఈ ప్రభుత్వం అవసరమైనంతవరకు కొనసాగిస్తుందే తప్ప మేము కొనసాగించమని చెప్పలేదు. రెండవది - మార్పులు చేయడంలో ఒక ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నిజంగా దోపిడీ చేస్తూ ఉంటే, ప్రజాధనాన్ని ఎవరో కొందరు ఫెయిర్ ప్రయిస్ ఫాఫ్స్ ఉన్నటువంటివారు, రాజకీయ ప్రాబల్యం కలిగినటువంటివారు - మొన్నటివరకు ఈ డీల్స్ అప్పాయింటుమెంటు ఎలాగా జరిగింది? ప్రభుత్వాధికారులు చేసారా? ఆప్యాలి ఒక గామంలో ఒక ఫెయిర్ ప్రయిస్ ఫాఫ్ డీల్లరును ఒక మంత్రి నియమించడమా? ఒక మంత్రి నియమిస్తే దానిపైన అప్పీల్ చేశామనిషర్లుగారా? ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో అయినా, ఎక్కడైనా ఉదేమా చెప్పమని సభాముఖంగా అడుగుతున్నాను. మొత్తం అధికారులు కట్టుకట్టుకొని, పంచాంగం అంతా జేబులో పెట్టుకొని, వారి బతుకుంతా త్యాగు కట్టి యుమధర్మరాజు పెట్టుకున్నట్లుగా వట్టుకొని మీ అందరినీ ఆట అడిస్తానని చెప్పినటువంటి పెద్ద మనుషులు ఏదో రెండు రూపాయల ఓయ్యం పథకం చేస్తున్నారు, ఏదో అవుతుందని ప్రజలను రెచ్చగొట్టడానికి ప్రయత్నం చేయడం గౌరవపడడం కాదనే మాట నేను హృదయ పూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. వారు వయసులో పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు. వారిని సినిమాలలో మంచి నటుడుగా నేను ఎప్పుడూ గుర్తు పెట్టుకొని వారి సినిమాలు బాగా చూసేవాడిని. సినిమాలు చూసేవాడిని కాని ముఖ్యమంత్రిగా నిర్వహించిన పాత్ర చూడడానికి వేలుబేకపోయింది. వారు ఇక్కడ ప్రతి పక్ష నాయకుడుగా అంటారు - చావండి, పాతపెట్టండి - ఏమీ పదాలు అధ్యక్షా. శాప నారాలు పెడితే ధర్మమేనా ఇది? ఎవరినో - ఏ వేదవారినో పాతి పెడతారా, చంపివేస్తారా అని అన్నారు. మేము చంపడానికి వచ్చింది? కాదు. మేము అందరినీ సముద్ధరించడానికి వచ్చాము. ఎవరికైనా అన్యాయం జరిగితే వారికి సహాయపడడానికి వచ్చాము. ప్రత్యేకంగా - ఏ వేద వర్ణాలవారైతే కాంగ్రెస్ కు పెట్టని కొటగా ఉండి, అండ ఉండి తోడ్పడుతూ ఈ రాష్ట్రంలో తీరిగి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కావాలని అత్యవసరందాలో వారికి అంతో ఇంతో సహాయ పడడానికి తప్ప వారిని పాతపెట్టడం ఏమిటి? కాదు. ఈ పదాలు గౌరవపడమైనవి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. వారు చాలా చెప్పారు? రైతాంగానికి సంక్షేమ పథకాలు కావాలని అన్నారు. గిట్టుబాటు ధర కావాలని అన్నారు. ఇవన్నీ మంచి మాటలే చెప్పారు. అవి రాబట్టి దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. కేంద్రంలో మా నేషనల్ ఫండు ప్రభుత్వం ఉందని వారు అన్నారు. ఆ నేషనల్ ఫండుకు వారు ఛైర్మన్. ఆ నేషనల్ ఫండు ఛైర్మన్ గా కూడా రైతులకు ఏమైనా సహాయం చేస్తే మంచిది. మీతులు మాట్లాడారు. కోఆపరేటివ్

లోను రద్దు చేసే విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలనే నూతన ఛాంస్ ఉన్నాయి. పెద్దలు శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు ఒక మాట అన్నారు. ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ఒక మాట అన్నారు, అక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ఒక మాట అంటున్నారు అనే మాట అన్నారు. కానరాజు మాట్లాడే పద్ధతిలో శాసనసభలో మాట్లాడాలి. రేపు 28వ తేదిన శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారి సాంస్కృతిక కార్యక్రమం ఉంది. అలాగే శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారిగారి గాత్రపరికి కూడా ఉంది, ఇంకా కొంతమంది కూడా ఉన్నారు. ఆ ప్రదర్శన చేసే సందర్భంగా వెళ్ళి శాసనసభ ఉపన్యాసం చేస్తే అది పనికి రాదు. శాసనసభలోకి వచ్చి అక్కడ ఆమె చేసే గాత్ర కదలిక చేస్తే అధ్యక్షా, తమరు అనుమతిస్తారా? అది కుదరదు. అక్కడన్నప్పుడు ఏనో చెప్పామనే మాట కాదు. లోను రద్దు చేయడానికి సంబంధించినంతవరకు మా ప్రభుత్వం మొదటినుంచీ ఒకే మాట చెబుతున్నది. ఇందులో రెండు మాటలు లేవు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి మీకు కూడా తెలిసిందే. అది అందరికీ తెలిసిందే. ఈవేళ రహదారులు 1100 కోట్ల రూపాయల రుణాలను రద్దు చేయగలిగిన శక్తి మనకు లేదు. ఆర్థిక పరిస్థితి సౌష్ఠవంగా ఉంటే, ఆర్థిక పరిస్థితి పెనుబాటే ఉంటే సూచనలు ఏమీ లేకుండానే మేము రద్దు చేస్తున్నామని చెప్పి మేము ఒక ఫుల్ పెన్షిడ్లు ఎడ్యురీడ్లుమెంటే కాదు డబ్బు పెన్షిడ్లు ఎడ్యురీడ్లుమెంటు చేసుకొని ప్రజలను సంతోష పెట్టే వాళ్ళమే. కానీ ఆర్థిక పరిస్థితి లేనప్పుడు చేయలేక పోతున్నామనే మాట చెప్పాము. కేంద్రములో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం ఎన్నికలకు ముందు ఏదైతే ప్రజలకు వాగానం చేసిందో ఆ వాగానాన్ని నెరవేర్చండి, ఆ మాట మార్చుకోకండి. చేసిన వాగానాలను వెనుకకు తిప్పవద్దు, మీరు అమలు చేయండి. మీరు అమలు చేసే సందర్భంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీకు ఇక్కడ వేతనెనటువంటి సహాయం - మీరు డబ్బు పంపిస్తే ఒక్కరోజు కూడా అలసట లేకుండా వెంటనే పంపిణీ చేస్తాము, లెక్కలన్నీ సంపూర్ణంగా చెబుతాము, ఒక్క పెనా కూడా వేస్తే కానీయం. అదే కాదు, రేపు ఒకటివ తారీఖున పంపిస్తాము అని ఈవేళ ఉత్తరం వ్రాయమనండి, మేము కావలసినటువంటి ప్రయత్నంచేసి ముందు పంపించి తరువాత రిఎంబర్సు చేయమని చెప్పండి. అంతేగాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మోయలేనటువంటి భారాన్ని గురించి చెప్పడం భావ్యం కాదు. బహుశా నేను కాదు, వారు కూడా ఏదో వాదనకోసం చెబుతున్నటువంటి మాటే తప్ప రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి ఎరిగి ఉన్నటువంటి పెద్దలుగా వారు కూడా సలహా చెబుతారని నేను అనుకోవడం లేదు. ఎలక్టివిటీకి సంబంధించి చాలా మాటలు చెప్పారు. గతంలో విద్యుచ్ఛక్తి పంపుసెట్లు ఎన్ని ఉండేవి, వారు వచ్చిన తరువాత ఎన్ని ఇచ్చారు అనే మాట చెప్పారు. సంతోషం. వారు ఇవ్వలేదని నేను చెప్పను. కానీ అవి పనిచేసే పరిస్థితులలో లేకుండా ఉన్నాయి. కేవలం సంవత్సరానికి ఇస్తే ఇచ్చాము అని ప్రచారం చేసుకొనడానికి మాత్రం పరిమిత ప్రయోజనం కలిగే విధంగా ఉంటుంది తప్ప ఈ రాష్ట్రంలో విద్యుత్ ఉత్పాదనపట్ల శాము ఎప్పుడూ నిర్లక్ష్యం చేయలేదని శ్రీ రామారావుగారు అన్నారు. వారు ఆ మాట అన్న తరువాత నేను ఏమీ చెబుతాను? 1983లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యుత్ శక్తి ఉత్పాదన కోసం బడ్జెటు నుండి కేవలం ఒక్క ఏడు కోట్లు అంటే ఏడు కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి మేము కూడా చేసామని అంటే ఏమీ చెప్పమని అంటారు? ఫిగర్లు వేరు. ఊరికే చంకలు ఎగరవేసుకుంటేనో భక్త భుజాలు ఎగర వేసుకుంటేనో ప్రయోజనం లేదు. మీరు ఏమీ ఉత్పాదన చేశారు, ఏమిటి అనే మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. మేము వచ్చిన తరువాత ఈ నాలుగు మాసాలలో - మా చేతిలో గారడీ లేదని అనేకసార్లు చెప్పాను. నా దగ్గర మంత్రం లేదు, తంత్రం లేదు. నేను తెల్లవారేసరికి విద్యుచ్ఛక్తి జనరేటి చేయడం సాధ్యం కానటువంటి మాట. ఏ దేశం నుంచి

డిగుమతి చేసుకునే సరుకు కాదు. ఏ రాష్ట్రం నుంచీ తగువైనటువంటి శక్తి కలిగిన తైన్ను లేకుండా ఆరువు కూడా తెచ్చుకోలేము. ఉన్నటువంటి విద్యుచ్ఛక్తిని మాత్రం పంపిణీ చేసే దానికి ప్రయత్నం చేస్తూ - అన్నింటికన్నా మించి ఉదయం నేను. ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెబుతూ చెప్పాను. మానవతా ఎన్నీ రకాలైన విధాలుగా సాధ్యం అవుతుందో అన్నీ రకాలుగా - గ్యాస్ బేస్టు కానీ కోల్ బేస్టు కానీ, ఆయిల్తో కానీ - ఎక్కడ అదనంగా షుల్దర్ జనరేట్ చేయడానికి వీలుంటే ఆ రకంగా చేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ సందర్భంలో గౌరవనీయులైన శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు. కొత్తగూడెంలో పోర్ స్టేజెస్ అయి పోయాయి, ఫిఫ్ట్ స్టేజీ కోసం మీరు ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు అని అన్నారు. అది అన్నీ తయారుగా ఉన్నటువంటిది, స్కలం ఉందీ, నేరు ఉందీ, పెద్ద షుల్దర్ లేకుండా చేయవచ్చునని అన్నారు. ఇంకొకవోటి కొత్త ప్రోజెక్టు నిర్మాణం చేసే దానకన్నా కొత్తగూడెంలో 5వ స్టేజీ బ్లక్ పేస్ట్ 50 కోట్లు, 60 కోట్లు కలిపి వస్తుందని, తక్కువ ఖర్చుతో చేయవచ్చుననే మాట చెప్పారు, అది నాకు కూడా తెలుసు. వారు చెప్పిన సూచన చాలా మంచి సూచన. నేను ఇంతకుముందే కొత్తగూడెం వెళ్లి పవర్ స్టేషను చూసి ఎల్క్వినిటీ బోర్డు అధికారులతో మాట్లాడాను. ఫిఫ్ట్ స్టేజీకు కావలసిన కోల్ లింకేజీ కోసం - అలాగే ముఖ్యురూ కానీయండి - అది ఎన్.టి.సి.లో వస్తుంది కనుక మనం అడగ కూడదని కాదు. అలాగే ఈవేళ విశాఖపట్టణంలో కానీ మిగిలినవోటిగూ కానీ కోల్ ఎక్కడైతే లింకేజీ కావాలో ఆ కోల్ లింకేజీకోసం ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ప్రధానమంత్రిగారితో మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకుల సహాయం కూడా కావాలి. వారిని కూడా ఒక మంచి ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి తగినటువంటి కేటాయింపు ఇవ్వడమే కాకుండా అన్నింటికన్నా మించి ఆర్థికపరమైన కృమశిక్షణ తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నం చేసాము. గత 4 మాసాలలో ఈ ప్రభుత్వం ఊరికే అంచనాలు లేకుండా, ఆలోచన లేకుండా, పరిశీలన లేకుండా, ఎక్కడో అవేశం వస్తే అక్కడ ఒక ప్రకటనచేసి 200 కోట్లు లేక 100 కోట్లు రూపాయలు ప్రకటనచేసి వచ్చేదానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏనాడూ ప్రయత్నం చేయలేదు. మన దగ్గర ఉన్నటువంటి రిసోర్సెస్ ఏమిటి, దానికి కావలసినటువంటి ఖర్చు ఎంత, దేనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలనే ఆలోచన సాకల్యంగా, సంపూర్ణంగా చేసిన తరువాత మనం కార్యక్రమం తీసుకోవాలి. కేవలం మనం ఆదంబరాలకు వెళ్లి కానీ ప్రతిష్ట పొందడానికి ప్రయత్నంచేసి కానీ, ఊరికే వాగానాలు పరంపర చేసికొని కాదు. ఆచరణ యోగ్యమైనటువంటి పథకాలు మాత్రమే చేపట్టాలనేటువంటి భావనతో ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. నేను ఒక ఉదాహరణ మనవిచేస్తాను. మన రాష్ట్రంలో రమారమి 10 కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు మీల్సు ఉంటే ఈ కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు మీల్సు ఏనాడూ ఒక్క నయాప్లెస్ నా నెట్ వోల్టేజీ సంపాదించిన ప్రయత్నం లేదు. ఇది నేను ఘనంగా చెప్పే మాట కాదు. మనకు ఈవేళ ఈ 10 కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు మీల్సులో రమారమి ఈ సంవత్సరం 4 కోట్ల పెట్చిలుకు లాభం కనిపిస్తున్నదని అంటే ఆర్థికరంగంలో చేబట్టేటువంటి చర్యలు తీసుకొని వచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి కృమశిక్షణ సత్పరితాలను ఇవ్వడం ప్రారంభించింది. ముందుముందు ఇంకా ఇతోధికమైనటువంటి ఫలితాలు లభ్యం కాగలవని మనవిచేస్తున్నాను. బ్యాంక్ పర్మిట్ కాన్సెస్, షెడ్యూల్డ్ కాన్సెస్, షెడ్యూల్డ్ ట్రయిబ్యూవారికి ఇళ్ళ నిర్మాణంలో గతంలో మేము ఎంతో చేసాము, మా ఘనకీర్తి చాలా గొప్పది, మీరు 15-20వేలైన తరువాత ఈ సంఖ్య చాలా తగ్గించివేసారు, మీరు ఏమీ చేయడం లేదనేటువంటి సా. మాట పెద్దలు మనవిచేసారు. మీరు వచ్చిన తరువాత ఈ సంఖ్య చాలా తగ్గించి వేసారు, మీరు ఏమీ చేయడం లేదు అనే మాట పెద్దలు మనవిచేశారు. 1989-90లో సోషల్ వెల్ఫేర్

స్టేమ్మికోసం ఆ ప్రభుత్వం ప్రొవైడ్ చేసిన డబ్బు చాలకపోతే రివైజ్డ్ బడ్జెటులో అదనంగా రమారమి పది కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి మాసాలలో అదనంగా ప్రొవైడ్ చేసింది. సోషల్ వెల్ఫేర్ జోన్స్ మెట్రీక్ స్కాలర్ షిప్ ఇవ్వకుండా ఉంటే, వేధుల్లో మే కర్మ మేరు పడండని వదిలిస్తే, వాళ్ళు కాళ్ళు బలపాలు కట్టేటట్టు తిరుగుతుంటే, ఆ విద్యార్థులకోసం 340 లక్షల రూపాయలు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గతంలో బడ్జెటులో ఉన్న దానికి అదనంగా కేటాయించడం జరిగింది. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఫర్ వేకర్ సెక్షన్సు విషయంలో తెలుగుదేశం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇక ఆఖరు అని ఫుల్స్టాప్ పెడితే, బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేయడమే కాకుండా - ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 23 జిల్లాల్లో ఏ గ్రామంలో ఎన్ని ఎకరాలు అయినా సేకరించండి అని కాదు - అర్హత కలిగి నటించండి వారు. చిరకాలంగా ఇబ్బంది పడుతున్నటువంటి వారు, ఈ అంక్షల మూలంగా ఇబ్బంది పడకూడదు అనే భావంతో బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేయడం జరిగింది. బడ్జెటులో ప్రొవైడ్ చేసిన దాని కంటే కూడా 655 లక్షల రూపాయలు డీనికోసం అదనంగా ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. ఎరియర్స్ టు ఆంధ్రప్రదేశ్ రెసిడెన్షియల్ ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీస్ ఫర్ రెస్సింగ్ బిల్డింగ్ వెల్ఫేర్ స్కూల్సుకోసం రెండు కోట్ల రూపాయలు ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. బిల్డింగ్స్ పోస్ట్ మెట్రీక్ స్కాలర్ షిప్ కోసం ఒక కోటి 33 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది అదనంగా. రీయంబర్స్ మెంట్ ఆఫ్ ట్యూషన్ ఫీజ్ ఫర్ బ్యాక్ వర్క్ క్యాసెస్ కోసం రెండు కోట్ల యాభయేలక్షల రూపాయలు బడ్జెటులో ప్రొవైడ్ చేసినదానికంటే అదనంగా విడుదల చేయడం జరిగింది. మైంటెనెన్స్ ఆఫ్ బి.సి. హాస్టల్స్ కోసం ఒక కోటి పదిహేను లక్షల రూపాయలు ఇవన్నీ కలిపితే 16 కోట్ల 94 లక్షల రూపాయలు అదనంగా ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. పురపాలక సంఘాలకు, గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలు జరిపి కూర్చున్నాము. వారు పడుతున్న ఈతిబాధలు, ఆ ప్రాంతాలలో ప్రజానీకానికి ప్రాథమిక వసతులు కూడా ఏర్పాటు చేయలేకుండా, అర్థిక చిక్కుల్లో తలమునకలై ఉంటే, జీతాలు కూడా చెల్లించలేని దుస్థితిలో అనేక పురపాలక సంఘాలు ఉంటే, వాటికి సంబంధించినంత వరకు మేము ప్రభుత్వానికి వచ్చిన తరువాత - ఒక్కటే మాట మనవి చేస్తున్నాను - పోస్టాఫీస్ బోర్డు ద్వారా వస్తున్నా డబ్బును, గత మూడు సంవత్సరాల ఏవరేకి తీసుకుని, దానిలోని హెచ్చు మొత్తం మాత్రమే చెల్లిస్తామంటే - ఆ మొత్తం కాదు, ఆ మొత్తానికి నూరు శాతం ఇంక్రీజ్ చేసి, రెండు రెట్లు చెల్లిస్తాము అనే మాట చెప్పడమే కాకుండా - కంపెనీషన్ ఫర్ అర్బన్ లోకల్ బాడీలో కోసం నాలుగు కోట్ల డెభయ్ వేల రూపాయలు ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటులో వారు నిధులను స్థంభింప చేస్తే, దానికి అదనంగా నాలుగు కోట్ల పది లక్షల రూపాయలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. పంచాయతీ రాజ్ బాడీలో - పర్ కేపిటా గ్రాంట్స్ టు మండల్ ప్రజా పరిషత్స్, జిల్లా పరిషత్సు కోసం ఏడు కోట్ల ఇరవై లక్షల రూపాయలు విడుదల చేయడం జరిగింది. కంపెనీషన్ ఎలవన్స్ టు ఎస్.సి., ఎస్.టి., సర్వంట్స్ మీద మాట మాత్రం చెప్పారు, జీతాలు, ఎలవెన్స్ ఇస్తామని. డబ్బు ప్రొవైడ్ చేయకపోతే ఒక కోటి నలభయ్ వేల రూపాయలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. పంచాయతీ రాజ్ ఇంజనీరింగ్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కు డబ్బు ఇవ్వకపోతే, ఇబ్బంది పడుతుంటే మూడు కోట్ల ఇరవై ఎనిమిది లక్షల రూపాయలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. మైంటెనెన్స్ ఆఫ్ పోలిక్లెడ్ వాటర్ సప్లయ్....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో ఇంటరప్షన్లు ప్లీజ్.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఏమన్నా దండకం వీంటే పుణ్యమన్నా వస్తుంది - ఆ పాపపు మాటలు వీని చెవులు మూసుకునే కంటే - నేను చదివే దండకం వీని, కాస్త పుణ్యం తెచ్చుకోమని కోరుతున్నాను. అరున్నర ఏళ్ల నుంచి అరిగిపోయిన రికార్డు గుయ్, గుయ్ మంటుంటే, అదే పేడితే మాత్రం బాగావుంది వారికి. నేను కొత్త మాటలు చెబుతుంటే - మేము ఈ మూడు నెలల్లో చేసిన మాటలు చెబుతుంటే, అంత వినబేకపోతే ఎట్లా? అంత దుర్భరమైన బాధ అయితే ఎట్లా? ఇది న్యాయం కాదు...

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బుయ్, బుయ్ మని మీరు చేస్తున్నారు చెప్పడం తప్పితే ఏమీ లేదు - మీరు ఆనిగోయింగ్ స్కీమ్ చేస్తున్నారు తప్ప కొత్తవి ఏమీ చేయడం లేదు...

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, హౌసింగ్ గురించి కూడా చెప్పాలి - వారు ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావన చేశారు. మిగతా సభ్యులు కూడా ఇతర సందర్భాలలో ప్రస్తావన చేశారు. వీకర్ సెక్షన్లకు సంబంధించి, పక్కా హౌసింగ్ కార్యక్రమానికి పెద్ద సెట్ బేక్ ఉన్నది, మా కాలంలో మేము ఏమేమో చేశాము అని చెప్పారు. ఎవరు ఎన్ని మాటలు చెప్పినా - ఉదాహరణకు మొన్న విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పారు పంచాంగంతో తప్పు ఉందని. పది మంది సిద్ధాంతులు ఉండి పది పంచాంగాలు రాస్తే, ఏ ఇద్దరు సిద్ధాంతుల పంచాంగాల లోను ఒకరు పెట్టిన లగ్గుం ఇంకొకరు వప్పుకోరు. ఒకాయన పెళ్లి సాయంత్రం అయిదు గంటలకు పెడితే - మరొక సిద్ధాంతికి ఇన్విటేషన్ ఇవ్వడానికి వెళితే, ఇదేం లగ్గుం, ఈ పాడు ముహూర్తం ఎవరు పెట్టింది అంటాడు - రకరకాలు ఉంటాయి, అసలు గృహం మారదు. వారు చెప్పారు - హౌసింగ్ కు చాలా సెట్ బేక్ వచ్చిందని మీరు 75 వేల 700 పెట్టారు, మా కాలంలో లక్షా, లక్షన్నర పెట్టాము పెద్దలు రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రి కాగానే ఒకమాట అన్నారు - రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో 20 లక్షలు పక్కా ఇళ్లు కట్టిస్తాము అన్నారు. పత్రికలు అన్నీ ఎడిటోరియల్స్ రాసాయి ఎంత డబ్బు అవుతుంది లెక్కవేసి ఇది సాధ్యమేనా అని తెలుగుదేశం పెద్దలు కూడా చెప్పారు. అది మరచి పోదాము - బయటవేసిన ప్రసంగం కాబట్టి. 1987-88లో లక్షా 52 వేల ఇళ్లు...

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పది లక్షలు కడతామని కట్టాము - మీరు ఎన్ని కడతారో చెప్పండి - పది లక్షలు కడతామన్నాము, కట్టాము....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో ఇంటరప్షన్లు ప్లీజ్....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 1987-88లో లక్షా 52 వేల ఇళ్లు కడతామనేది ఆనాటి ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన. కానీ అర్థికపరమైన చిక్కుల దృష్ట్యా 53 కోట్ల 38 లక్షల

రూపాయలు పోషెడ్ చేయవలసివస్తే, 26 కోట్లు 62 లక్షల రూపాయలు మాత్రం పోషెడ్ చేశారంటే - ఎంతో లెక్కవేయండి - యాభయే శాతం తప్ప ఏమన్నా ఉండేమా చూడండి - 1988-89లో లక్షా 45 వేల ఇళ్లు కడతాము అన్నారు. వారి ఉద్దేశాన్ని శంకించడం లేదు. సదుద్దేశంతోనే అది పూర్తి చేయాలని అనుకోవచ్చు. ఆ సంవత్సరం కూడా లక్షా 45 వేల ఇళ్లకు 46 కోట్లు 98 లక్షల రూపాయలు కావలసి వస్తుంది. ఆ డబ్బులో 1987-88కి కావలసిన 25 కోట్లు, లేక 26 కోట్లుపోగా మిగిలినది 23 కోట్లు రూపాయలే. అలాగే 1989-90లో ఒక లక్షా 72 వేల 500 ఇళ్లు కట్టాలని పశుత్వం ప్రతిపాదించింది. దానికి 64 కోట్లు 57 లక్షల రూపాయలు కావాలి పశుత్వ లెక్కల ప్రకారం. బడ్జెటులో పోషెడ్ చేసింది 26 కోట్లు 98 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే. రాఫువరెడ్డిగారైతే చక్కగా చెప్పేవారు, నాకు సరిగ్గా రాదు, వారు ఇందాక చెప్పారు - పంచ పాండవులు అంటే మంచం కోళ్లలాగా ముగ్గురు అని రెండు వేళ్లు చూపించి, చివరికి ఏమీ లేదు సున్నా అన్నారు. అంతే తప్ప ఏమీ ఉంది? 75 వేల 700 ఇళ్లు కడతాము అన్నాము. 75 వేల 700 ఇళ్లకు కావలసిన డబ్బు ఈ బడ్జెటులో పోషెడ్ చేశాము. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సలహాలు కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని 196 కోట్లు రూపాయల లోటును పూర్తి చేసుకో దానికి చేసే ప్రయత్నంలో - పది రూపాయలు అదనంగా ప్రయత్నంచేసి - ఆ ప్రయత్నం ద్వారా సఫలీకృతం అయి, పది రూపాయలు వస్తే - మీ అందరి సహాయ సహకారాలు ఉంటే మీ అందరు మంచి బుద్ధితో తోడ్పాటు ఇస్తే - ఆ డబ్బు వీకర్ సెక్షను పోగొట్టుకు అధికమైన ప్రాధాన్యత ఇచ్చి పేదవారి కోసం....

(ఇంటరప్షన్లు)

ఈ సందర్భంగా నాగేశ్వరరావుగారికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. వారు ఒకమాట 5-30 చెప్పినారు అధిక్షనల్ రీసోర్సెస్ మొబిలైజ్ చేయాలి, మా పార్టీవైపు నుంచి సహకారం సా. ఉంటుందని అన్నారు. ఎవరి మీద పన్నువేయాలి, అదనంగా ఏ సెక్షన్ మీద వేస్తే సబబుగా ఉంటుందో వాటి మీద వేయండి మా సహకారం ఉంటుందని అన్నారు. తప్పకుండా ఏదో ఒక రోజు నేను సమయం చూసుకుని నాగేశ్వరరావుగారు, వెంకటేశ్వరరావుగారు, విద్యాసాగర రావుగారు, విద్యాధరరావుగారు, చంద్రబాబునాయుడుగారు వేరందరినీ పిలిచి ఎవరి మీద ఏమేరకు పన్నువేయాలి వారి సలహా తీసుకుని యీ గేమ్ పూర్తిచేస్తాను; శివరామరాజుగారి సలహా కూడా తీసుకుంటాను. దీనిని ఓవరాల్ గా చూసి ప్లాన్ లో 1989-90లో వెల్ ఫేర్ ఆఫ్ షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్, ఎస్.బి., బి.సి. గతంలో పనిచేసిన తెలుగుదేశం పశుత్వం రూ. 80 కోట్లు 5 లక్షలు పోషెడ్ చేస్తే 1990-91 బడ్జెటు ఎస్టిమేట్ లో వారు వాగ్దానంచేసి కమిటీ అయి కమిటీ షిఫ్ట్ ఎక్స్ పెన్ డిజిటల్ ఎగ్ గొబ్బి పెడితే అది కూడా కలుపుకుని రూ. 102 కోట్లు 18 లక్షలు ఖర్చు పెట్టబోతున్నాము. అందువల్ల తక్కువ అనే ప్రశ్నలేదు. అట్లాగే గ్రామీణ వ్యాంతంలో కావలసిన రూరల్ శానిటేషను కాని వేటినిటీని గురించి రామారావుగారు చెప్పినారు. వేటి మీద తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము. వేటికి తోడుగా యీ రాష్ట్రంలో కొంత బాధాకరమైన అందరినీ బాధపెడుతున్న విషయం, పశుత్వాలను అందోళన పరుస్తున్న విషయం, అనేక కర్మాగారాలు మూతపడిపోవడం, ఇదేదో మేము వచ్చిన తర్వాత మూతపడడం కాదు, గత కొద్ది కాలంగా అనేకమైన ఫ్యాక్టరీలు మూతపడినాయి. సరీసిల్క్ ఫ్యాక్టరీ మూతపడింది. దీనివల్ల రమారమి 5000 మంది ఉపాధి కోల్పోతే, కొంతమంది ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న సందర్భాలు ఉంటే, కఠోరమైన, దుర్భరమైన జీవితాలు గడుపు

తున్నవారు అనేకమంది ఉంటే, దీనికి ఆందోళన చెందుతున్నాము. డి.బి.ఆర్. కాని ఎ.పి. కార్పొరేషన్ కాని నెర్టిమర జూబ్ మిల్స్ కాని మూతపడితే మితులు గౌరవనీయులు సాంబ శివరాజుగారు దీనిని యిన్స్యేట్ చేసి ఆ ఫ్యాక్టరీలు తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం శృద్ధ తీసుకుని తెరిపించడం కూడా జరిగింది. గుంటూరులో ఉన్నటువంటి భజరంగ జూబ్ మిల్స్ మూతపడితే మితులు జయరాంబాబుగారు చొరవ తీసుకున్నారు. అక్కడున్న ప్రతినీధు లందరూ చొరవ తీసుకున్నారు. జయరాంబాబుగారు ప్రభుత్వంతో చర్చించి దానిని తెరిపించ దానికి ప్రయత్నం చేశారు. అజంజాహిమిల్స్ దీనిని కూడా తెరిపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వేటన్నిటికి మించి సెల్స్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కేముకు ఎక్కువ అవకాశాలు కల్పించాలని దీనికి మొదటి దఫాగా యీ బడ్జెటులో రూ. 25 కోట్లు ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల అన్ ఎంప్లాయిస్ యూత్ ఎవరయితే, ఉన్నారో కేవలం ఉద్యోగాలు వైట్ కాలర్ జాబ్స్ కోసం కాకుండా, పనిచేయడానికి శక్తివుండి, ఆలోచన ఉంది యీ రకంగా ఉన్నవారికి తోడ్పాటు యివ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఒకవేళ యిది చాలకపోతే యింకా మరికొంత యిచ్చి యిందాక చెప్పినట్లుగా యీ గేజ్ ను పూర్తిచేసుకంటూ, వీకర్ సెక్యూరిటీ పాధాన్యం యిచ్చి చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మరొక మాట కూడా మితులందరికీ తెలుసు. ఈనాడు ట్రయిబల్ ఏరియాస్ కు యింతవరకు మనము ఉపన్యాసాలు చెబుతున్నాము తప్ప మనము చెప్పిన ప్రకారం కార్యక్రమాలు చేపట్టలేక పోతున్నామనే ఆందోళన, ఆవేదన మాకే కాదు అందరిలో కూడా ఉంది. అందువల్ల యీ సంవత్సరం, వచ్చే సంవత్సరం యీ ట్రయిబల్ ఏరియాలో యింటిగ్రేటెడ్ డెవలప్ మెంటు కోసం రూ. 65 కోట్లు సెంట్రల్ అనిస్టెన్స్ తో అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఆ ప్రాంతాల సత్వరాభివృద్ధికోసం మేము ప్రయత్నం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఒకమాట కూడా చెప్పాలి. మా ప్రభుత్వానికి, కేంద్రంలో జనతాదళ్ ప్రభుత్వం ఉన్నా, కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం ఉన్నా కూడా వారితో పేజీకాని, అవగాహన లోపంకాని లేదని సంతోషపూర్వకంగా చెబుతున్నాను. మాకేమైనా యిబ్బంది ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెబుతాము. మాకు యీ యిబ్బంది ఉంది, మీ సహాయం యివ్వండినీ చెబుతాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు కాంగ్రెసుకు పట్టాభిషేకం చేసినారు కాబట్టి వారు మాపట్ల కోపంతో వ్యవహరిస్తారనే అభిప్రాయం మాకు ఏ మాత్రంలేదు. అట్లాగే ప్రక్క రాష్ట్రాలు కూడా ఉన్నాయి. ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు తెలుగుగంగ సమస్య పరిష్కారం కోసం చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేసేదానికి కూడా మేము ప్రయత్నం చేసినాము. దీనిమీద మితులు అక్కడక్కడ ఏమేమిటో మాట్లాడిన వారు కూడా ఉన్నారు. ఆ మాటలకు మేము వెలువ యివ్వడంలేదు. ప్రక్కనున్న పొరుగు రాష్ట్రాలతో వైషమ్యాలు పెంచుకోవడం కాని, క్లిష్టమైన అవాంఛనీయమైన వాతావరణానికి కాని యీ ప్రభుత్వం యేనాడు అనుమతించదు. తెలుగుగంగ పరిష్కారమే కాదు, మనకు కర్షాటకకు, మహారాష్ట్రకు ఉన్న అనేక చిన్నచిన్న సమస్యలు పరిష్కారం చేసుకోలేకుండా ఉన్నాయి. మన ప్రక్కన ఉన్నటువంటి ఒరిస్సాకు మనకు మధ్యన ఉన్నటువంటి ఒక సవర్ ప్రాజెక్టు కోసం కొరఫుట్ లో డిల్లా కలెక్టరు రమారమి 15 సంవత్సరాలుగా యిబ్బంది పెడుతూ ఉంటే మొట్టమొదటిలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం కూడా ప్రయత్నం చేసింది, కాని యింకా ఆ పని ప్రారంభం కాలేదు. మనం పెట్టవలసిన రూ. 15 కోట్లు ఖర్చుపెట్టినా కూడా ఒక కలెక్టరు ఎం.ఓ.సి. యివ్వడానికి 7 సంవత్సరాలు యిబ్బంది పెడుతూ ఉంటే రామారావుగారు ఉత్తరం వ్యాసినారు నేను కాదనడం లేదు. వారు ప్రయత్నం చేసి ఉండ వచ్చును వారి ప్రయత్నం కూడా ఫలించలేదు. మా ఆలోచన ఏమిటంటే అవసరం అయితే

యీ సమస్య పరిష్కారానికి ఒరిస్సాలో జనతాదళ్ ప్రభుత్వం ఉన్నాకాని అక్కడ వారితో మాట్లాడి 30 మెగావాట్లు అదనంగా వస్తే, యిబ్బందులలో ఉన్న మన రాష్ట్రానికి అంతో యంతో గుడ్డిదీపం అయినా వీరుదీపం వెలిగేదానికి ఉంటుందని అనుకుంటున్నాము. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రితో తీరుపతితో కలిసినప్పుడు సింగూరు, జూరాల ప్రాజెక్టులు కనుక 5.41 వచ్చినట్లయితే పవరు జనరేషను ఒప్పందము ప్రకారం సగము సగము తీసుకోవచ్చు. అందుకు తమ తోడ్పాటు కాలాని సహాయం చేయాలని కోరినప్పుడు - పేరేంద్రపాణిగారు రోశయ్య డిబి యిల్స్ పంపించు - మీ సెషను అయినాక ఎవరైనా వస్తే, అధికారులతో మనగ కూర్చుని ప్రతిష్ఠాంశన ఎక్కడ ఉందో చూసి సార్లు అవుట్ చేసి 50 మెగావాట్లు కనుక విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అయితే మీరు సగము, మేము సగము తీసుకోదాము, ఎట్లాగు మీరు విద్యుత్ సంక్లృథంలో ఉన్నారు, మేము కూడా విద్యుత్ సంక్లృథంలో ఉన్నాము, యిబ్బం దుల్లో ఉభయులము ఉన్నాము కాబట్టి అది ఉభయులకు ఉపయోగపడుతుందనే మాట వారు చెప్పడం జరిగింది. తెలుగుగంగ దాంట్లో ఉన్నటువంటి యిబ్బందులు శోలగింపడానికి ఈ మూడు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులతో కలిసి కూర్చుని జరిపే ప్రభుత్వ సంప్రతీంపుల పట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి విశ్వాసం ఉంది. మాకు ప్రతిపక్షాలతో తగాదా లేదు. వారికే మా మీద అప్పుడుప్పుడు కోపము వస్తూ ఉంటుంది. మాకు ఎవరి మీద కోపము లేదు. మాపై వారికే ఆగ్రహం వస్తూ ఉంటుంది. పెద్దలు మాట్లాడుతూ ఒక మాట చెప్పారు. రాక్షసులు, దేవతలు ఉంటారు. రాక్షసులు, దేవతలు ఎట్లాగు ఉంటారో నాకు తెలియదు కాని - రాక్షసులను దేవతలను వారు చూసి ఉంటారేమో. రాక్షసులు వోయినవారు మరల పుడుతూ ఉంటారని. రాక్షస ప్రవృత్తి కలవారు అప్పుడప్పుడు వస్తూ ఉంటారని. మాకు ఉన్న విశ్వాసం అది. మాకు చంద్రబాబునాయుడుగారితో గాని, విద్యాసాగరరావుగారితో గాని, విద్యాధరరావుగారితో గాని, నర్సిరెడ్డిగారితో గాని మాకేమీ తగాదాలు లేవు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర సర్వోత్తముఖాభివృద్ధికోసము, రాష్ట్ర వికాసము గురించే ప్రయత్నాలు మేము చేస్తూ ఉన్నప్పుడు మాకు అందరి తోడ్పాటు కాలాని అడుగుతున్నాము. యిక్కడ అడుగుతున్నాము. పొరుగు రాష్ట్రాల వారిని అడుగుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడా అడుగుతున్నాము. ఓంకార్ గారు, విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతూ ఈ ప్రభుత్వము మీద ఆరోపణలు వచ్చినాయనే మాట చెప్పారు. ఆరోపణ అనే దానికి చేసే వారి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. తగున్న సాక్ష్యాధారాలుంటే తేర్చుచేసి నీగ్గు తెల్చుకుని ఆరోపణ చేసిన నాడు - కొంతమందైనా ప్రజలచేత తిరిస్కరించబడతారు. అప్పుడు ఆరోపణ చేయాలి. అంతేగాని - ప్రజలచేత తిరస్కరించబడ్డాము కదాయని ప్రభుత్వము మీద ఒక గుడ్డ కార్చి నెత్తిమీద వేస్తే వారే తన్నుకు చస్తూ ఉంటారు. యిటువంటి ప్రయత్నాలు చేస్తే - యిటువంటి ప్రయత్నాలు ఫలించవని నేను సవివరంగా మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో గతములో అవినీతి మీద కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించి పుంఖాలుగా పుంఖాలుగా ఈ శాసనసభ వేదిక మీద చేస్తే - వాటి మీద న్యాయస్థానం ఏడు నేరాలలో ప్రాథమికమైన సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయని తేర్చు యిస్తే బంధుప్రీతి, అవినీతి మీద యిస్తే - ఆయన ఉలకకుండా, పలకలేదు. ఆయన ప్రక్కన కూర్చున్నవారు - స్నేహితులు, మిత్రులు మాట్లాడడంలేదు. సాహసించలేక వోయినారు వేరికి మాట్లాడడానికి వీలు కలగలేదు. పాపము వారికుండే యిబ్బందులు వారికున్నాయని నేను అర్థము చేసుకున్నాను. వారి కాళ్ళమీద నిలబడడానికి సహాయ తోడ్పాటు కాలానన్నప్పుడు -

(ఇంటరప్షన్స్)

వారు మాట్లాడినప్పుడు మేమ అడ్డము రాలేదు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పరిష్కరణ యిచ్చారు. సుప్రీంకోర్టు సేమిస్సింది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- నో కామెంట్స్ ప్లీజ్. ఓంకార్ గారూ, దయచేసి కూర్చోండి. చంద్రబాబునాయుడుగారూ దయచేసి కూర్చోండి. నో కామెంట్స్....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- సుప్రీంకోర్టులో ఉన్నమాట వాస్తవమే. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వాసివ్వండి. హైకోర్టు తీర్పు యిచ్చిన తరువాత సుప్రీంకోర్టు సేమిస్ కోవడానికి వోయిన మధ్యకాలం గురించి మాట్లాడుతున్నాను. సేమిస్ తీసుకున్న తరువాత సుప్రీంకోర్టులో ఈ కేసు పెంపెంపుతో ఉన్నది. సబ్ జుడిష్ అనే డాక్టర్ నేను మాట్లాడడం లేదు. మీ మీద మాట్లాడితే పద్ధతి కాదా? మీరు పదేపదే మీ మీద ఆరోపణలు చేసే దానికి ముందుకు వస్తావా? ఎవరి ఆరోపణల సంగతి ఏమిటో మనవిస్తాను. విద్యాసాగరరావుగారు రోశయ్యగారు కౌన్సిల్ మెంబరుగా ఉన్నప్పుడు ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏదో అన్నారని చెప్పి నప్పుడు తనను మాట్లాడడానికి అంగీకరింపలేదు, అనుమతించలేదు అనేమాట చెప్పారు. వారు మాట్లాడనివ్వకపోవడం నిజమే. ఆ సభావేదిక రికార్డు తెప్పి ఈ సభలో చదవడం సాంప్రదాయం కాదనే మాట చెప్పారు. మీ దగ్గర ఉన్న సమాచారం బయటపెట్టవద్దని అనలేదు. అధ్యక్షా విద్యాసాగరరావుగారూ గత ప్రభుత్వం మీద 100 ఆరోపణలతో చార్జిషీట్స్ ప్రింటు చేయించి మొదట ఒక లక్ష, తరువాత రెండు లక్షలు, మూడు లక్షలు, ఈవిధంగా 10 లక్షల ప్రతులు ప్రింటు చేయించి అమ్మారు. పాపము యిప్పుడు ఆయన వచ్చి ప్రక్కన కూర్చున్నా... (రెండు అరవేతులు కలిపి భజన మాదిరిగా అభినయం చేశారు) రామ, రామ అంటూ - యిది సాధ్యమా? యిట్లాగేనా మాట్లాడడము - యిది న్యాయమేనా?

(చాలామంది గౌరవ సభ్యులు పత్తిపక్కం వైపు నుంచి లేచి నిల్చున్నారు)

Mr. Speaker:- Whichever has not gone on record, I am helpless.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Kindly see the record.

Mr. Speaker:- It has not gone on record. How can it go? I cannot do anything, when it has not gone on record.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రికార్డులోకి ఎట్లాగు పోతుంది? నేను ఏమీ అనడం లేదు. నేను ఏమీ మాట్లాడనిదే రికార్డులోకి ఎట్లాగు పోతుంది? నేను మాట్లాడనే లేదు....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- యిది న్యాయం కాదు....

Mr. Speaker:- Please resume seat.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Le me submit sir.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను ఒక మాట మాట్లాడితే తప్ప రికార్డులోకి పోతుంది. మాట్లాడకపోతే రికార్డులోకి ఎట్లాగు పోతుంది. నేను ఏమీ మాట్లాడలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్రభుత్వ బిల్లు : ఆంధ్రప్రదేశ్ ధన
వినియోగ (నెం. 2) బిల్లు.

26 ఏప్రిల్, 1990.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి:- అధ్యక్షా

Mr. Speaker:- Please maintain decorum. దామోదరరెడ్డిగారు దయ
చేసి కూర్చోండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 100 ఆరోపణలతో వార్జిషివ్ పెట్టిన మాకు వాస్తవము.
కానీ అవన్నీ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ లాప్స్ అని స్పష్టంగా అన్నారు. కానీ తెలుగుదేశాన్ని గగ్గో దింపి
కాంగ్రెసు పార్టీని తీసుకుని రావాలని మేము ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. వీరి సాయంత్రో
కాంగ్రెసు పార్టీని మొత్తం చావు చెబ్బి తేయాలని ప్రయత్నం చేశాము. అందులో సక్సెస్ ఫుల్
అయ్యాము.....

Sri K. Rosaiah:- I fully agree with you.

Dr. M.V. Mysora Reddy:- Sir, what I.....

Mr. Speaker:- There is no time. Please resume seat.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలీ:- మాకు వైము లేదు. అనవసరమైన ప్రస్తావన వారు
తీసుకుని రాకూడదు. సమస్యకు పరిమితమే. మాట్లాడమనండి. ఎంతసేపు మాట్లాడినా
వింటాము. సబ్జెక్టులోకి వోకుండా జనరల్ ఉపన్యాసము చెబుతున్నారు. వారు సబ్జెక్టు
మీద మాట్లాడితే తొందరగా ఎవరి యింటికి వారు వెడతాము. వారిని కంబోలు చేయాలి.
వారు సబ్జెక్టు మీద మాట్లాడితే అర్థరాత్రి వరకు కూర్చుని వింటాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- పెద్దలు రజబ్ అలీ సలహా స్వీకరించుకున్నాను. కానీ అర్థ
రాత్రి వారకు చెప్పి ఓపిక లేదు. నేను అర్థరాత్రివరకు మాట్లాడదలచుకోలేదు. వారు
భోజనము చేశారు. వారు తినినప్పుడు కనుక అర్థరాత్రివరకు కూర్చుంటారు. నేను భోజనము
చేయలేదు. ప్రస్తుతం అనేకమైన విషయాలు ప్రస్తావించినప్పుడు ఫలానా దానికి జవాబు
రాలేదు అని అంటారు. కాబట్టి అది న్యాయం కాదు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, Rule 280 says:

"280. A member while speaking shall not - (i) refer to
any matter of fact on which a judicial decision is
pending. (ii) make a personal charge against a member".

Sri N.T.R. is not here. Please expunge those remarks.
ఎన్.టి.ఆర్.గారి మీద కేసు నువ్వేం కోర్టులో పెండింగులో వుంది. When the Member 5-50
is not here వారు రిఫర్ చేయడం జరిగింది. ఇది పద్ధతీ కాదు. I would like సా.
to request you that it should be expunged from the records.
మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి. No, Sir, I am not against giving Ruling.
మీరు పర్మిట్ చేస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదు. మీరు సబ్మిట్ చేయండి మాకు అభ్యంతరం
లేదు. సార్, తమరు అధికారంలో వున్నారు. పాలకపక్షము మెజారిటీలో వుందని చెప్పి, ఒక
వక్తాన, ఒకరికి ఒక విధానము, యింకొకరికి ఇంకొక విధానము, ఈ విధంగా ఈ సభలో
ఇప్పటికే 2-3 పర్యాయాలు అయింది. నేను 304 రెయిట్ చేసినప్పుడు నేను చేసింది

వల్లకాదు, నోటీసు ఇమ్మని అన్నారు. అదే పాలకపక్షము సభ్యులు ఆరోపణలు చేసినప్పుడు మీరు రికార్డులోకి వెళ్లనిచ్చారు. Sir, we are already having uneven justice here.

Mr. Speaker:- I have carefully heard it. He has not taken the name. Don't mention it. He also mentioned that the Supreme Court Appeal is pending. Therefore it is balanced. Therefore you stop it there.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- కాబట్టి వారు చెప్పింది....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Let us do some business. They are not allegations. It was a general remark. That was a general remark.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- విద్యాధరరావుగారికి వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. నేను అన్నది, సుప్రీం కోర్టులో పెండింగులో ఉన్న ఇన్ఫర్మేషన్ గురించా కాదు. హైకోర్టు ఇచ్చిన తరువాత, సుప్రీం కోర్టులో స్టే దొరకనంతవరకు మధ్య కాలంలో ఏమయింది అనే మాట తప్ప, నేను మరొకటి ప్రశ్నించడం లేదు. it is not my charge. మీతులు విద్యా సాగరరావుగారు ఒక ఎక్స్ప్లెనేషన్ చెప్పారు. I am fully satisfied. He is an Advocate. ఎటు కావాలంటే అటు చెప్పగలరు. చార్జీషీట్ వేశారని అన్నారు. చార్జీషీట్ ఎవరిమీద వేస్తారు? కరపత్రము కాదు. ఏమైనా it is a charge sheet. ఎవరి మీద వేస్తారు? ఏమైనా మీకే వదలిపెడుతున్నాను. నేనేమీ అజోరికి వెళ్లడం లేదు. ఒక మాట చెబుతున్నాను. సమరసింహారెడ్డిగారిని గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. అలాగే, దివాకరరెడ్డిగారిని గురించి ప్రస్తావించారు. ఆరోపణలు వచ్చినంత మాత్రాన దివాకర రెడ్డిగారు వెళ్లిపోవాలంటే - ఎంత మంది సభ్యులు ఈ సభలో సభ్యులుగా ఉండడానికి వేలుంటుందని నేను అడుగుతున్నాను? ఆరోపణలు ఎంత మంది మీద లేవని నేను అడుగు తున్నాను? ఆలోచన చేయండి. కేవలం ఆరోపణలు చేసి, ఆరోపణలు ఉన్నాయి కాబట్టి, మీరు వెళ్లిపోవడం అంటే ఎంత మంది మిగులుతాము? మా సంగతి వదలి పెట్టండి. మీ సంగతి ఏమిటి? గౌరవ సభ్యులు విద్యాసాగరరావుగారు సమరసింహారెడ్డిగారిని గురించి ఒక మాట చెప్పారు. ఒక మాట అనవచ్చు. కేసు తేలివేసిన సంగతి నా దగ్గర లేదు.

Mr. Speaker:- Gun licences matters are not moral turpitudes. Don't bother about them.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అది కాదు. ఒకటే మాట. ఈ కేసును విత్ డ్రా చేసినట్లుగా డీనిలో ఎవిడెన్స్ లేదు అనేమాట టిల్లా సూపర్వైజర్ గారికి, ఆ సంబంధించిన The concerned C.I. of Police has written to Superintendent of Police, Mahabubnagar - it is not pending - it is a factual information. You can check it up and there is no evidence. There is no case against him. That is what the inspector has written. You

can check it up Sir. ఈ మధ్యలో ఎవరో ఒక సభ్యుడు ఈ పాయింట్ రెయిట్ చేసినప్పుడు వారి దానికి సమాచారం తెప్పించారు. It is not pending.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కేసు విత్‌డ్రా చేసుకొన్నారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అసలు అదీ కాదు. "There is no evidence" అనేమాట that is what the Inspector has written. అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది.

Mr. Speaker:- In the Interest of the Public I am telling you. There are certain Acts. There was Radio Licence Act. The moment you have not renewed, they use to prosecute us. Gun Licences also - suppose you have not renewed, they use to seize.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నాకు తెలుసు.

Mr. Speaker:- Mr. Rosaliah, please don't emphasise on that.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, because my name has been specifically mentioned, I have to.

Mr. Speaker:- No, it has gone on record. The case is closed.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- In the investigation, even before I became the Minister, the investigation was done. Therefore it is obviously false and they had referred it at that time itself.

Mr. Speaker:- Please listen to me. That has already gone on record from your side - from the Chair and also.... even prior to this, it has gone on record. Mr. Samarasimha Reddy, you please continue.

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, 307 is - attempt to murder-

(Interruptions)

మిష్టర్ స్పీకర్:- నో, నో. త్సంలేదు. ఆరుగంటలు అవుతున్నది. ఏమిటండీ ఇది? ఈ విధంగా అయితే అసెంబ్లీ ఎటలా నడుస్తుంది? ఏమిటిది? No personal allegations please.

(Interruptions)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మనకు ఆరుగంటలకు ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేసిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమం ఉంది. తరువాత, విందు భోజనము కూడా ఉంది. కనుక త్వరగా వాటిని ఆమోదిస్తే, ఇది ముగింపుకొని వెళ్తుదాము. నేను ఇంకా మాట్లాడే వారిని పాపం శ్రమ పెట్టడంలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిష్టర్ స్పీకర్:- నోహోర్. చంద్రబాబునాయుడుగారు, చంద్రశేఖరరావుగారు దయచేసి అందరూ కూర్చోండి. మీకు ప్రతిదానికి సట్టడం వద్దు. నోడిస్క్యూస్ Mr. K. Vidya-dhara Rao, please resume your seat. I have given time to Mr. Rajab Ali. All of you, please resume your seats. Don't go on small things like this. Mr. Chandrababu Naidu and Mr. Chandrasekhar, please let us do some business. Please sit down. Please resume your seats. I request all of you please resume your seats. No discussion please. Don't interrupt please. The Minister can continue....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎప్పుడు విత్ డ్రా చేశారు?

Mr. Speaker:- Please don't emphasise. That is not a matter so serious. Please resume your seat. If you don't want, I will put to vote. Please resume your seats. The Hon'ble Member should realise that this House is sitting from 8-30 a.m. with my employees - my staff, press people, without food. What is this? No, Please, I request you to resume your seats.

(Interruptions)

This is not the way. You four people are standing. I will take serious objection. Mr. K. Vidya-dhara Rao, Mr. M. Raghuma Reddy and Mr. Chandrababunaidu, please resume your seats. Unless I give the mike permission (indicating to Mike Recording Section) you should not give I am sorry. I will not allow. The Minister will continue please.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కేసు విత్ డ్రాయ్ కాదు. దయచేసి వారు నన్ను ఒక మాట చెప్పనిస్తే - the case is not withdrawn. It is not like that.

పోలీసు వారు కేసును పరిశీలించేది, there is no evidence - closed on 6-12-89 - అని దాన్ని కోర్ట్ వేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- డేట్? డేట్.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 6-12-1989 దయచేసి తెలుసుకోండి. ఏదయినా పొరపాటు ఉంటే I am always answerable Sir. గౌరవ సభ్యులు పెద్దలు మన్నిచిగారు..

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, శ్రీ కె. విద్యాధరరావు, శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- ఎంటిష్టెడ్డు ఫుర్మర్ ఎట్లా విత్ డ్రా చేస్తారు?
(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, సభ నిర్వహణ ఎట్లా ఉండాలనేది పెద్దలు చెప్పారు. ఇదే పద్ధతి గనుక కొనసాగితే - కానివ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Nothing will go on record. You are unnecessarily stopping the proceedings. Gun Licences..... గన్ లైసెన్సెస్ ఏమిటి? గన్ విషయం ఏమిటి? దాని కథ ఏమిటి? What is this? You should have a realisation that the matters are very small and disproportionate matters. Whatever it may be. You have alleged and they have replied. Now, no debate on that. You should not debate on that. I will not allow anybody to interrupt in between the speech or the reply. I am sorry Mr. K. Vidyadhara Rao - that Heavens are not falling only for the sake of that. I once again appeal you to please resume your seats. Don't rise it. Please resume your seat. That is not the way. What is this? Small things should not be so much emphasis. Please resume your seats. May I know how much time you are going to take Mr. Rosaliah garu? Let me be very clear. I am not stopping. If you want to continue, you can continue. I am not in a hurry. I have no hurry.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇప్పుడు ఆరు గంటలకు కల్పరత్ వోగ్గాముంది.

Mr. Speaker:- Several times I have reminded all the Members of this House so many things including the programmes. That is left to you. I am not stopping you.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆరు గంటలకు కల్పరత్ వోగ్గాం వుంది. కాబట్టి నేను కోల్డ్ చేసుకొని, -ఈ రోజు ప్రవేశపెట్టిన ఎప్పాప్రియేషన్ బిల్లు అలాగే 1979-80, 1981 ఎక్స్సెస్ ఎక్స్పెండిచర్ ఏదయితే వుందో దానికి సభను ఆమోదము తెలపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రోశయ్యగారు తమరీ స్పీచ్ అయిపోయింది కదా? Now I shall go to my proceedings - no clarifications please. Mr. Raghuma Reddygaru.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:-.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమూరెడ్డిగారు దేనికైనా కొంత హద్దు అనేది వుంటుంది. ప్రశ్నిదానికి పట్టుదల మంచిది కాదు. We will loose patience. Afterall, we are all humanbeings. What is this? No clarifications Mr. K. Vidyadhara Rao, Please drop it. Please delete it to-day.

شری ابراہیم بن عبداللہ مفتی :-۔ پانی پینے کے لئے برابر نہیں مل رہا ہے۔ جبکہ ہماری عید قریب آگئی ہے۔ شہر حیدرآباد میں پانی لائٹ اور روٹس وغیرہ کا گھیسر مسئلہ بنا ہوا ہے۔

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను ముస్కతీగారికి జవాబు చెప్పడానికి మొదలు పెట్టాను. నేను ఈ పేపరు తెచ్చి మీవేదికి ఇచ్చి, మీకు సమాధానము చెబుతాను.

Mr. Speaker:- One hour is over. Vidyadhara Rao garu there is a height of it and there is a limit to it. ఈ విధంగా చేస్తే మేమేమీ చేయలేమండీ. I am prepared to sit entire night. I am not interested in cultural programme or dinner. If you so want, I can sit for the entire night. This is not the way. There must be a method for it.

(Interruptions)

I am not giving mike to anybody except myself. Is it the way of conducting the business?

The question is:

"that the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1990 be taken into consideration."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Speaker:- Now, I shall put the clauses to vote.

The Question is:

"that Clauses - 2, 3 Schedule, Clause I, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted, and Clauses 2, '3 Schedule, Clause I, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Mr. Speaker:- Now the Hon'ble Minister for Finance and Power will move the Bill to pass.

Sri K. Rosaiah:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1990 be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The Question is:

The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1990, be passed."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

1979-80, 1980-81 సంవత్సరములకు అదనపు వ్యయానికి అభ్యర్థనలు

Minister for Finance & Power (Sri K. Rcsaiah):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 48,00,67,487 for the Excess Expenditure incurred in the year 1979-80 as per the Heads of Demands shown in the Notice dated 20th April, 1990."

I also beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 38,49,94,252 for the Excess Expenditure incurred in the year 1980-81 as per the Heads of Demands shown in the Notice dated 20th April, 1990."

Mr. Speaker:- Motions moved.

సభాకార్యక్రమము

Mr. Speaker:- Regarding the deletion from the proceedings, ఈ *** అనే పదము డిలీట్ చేస్తున్నామండి. వీట్ సెంటెన్సు *** అనే మేరు ఎగ్జంపుట్ ఏవ్వైత కోట్ చేసినారో అవి డిలీట్ అయినాయి. I request the Press also to kindly note down. Consequent to that, రెండవది ఈ పృజవే *** అనేది కూడ నేను డిలీట్ -

(ఇంటరప్షన్సు)

Unless I complete please don't stop me. I have not completed my sentence. I have not completed it. Please sit down I have not completed my order. You can do whatever you like but I have not completed it. Consequent to the sentence, the heated exchange also are deleted from the records. The Press may kindly note this please.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, when the Hon'ble Speaker has announced from the Chair that he has expunged this, I thought that the Member would atleast realise his folly and express his regrets. On the contrary....

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- I have not yet completed please.

Mr. K. Vidyadhara Rao:- Mr. Speaker, Sir,....

Mr. Speaker:- This is not the way Mr. Vidyadhara Rao, Please resume your seat.

(Inspite of repeated appeals from the Chair Mr. K. Vidyadhara Rao was standing and trying to interrupt, draw the attention of the Chair to permit him to make a submission. At this juncture, as Mr. K. Vidyadhara Rao, did not resume his seat, the Hon'ble Speaker got up from his seat and told at the top of his voice)

This Assembly will go to dogs - when the Chair is announcing something, if you say - you are not fit to be a Member. I have not completed my sentence. If you interfere, this is not the Assembly. Consequent to the above sentence, heated exchange taken place in this House is also deleted. Now, this is may deleted portion. వందలాడు అనేది కూడ తీసివేసినాము. ఇదుగో విద్యాధర రావుగారూ, వాడు ఉంటుందండి దేనికైనా.

(ఇంతరవ్వును)

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is not unparliamentary Sir.

Mr. Speaker:- It is not unparliamentary (it is) more inappropriate. More irrelevant; unconcerned and unwanted and therefore I deleted.

Now, I adjourn the House to meet again at 8-30 a.m., on Saturday, the 28th April, 1990.

(The House then adjourned at 6-05 p.m. to meet again at 8-30 a.m., on Saturday, the 28th April, 1990.)